GRAMATICA BEBREA

TEÓRICO-PRÁCTICA

CON UN BREVE APÉNDICE

DE ARAMEO BÍBLICO

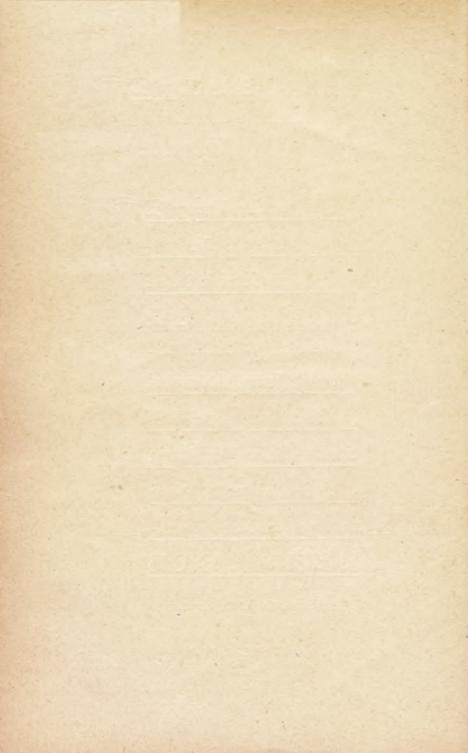
B por los Presbiteros B Dr. D. Blas Goñi, profesor del Seminario de & Pamplona & & Dr. D. Juan Labayen, antiguo alumno del Instituto Bíblico de Roma y Licenciado en S. Escritura por la Comisión Bí. 出出出blica. 出出出

Primera edición (5.000 ejemplares)

PAMPLONA

Imprenta de la «Acción Social», José Alonso, 2, (planta ...,..,

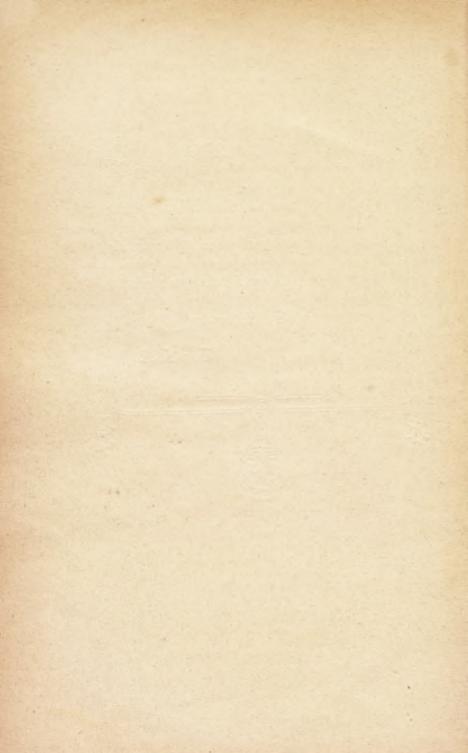

Dedicatoria

Al excelentísimo e ilustrísimo señor doctor don Fray José López de Mendoza, Obispo de Pamplona. En testimonio de filial amor.

Fos AA.

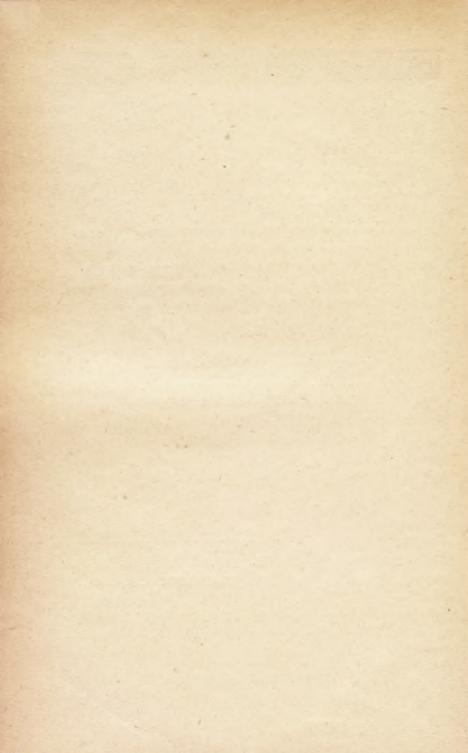

P. LADISLAUS DE YABAR, O. F. M. CAP.

† FR. JOSEPHUS, EPISCOPUS PAMPILONENSIS

DR. EMMANUEL LIMÓN.
CANONICUS SECRETARIUS

Gramática Hebrea

INTRODUCCIÓN

IMPORTANCIA DEL ESTUDIO DEL HEBREO EN LOS SEMINARIOS.—LAS LENGUAS SEMITAS.
—LA LENGUA HEBREA.—SU EVOLUCIÓN.—
HISTORIA DE LAS GRAMÁTICAS HEBREAS.—
MÉTODO Y PLAN DE LA PRESENTE.

Antes de entrar en la exposición detallada de las reglas gramaticales del hebreo, bueno será hacer algunas breves y sencillas reflexiones sobre la importancia de su estudio en los Seminarios, la clasificación y caracteres comunes de las lenguas semitas, la naturaleza de la lengua hebrea y evolución que ha sufrido a través de los siglos, la historia de las gramáticas hebreas, y el método y plan de la presente.

- 1. La importancia del estudio del hebreo en los Seminarios se echa de ver, omitiendo otras razones, en lo siguiente:—a) Los libros del Antiguo Testamento, excepto los deutero canónicos (Tobías, Judit, Sabiduría, Eclesiástico, Baruc, la carta de Jeremías y 1.º y 2.º de los Macabeos) se conservan en hebreo, menos algunas partes que se escribieron en arameo, como más tarde se dirá. Por donde más de una vez es necesario consultar el texto hebreo, para averiguar el verdadero sentido de dichos libros.
 - b) Por otra parte el Racionalismo biblico, para quitar

todo carácter divino a los libros sagrados y reducirlos a la categoría de los demás libros antiguos, en los que es cosa frecuente hallar errores científicos e históricos mezclados con mitos y leyendas, acude de continuo al estudio del texto original. ¿Cómo podrá el exégeta católico responder a sus aparatosos argumentos, si no se coloca en el mismo plano, y analiza concienzudamente el significado etimológico y usual de las palabras, y de las frases originales, y las multiples variantes de los diversos códices?

- c) De aquí que la Comisión bíblica de Roma, fundada por el inmortal Pontífice Pío X para promover los estudios escriturísticos entre los católicos, y oponer un dique potente al torrente devastador de las ideas racionalistas, exige para obtener grados académicos en Sagrada Escritura, conocer a fondo, además de otras lenguas, la lengua hebrea. Y por mandato de los Sumos Pontífices ocupa el hebreo un puesto entre las múltiples y variadas asignaturas que integran el Plan de estudios de todos los Seminarios del orbe católico.
- d) Y ¿habíamos de olvidar los españoles, que en siglos pasados se cultivaron en nuestra patria con inusitado ardor los estudios hebráicos, brillando entre otros muchos Antonio de Nebrija, y Fr. Luis de León?

Y ¿no sería de desear, que aquella madre fecunda de insignes Teólogos, que en siglos pasados luchó con valor contra el Protestantismo, pudiese ser hoy también el martillo del Racionalismo bíblico y del Modernismo teológico? Mas para esto, fuerza es dedicarse de lleno a los estudios bíblicos, y lo primero que se requiere para tales estudios, a menos de ser mero repetidor de ideas ajenas, es profundizar en el texto mismo de la Biblia con la antorcha luminosa del estudio del hebreo.

 Las lenguas semitas—entre las que se cuenta el hebreo—se clasifican según aparecen en el siguiente cuadro sinóptico:

ORIEN	TTALES el asirio el babilonio	
OCCIDENTALES	Norte el arameo occidental	el siríaco el talmúdico el mandio el judáico el galileo el palmireno el nabateo
TALES.	Centro el cananeo el hebreo el fenicio el etíope	•
	Sur el árabe antiguo el árabe moderno	vulgar de Marruecos de Malta

Las formas que adoptó la escritura semita son

```
la antigua hebrea, conservada por los sa-
                 maritanos
                          antigua
la del Norte
             la fenicia
                          media
                          púnica
                          antigua
             la aramea
                                   la hebrea cuadrada
                          media
                                     (de la Biblia)
                          moderna
                                   la palmirena
                                   la nabatea
            la arábiga
la del Sur
            la etiópica
```

Todas estas lenguas tienen las siguientes *propiedades comunes:*—a) la escritura, y por lo tanto también la lectura, se hace de derecha a izquierda; por donde la página que en nuestros libros es la última, suele ser la primera en los compuestos en dichas lenguas;—b) antiguamente carecía dicha escritura de signos para las vocales;—c) casi todas las raíces son triliterales;—d) con frecuencia desaparecen algunas consonantes, y las vocales experimentan diversos cambios;—c) no existe la declinación propiamente dicha, y los géneros son dos;—f) la idea de posesión personal se indica mediante sufijos;—g) en las formas verbales no se conocen los tiempos propiamente tales;—h) no abundan los nombres y verbos compuestos;—i) finalmente, la construcción de la frase es siempre sencilla, sin que admita períodos extensos o complicados.

3. La lengua hebrea es, según queda dicho, una lengua semita del grupo occidental. Fué hablada, en un principio, por los primeros pobladores del país comprendido entre las costas del Mediterráneo y el desierto de la Arabia. Más tarde, cuando los cananeos conquistaron este territorio, se conservó en todo su esplendor, y fué hablada también por los conquistadores. Finalmente, Abraham y toda su descendencia, al ocupar esta región, inmortalizaron dicha lengua, haciéndola suya.

En la Sagrada Escritura se la conoce como lengua cananea אַפּרן (Is. 19, 18) y también como judia יהורית (2 Reg. 18, 26 y 28; Is. 36, 11 y 13; Neh. 13, 24); sólamente el autor de la versión del Eclesiástico la llama en su prólogo ἐβραϊστί.

El pueblo elegido por Dios lleva el nombre de hebreo, bien por descender de אָבֶר (Gen. 10, 24), bien por proceder del otro lado de Eufrates o del Jordán (אַבֶר traducido por los setenta δ περάτης, el otro lado). Se le daba esta denominación principalmente en sus relaciones internacionales, y por ella se le distinguía de los demás pueblos.

Desde el siglo III a. de J. C., el arameo vino a ocupar el

lugar del hebreo, que pasó a la categoría de lengua muerta. Esta decadencia comenzó a causa de las relaciones del pue blo judío con Babilonia, se aumentó durante su cautividad en ella, y llegó a ser completa-con la dominación persa.

4. La evolución de la lengua hebrea, tal como aparece en los Libros sagrados, es la siguiente:—a) terminado el período de su primera formación, se presenta en completo desarrollo. Así consta por sus arcaismos, la filología compa rada y el florecimiento de los cananeos. Además la evolución a que está sometida toda lengua, y de la que sin duda no se vió libre la hebrea, confirma esto mismo. Por otra parte basta hojear los documentos de Tell-el-Amarna, cuyas glosas a todas luces muestran cierta diferencia entre el hebreo de los libros más antiguos y el de nuestros Libros.

Los modernos racionalistas distinguen ordinariamente dos períodos en la evolución del hebreo; uno anterior a la cautividad de Babilonia, otro posterior a ella. Sobre esta base fundan muchos de ellos su teoría y opinión acerca del tiempo en que fueron escritos los Libros sagrados.

- b) No negamos que el hebreo sufriera en su última época la influencia del arameo; pero afirmamos que no fué tal esa influencia que se pueda determinar en todos los casos, dónde existe un aramaismo y dónde no.
- c) Admitimos la influencia de los libros más antiguos en toda la literatura hebrea, como en la de los demás países; así como juzgamos que no pocas veces formas verbales modernas se han introducido en libros de origen más antiguo. Esta es una ley primordial en los estudios filológicos. De aquí que los libros más recientes de la Biblia tengan cierto sabor de antigüedad, y los primitívos ofrezcan algunas formas modernas.
- d) Confesamos, finalmente, que teniendo en cuenta los documentos moabitas (la inscripción de Mesa) y fenicios, resulta que tiene más fundamento filológico la doctrina católica acerca del tiempo en que se escribieron los Libros santos, que los sueños fantásticos de nuestros racionalistas. (Cfr. Kau-

len-Hoberg. Einleitung in die heilige Schrift des Alten und Neuen Testamentes. 5 I, 78-82).

5. Historia de las gramáticas hebreas. La primera gramática hebrea publicó en árabe en el siglo X R. Saadja en su comentario al libro de Isaías; le siguieron más tarde R. Jehuda Chajjug y R. Jona.

Abraham ben Ezra (1167) y R. David Kimji (1255) escri-

bieron sus gramáticas en hebreo.

Desde el siglo XII comenzaron los teólogos católicos a dedicarse con más empeño que antes al estudio del hebreo, y como los Pontífices del siglo XIII hiciesen obligatorio en las Universidades dicho estudio a una con el arameo y el árabe, hubo muchos entre los cristianos doctísimos en la lengua hebrea. Entre estos sobresalió Juan Reuchlin.

Con los nuevos descubrimientos de la Filología comparada, se perfeccionó muchísimo en el siglo XVIII el estudio del hebreo, comparándolo con otras lenguas semitas, especialmente con el árabe; en esta obra trabajó muchísimo la escuela holandesa.

Por fin, en el siglo XIX y en nuestros días han aparecido, muchísimas y muy buenas gramáticas hebreas; así como también diccionarios, entre los que se cuentan como más importantes los publicados por Gesenio, y Leopold.

6. El método y plan de la presente gramática no es otro, como dice su título, que el teórico-práctico, que con tan excelentes resultados y con tan buena acogida por parte de los señores Profesores de los Seminarios y Colegios de Religiosos de España, América-Latina y Filipinas se ha adoptado para el estudio del Latín y del Griego 1. Convencidos por experiencia propia y agena de que dicho método puede contribuír muchísimo a facilitar y hacer más agradable el estudio del hebreo, nos ha parecido conveniente acceder a

¹ Véanse la Gramática Latina teórico-práctica y la Gramática Griega teórico-práctica escritas por el Dr. Goñi (en colaboración, en cuanto a la Latina, con el Lic. Sr. Echeverría).

las peticiones que varios amigos, dedicados en distintas diócesis a la enseñanza de dicha lengua, nos han hecho para que compusiéramos una gramática teórico-práctica.

En cuanto a la teoría, hemos procurado recoger en nuestra obra, y exponer con brevedad y claridad, todo cuanto de bueno contienen las gramáticas españolas y extranjeras que están de texto en los Centros docentes. Comenzando por la Morfología, en la que se explican todos los elementos que entran a formar la palabra hebrea, y los cambios fonéticos a que están sometidos, estudiamos en la Analogía las distintas partes de la oración y sus accidentes gramaticales, y resumimos en la Sintaxis las principales reglas que se observan más comunmente en la frase hebrea; terminando con un breve pero completo estudio de la Métrica hebrea o forma poética de los Salmos.

Mas como en los Libros sagrados del Antiguo Testamento hay algunas partes escritas en arameo,—a saber: Esdras (IV, 8; VI, 18; VII, 12-26), Daniel (II, 4; VII, 28), Jeremías (X, 11) y Génesis (XXXI, 47, dos palabras)—nos ha parecido muy oportuno añadir una pequeña gramática del Arameo biblico.

En cuanto a los ejercicios prácticos que acompañan a todas y cada una de las lecciones, hemos procurado que estúviesen totalmente adaptados a la teoría que en dichas lecciones se estudia, para que mejor se entienda ésta y más profundamente se grabe; los hemos sacado todos ellos de la S. Escritura, cuyos lugares citamos para que el alumno pueda servirse en parte de la Vulgata, al traducirlos, y observar la diferencia que tal vez existe entre el texto hebreo y la versión latina; y hemos cuidado que, dentro de las repeticiones convenientes siempre en esta clase de ejercicios, haya no solo progresiva graduación, sino también abundosa variedad. No hemos puesto, sin embargo, ejercicios de traducción inversa, del castellano al hebreo, ya por no hacer demasiado voluminoso el libro, ya porque conceptuamos de mayor provecho ejercitar a los alumnos sobre las frases mismas hebreas que han traducido, haciendo con ellas el profesor diversas combinaciones.

Completan nuestra gramática la *Crestomatia*, que ha venido a resultar una verdadera «Teología del A. T.», por comprender sus principales pasajes dogmáticos; la *Guia de la conversación hebrea*, entretegida toda ella de frases netamente bíblicas; y el *Vocabulario Hebreo-Español* de todas las palabras empleadas en los Ejercicios y en la Crestomatía.

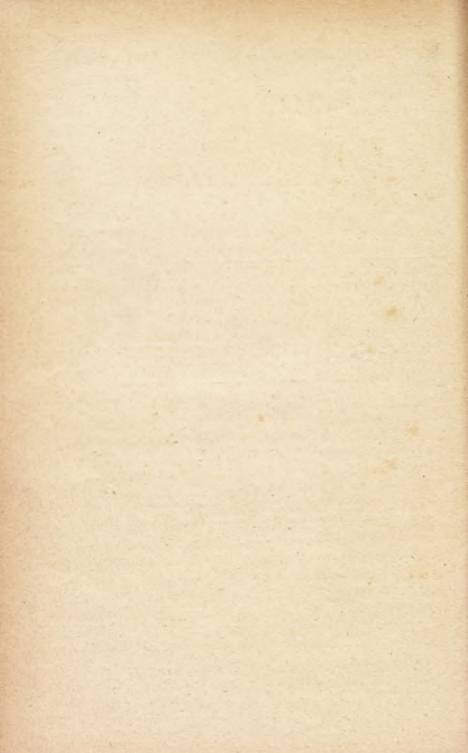
Nuestro mayor deseo hubiera sido dar al público una gramática, que aventajase en perfección a todas las demás. Para tan ardua empresa no tenemos fuerzas suficientes. Mucho pueden ayudarnos con sus advertencias, cuantos se dedican a la enseñanza de la veneranda lengua de Moisés y los Profetas.

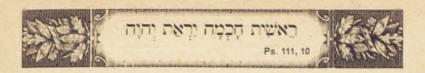
Pamplona, Domingo de Ramos-Abril, 13-1919.

Los AA.

PRIMERA PARTE

PRIMERA PARTE

MORFOLOGÍA

Lección I

Alefato hebreo.—Valor fonético y numérico de las letras.—
Propiedades de algunas consonantes.—Su clasificación.—
La numeración por medio de letras.

1. El alefato hebreo consta de veintidos letras. La escritura y lectura se hacen de derecha a izquierda.

	***		VALOR		
Figura	Nomb	re	For	iético	Num.º
N	Halef	מלק	(Buey)	h (muda)	1
בב	Bet	בית	(Casa)	v b	2
11	Guimel	נבול	(Camello)	g gh (suave)	3
דר	Dalet	בלת.	(Puerta)	d dh	4
הה	He	778	(Rendija)	h j	5
1	Wau	11	(Clavo)	٧	6
1	Zayin	7.7	(Arma)	Z	7
П	Jet	חית	(Seto)	j	8
0	Tet	מית	(Recodo?)	t	9
,	Yod	יוד	(Mano)	y	10
דככ	Kaf	כר	(Palma)	c k	20
5	Lamed	למד	(Aguijón)	1	30
ם מ	Mem	מים	(Agua)	m	40

VALOR

			THEOR		
Figura	Nombre		Fonético		Num.º
11	Nun	בון	(Pez)	n	50
D	Samek	קמה	(Sostén?)	S	60
y	Hayin	עיו	(Ojo)	h (aspirada)	70
רפפ	Pe	EN	(Boca)	fp	80
ין צ	Tsade	צדי	(Anzuelo?)	ts	90
7	Qof	קוף	(Cuello?)	q k	100
7	Resch	ריש	(Cabeza)	r	200
ש	Sin	שין	(Diente)	S	300
ש	Schin	ישין		sch	300
חח	Tau	קו	(Señal)	t th	400

N.B. 1.º Fíjese la atención en la diferencia que existe entre אים ע בו ;ר ע ד ;ר ע ד ;נ ע ג :ר ע ד ;ר ע ד ;נ ע ג .

2.º La He , final de palabra, con el punto mappiq en el medio equivale a nuestra jota: v. g.: (yaj) Dios.

 Las consonantes se clasifican según los órganos que intervienen en su pronunciación, en

Guturales	241 1 11 1 11 2 4 12 12 12 12 12 12 12 12 12 12 12 12 12	Paladiales	קבינג
Dentales	(4) ת, נ, ט, ד	Labiales	ם, ז, ט, פ
Sibilantes	7.77 4.77		

- 4. En la numeración por medio de letras;—a) se escribe primero la letra que indica unidades del orden superior, y a continuación la que expresa las del orden inferior: v. g.: 45=元2; 528=元2v.—b) Los números desde 500 hasta 900 se obtienen, añadiendo a la 元 las letras que designan centenas; v, g.: 700=ツハ.—c) Los millares se forman colocando dos puntos sobre la letra correspondiente: v. g.: 2.000=元
- N. B. 15 se escribe ש = 9 + 6, y no ה, por empezar con estas letras el nombre sagrado de Yahve (1) הוה.

EJERCICIO 1.º (DE LECTURA)

1.° אדני: אל: אֱלהים: יהוה: עליון: שדי: 2.° אדם: חוה: קון: הבל: שת: אנוש: 5.° אברהם: שרי: ישמעאל: יצהק: עשו: יעקב: 4.° – נה: שם: הם: יפת: 5.° – יוסף: בנימין: משה: יהושע: שמואל: שאל: דוד: שלמה: 6.° – ישעיהו: ירמיה: יחזקאל: דנאל.

Lección II

Las vocales.—Escritura completa e incompleta.—El Kametsjatuf.—Las semivocales.—Empleo de las mismas.

1. Las vocales.—Antiguamente la lengua hebrea no conocía los signos de las vocales. Más tarde las consonantes N, I, II, hacían las veces de las vocales largas, siendo llamadas por esta razón madres de la lección (matres lectionis): equivalían el N en medio de palabra a la â, el II al final de palabra a las vocales â, ê, ô: el Ja los sonidos de ô, û; y el Ja los de î, ê. A los masoretas se debe la vocalización actual.

¹ Opinamos con la mayor parte de los filólogos modernos que así debe pronunciarse el nombre revelado por Dios a Moisés (Ex. 6, 3): los judios por una torcida interpretación (Lev. 24, 16) ponían generalmente a esta palabra las vocales de אַרָּהָיָב, y cuando se encontraba acompañada de este nombre, las de אַלְהִים.

Los signos de las vocales se colocan debajo de las consonantes, menos el jolem que se escribe sobre la letra a que afecta.

Figura	Nombre			
-	Kamets.	קקיין	ă, a.	
-	Pataj.	פתח	ă.	
-01-	Tsere.	צרי	e, (e).	
-	Segol.	קגל	ĕ.	
-01-	Jirek.	חיתק	î, ī.	
- 0 1	Jolem.	חלם	0, 0.	
-	Kamets-jatuf.	קטין קטוף	ŏ.	
1	Surek.	שוכק	ũ.	
17	Quibbuts.	קבוץ	ŭ, (ū)	

2. La escritura se dice completa (scriptio plena), cuando en la formación de las vocales ê, î, û entran el wau y el yod: e incompleta (scriptio defectiva), cuando se omiten dichas consonantes.

Debiera emplearse la escritura completa, cuando dichas vocales son largas por naturaleza; y la incompleta en los demás casos: pero no siempre se observa esta regla.

Suèle suprimirse la consonante, a) cuando se trata de dos sílabas consecutivas, que llevan la misma vocal: v. g.: בְּבִּיאִים (nºbihim) profetas, en lugar de בְּבִיאִים; b) cuando antecede la misma consonante: v. g.: בְּיִבּי (goyyim) gentes, en vez de בּיִבּים.

- N. B. Los libros antiguos presentan la escritura incompleta; en cambio, los de época más reciente emplean la completa.
- 3. El kamets-jatuf— se halla siempre en silaba cerrada, o que termina en consonante, no acentuada: v. g.: קבלה (jokmah) ciencia: קבלה (jonneni) compadécete de mí: בל־אַרַם (kol-hadam) todos los hombres. Se encuentra en si-

laba abierta, cuando le sigue otro kamets-jatuf, o el jafefkamets: v. g.: פָּעֶלִּךְ (pohºlo) trabajo de él: פְּעֶלִּךְ (poholka) tu (masc.) trabajo.

- N. B. 1.º El punto diacrítico que acompaña a la letra ש, sirve de vocal jolem para la letra precedente y para sí misma, cuando carecen de moción: v. g.: מְשֶׁרֵה (moscheh) Moisés: עָבֶה (soneh) enemigo.
- 2.º El wau del jolem puede a veces tener valor de consonante: v. g.: (loveh) prestamista: עוך (havon) iniquidad.
- Las semivocales se colocan también debajo de las consonantes; y las vocales representadas por ellas se pronuncian ligerisimamente.

Figura	Nomi	bre	Sonido
-	Jatef-pataj.	חמף פתח	ă
	» segol.	י סגל »	ě
7;	» kamets.	בלביו	ŏ

- 5. Empleo de las mismas: a)—Con las consonantes no guturales (lecc. I, 3) se emplean solamente el jatef-pataj, y el jatef-kamets.
- b)—El jatef-pataj se usa α) con las consonantes reduplicadas, a fin de que aparezca el sonido de la vocal que se perdió: v. g.: שַׁבֶּלִי (schibbaley) ramas de: β) con las sibilantes que se encuentran al principio de palabra, y están precedidas de la conjunción copulativa γ: v. g.: אַבָּעָלֵי (uschamah) y rumor: γ) con algunas otras consonantes después de la vocal breve γ: v. g.: צַבְּחַלָּיִ (yitsajak) reirá.
- c)—El jatef-kamets aparece pocas veces con las guturales. Se emplea con las demás consonantes, α) cuando sustituve a la vocal primitiva δ: v. g.: (ko dkºdo) la coronilla de su cabeza: β) cuando le precede la vocal ū: v. g.: נצער (utsºhoki) y mi grito: γ) cuando se halla bajo la influencia de alguna gutural: v. g.: שׁכִּערׁ (schimºhah) rumor.

Acerca del empleo de las semivocales con las guturales véase la lección VI, 6, d.

EJERCICIO 2.º (DE LECTURA)

1.° אַרנָי: אַל: אָלְחִים: שַׁרֵּי: 2.° אָרָם: חַוְּהוּ בַּקוְוּ הֶבֶּלּ: שֵׁתוּ בַּיּנְים: אַלּהִים: שַׁרֵּי: עַשְׁרוּ נַעֲקְב: יוֹםְף: אָנְשׁוּ: יַעֲקְב: יוֹםְף: מַשְׁהוּ: 5.° שָׁרָי: אֲשׁוּ: בַּוְי בַּתוּ: אָחִי: מַשְׁהוּ: 5.° שְׁאָל: דְּוְרּ: דְּנִיאֵל: 6.° אָב: אַם: בַּוְי בַּתוּ: אָחִי: אָחוֹת.

Lección III

Scheva. - Sus clases. - Daguesch. - Su diversidad y omisión.

- El scheva es un signo que se pone debajo de las consonantes: puede ser simple, compuesto 1 y medio.
- 2. Sus clases.—El scheva simple (¬) es movil, cuando sustituye a una vocal primitiva: v. g.: קברים (dºbarim) de קברים (dabar) palabras: es quiescente, cuando indica ausencia de vocal: en este caso es mero signo ortográfico: v. g.: יקטל (yiktol) él matará.

El scheva quiescente—a) da fin a la silaba: v. g.: יַרְטֵל: b) hace perder a los begadlefat que siguen, su pronunciación aspirada: v. g.: מַלְשִׁלְשׁ (mischpat) juicio: c) carecía de sonido: v. g.: מַלְשׁלְשׁ Tarsis.

El scheva simple es movil: 1.º cuando se encuentra al principio de una palabra: v. g.: הַבָּדְבָּ (tsºdakah) justicia: o

¹ El scheva compuesto es lo mismo que las semivocales (lecc. II, 4).

debajo de una consonante reduplicada: v. g.: קמלו (kittºlu) ellos asesinaron: 2.º cuando los begadlefat que siguen, no pierden la aspiración: v. g.: מַלְכֵּי

El scheva simple es *quiescente*: cuando se halla al final de una sílaba: v. g.: יקטל, o cuando le sigue inmediatamente el scheva movil: v. gr.: יקטל (yikt°lu) matarán ellos.

- N. B. 1.º El scheva medio se llama así, por participar de las propiedades de los otros dos schevas: a) da fin a la sílaba, como el quiescente: y b) no hace perder la aspiración a los begadhefat, como el movil: v. g.: דָרָבָן (dorban) aguijón.
- 2.º El scheva que afecta a la última letra de una palabra, es siempre quiescente: v. g.: אַמָּי (hatt tử (fem.). Cuando las dos últimas letras llevan scheva, ambos son quiescentes: v. g.: אַמָּילָתְ (katalt) mataste (fem.).
- 3. El daguesch [1] (·) es un signo que se coloca en medio de las consonantes; puede ser lene y fuerte.

El daguesch lene es propio de las consonantes b'gadk'fat. Se emplea a) cuando estas letras vienen después de un scheva quiescente: v. g.: מַשְׁנֵים: b) cuando se hallan al principio de una palabra, separada por cierta pausa de la que le precede: v. g.: מְשׁׁנְים (Yehovah pakad) Yahve visitó.

El daguesch fuerte indica la reduplicación de la consonante a que afecta; v. g.: קמל. Puede ser necesario y eufónico.

- N. B. 1.º El daguesch necesario se emplea a) en ciertas formas verbales: (An. lecc. XV): b) cuando existe la asimilación de dos consonantes: v. g.: מַשְׁים (mischscham) de מַשְׁי y שְׁים de alli: c) cuando sirve para conservar vocal breve en una sílaba, que de otra manera sería abierta (lecc. VII, 5.): v. g.: מַבְּיִים (gemal-lim) camellos.
- 2.º El daguesch eufónico es a) conjuntivo; y se llama a) dajik prog. cuando se coloca en la primera consonante de una palabra mono-silábica, precediéndole otro vocablo que termina en קיסי, y reca-yendo el acento en esta misma silaba precedida del scheva movil o compuesto: ע בי ביאיש לקקר אור (Gen. 2, 25) porque de varón ha sido tomada ésta: בּוֹ hatey merajik אָרֵנִי מַרְרָהִילְּ, cuando se encuentra en el

mismo caso anterior, pero no llevando la palabra precedente el acento en la última sílaba: v. g.: שֶׁבֵיקְ שֶׁבֶּר (Ps. 68, 19) llevaste tû (mas.) cautiva a la cautividad.

b) dirimente; y se halla generalmente en las consonantes que llevan scheva medio: v. g.: עַנְבֵי (hinbey) las uvas de.

c) afectuoso; y se usa en la pausa con el acento atnaj o el siluq: v. g.: בר בנו (ki ramu) pues están elevadas (las estrellas).

4. Se omite el daguesch fuerte a) casi siempre al final de una palabra. Exceptúanse אָל (fem.): בתובו (nattat) has dado tú (fem.): b) muchas veces con las consonantes א ק ג, ל, ט, ג, ל, ט, עורים: b) muchas veces con las consonantes א עורים: y las sibilantes, cuando llevan scheva movil: v. g.: (hiwerim) de עורים viegos. La omisión del daguesch se indica con una rayita horizontal (rafé) colocada sobre la consonante: v. g.: מְּבֶּילֵם asesinó él.

EJERCICIO 5.º

MÇE.	Quiso.	כסיל	Necio, impío.
אול	Necio.	לא	No.
II.N	Oído.	לב	Corazón.
איש	Hombre.	לקח	Consejo.
בַּחַר	Eligió.	מַאַן	No hizo caso.
פִינָה	Prudencia.	מוסר	Instrucción.
בַקש	Buscó.	מוֹמָה	Consejo.
בַּעַת	Ciencia.	נָבון	Inteligente.
ולא	Y no.	עַצָּת	Consejo.
קָכֶם	Sabio.	פַבע	Rechazó.
קבעה	Ciencia.	קנָה	Poseyó.
חמר	Deseó.	קָרָא	Llamó.
מוב	Bueno.	בע	Malo.
יהוַה	Dios.	שָׁמֵע	Oyó.
יִםף	Aumentó.	תוֹכָקה	Corrección.
- 1		the later of the l	

1.º חָבֶם שָׁמַע לֶקָח: נְבוּן נָפַף חָכְּטָה 2.º אָנְל לֹא אָבָה עֵצְה: בְּסִיל פָּרַע מוּפַר: 3.º - אִישׁ מוֹב שָׁמַע וְהֹנָה: אִישׁ רַע מָאַן בְּקֹר פָּרָע מוּפַר: 4.º - אִישׁ מוֹב חָכֶּה :אִישׁ רַע לֹא בָּחַר מְוְפָּה: יְהֹנָה: אִישׁ מוֹב: וְלֹא בָּחָר מְוְפָּה: 5.º - בָּרָא וְלֹא שָׁמָע: 6.º - יְהֹנָה אָבָה אִישׁ מוֹב: וְלֹא בָּרָא אִישׁ בְּּסִיל: 7.º - הָבָם לֹא פָּרַע מוּפַר: נְבוֹן לֹא מָאַן עֵצְה: אִישׁ בְּסִיל: לֹא שָׁמַע לֶקַח: בְּסִיל לֹא חָמַר תּוֹכְחָה: 9.º - אִישׁ מוֹב בָחַר חָכְמָה: אִישׁ רַע לֹא יָפַף חָכְמָה: 10.º - לֵב נְבּוֹן מִרָּ הָבְמָה: מִוֹב בָחַר חָכְמָה: אִישׁ רַע לֹא יָפַף חָכְמָה: 10.º - לֵב נְבּוֹן קָבָה בָּקִשׁ בִּינָה.

Lección IV

Acentos. - Acentos distintivos. - Acentos copulativos. - El Meteg. - Sus clases. - El Maqqaf. - El Queri y el Ketib.

 Los acentos indican en la lengua hebrea, además del tono, la relación que guardan en la oración unas palabras con otras. Según designen la separación o la unión de las palabras, se clasifican en distintivos y copulativos.

2. Acentos distintivos:

Figura	Nombre		Valor aproxdo.	
-	Silluq	סלק	(.)	
	Hatnaj	אַתְנַח	(:)	
(poético)	Hole weyored	עלֶה וְיוֹבֵר	(:)	
· (pospositivo)	Segolta	קנלמא	(;)	
-	Zaquef-katon	וָקָר הָמון	(;)	
-	Zaquef-gadol	וַקף נְרול	(,) (;)	

Figura	Nom	bre	Valor aproxdo.
-	Tifjah	NG DO	(,) (;)
- 0	Rebiah	רְבִינֵ	(,)
-(posp.)	Zarkah	זרקא	(,)
(posp.)	Paschtah	פַשְׁמָא	(,)
(prepositivo)	Telischah	תלישא	(,)

- N. B. 1.º Las palabras hebreas llevan el tono en la silaba última o penúltima: cuando son tónicas en la última sílaba, se llaman milrah penúltima: cuando son en la penúltima; v. g.: מָלְרֵע rey.
- 2.º Algunos acentos se colocan siempre en la última sílaba, y se denominan pospositivos: otros, por el contrario, se ponen en la primera y se llaman prepositivos.
- 3.º Sólamente el libro de Job, los Salmos y Proverbios emplean el acento hole-wepored, que ocupa el lugar de hatnaj para la división del versículo.
- 4.º En este trabajo omitimos la mayor parte de los acentos por dificultades de imprenta.

Acentos copulativos:

Figura	Nom	bre
-	Munaj	מונח
7	Mahpak	מחפר
-	Merjah	מירכא
	Dargah	ברגא
_	Hazlah	אולא

- N. B. Gesenio-Kautzsch en su libro Hebraische Grammatiche²³ 15, h-i hace relación de 15 acentos distintivos y 9 copulativos.
 - 4. El meteg מְשֵׁבֶ (הְ) puede ser leve o grave. El meteg leve—a) es ordinario, cuando designa el acento

secundario: su lugar propio es la segunda silaba abierta anterior a la acentuada: puede encontrarse más distante, pero no más cerca: v. g.: מַאַרְבָּעִים (hahadam) el hombre: הַאַרְבָּעִים (haharbahim) los cuarenta.

N. B. Dos palabras unidas por el maqqaf (núm.º 5) de las cuales la primera termina en sílaba abierta no acentuada, y la segunda comienza con sílaba privada de todo acento, admiten el meteg en la última sílaba de la primera palabra: v. g.: בעריושרא hijos de Israel.

El meteg leve—b) es necesario, y se emplea a) con las vocales largas seguidas de scheva movil y acento: v. g.: מְלֵיקׁהָּ β) con cualquiera vocal delante de scheva compuesto: v. g.: (tsohakim) los que claman: γ) con vocal larga en silaba cerrada: v. g.: מְעַרֶּיִהְ (battim) casas: δ) con el tsere del nasog hajor: (lecc. VIII, δ).

El meteg grave se usa 1.º con el pataj o segol del articulo, cuando no le sigue reduplicación: (lecc. VI, 6, a. An. I, 2): v. g.: הַכְּכֶּלָה (hamesilah) el camino fortificado: הַכְּכָּלָה (he harim) los montes: 2.º con el pataj del interrogativo הוא delan te de halef (An. lecc. XXIV) v. g.: הוא (hahelek) acaso iré.

- 5. El maqqaf מַכְּרְ (־) es un signo que sirve para unir dos o más palabras, que forman una sola para la acentuación: v. g.: בַּל־אָרָם. Algunas partículas aparecen casi siempre acompañadas de este signo: v. g.: אָל־ para; אַל־ hasta; עַל־ sobre; מַלּר בָּסוֹר, יוֹס מַנִּר אַרָם de, desde; קּבּר que no.
- 6. El queri קרוב y el ketib ברוב eran empleados por lo masoretas, cuando encontraban en el texto alguna palabra que, a su juicio, no era la original; no atreviéndose a corregirla por respeto al texto, ponían en el margen las verdaderas letras de la palabra primitiva.

El vocablo del margen era el que debía leerse (qu°ri), y el del texto el que estaba escrito (k°tib): a éste le ponían las vocales propias de la palabra del margen. Los masoretas in-

dicaban esta corrección mediante un circulillo ° o punto ': v. g.: en el libro de Jeremías 42, 6 se lee en el texto אנו א וווי אונו קרי. אנהנו קרי

A veces parecía que sobraba o faltaba algo en el texto, y los masoretas procuraban suplir semejantes deficiencias con sus notas marginales.

Cuando alguna de esas palabras defectuosas se repetía muchas veces, los masoretas omitían la nota marginal, y puntuaban el vocablo del texto con las vocales propias de la palabra que debía leerse (queri perpetuo): v. g.. xin en el libro de Génesis en lugar de xin.

EJERCICIO 4.º

功	Padre	בָּי	Porque
אָלָם	Hombre	קקף	Plata.
אהב	El que ama	5	(prefijo) Para
70	Entonces	לפיעו	Por lo que
DN	Madre	טאור	Luz
אַקיר	Palabra	משמנים	Tesoros
אלהים	Dios	מַקשבות	Pensamientos
אַרְחוֹת	Senderos	קין	De
אכץ	Tierra	ÇIŞM,	Encontró
TIT.	Despreció	נְמָה	Inclinó
10	Hijo	נעם	Alegre
777	Camino	נפש	Alma
רָכשׁ	Buscó	532	Libertó
וְשַׁין	Engordó	ענום	Ojos
מפת	Ocultó	ממם	Hueso, cuerpo
מהַר	Limpio	אָרִיקִים אָרִיקִים	Justos
יראת	Temor	קשב	Prestó C
רָשֶׁר	Justo	כחוק	Lejos
יָתַר	Abundó	רָשָּׁע	Malo
Þ	(prefijo) Como	שטח	Alegró

שָׁבַן	Habitó	קבונה	Prudencia
שַלום	Paz	תועבה	Abonenación
שָׁמועַ	Rumor, fama	קמים	Perfecto
שְׁמֵר	Guardó	תִפְלָה	Oración

Lección V

Raiz.—Prefijos.—Sufijos.—Preformativas.—Aformativas.—Modelo del perfecto de los verbos en la forma "qal,..

 La raiz en las palabras hebreas consta generalmente de tres consonantes; y expresa el sentido fundamental de la palabra.

Esta raíz puede recibir adiciones, las cuales unidas al nombre sustantivo, se llaman *prefijos* y sufijos; y juntándose con el verbo, se denominan *preformativas* y aformativas, según que se coloquen antes o después de la raíz.

2. Los prefijos se clasifican en integrantes y accidentales. Los integrantes entran en la formación de las palabras, como elemento esencial; esto ocurre frecuentemente con las letras אַ y ה; rara vez con אָ, ה, יץ שׁ (An. lecc. VI, 7): v. g.: מאכל comida: אכןב discipulo: אכןב mentiroso, etc.

Los prefijos accidentales, aunque sean inseparables de la palabra, no son elemento necesario para su formación: tales son a) los preposiciones מוֹרבוּת de: v. g.: מוֹר de casa: ב en: v. g.: and en sangre: a como: v. g.: وروس como miel: 5 para: v. g.: האד para hermano: (An. lecc. XXII, 2): b) la con-5): e) el artículo • el, la: v. g.: el camino: (An. lecc. I): d) el ralativo "שָׁי, que: v. g.: ישֵעל מַלכֵר que sobre los reyes de: (An. lecc. II, 3): e) el interrogativo מושכע ע. g.: בושכע acaso oyó: (An. lecc. XXIII, 1).

5. Los sufijos pueden ser de pronombre, de plural e integrantes. Los sufijos de pronombre se unen al nombre, e indican posesión: (An. lecc. VIII): se agregan al verbo, y denotan el término directo de la acción significada por el verbo, cuando aquel es un pronombre personal (An. lecc. XVI): también pueden juntarse con los adverbios y preposiciones (An. leccs. XXIII, 3; XXIV, 1).

Los sufijos del plural son distintos para los diversos géneros (An. leccs. III, 4; IV, 2):

Para el masculino			Para el femenino		
Estado ab- soluto	Constructo	Dual	Estado ab- soluto	Constructo	Oual
-ים	-	-יִם	ות	ות	
מלכים	מלכי	כנלים	מְלְכוֹת	מלכות	שׁפְתַים
reves	reyes de	pies	reinas	reinas de	labios

Los sufijos integrantes son a) la terminación femenina ה -: v. g.: מֶלְכָה reina: (An. lecc. III, 4, b): b) las terminaciones , י, י, etc.: v. g.: קרבן ofrenda: עכרי hebreo: קרבות (An. lecc. VI, 2.3): c) la terminación paragógica בילבות: v. g.: מרברה hacia el desierto: (An. lecc. IV, 3).

- 4. Algunas preformativas son propias de las formas verbales: v. g.: in de nifhal; in de hifhil y hofhal; in de hithiahel, y in de los participios: (An. lecc. XV). Otras sirven para la formación de las diversas personas (An. lecc. XII, 7).
- Las aformativas tienen por objeto distinguir las diversas personas en los verbos (An. lecc. XII, 7).
- Perfecto en la forma qal. Para facilitar la versión de los temas propuestos, y dar una idea anticipada del verbo hebreo, ponemos a continuación el modelo del perfecto en la forma qal.

N. B. Tengan presente nuestros jóvenes estudiantes, a fin de que el manejo del diccionario no les haga desesperar desde el principio, que en ciertos verbos desaparece alguna de sus radicales, bien por asimilación, como acontece con el y y, cuando pertenecen a la primera radical, y también, cuando la tercera radical es repetida; bien por cambio del y de la segunda radical en y, y del n de la tercera en la misma consonante.

EJERCICIO 5.º

אָבַר	Pereció	197	Constituyó
אור	Luz	לצ	Díscolo
אָכַל	Comió	מצריק	El que justifica
אכד	Largura	מרפא	Salud
7	(prefijo) En	פרשנע	El que hace male
בגר	Pérfido	מתוק:	Suave
בָעַר	Se volvió necio	נְחַל	Heredó
נְעָרָה	Corrección	בָקו	Inocente
דָבַש	Miel	גר	Luz
דָעַר	Se apagó	ער	Testimonio
קקם	Violencia	עשר	Riqueza
קסִיד	Piadoso	ng ng	Boca
יָמִים	Días	פרי	Fruto
יָפַר	Fundó	צוף	Panal
וָפָיָח	Charlatán	ज़्र्रा	Maldición
יָרַשׁ	Poseyó	שונא	Enemigo
קבור	Gloria	שֶׁמֵיִם	Cielo
בֿוַב	Mentira	שָׁמָר	Mentiroso

2.° נְבֶּרֶךְ: יְבֶּרֶךְ: יְבֶּרֶן נְבֶּרָן נְבֶּרָן נְבֶּרָן נְבֶּרָן נְבָרָן: '.° -3.° בְּבוּר -4.° (Pr. 3, 35) הָבֶּרְ בְּבָּרִים נְחָלְּוֹ וּכְּסִים נְחָלְוֹ וּכְּסִילִּים נְיְרָשׁוּ קַּלְוֹן: (Pr. 3, 35) הַבְּרָבִים נְחָלְוֹ וּכְּסִילִּים נְיְרָשׁוּ קַלְוֹן: (Pr. 12, 1) הַבָּרָ מִוּסְר אָהַב דְּעָת וְשׁוֹנֵא תוֹכָחַת בְּעַר: (Pr. 13, 1) הַבְּרָ שִׁמַע מוּסַר אָב וְלֵץ לֹא־שְׁמַע נְּעָרָה: (Pr. 13, 2) מִפְּרִי פִי־אִישׁ אָבַל מֻוֹב וְנָבֶּשׁ בּנְּדִים חָבֶּקְם: (Pr. 13, 2) מְבְּרִי בְשָׁעִים וְשָׁבֶּר וְנָבֶּשׁ בּנְדִים חָבֶּרְים וְשָׁבֶּר אַמְיַבְר בְשְׁעִם מְתוֹן לַנָּבֶשׁ וּמַרְפָּא לְעֲצֶם: (Pr. 13, 9) צוֹף־דְּבֵשׁ אִמְרֵיר נְשָׁע וּמַרְשָּׁע וַבְּרָשׁ לְנֶבֶּת וְהַנָּף, (Pr. 16,24): -9.° בְּרָשׁע וְמַרְשָׁע וְמֵרְשָׁע וְנִפְנִים וְאָבֶר וְהְנָהָר וְאָבָר וֹלָר (Pr. 17, 15) הַבְּר יִשְׁבָר וְנְפָּיַח לֹא נָכְי וְיָפִיַח לָּא נְבָּר וֹנִפְיָח לֹא נְבָּר וֹנִפְיָח לֹא נְבָר וֹלָא (Pr. 17, 15).

Lección VI

- Propiedades eufónicas de las consonantes: Asimilación.--Quiescencia.—Reduplicación.—Cambio.—Metátesis.—Supresión. —Propiedades de las guturales.
- 2. La quiescencia se verifica, cuando las consonantes א, א י pierden el valor de tales, por carecer de puntuación, y encontrarse precedidas de una vocal homogénea: v. g.: פונאת encontraste tú (mas.): יימַב será bueno él.
- La reduplicación hace que se considere doble, para todos los efectos, la consonante que lleva daguesch fuerte:
 v. g.: קבו escribieron mucho.
- 4. El cambio se hace de una consonante en otra de sonido parecido: v.g.: g en ם o ן; עלו = עלם = עלו se alegró: אָ en ה: se fatigó: ן en בי se fatigó: מָרָה = לְהָה = לְאָה escapó: ם en ם o שׁ ercapó: פַרָש = פַרָש = פַרָש = פַרָש = פַרָש = פַרָש = פַרַש = פַרָש = פַרָש = פַּרָש = פַרָש = פַּרָש = פַרָש = פַּרָש = פַרָש = פַרָש = פַּרָש = פַרָש = פַרָש = פַּרָש = פַרָש = פַרַש = פַרָש = פַרָש = פַרָש = פַרָש = פַרָש = פַרַש = פַרָש = פּרָש = פּרַש = פּרָש = פּרַש =
- 5. La metátesis es la trasposición de la ה, cuando le siguen las sibilantes: v. g.: הְּשָׁמֶבֶּר por הַשְּׁמֶבֶּר se guardó.
- 7. Las guturales a) no admiten daguesch fuerte. La reduplicación puede perseverar virtualmente, en cuanto no se alarga la vocal precedente: esto sucede ordinariamente con el n, y muchas veces con el n; pero con el n y y desaparece totalmente por lo común: en el primer caso, el pataj de la

silaba precedente se cambia a veces en segol: v. g.: מְּהָהוֹ el mes: הְהָהְ la fiesta: en el segundo, la vocal precedente se alarga: v. g.: מוֹלְים el hombre: הַעָּם el pueblo:

- b) prefieren el sonido a, casi siempre delante de si, y muchas veces también después de si: v. g.: מבון sacrificio: מבון rumor: שַבוּע rumor: מַבְּע obra. Exceptúanse: מַבְּע verba: בּבָּע cesta: מַבְּע milagro: מַבְּע escorpión: מַבְּע tabernáculo: מַבְּע pulgar: מַבְּע pan: מַבְּע misericordia:
- c) toman siempre en lugar del scheva movil el compuesto o semivocal: v. g.: עָנֵי miseria: מַרְהַשׁ sacrificaron. El scheva quiescente suele conservarse por lo general: v. g.: שַׁלְהַהְּקּ
- N. B. 1.º Cuando la gutural se encuentra en fin de palabra precedida de una vocal larga distinta de â, toma delante de sí una ā, que se llama pataj-furtivo: v. g.: רַוּהְ espíritu, viento.
- 2.º ¬ no admite reduplicación: v. g.: בַּרָן bendijo él: y lleva delante de sí el sonido de a: v. g.: יוֹבָי por יוֹבָי r volvió él.

EJERCICIO 6.º

אָנְנָה	Nave	וַבַח יַ	Sacrificio
אוצרות	Tesoros	201	Oro
בַּמַח	Confió	10	Gracia
בַּפַח	Tranquilidad	םיים .	Vida
נקר	Hombre	D)	Mar
הוא	ĖI	רָעַל	Fué útil

לבם	Se deslizó	עלה י	Hoja
15	Para mí	צַלְכָה	Virgen
לקח	Tomó	עננה	Modestia -
כנת	Muerte	עקב	Premio
כתקה	Ruina	900	Temor
קיניו	Refugio	פָעַל	Obró
מֹצְוֹת	Mandatos	פָבַח	Fructificó
מְשֶׁקֶם	Juicio	צור	Roca
נְכְחַר	Preferible	צָּדָקָה	Justicia
נָקשׁ	Serpiente	רָב	Mucho
לפק	Cayó .	שְׁפֶּה	Labio
גשר	Aguila	מאכו	Tranquilo
ענל	Iniquidad	שׁב	Nombre
על	Sobre	תם	Perfecto

(Pr. 10, 2) נְצֵלְ מְבֶּלְת נְצֵלְ אוֹצְרוֹת רֵשֶׁע וֹצְּדָקָה נְצֵל מִבְּעָת: (Pr. 10, 8) (Pr. 10, 8) בַּבְּבֹר יִבְּה מִצְוֹת וָאֲוֹיל שְׂפָתִים יִלְבֵּט: (Pr. 10, 29) -3.° (Pr. 10, 29) יִבְּבִּר בְּשָׁמִים הָּנֶדְ נְחָשׁ עְלֵי אָוָן: (בְּבָּר יְבָּשָׁמִים הָנֶדְ נְחָשׁ עְלֵי אַוֹן: (בְּבָּר יְבָּשָׁמִים הָנֶדְ נְחָשׁ עְלֵי צוֹר הָנֶדְ יְבָּנְיִה בָּלֶב יִם וְנֶדֶרְ גָבֶר בְּשַׁמִים הָנֶדְ נְחָשׁ עְלֵי צוֹר הָנֶדְ יְבָּר בְּעַלְמֶה: (Pr. 20, 27) -5.° (Pr. 29, 27) צְּדִיקום אִישׁ צְוֶל וְתוְעָבַת רְשָׁע וְשַׁר־בַּרֶבְ: (Pr. 22, 1): בְּבָּר שֶׁם מֵעשֶׁר רֶב מִבֶּפֶּחָר וֹמְיָחָב חֵוֹ שׁוְב: (Pr. 22, 4) בְּבָר עְנֶבוֹר וְחָיִיְם: (Pr. 22, 4) בְּבָר בְּעָלֶר וֹיִרְאַת וְהוֹתָה מִזְבַח: (Pr. 22, 4): בושם בְּעשֶׁר הוּא יִפֶּל (נְפַל) וְבָעְלָה צַדִּימִים יִפְרָחוּ: (Pr. 21, 3) בושם בְּעשֶׁר הוּא יִפֶּל (נְפַל) וְבֶעְלָה צַדִּימִים יִפְרָחוּ: (Pr. 11, 28) בושם בְּעשֶׁר הוּא יִבְּל יִיוֹשְׁבְּוֹך בָּמֵח וְשַׁאָבוֹן מַפַּחַר רָעָה: (Pr. 1, 35)

Lección VII

Clasificación de las vocales.—División de las sílabas.—Su vocalización.

- Las vocales hebreas se clasifican en largas y breves: (lecc. II, 1). Las largas pueden serlo por su origen, o por su posición.
 - a) Vocales largas por su origen:

$$a+w=\hat{a}=\hat{o}$$
 v. g. איש de פוסינן cabeza $a+i=\hat{e}$ v. g. סוסינן $*$ סוסינן nuestros caballos $a+u=\hat{o}$ v. g. שור $*$ שור $*$ buey $i+i=\hat{i}$ v. g. קיהוּרָה $*$ לִיהוּרָה $*$ קרשׁב $*$ se le hizo habitar

b) Vocales largas por su posición:

$$\breve{a}=a \circ e$$
 v. g. מַלְּדְ de מַלְּדְ rey $t=e$ v. g. קפָר $t=e$ v. g. קפָר $t=e$ v. g. קפָר $t=e$ mandato

c) Cambio entre vocales breves:

- Las sílabas hebreas se dividen en abiertas, cerradas y agudas.

Son abierlas, si terminan en vocal; cerradas, si acaban en consonante, y agudas, cuando sigue consonante reduplicada: v. g.: מָלָ mataste (mas.); בוּ es sílaba abierta; בּי cerrada; בוֹ es sílaba aguda.

- 3. La vocal propia de la sílaba abierta es siempre una vocal larga: v. g.: ກຸ່ວກຸກ mató ella.
- N. B. Las excepciones de esta regla se explican porque—1.º algunas sílabas son aparentemente abiertas, como sucede—a) con los nombres segolados: v. g.: קַלֶּבְי –b) con el sufijo de primera persona singular unido al perfecto de los verbos: v. g.: קַּבֶלַנִי (el nun lleva daguesch oculto) –c) con las guturales que admiten reduplicación virtual: v. g.: מַרְדֶּעֶׁבֶּי collevan scheva compuesto: v. g.: בְּעָבֶּרְ –2.º, otras sílabas llevan vocal breve en lugar de scheva móvil, lo cual se verifica, cuando los prefijos בְּי, לִ בְּיִ ץ בַּי וֹלְ בַּרָּרָ , de residente de compuesto: v. g.: בְּעָבֶרְ al fruto.

Anotamos como una anomalía el modo de unirse al nombre la terminación paragógica de lugar -: v. g.: מָרַבַּרָה.

- 4. La vocal propia de la sílaba cerrada no acentuada, es siempre una vocal breve, que al final de palabra puede ser únicamente ă, ĕ, ŏ. Los masoretas señalan con el meteg las excepciones: v. g.: ישׁחַיּלִי me puso.
- N. B. Claro está que no nos hemos propuesto establecer leyes tan fijas, que excluyan toda excepción; la práctica enseñará las que haya en cada caso.

EJERCICIO 7.º

Destrucción אָל A, para אַבּדון אולָת Necedad אַמונָה Fidelidad

78	Nariz, ira, también	מעם מ	Poco
אף כי	También	מְרָמָה	Engaño
אבח	Camino.	נגר	Delante
אָשָה	Mujer	נום	Anillo
סניר	Cerdo, puerco	בַקל .	Fácil
קַרַש	Meditó, pensó	קָרָה	Privada
מַעַם	Inteligencia	ערום	Prudente
יָעץ	Aconsejó	עָשָה.	Hizo
יָפָה	Hermosa	רָצוֹן	Gusto, voluntad
כָּסָה	Ocultó, cubrió	שֶׁמֶחָה	Alegría
לבות	Corazones	שאל	Muerte, orco
לשון	Lengua	פַּחָבַלוּת	Consejos
מאַם	Despreció		

Pr. 12,) מַחְשְׁבוֹת צַדִּיקִים מִשְׁפָּט תַּחְבָּלוֹת רְשָׁעִים מִרְמָה: (.1.0 Pr.)
Pr.) -2.0 (5 -2.0 מַרְמָּה בְּלֶב־חְרְשֵׁי בֶע וּלְיצֵצִי שָׁלוֹם שִׁמְחָה: (.7.20 -2.0 (.12,20 -3.0) -3.0 (.12,20 -4.0 (.12,20 בְּמָה בָּעָה וְלֶבְ בְּסִילִים כָּבָה בָּעַה וְלֶב בְּסִילִים כָּרָא -4.0 (.12, 22)
אַוֹּלֶבְת: (Pr. 12, 25) -5.0 (.12, 25 בְּאַרַה שִּינֶם וְדֶּבֶרְ לֹא מוֹב שָׁלִרְמ: (Pr. 12,28) -5.0 (.12,28 בְּאַרַה וְשָׁעִים תְּוֹעֲבַת יְהוֹנָה וּתְפַלֵּת יְשִׁרִים רְצוֹנְו: (Pr. 15, 7) - שְׁאל וְאֲבַרּוֹן נָנֶר יְהוֹנָה אַף בִּי לְבּוֹת בְּנֵי־שָׁבְם: (Pr. 15, 11) -3.0 (.15, בַּאַר לְשׁוֹן בַּרְישָׁעִים בִּמְעָם: (Pr. 15, 32) -9.0 (.2.0 בְּאַר בְּאַר מְשָׁבַר בְּאַר וְשָׁעִים בִּמְעָם: (Pr. 10, 20) (.2.0 בְּאַר בְּאַר מְוֹנֶר אִשָּׁה וָפָה וְסָרַת שֶׁעַם: (Pr. 11, 22)

Lección VIII

Cambio de vocales en las silabas. —El tono. —El "nasog-hajor,... —Cambios de vocales debidos al tono.

- 1. El cambio de vocales en las sílabas comprende cuatro casos:-a) el scheva movil se convierte en vocal:-b) la vocal breve se alarga:-c) la larga se abrevia:-d) la vocal es sustituída por el scheva movil.
- a) El scheva movil se convierte en la vocal jirek, cuando le sigue inmediatamente otro scheva movil: v. g.: לְּבֶּרָי; y si el scheva que le sigue, es el compuesto, se cambia en la vocal breve correspondiente a dicho scheva compuesto: v. g.: מְבֶּרֶי para comer.
- N. B. El sheva quiescente se muda a veces en vocal, cuando afecta a una gutural, que va seguida de un scheva movil: v. g.: יַעְבָּדֶרְ. Igualmente, cuando una palabra, por no terminar con dos consonantes sin vocal, toma en la penúltima una vocal auxiliar: v. g.: שֵּלֶבְּדָרְ enviaste (fem.).
- b) La vocal breve se alarga α) cuando una sílaba cerrada pasa a ser abierta: v. g.: קַבֶּל de קַבֶּל le mató: β) cuando la consonante siguiente no admite reduplicación: v. g.: בְּרַךְ por bendijo él: γ) cuando sigue alguna de las consonantes quiescentes κ, γ, ν. v. g.: בְּיֵבֶּא encontró él: δ) en la pausa. (lecc. IX, 2, b).
- c) La vocal larga se abrevia, cuando la sílaba tónica deja de serlo: v. g.: קוֹשׁ de mi santidad.
- d) La vocal es sustituída por el scheva movil, cuando por las modificaciones de la palabra, se adelanta el tono. En los verbos desaparece generalmente la vocal de la sílaba pretónica, menos con los aformativos בְּבֶּר יִּבְּיִר עָּבְּיִר יִּבְּיִר עַּבְּיִר יִּבְּיִר עַּבְּיִר יִּבְּיִר עַּבְּיִר יִּבְּיִר עַּבְּיִר יִּבְּיִר עַּבְּיִר עַּבְּיִר עַבְּיִר עַבְּיִיר עַבְּיִר עַבְּיִר עַבְּיִר עַבְּיִר עַבְּיִר עַבְּיִר עַבְּיִר עַבְּיִר עַבְּיִר עַבְּיר עַבְּיִר עַבְּיר עבּיר עבּיי עבּיר עבּיי עב

- El tono suele encontrarse en las palabras hebreas solamente en una de las dos últimas sílabas.
- a) La penúltima sílaba cerrada no puede ser tónica, a no ser que la última sea abierta: v. g.: קַטְּלָקָ.
- b) La última sílaba cerrada llevará el tono, a no ser que la penúltima sea abierta: v. g.: ביקם
- c) Se adelanta el tono α) con la adición de sufijos: v. g.: ברים β) con el wan conversivo en los imperfectos: v. g.: מָּמֶלֶּהְן (An. lecc. XIII, 4).
- d) Se retrasa el tono α) con el wau conversivo en los imperfectos: v. g.: γ vino: (An. lecc. XIII, 5): β) por razón de eufonía, cuando se trata de evitar que haya dos acentos consecutivos en dos palabras seguidas; este es e caso del nasog-hajor.
- 5. El nasog-hajor נְבוֹנֵ אַהוֹר tiene lugar a) cuando la penúltima sílaba de la primera palabra es abierta: v. g.: האכל לֶּהֶבּוּ b) cuando la última sílaba de esa misma palabra es abierta, o en caso de ser cerrada, lleva vocal larga por posición: v. g.: לוְלָה לִּוֹלָה llamó noche.

Para los efectos del nasog-hajor no importa que el tono tenga que retroceder, pasando por un scheva movil intermedio: v. g.: יואכירו לו y le dijeron.

Muchas veces no tiene lugar el nasog-hajor, aunque se den las condiciones apuntadas.

- N. B. Cuando la última sílaba cerrada de la primera palabra lleva lsere, esta vocal se cambia en segol por efecto del nasog-hajor; o, en caso de conservarse, la sílaba toma meteg: v. g.: אַהְב בַּעַרם amigo de la ciencia: מוֹשׁים el que hiere el pié.
- 4. El tono origina algunos cambios de vocales en las sílabas cerradas: v. g.: t en ĕ, הַקְּטֵּילָם de הַקְּטֵילָם en ŭ, de הַקְטֵילָם de הַקְּטֵילָם de הַקְּטֵּילָם de הַקְּטֵּילָם de הַקְּטֵּילָם de הַקְּטֵּילָם de הַקְּטֵּילָם de הַקְּטַלְּם en los nombres, cuando se halla en la última sílaba: v. g.: הַטֵּילָם הָּטֵילָם הָעָּטֵלָם הַ monte, y בּעְטֵּלָם, כְּטֵילָם, cuando carecen de artículo.

EJERCICIO 8.º

PN No

TN Cuán

Nación, gente

ושון Grasa

Sto Alabó

Pecado חטאת

Manteca חלב

חסה Miseria

Dia Dia

-50 Todo

100 Como

DN' Pueblo

Convite משתה

Despreciable נקל

עטהה Corona

עני Miserable

עקש Perverso

Santo קדש

בם Eleva

לנְנְה Júbilo

רְעָה Alimentó

שבע Sació

Deseo האנה

Perpekto הָּמֶיד Perpekto

Esperanza.

(Pr. 9, 10) הַּחָלֵּת הַבְּטָה וִרָּאַת וְהֹנֶהְ וְדַעַת בְּרֹשִׁים בִּינֶה: (Pr. 11,20) -2.°
(Pr. 11,20) -2.°
(Pr. 11,20) -3.°
(Pr. 25) -3.°
(Pr. 25) -4.° (11, 25) -4.° (11, 25) -4.° (11, 25) -4.° (11, 25)
(Pr. 15, 2) -5.° (Pr. 15, 2) -5.° (Pr. 15, 2)
(Pr. 14,6) -6.° (Pr. 14,24) הַבְּטָה רְם־גְּוֹי וְהָטֶר לְאָמִים חַמָּאְת: (Pr. 14,24) -7.° (Pr. 14,24)
(Pr. 14, 34) -8.° (Pr. 14, 34)
(Pr. 15, 15) -9.° (Pr. 15, 15)
(Pr. 46, 26, 27) -6.° (Pr. 15, 15)
(Pr. 15, 15) -9.° (Pr. 15, 15)
(Pr. 15, 14) (Pr. 15, 14)

Lección IX

- La pausa.—Cambios de vocales motivados por ella.—Otros cambios de vocales.—Modelo del imperfecto de los verbos en la forma "qal_n.
- 1. La pausa se verifica siempre con los acentos silluq y hatnaj; muchas veces con el zaquef katon. En los libros de Job, los Salmos y Proverbios el hatnaj no admite pausa; su lugar ocupa el holeh weyored.
- 2. Los cambios que por influencia de la pausa experimentan las vocales, son los siguientes:—a) ĕ en ă: v. g.: רבה en פר מו en פר מו en פר מו en en בה a: v. g.: פר שו של פר פר מו en en a: v. g.: ען en ען fuerza: e en a: v. g.: יתה בר por ותהלך por ברבלך el se irá.
- b) La vocal breve de la silaba acentuada se alarga en la pausa: v. g.: קָמֵל en בְּמֵל ā seguida de reduplicación puede retenerse por su sonido claro: v. g.: מָמָל envejeci.
- c) En la pausa reaparece la vocal de la sílaba final de una palabra, que antes desapareció: v. g.: קְּמֶלֶה en pausa קְמֶלֶה
- d) En los nombres monosílabos de la tercera radical pasa esto mismo: v. g.: פרי en pausa ברי fruto.
- N. B. También se explican por la pausa α) el cambio del acento en algunas partículas: v. g.: אָנָרֵי ahora: אָרָי yo: β) que el wau conversivo no pueda influír en la forma del verbo (An. lecc. XIII, 4): γ) que el yod primitivo de los verbos de tercera radical אַ se conserve algunas veces: v. g.: אָרָיִי vinieron: δ) que el sufijo ¬ (An. lecc. VIII, 1) y los verbos אַרָּיִר fue y אַרָיִי viviō (An. lecc. XXI, 6) toman segol.
- 3. Otros cambios de vocales se observan también por diversas razones: a) pataj o kamels en segol α) delante de ק, הָ con reduplicación virtual: v. g.: אָרָים de הַּוֹלְייִם por de ellos: β) delante de הָ, ץ, no acentuados: v. g.: הַלְרִים por בּוֹלְרִים los montes: γ) en los nombres segolados: v. g.: מֵלֵרְּ de בּוֹלְרֵים.

- b) Pataj en jirek, en silaba cerrada: v. g.: פר de כודים de מדים de מדים medidas; y jirek en segol: v. g.: און און מון mi ayuda.
- c) El scheva compuesto del interrogativo en pataj delante de las guturales, que no llevan kamets: v. g.: מבר gacaso iré?; y en segol, cuando la gutural toma kamets: v. g.: הרוחה acaso fué ella?; (An. lecc. XXIV, 1).
- d) ô en û, cuando pierde el acento: v. g.: כְּנוֹם de כֵּנוֹם de mi refugio.
- N. B. Los hebreos evitaban que hubiera vocales idénticas en dos sílabas consecutivas: v. g.: אָלָאָ de אָלָ אָ אָל si no.
 - 4. Modelo del imperfecto de los verbos en la forma qa'.

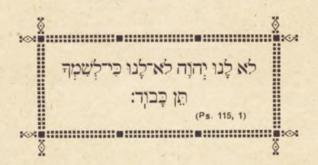
1	3	m.			,	1	יקטל	matará él
	3	f.				n	תקמל	matará ella
SINGULAR.	2	m.				n	תקמל	matarás (m)
	2	f.	. 1	:		n	תקמלי	matarás (f)
	1	c.				1	אָקְמל	matarė (c)
1	3	m.	1			,	יקטלו	matarán ellos
	3	f.	נָה			n	תקמלנה	matarán ellas
PLURAL.	2	m.	7			n.	תקמלו	mataréis (m)
	2	f.	נָה			n	תקמלנה	mataréis (f)
	1	c.				1	נקמל	mataremos(c)

EJERCICIO 9.º

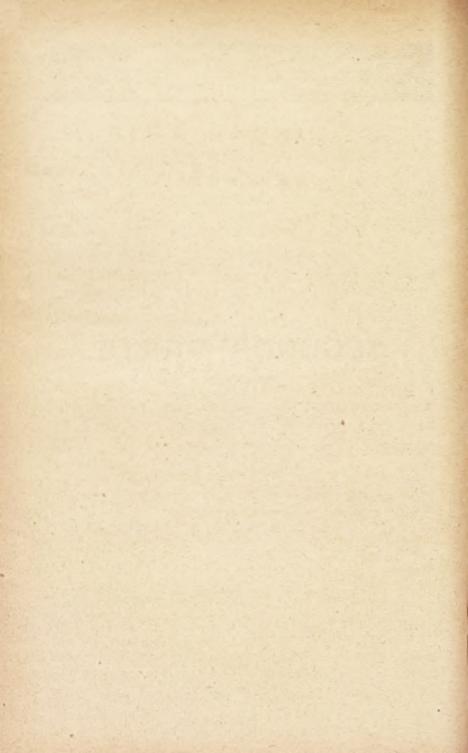
אחר	Después	מבטח	Esperanza
בָּי	Por mí	מָבְטָחַ	Refugio
ננוב	Robado	מַחְקֶּה	Aguas
קנָה	Fué	מַיִם	Llenó
קַנְץ	Cascajo	מָלֵא	Reinó
PRP	Gobernó	קלד	Rey
ייון	Vino	מֶלֶר	Mezcló
לַחַם	Comió	מַפַר	Fué dulce
לקם	Pan	נָעָם	Fué suave

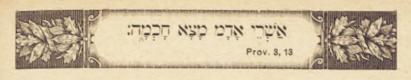
סתר	Oculto, clandestino	קרבָה	Próxima
עו	Fuerza	רוְנִים	Principes
עַרֵב	Dulce	שָׁעַן	Se apoyó
JEŻ	Ocultó	שָׁתָּה	Bebió

1.° בְּטַח אֶל־יְחֹנָה בְּכָל־לַבֶּךְ (לֵב) וְאֶל־בִינְהְדְּ (בִּינָה) אַל־הָּשְׁעְן:
2.°(Pr.3,5)
2.°(Pr.3,5)
3.° (Pr. 3, 19)
3.° (Pr. 3, 19)
4.°(Pr.3,55)
-4.°(Pr.3,55)
-4.°(Pr.3,55)
-5.°(15 בְּטַח בְּלָבִים יִמְלֶבוּ וְרִיוְנִים יְחוֹקְקוּ צֶדֶק: (Pr.8,5)
2.°(15 בְּטַמוּ בְלַחְמוּ בְּלַחְמִי וּשְׁתוּ (שְׁתָה) בְּיֵין מֶסֶבְּהָ: (Pr.9,5)
2.°(Pr. 9, 17)
2.°(Pr. 9, 17)
2.°(Pr. 10,14)
2.°(Pr. 10,14)
4.°(Pr. 10,14)
2.°(Pr. 13,9)
2.°(Pr. 13,9)
2.°(Pr. 10,14)
2.°(Pr. 10,1

SEGUNDA PARTE

SEGUNDA PARTE

ANALOGÍA

DEL ARTÍCULO

Lección I

El artículo. — Omisión del daguesch. — La vocal del artículo delante de las guturales.

- 1. El artículo hebreo es ה con reduplicación en la consonante siguiente: v. g.: הַבְּילָה el rey.
- 2. Se omite el daguesch, cuando siguen al artículo las consonantes ווֹי : וֹנְי עִי lleva daguesch solamente, cuando vienen detrás הַ, עִי, עִי, cuando le siguen הַ, ע, ה, no formando sílaba aguda, ni llevando vocal breve: v. g.: הַּרְהַוֹּרָ el judío: מוֹי el tumulto: הַמְּרַבְּהַ la caverna: הַמְּרַבְּהַ el que va.
- 3. La vocal del artículo, delante de las guturales, sufre las modificaciones siguientes: -a) cuando siguen א א קראים el padre: יוֹשְׁבְּאַרָּבְּיִּבְּיִּבְּׁ la cabeza.
- b) Si se trata de las guturales \$\pi\$, \$\pi\$ y, conviene distinguir varios casos:
 - α) la gutural no lleva kamets, ni jatef-kamets;
 - β) la vocal de la gutural es kamets;
 - γ) la puntuación de la gutural es jatef-kamets.

El el caso (מ) ק א ה admiten la reduplicación virtual, y el artículo conserva el pataj: y pierde la reduplicación, y prefiere kamets: v. g.: הנין el éste: הנין la fuerza: הנין el ojo.

En el caso (β) delante de Π, toma el artículo segol: delan-

te de אָ ע ֶּ con acento, lleva *kamets*, y sin acento, *segol:* v. g.: הַהָרִים el sabio: הָהָרִים los montes.

En el caso (ץ), הָ exige בְּחָרָשִׁים v. g.: יה pide בּיהָרָשִׁים los meses.

N. B. 1.º En algunos nombres el artículo modifica la vocal de la primera sílaba: v. g.: הָּבֶּרְ la tierra: הָּבָּר el monte: הֶּבֶּר la fiesta: בְּעָם el pueblo: הַבְּר el toro: מָבֶר el arca.

2.º Los prefijos ב, בּ, ע ל unidos a una palabra con artículo, toman el pataj, suprimiéndose el בּ יָּעָבֵי en el cielo: בְּעָב para el pueblo.

EJERCICIO 1.º

אַרָבָה	Langosta	מֶעָם	De
אָכָז	Cedro	נֶּכָה	Hirió
אשר	Que, cual	נפלאות	Maravillas
בוא	Entró	בָשָא	Elevó
בַרוּדְ	Bendito	נְמַוֹ	Dió
נָבְעַה	Valle	קפר .	Contó
720	Anduvo	עָב	Nube
סר	Monte	ער	Hasta
קקיל	Langosta	עולם	Eterno
קציר	Yerba	עור	Ayuda
נבול	Alimento	עליות	Habitaciones
יגנע	Sustento	עץ	Arbol
יוֹמָם	De día	žau	Germinó
יַרַח	Luna	קָרָה	Construyó
כון	Estableció	רנח	Viento
קנף	Ala	רָכוב	Carroza
לֵילָה	Noche	שם	El que pone
מאין	De donde	שֶׁטֶש	Sol
קטָר	Lluvia	הַהמות	Abismos
מעל	Sobre	סניו	Sierpe

Ps.):בּלְלוּ אֶת־יִהנָה שָׁמֵי הַשְּׁמֶים וְהַפַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל הַשְּׁמֵים: (.º 2.48,4 בַּלְלוּ אֶת־יְהנָה מִן־הָאָבֶ"וְ הַנִּינִים וְכֶלְדֹחָהמוֹת: Ps.) :הֶהֶרוִם וְכָל־גְּבָעוֹת עֵץ פָּרִי וְכָל־אָרָזִם —3.º(Ps. 148,7) (בון) בְּעָבִים הַמֶּכֶין (בְּקָה) שְׁמֵיִם בְּעָבִים הַמֶּכִין (בון) בּעָבִים הַמֶּכִין לָאָרֶץ מָשָר הַמַּצְמִיַה הָרִים הָצִיר: (Ps. 147, 8) ~5.° השטש לא יַבֶּבָּה (נֶכָה) וְיָרָה בַּלֵּילָה: (Ps. 121, 6) השטש לא בְּרוּךְ יָהוָה אֱלהֵי יִשְׁרָאֵל מִךְ הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם וְאָמֵר בָּלִיהָעָם אָמַן: (Ps. 106, 48) –הַמְּכָרֶה בַּמַּיִם עַלִּיוֹתָיו הַשֶּׁם־עָבִים רָכוּבוּ הַמָּהַלֶּךְ עַל־בַּנָפֵירְנַח: (Ps. 104, 3) Ps.) אַשָּׂא (נָשָׂא) צֵינֵי אֵלֹ־ הֶּחָרֵים מֵאַיון יָבוֹא צָזְרֵי: (-8.º 9.º (121, 1 בַּנִים כָבוֹדוַ בַּכֶּל־הָעַמִּים נָפָלְאוֹתֵיוֹ: Ps.) :וְנָתֵן לֶחְסִיל יְבוּלָסֵ וִינִיעָם לָאַרְבֶּה: –10.º (Ps. 96, 3) (78, 46

DEL PRONOMBRE

Lección II

Pronombre personal, demonstrativo, relativo, interrogativo e indefinido.

El pronombre personal suele emplearse de dos maneras: separado:

a)

SINGULAR PLURAL Tú mas. Tú fem. Nosotros c. Vosotros Vosotras Ellos Ellas El Ella YOC. אַקָה אַנכי הוא את אנחנו אתם אחו P. אַקי אָק אַנכִי P. אנחנו הן - הם־ אתן את P. אתה P. אני המה אתנה בחנו P. אתה P. אתר P. אנו) נחנו אתנה

 b) como sufijo. Unido al verbo indica ordinariamente su objeto o término directo: con el nombre expresa posesión; y con las partículas designa diversas relaciones. (Morf. lección V, 3).

2. El pronombre demonstrativo:

SINGULAR PLURAL PLURAL אַל פֿאַנה פּאַנה פֿאַנה פּאַנה פֿאַנה פֿאַנה פּאַנה פּאַני פּאַנה פּ

Cuando el pronombre demonstrativo se pospone al nombre, lleva artículo: v. g.: איש הוה este hombre.

Formas más raras son: זו, הַלָּוו ,הַלָּו ,הַלָּוו ,הַלְּוו ,הַלָּוו ,הַלָּוו ,הַלָּוו ,הַלָּוו ,הַלָּוו ,הַלָּוו ,הַלְּוו ,הַלְּווּ ,הַלְּווּ ,הַלְּווּ ,הַלְּווּ ,הַלְּוּ ,הַבְּיִי ,הַבְּיִי ,הַבְּיִי ,הַבְּיוּ ,הַבְּיִי ,הַבְּיי ,הַבְּיי ,הַבְיי ,הַבְּיי ,הַבְיי ,הַבְּיי ,הַבְּיי ,הַבְּיי ,הַבְּיי ,הַבְּיי ,הַבְּיי ,הַבְיוּי ,הַבְּיי ,הַבְּיוּיי ,הַבְיוּי ,הַבְיוּי ,הַבְיוּי ,הַבְיוּי ,הבְיבְיי ,הַבְּיוּי ,

El pronombre relativo קיים que, cual, quien, permanece invariable en todos los géneros y números.

El relativo se encuentra unido a una palabra en la forma de י יַנִי: v. g.: מְּבְּשֵׁל que mató.

4. El pronombre interrogativo es בְּיִר =¿quién? para las personas: בְּיִר =¿qué? para las cosas.

- 5. El pronombre indefinido es בְּוֹה =cualquiera que; בְּוֹה cualquiera cosa que. Se emplean en sentido indefinido אִישׁ cada uno: בְּרָה, אָרָם, אִרְם, אָרָם alguno: בְּרָה, הָבָר alguno: בְּרָאוֹנְהָה, הָבָר
- N.B. ו.º El uno, el otro se indican por אָחִיהוּ ע אָדְי ס para el masculino: רְעִיהָה v אַדְּוֹרֶה para el femenino.
- 2.º El pronombre reflexivo se expresa con la palabra אָנֶבֶשׁ y el sufijo correspondiente, cuando se refiere a las personas; y con עַצֶּע, cuando se trata de cosas.

EJE RCICIO 2.º

אַדִיר	Admirable	כָכָה	Así
DN	Si, ¿acaso?	מאָת	De
אשרי	Felíz	י קלל	Dijo
12	En él	נְבַמ	Consideró
בוש	Se avergonzó	למת	Plantó
چַבַד	Bendijo.	עֶבֶר	Siervo
נבורת	Grandezas	צְבָאוֹת	Ejércitos
בול	Se alegró	קום	Levantó
נה	Dios	קלל	Maldijo
יָצַיָר	Formó	מְהַלָּה	Alabanza

ענים אַהָם לִיהוָהָ עִשֶׁה שָׁמֵים נָאָרֶץ: (Ps. 115, 15) -2.º מַאַת נַאֲבָּחְנוּ נְבָרֵךְ יָהָ מֵעַהָּה וְעַד־עוֹלֶם: (Ps. 115, 18) -3.º (מַאַתָּה וְעַד־עוֹלֶם: (Ps. 118, 25) מַאַת נַאֲבַּחְנוּ נְבָרֵךְ יָהָ מֵעַהָּה וְעַד־עוֹלֶם: (Ps. 118, 25) יחיה וֹנְיָהָה (הָיָה) זֹאָת הִיא נִפְּלָאת בְּעֵינֵינְנוּ: (Ps. 118, 25) -4.º (בּירָה בְּיִהְה נְאָהָה וְהַלָּה וֹנְהַלְּוֹ הַמָּה וְבָּלָּה וֹנְתָּה בְּלְרוֹ: (Ps. 108, 24) יחיה וֹעַבְּרָּךְ נְמְבֹּר וֹמָלֵּלוּ הַמָּה וְאַהָּה וְעָבְּרָךְ כְּמוֹ (קוֹם) בְּבַלֵּה וְעַבְּיִךְ וְשָׁמָח: (Ps. 109, 28) יחיב בְּבְרִי הָעָם שֶׁבְּבָה נְשְׁבָּרִי הָעָם שֶׁבְּבָה (Ps. 144, 15) יחיב שִׁבְּרָה וְשָׁבְּרִי הָעָם שֶׁבְּבָה וֹנִבְּלֵּא וְשָׁבְּיִרְ שִׁמְעַ אִם־יצֵר עוֹן הַלֹא יַבְיִם (נְבַמֵּ): (Ps. 94, 9) הַנְּמֵע הַנֹּי הַנְבוֹר יְהנָה צְּבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַבְּבוֹר יְהנָה צְּבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַבְּבוֹר יְהנָה צִבְיוֹנוֹ מְחִראַדִּיר שִׁמְּךְ הַבָּבוֹר יִהנָה צִבְאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַבְּבוֹר יְהנָה צִבְאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַבְּבוֹר יִהנָה צִבְאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַבְּבוֹר יִהנָה צִבְאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַבְּבוֹר יִהנָה צִבְּבוֹנוֹ מְחִראַדִּיר שׁמְּךְ הַבְּבוֹר יִהנָה צִבְּבוֹנוֹ מְחִראַדִּיר שִׁמְּרִי (Ps. 8, 24, 10) יחיב וְהְנָה בְּבְבוֹר יִהנָה בְּבְרָר. (Ps. 8, 24)

DEL NOMBRE SUSTANTIVO

Lección III

Nombre sustantivo. — Género. — Número. — Formación del singular, del plural y del dual.

1. El nombre sustantivo hebreo por razón de su origen puede ser primitivo: v. g.: אָן; אָן: y derivado. Los nombres derivados en su mayor parte son verbales: v. g.: מרום alto: מרום altura de רום elevar: algunos pocos son nominates: v. g.: מרולות: de מרולות: lugar de los pies.

El nombre sustantivo hebreo por razón de su forma se clasifica en simple y aumentado (lecc. V, 1).

2. Dos géneros solamente existen en la lengua hebrea, correspondientes a los dos sexos de los seres animados, el masculino y el femenino. Los nombres neutros de nuestras lenguas son generalmente femeninos; rara vez masculinos.

Tienen género femenino—a) los nombres de región y ciudades: v. g.: אַבּי Idumea: אַב Tiro:—b) los que indican espacio ilimitado: v. g.: אַבְי tierra:—c) los que denotan seres de la naturaleza: v. g.: אַבּי sol: אַבּי fuego:—d) los de instrumentos, utensilios, miembros del cuerpo, etc.: v. g.: אַבְּי cama: אַבְּי mano:—e) los nombres abstractos: v. g.: אַבְּי venganza: coleativos: v. g.: אַבְּי comitiva: honoríficos: v. g.: אַבְּי principes: inanimados: v. g.: מוֹם נוֹם y los que designan unidad dentro de la especie: v. g.: מוֹם una nave.

- 3. El número puede ser singular, plural y dual.
- 4. El singular de los nombres masculinos no presenta una forma determinada.

El singular de los nombres femeninos termina en 77; esta terminación procede de la forma primitiva 77, que todavía se conserva en el estado constructo, y delante de los sufijos: v. g.: 777 de 777 animal.

- N. B. 1.º El femenino de los nombres terminados en vocal se forma sñadiendo una ה: v. g.: הורי de יהורי judia: y el de los participios e infinitivos acaba en היי יי יי על פעלת: v. g.: אַ לְּהָר de קשל que mata: קּהָר de מַבֶּר engendrar.
- 2.º La terminación no siempre corresponde al género del nombre; y no escasean ejemplos de nombres femeninos, que carecen de su terminación propia: v. g.: DN madre.
- 5. El plural de los nombres masculinos hace en ביב (בּבוֹי יִינֹי יִינִי יִינִי יִינִי עַבְּרִים (בַּבִּי יִּבְּי יִנִּי בַּבְּרִים יִּבְּי עַבְּרִים סְּעָבְרִים o עַבְרִים o עַבְּרִים o עַבְרִים o עַבְּרִים o עַבְרִים o עַבְרִים o עַבְּרִים o עַבְרִים o עַבְרִים o עַבְרִים o עַבְרִים o עַבְּרִים o עַבְּרִים o עַבְּרִים o עַבְּרִים o עַבְּרִים o עַבְרִים o עַבְּרִים o עַבְּרִים o עַבְּרִים o עַבְּרִים o עַבְרִים o עַבְרִים o עַבְּרִים o עַבְּרִ

- N. B. 1.º Algunos nombres masculinos terminan en el plural en י י v. g.: י י v. g.: י י v. g.: v. g.
- 2.º Existen algunos nombres que admiten en el plural doble terminación: v. g.: אָבִים ישבות חובים פּרְבִים פּרְבִים פּרְבִים ישבות nube: plur. בְּרִבִים פּרְבִים פּרְבִים פּרְבִים וּמִבִּים פּרְבִים פּרְבִים וּמִבִּים וּמַבִּים בּרִבוֹת וּבְּרִבוֹת וּבְּרִבוֹת וּבְּרִבוֹת וּבְּרִבוֹת וּבִּבוֹת וּבְּבוֹת וּבְּבוֹת וּבְּבוֹת וּבִּבוֹת וּבִּבוֹת וּבְּבוֹת וּבוֹת וּבְּבוֹת וּבְּבוֹת וּבוֹת וּבוֹת וּבוֹת וּבְּבוֹת וּבוֹת וּבְּבוֹת וּבוֹת וּבְּבּית וּבוֹת וּבְּבִית וּבְּבִּת וּבְּבִּת וּבְּבִּת וּבְּבְּת וּבְּבִית וּבְּבִּת וּבְּבְּת וּבְּבִּת וּבְּבְּת וּבְּבִית וּבְּבִית וּבְּבּת וּבִית וּבְּבּת וּבִית וּבִּית וּבְּית וּבִית וּבְּבּת וּבִית וּבְּבּת וּבִּית וּבְּיִים וּבְּית וּבְּיִים בּיִים בּיים בּיִים בּיִים בּיּים בּיּים בּיִים בּיים בּיי
- 3.º Se dan nombres masculinos que en el plural toman la terminación femenina: v. g.: אַבוֹת plur. אַבוֹים: y viceversa, nombres femeninos que presentan terminación masculina: v. g.: חַשֵּׁה trigo: plur. חַשֶּׁה.
- 4.º Algunos nombres se emplean únicamente en el singular: v. g.: מְחָיִם hombre: y otros en el plural: v. g.: hombres.
- 5.º Los adjetivos y participios toman la terminación correspondiente a su género: v. g.: שובות buenos: buenas.
- 6. El dual indica duplicidad de objetos, y especialmente los que por naturaleza o arte son dobles. Para los dos géneros existe la terminación =: rara vez, | =, | =: v. g.: []; de rara nanos.

EJERCICIO 3.º

	LJLINGI	CIO U.	
138	Iniquidad	מושֶׁב	Asiento
TAN	Hermano	מַעשָה	Obra
5:18	Ciervo	58	Ruego
בְּחַוֹ	Escudriñó	נָבַע	Divulgo
בין	Entre	סַלע	Roca
נָבהַ	Alto	עָמַר	Permaneció
נטר	Retribuyó	עָנָה	Respondió
רָם	Sangre	282	Rebaño
קנָה	Meditó	רגל	Pié _
חנָה	Ellas (son)	רָקר	Saltó
יבר -	Mano	שָׁנֵא	Odió
י בעל	Ciervo	שבע	Siete
נשב	Se sentó	שָׁלַח	Envió
כּלְיוֹת	Riñones	קפר	Derramó
לפנים	Antes	שָׁפָוּ	Zorra
מקן	Juicio, disputa	שש	Seis
מהר	Se apresuró		

Lección IV

Estados del nombre hebreo.—Formación del estado constructo.
—Casos.

- 1. Los estados del nombre hebreo son dos: el absoluto y el constructo. El estado absoluto indica solamente la idea expresada por el nombre; pero el constructo entraña además el concepto de régimen. Un nombre en estado constructo rige al nombre que le sigue, en el sentido de nuestro genitivo: v. g.: אַרָי בַנעוֹ la tierra de Kanaan. En esta lección trataremos únicamente del estado constructo.
- La lengua hebrea no conoce casos propiamente tales. Los gramáticos descubren en algunas terminaciones vestigios de tres casos antiguos.

Esas terminaciones son las siguientes: a) קל que recuerda el acusativo: v. g.: מְנִבְּרָהְ hacia el desierto: b) אָ, que indicaba el nominativo en los nombres propios: v. g.: מַלְבָּרְבָּרָהְ y אָ, que equivalían al genitivo: v. g.: מַלְבָּרְבֶּרֶקְ Melquisedek.

La terminación הַּבְּיֹה, llamada local puede designar: α) la dirección a un lugar: v. g.: hacia casa: β) el lugar donde se encuentra alguien, o se verifica una acción: v. g.: יְּשְׁכֵּוֹה de año en año.

EJERCICIO 4.º

בות	Casa	בָבַת יַ	Destruyó
בלע	Daño	מֶחָקָר	Entraña
נבור	Valiente	כְּלֵא	Lleno.
קבר	Palabra	מָלָאכָה	Negocio
נות	Olivo	מֶפֶּר	Mezcla
זבר	Recuerdo	נעורים	Juventud
קמר	Fermentado	פָנָה	Rostro
חפר	Voluntad, piedad	רַענָן	Verde
70	Saeta	שועה	Clamor
נבר	Bajó	תעקה	Tesoro
בום	Cáliz	תוכה	Ley
12	Así	1	

(Pr. 12, 20) : מְרְטָה בְּלֶב־חּרְשׁׁ רֶע וּלְוְעֲצֵי שְׁלוֹם שִׁמְּחָף: (Ps. 34, 16)
(Ps. 34, 16) : 2.0
(Ps. 34, 17) : 3.0
(Ps. 34, 17) : 3.0
(Ps. 52, 6) : 3.0
(Ps. 52, 6) : 3.0
(Ps. 52, 6) : 4.0
נְאָנִי בְּוֵית בְעַנֵּן בְּבֵית אֱלֹהוֶם בְּטַהְתִּי בְּחָםְדֹצֵלְחִים עוּלָם נְאָנִי בְּוַת בְעַנֵּן בְּבִית אֱלֹהוֶם בְּטַהְתִּי בְּחָם בְּיָבְי וְהַוֶּח וְחֵיֵע מִלֹּח מְלֹבְם (Ps. 52, 10)
(בְּיִם: (Ps. 75, 9) - 3.0
(Ps. 95, 4) - 3.0
(Ps. 95, 4) - 3.0
(Ps. 107, 23) : בְּתְוֹרַת וְהַנְּהָ בְּנִר וְהַנְּהָ בְּנִר בְּנָבְ בְּנֵר בֵּן בְּנֵי בְּנֵים הַנְּעוֹרָת וְהַנְּהָ וֹלִבְיִם בְּנֵעוֹר וְהַנְּהָ וֹלִבְיִם בְּנִבְּיִם בְּנֵיר נְבַּוֹר בֵּן בְּנֵי בְּנֵי בְּנֵיר וְהָנְהָ: (Ps. 119, 1) : 5.0
הַנְעוֹרָת וְהֹוָהְ: (Ps. 127, 4)

Lección V

Formas del nombre hebreo.—Formas simples con una vocal primitiva y con dos vocales.—Empleo de algunas de estas formas.

1. Las formas del nombre hebreo pueden ser simples y aumentadas: simples son las que constan solamente de las letras radicales: v. g.: בְּרָבְּלוֹת pié: y aumentadas, las que admiten algún prefijo, sufijo o reduplicación: v. g.: מברְבָּלוֹת lugar de los pies.

 Algunas formas simples tienen una sola vocal primitiva breve, que se encuentra generalmente en la primera

radical, y puede ser ă, ĭ o ŭ.

Por no permitir la extructura de la lengua, que tales nombres terminen en dos consonantes sin vocal, la segunda radical toma una vocal auxiliar, que suele ser el segol; por lo que se llaman nombres segolados. Si la segunda o tercera radical es gutural, la vocal auxiliar será pataj: v. g.: מוֹנִיך niño.

Modelos: qātl qītl qūtl qūtl קבָּיש de קבָּיש rer סַפֶּר de סֵבֶּר santidad

Cuando la segunda o tercera radical es alguna de las consonantes débiles, se dá origen a las siguientes formas:

Modelos: 2.ª radical doble 2.ª radical ב מונה אל מונה בין אל מונה בין אל מונה בין אל מונה מונה אל מונה של מונ

2.ª radical בן 3.ª radical הן (ז) 3.ª radical הן (ז) אַרָּף de קבי de קבי

- Las formas simples que llevan dos vocales, pueden tener—a) las dos breves:

Modelos: gătăl gătăl gătăl gătăl gităl gital קבר palabra קבן viejo עכוק profundo בָּבֶר uva

b) la primera breve y la segunda larga:

Modelos: qătâl qătîl qătîl qătîl qătîl çezra יְקוּשׁ profeta יְקוּשׁ cazador de aves qĭtâl qĭtîl qĭtîl qĭtîl qĭtîl qitîl purro קוניר peerdo יְבוּשׁ vestido -

c) la primera larga y la segunda breve:

Modelos: qâtăl qâtîl qûtăl qûtăl qûtăl qûtăl paita אונָב sacerdote מוֹם gaita

- 4. Empleo de algunas formas simples.—a) Qătăl se usa α) con los adjetivos intransitivos: v. g.: קבּר sabio: β) con los sustantivos: v. g.: קבָר; γ) con los nombres abstractos: v. g.: עב hambre.
 - b) Qatil, con los participios intransitivos: v. g : viejo.
 - c) Qătul, con los adjetivos: v. g.: מתוֹק dulce.
- e) Qătîl, con los adjetivos sustantivados de significación
 α) pasiva: v. g.: אָסִיר preso: β) intransitiva: v. g.: אָסִיר pe-queño: γ) activa: v. g.: גָבִיאַ.
- f) Qâtil, es forma propia del participio activo de qal:v. g.: קטל

EJERCICIO 5.º

אמת	Fidelidad	נם	También
אפר	Polvo	121	Anciano
אש	Fuego	סנָה	Animal
בָּכָר	Granizo	כפור	Rocío, escarcha
בַּהַמָּה	Bestia	נער	Joven
בְחור	Escogido, joven	קמוך	Firme
בתולות	Doncellas	קעָרָה	Tempestad
נָבַה	Se agrandó	עבנה	Cobardia

פַוַר	Esparció	רָטֶש	Reptil
צפור	Ave	שֶׁבֶר	Peligro
צמר	Lana	שלנ	Nieve
קיטור	Vapor	שמש	Juez
רדֵף	El que persigue	שר	Príncipe

(Pr. 18, 12) לְפְנֵי שֶׁבֶּר יִגְבַּה לֶב־אֵישׁ וְלִפְנֵי כָבוֹד עֲנָוְה: (Pr.21,21) -3.° (Pr.21,21) -2.° -3.° (Pr.21,21)
-4.° (Pr. 21,21) יִכְּבּי יִמְצָא חַיִּים וְכָבּוְד: (Ps. 111, 8) -4.° (Ps. 111, 8)
-4.° (Ps. 111, 8) יִבְּי עֲשׁוּיִם בֶּצֵּטֶת וְיָשֶׁר: (Ps. 115, 15)
בְּרוֹכִים אַהֶם לְיהֹנֶהְ עִשׁׁה שְׁמֵיִם וְאָבֶין: (Ps. 115, 15) הַלְלוּ הַנֹתְן שֶׁלֶג בַּצְּכֶּוֹר בְּפּוֹר בְּאֵבֶין וְבָּלְי נְבָּוֹתְ עֵיְן בְּרָוּ עִשְׁה וְבְרְוּ: אָת־יְהוָה אֵשׁ וּבְרָד שֶׁבֶּג וְכִּלְיבְעוֹת עֵין בְּרִי וְכָל־אָבְיוֹיְם: אָת־יְהוָה אֵשׁ וּבְרָד שֶׁבֶּג וְכִלְיבְּנְעוֹת עֵין בְּרִי וְכָל־אָבְיוֹיְם: אָת־יְהוָה אַשׁ וּבְרָד שֶׁבֶּג וְכִלְיבְּנְעוֹת עֵין בְּרִי וְכָל־אָבְיוֹיְם: (Ps. 148, 8)
Ps. בְּהַנְירִים וְנַבּ־בְּתוּלְוֹת וְכַל־לִאְבָּים שָׁרִים וְנַבּ־בְּתוּלְוֹת וְבָבִּים עֲבִים וְנַבּרִים וְנַבּל־לִאְבָּטֵי עֵב־נְעְרִים: (Ps. 148, 11)
(Ps. 148, 11) יִבְּר וֹבֹר (Ps. 148, 11)

Lección VI

Formas aumentadas.—Repetición de las radicales.—Empleo de algunas formas aumentadas.

 Las formas aumentadas se obtienen por la reduplicación de las radicales, o porque a la forma simple se agregan prefijos y sufijos. 2. La repetición de las radicales puede tener lugar de distintas maneras:—a) se reduplica la segunda radical:

Modelos:	qăttăl	qĭttăl	qŭttăl
	אַלְל ciervo	soberbio	קמנה túnica
	qīttīl	qăttâl	qĭttâl
	ciego	קין juez	אַכְּר arador
	qĭttâl	qăttîl	qăttûl
	קפור ave	יק צַדִּיק justo	misericordioso
	qĭttûl discipulo לפור		

b) Se repite la tercera radical:

Modelos:	gātlāl	qătlîl	qătlŭl
	pro tranquilo	קטַלל mato	בבגנים gibas
	qĭtlăl	qŭtlăl	qătlîl
	מַרְחָח brole	אָכְלֶל débil	שַּׁמְרֵיר esplendor
	qătlûl קמנוף adulterio		

c) Se repiten la segunda y la tercera radical:

Modelos:	q°tăltâl	q'tăltīl	qetăltül
	rojo אַבמִּבֶם	הפיםי hermoso	negruzco שְׁחַרְחֹרֶת
	qetăttâl		
	abertura פקחקנת		

d) Se repiten la primera y la tercera radical:

3. Empleo de algunas formas aumentadas:—a) Qăttăl se usa con los sustantivos: v. g.: אַיָּל: α) con los adjetivos: v. g.: אַיָּל pecador: β) con los nombres de oficio: v. g.: יָּלָן juez.

- b) Qittal es forma propia de los adjetivos que indican defectos corporales: v. g.: TEN zurdo.
- c) Qăttîl es característica de la forma verbal Pahlel (lecc, XV, 5 c.).

EJERCICIO 6.º

ntro
5
os
5

Lección VII

Formas aumentadas con prefijos. - Idem con sufijos. - Empleo de algunas de estas formas.

1. Los prefijos que ordinariamente se juntan con los nombres son אַ y אַ, rara vez אַ, דּ, י y צַיֹּ.

Modelos coi מַלְבְּלְ מִּלְלוֹ maqtal maqtal maqtal maqtal maqtal comida מַלְבְּלְ מִינְלָה maqtal maqtal maqtal maqtal maqtal altar pobreza maqtal maqtal maqtal maqtal maqtal maqtal maqtal cycles escondite מַלְבוּל vestido

Modelos con ה: tăqtăl tăqtīl tăqtāl tăqtāl apprinquilino הַרְבָּקָה sueño pesado הַקְּנָה esperanza

tăqtîl tăqtûl קלמיִר discipulo קלמיִר premio

Modelos con בְצַלָּה :ה de בְּזַבְ mentiroso: con הַ בְּצָלָה de בָצַלָּה salvación: con בְּצָלָה יוֹת alforja: con שֵׁלְהֶבֶּת :שׁ llama.

Modelos: בּרְזֵל hierro con בּרְזֵל hierro con בּרְזֵל reino con נול יוון visión con ביל מון: יוון principio con ביל מון: יוון mesa con ביל principio con אילָם בים hebreo con ביברי יוי pórtico

3. Los sufijos און אין se emplean con los adjetivos: v. g.: און oriental: con la terminación יש se forman los ordinales, los nombres patronímicos y gentilicios: v. g.: אין sexto: מאָבי moabita: ווֹ es terminación propia de los nombres abstractos: v. g.: ישׁרוּרוֹ juventud.

EJERCICIO 7.º

אָכֶּוֹ	Piedra, peso	מָקוֹם -	Lugar
בל	No ·	עַוַב	Abandonó
נְבוּכָה	Grandeza	פַּתִיות	Fatuidad
הכִנָה	Que murmura	T ¥	Miró
יָבע	Conoció	קקב	Medio
כְּסִילות	Necedad	שלמה	Justo
- 115	Habitó	תוחלת	Esperanza
מָה	Qué, algo	תושנה	Prudencia
מאוון	Balanza	קּעָה	Erró

Pr. 6,) :- בי גר סִצְּנָה וְתוֹכָה אֲוֹר וְבֶבֶּךְ חַיִּים תּוֹכַהַת מוּסְר: (Ps. 8, 14)
Pr. 8, 14) - 2° (25
Pr. 9, - בְּירַעֲּה וְתוֹשֵּיְהֻ לִּי בִינָה וְלִי נְבוֹרָה: (Pr. 9, - 5° בְּירָבָּת הָבְּטָה וִרְאֲת וְהַנְּהְ וְבַעת בְּרֹשִׁים בִּינָה: (10
Pr. 10, - 4.° (10
Pr. 13 - 5° (9, 13
דיקות ובל־נְרְעָה מְוֹסֶר מוֹסֶר וְעוֹב תּוֹכַחַת מַחְעָה מְחִנְּה בְּחַבְּתַת מִוֹסֶר וְעוֹב תּוֹכַחַת מַחְעָה בְּשִׁנִים שׁוֹמֶר מוֹסֶר וְעוֹב תּוֹכַחַת מַחְעָבֶּה וְתִבְּעָה וְתִבְּעָה וְתִבְּעָה וְתִבְּעָת וְהַנְתְּ וְעָצִב תּוֹבְחַת מַחְעָבֶּת וְהוֹנְת וְשָׁצִים מִשְׁבְּעֵם שִׁבְּעָה בְּעִבְּר וְעוֹב תּוֹבְבֶּת וְהוֹנְת וְשָׁצִים מִשְׁבְּעֵם שִׁבְּלִית וְשָׁצִים מִרְכָּה: (Pr. 12, 1)
Pr. מְהְבָּלוֹת רְשַעִים נְמִבְּבָה: (Pr. 12, 5)
בְּבָל־סְקוֹם עִינֵר וְעִיב וְמַוֹבְרָם: (Pr. 15, 3)
מוֹכָחַת חַיִּיֶם בְּבֶּבֶר חֲבָמִים מִּלְיוֹן: (Pr. 15, 31)

Lección VIII

Sufijos personales.-Formas del nombre con los sufijos.

1. Los sufijos personales se juntan al nombre, e indican posesión. El nombre puede encontrarse en singular o plural, cuando toma los sufijos; si se halla en singular, y termina en vocal, recibe los sufijos según el modelo I; si acaba en consonante, los recibe según el modelo II.

SUFIJOS PERSONALES

Los sufijos בֶּן; בֶּם; וְבֶּן llevan el acento, y se llaman graves: los demás no lo llevan, y son leves.

- N. B. 1.º Los masculinos terminados en π reciben los sufijos de tercera persona singular π (m.), π (f.).
- 2.º El yod del plural desaparece con el sufijo de primera persona del singular, y queda quiescente con el sufijo de tercera masculina del mismo número.
- 5.º En la adición de los sufijos tienen lugar todas las reglas dadas al tratar de las sílabas (Morf. lecc. VIII), y de las guturales (Morf. lección VI, 6).

MODELO: DID caballo

	SINGULAR		PLURAL
abs.	DID caballo	abs.	מוּמָים caballos
const.	DID caballo de	const.	מומי caballos de
1 c.	חוסי mi caballo	1 c.	מוסי mis caballos
2 m.	קרסף tu caballo (m.)	2 m.	קיף tus caballos (m.)
2 f.	סוסף tu caballo (f.)	2 f.	מופוף tus caballos (f.)
3 m.	iono su caballo (de él)	3 m.	ייף sus caballos (de él)
3 f.	סוְסָה su caballo (de ella)	3 f.	סוסֶנְה sus caballos (de ella)
1 c.	חוקנו nuestro caballo	1 c.	חומנו nuestros caballos
2 m.	סוְסְכֶּם vuestro caballo (m.)		עומיבֶנ vuestros caballos (m.)
2 f.	סוְסְבֶּן vuestro caballo (f.)		עומיקן vuestros caballos (f.)
3 m.	DDID su caballo (de ellos)		sus caballos (de ellos)
3 f.	וְסְוֹס su caballo (de ellas)	3 f.	קוםיהן suscaballos (deellas)

- 2. Las formas del nombre, al juntarse los sufijos, son diversas:
- a) Los segolados toman en el plural los sufijos leves en la misma forma que la terminación . Todos los sufijos del singular y los graves del plural se unen a la forma primitiva; lo mismo acontece con el dual.
- b) Los nombres de dos vocales breves admiten los sufijos leves en la misma forma que la terminación con del plural; los graves se agregan al constructo respectivo.
- e) Los nombres que tienen vocal larga en la primera sílaba, y breve en la segunda, se ajustan a estas últimas reglas, al recibir los sufijos.
- d) Los nombres de primera vocal breve y segunda larga, añaden los sufijos al constructo del singular.
- N. B. 1.º Los nombres femeninos se forman del masculino, al cual se junta la terminación 🛪 en la forma que un sufijo leve del singular.
- 2.º En los nombres femeninos los sufijos se agregan siempre al constructo respectivo.
- 5.º Estúdiense con detención los modelos de cada clase de nombre, según aparecen en el adjunto apéndice.

EJERCICIO 8.º

7.	Hombre	מְלָה	Palabra
באנה	Soberbia.	מושד	Rectitud
נְבַר	Prevaleció	עמל	Trabajo
וַמְה	Consejo	ענק	Ciñó
יָמִין	Derecha		Sonido
נגא	Salió		Término
וַרַא	Temeroso		Vara
נשע	Salvación	7	Regalo
ÇEI	Escudo	מבל	Tierra

על־הָנְינוּ מָתרֹשָׁרִי שִׁמְּהָ בְּכְל־הָאָרָץ: (Ps. 8, 2) יְהְנָה אֲדנֵינוּ מְחרֹאַדִּיר שִׁמְּהְ בְּכְל־הָאָרֶץ: נְצָא קּנְהְ וֹבְקְצֵה חֵבֵל מִלִּיהָם: (Ps. 26, 10, 5) בְּכְל־הָאָרֶץ יָצָא קּנָהְ וֹבְקְצֵה חֵבֵל מִלִּיהָם: (Ps. 26, 10) יִבְּיְבִיהָם זָמְיָהְ וֹיְמִינָם מְלְאָה שְׁחַר: (Ps. 26, 10) בְּפְּיִאָּה אֲלֹהִים יְשְׁרָ שֹׁבָם מִישֹׁר שֵׁבֶם מַלְכוּתְּה: (Ps. 45, 7) בְּעָמֵל אֲנִישׁ מִישֹׁר שֵׁבֶם מַלְכוּתְה: (Ps. 45, 7) על־אֶלהִים יִשְׁעִי וֹכְבוֹדְי צוֹר־עָזִי מַהְסִי בָּאלהִים: (Ps. 62,8) על־אֶלהִים יִשְׁעִי וֹכְבוֹדְי צוֹר־עָזִי מַהְסִי בָּאלהִים: (Ps. 73, 5) יִבְּרַ מִּנְנְנִי וְלָקְרוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מַלְבְנֵנוּ: (Ps. 89, 19) בִּירִמוֹר יְהְנָה לְעוֹלָם חַסְרֹּוְ וְעִר־דְּר וָר אֲמִוֹנְתְוֹ: (בְּר חַסְרוֹ עַל־הָאָבֶיץ נְּבֶר חַסְרוֹ עַל־הָאָבֶיץ נְבָר חַסְרוֹ עַל־יְבָאוֹיִ נְבָר חַסְרוֹ (Ps. 103, 11) על־יְבָאִין: (Ps. 103, 11)

Apéndice a la lección VIII NOMBRES MASCULINOS CON SUFIJOS

I-Nombres segolados:

	a) con	radica	les firme	28	b) con r	adicales g	guturales
Sing. abs.	מלד	יר	ש ספ	קדל	נער	נצח	פעל
	(rey)	(lib		ntidad)	(niño)	(eternid	ad) (obra)
const.	פלד	. 7	DD A	קדל	נער	נצח	פעל
suf. lev.	מלְכִּי	ורי	שי ספ	קרי	בְעַרִי	לגעור	פָעלי
*	מלכך	ירף ו	שָׁךְ סְכָּ	קרל	בערה	נצחה	פעלד
suf. grav	מַלְכָּכֶם .	ירֶכֶם	שכם ספ	קרע	ב,ערָכֶם	לגֹםכֶם	פעלכם
Plur. abs.	מָלֶכִים	רים	מים ספָּ	, 5Ę	בָעָרִים בְּ	נגָתים נגָים	פעלים
const.	מלכי	ורי	שָׁר סְכָּ	קר!	בעבי	נצחר	פעלי
suf. lev.	מלכי	פַרי		77.	נערי	נגֿםֿו	פעלי
suf. grav.	מַלְכֵיכֶם		שיכם ס	קר	נעריכם	נְצְחֵיכֶם	פָּעְלֵיכֶם
Dual. abs.	רגלים		נים	מָת	נעלים		
const.	(pies) בַּגְלֵי		(cade	eras)	(zapatos)	
	c) con la	2.ª o 3	a rad. γ	01	d) con la	2.ª rad. d	luplicada
Sing. abs.	e) con la קוָת	2.ª o 5	ו .a rad. י שום	יס פְּרָי	d) con la	2.ª rad. d	luplicada
Sing. abs.	ς(muerte)	(olivo)	(azote)	פרי (fruto)	Dr (mar)	(madre)	PII (mandato)
Sing. abs.	קנֶת (etreum) מוֹת	ונת (olivo) זית	שום (azote) שום	פָּרִי (frato) פַּרִי	(mar)	(madre)	חק (mandato) קקד
Sing. abs. const. suf. lev.	בְּנֶת (muerte) מות מותי	(olivo)	שום (azoto) שום שומי	פרי (fruto)	Dr (mar)	(madre)	PII (mandato)
Sing. abs. const. suf. lev.	לֶנֶת מוֹת מוֹתִי מוֹתִי מוֹתִי	ונת (olivo) זית	שום (azote) שום	פָּרִי (frato) פַּרִי	(mar)	(madre)	חק (mandato) קקד
Sing. abs. const. suf. lev.	לֶנֶת מוֹת מוֹתִי מוֹתִי מוֹתִי	ווֵת (olivo) זית זיתי	שום (azoto) שום שומי	פַרְיוִ פַּרְיוּ פָּרָייִ פָּרָייִ	ימו (mar) בם בם	ロボ (madre) バロ カウ	חק (mandato) קקר קקי
Sing. abs. const. suf. lev.	לֶנֶת מוֹת מוֹתִי מוֹתִי מוֹתִי	ווֶת (olivo) זֵית זֵיתִי זֵיתִי	שום (azoto) שום שום שופי שופי	פַרְיוִ פַּרְיוּ פָּרָייִ פָּרָייִ	ים (mar) יבט יבטי יבטי יבטי	を を を を を を を を を を を を を を	חק (mandato) קקר קקר קקף
const. suf. lev. suf. grav.	מוֹתְבֶּם מוֹתְר מוֹתִ מוֹתְר מוֹתְר	זוְתְכֶּם זוְתְדְּ זוְתְדְּ זוְתְבָּם זוְתְבָּם	שום (אוסני) שוטי שוטי שוטי שוטי שוטי שוטי שוטי	פַרְיוִ פַּרְיוּ פָּרָייִ פָּרָייִ	נמְרֶם נְמֵי נְמֵי נְמֵיך נְמֵיך	אַמַבֿפֿם אַמֹּנ אַמ (maque) אַם	חק (mandato) קקר קקר קקף קקף
const. suf. lev. suf. grav. Plur. abs.	מותים מותי מותי מותי מותי מותי מותי מותי	נית (olivo) זיתי זיתי זיתי זיתי זיתים זיתים זיתים	שומים שומי שומי שומי שומי שומף שומף שומף	פַרְיוִ פַּרְיוּ פָּרָייִ פָּרָייִ	נמים נמים נמים נמים נמים	表ので を を を を を を を を を を を を を	חק קקר קקר קקר קקר קקר קקר קקר קקר קקר
const. suf. lev. suf. grav. Plur. abs. const.	מְנֶת מותירם מותי מותי מותי מותים מותים מותים מותים	נית (olivo) זיתי זיתי גיתקה זיתים זיתים זיתי	שומי שומי שומי שומי שומי שומי שומי שומי	פַרְיוִ פַּרְיוּ פָּרָייִ פָּרָייִ	נפי בפי בפי בפי בפי בפי בפי בפי בפי בפי ב	אַמוּע אַמר אָמר אָמר אָמר אָמר אָמר אָמר אָמר אָ	חק (mandato) קקר קקר קקר קקר קקר
Sing. abs. const. suf. lev. suf. grav. Plur. abs. const. suf. lev.	מְנֶת מותיים מותי מותי מותי מותים מותים מותים	נית (olivo) זיתי זיתי גיתקה זיתים זיתים זיתי	שומי שומי שומי שומי שומים שומים שומים שומי שומי	פָּרָי (fruto) פְרָיי פָּרְייָ בְּרִיּיְ	נפי בפי בפי בפי בפי בפי בפי בפי בפי בפי ב	אָם אַם אַמְיּ אָמֶרֶם אָמֶרֶם אָמֶרֶם אָמֵרֶם אָמוֹת אָמוֹת	חק קקר קקר קקר קקר קקר קקים קקים קקים
Sing. abs. const. suf. lev. suf. grav. Plur. abs. const. suf. lev. suf. grav.	מְנֶת מותיים מותי מותי מותי מותים מותים מותים	נית ניתי ניתי ניתי ניתי ניתי ניתי ניתי ניתי ניתי ניתי ניתי ניתי ניתי ניתי	שומי שומי שומי שומי שומי שומי שומים שומים שומים יומים יומים יומים יומים	פְּרָי (frato) פְרְיִי פְּרְיִיּ בְּרְיִיּ	ימי (mar) ימים ימים ימים ימים ימים ימים ימים ימי	אָם אַם אַמי אָמֶרֶם אָמֶרֶם אָמוֹת אָמוֹת אָמוֹת אָמוֹת	חק קקר קקר קקר קקר קקר קקים קקים קקים

II—Nombre	es con dos	s vocales	breves:	19.0	II—Nombres con dos vocales breves:							
Sing. abs.	דָבֶר	קכֶם	17.1	קָּתָף	קצר	שרה						
	(palabra)	(sabio)	(anciano)		restibulo)	(campo)						
const.	קבר	חַכַם	121	קקף	חצר	שׁרַה						
suf. lev.	דְבָרִי	חַבְמִי	וָקני	בְּחָפִי	סצרי	שָׁרִי						
*	קקר ק	חַקְמִּךּ				שְרָר						
suf. grav.	רְבַרְכֶם	חַבַמְכֶם										
Plur.abs.	הַבְרִים הַבְרִים	חַכְמִים	וָקנִים		חַצֵּרִים							
const.	דַּבְרֵי	םבְמֵי	וקני		חַבְּרֵי							
suf. lev.	ַּבְבֵני קבָביי	חַבְּמִי	יָ קני		חַצְּבֵי							
suf. grav.	הַבְּרֵיכֶם	םלְמֵיכֶם	זַקְנֵיכֶם		סּצְרֵיכֶ							
Dual. abs.	כנפום	חלצים	יהבים									
	(alas)	(eaderas)	(riñones)									
const.	בֿנָפֿו											
III-	Convoca	les larga y	breve	IV-Con voc	ales brev	e y larga						
Sing. abs.	עולם	איב	חוֶה	פָקוד	עָנִי	בַּתָב						
	(eternidad)	(enemigo)	(vidente)	(prefecto) (1	miserable)	(escritura)						
- const.	עולם	איב	חוֶה	פָקיד	עני	בַּטָב						
suf. lev.	עולכיי	אִיבִי	חוָר	פַקירִי		כַּתָבִי						
	עולכוף	אָיִבְּךְּ	קוָר	פְקִידְרָּ		בַּקַבְּךּ						
suf. grav.	עולמכם	אִיבְכֶם	קוֹכֶם	פָּקירָכֶם		בַּקָּבֶכֶם						
Plur. abs.	עולמים	אִיבִים	חזים	פָּקירִים	עניים	כְּתָבִים						
const.	עולמי	אָיִבֵי	חווי	פְקוֹנֵי	עניי	בְּתָבֵי						
suf. lev.	עולפור	אִיבֵי	רוני	פָקובי		בַּתְבֵי						
suf. grav.	עולְכֵיכֶם	אְיָבֵיכֶם	קוניקם	פָּקידִיכֶם		בְּתָבֵיכֶם						
Dual. abs.	מֶלְקָחֵיִם	מאונים		שָׁבְעַיִם								
	(tenazas)	(balanza)		(dos semanas)								

NOMBRES FEMENINOS CON SUFIJOS

I-Nombres segolados:

Sing. abs.	מלְבָה	קרפָה	קָרָכָה	קקה	וְבִירָה
	(reina)	(afrenta)	(desigrto)	(ley)	(señora)
const.	מלְכַּת	חָרָפַת	קרבת	הַקַּת	וְּבֶרֶת יּ
suf. lev.	מלכתי	חֶרְפָּתִי	קַרְבָּתִי	קקתי	ּנְבִרְתִּי
suf. grav.	מלכתקם	מרפעכם	קרבתכם	הַקּתְכֶם	נברתכם

Plur, abs.	מַלְכוּת	הַרָפות	הָרָבוֹת	קקות	
const.	מלכות	קרפות	קָרְבוֹת	קקות	
suf.	מלכותי		קָרבוֹתֵי	קקותי	
Dual. abs.					מצלמום
				(dos e	ampanillas)
11-	Con dos voca	ales breves	: III-C	on una vocal in	variable:
Sing. abs.	צרקה	וַעְקָה	שׁנָה	יונקת -	בְּלְנַלֶּת
- x	(justicia)	(grito)	(año)	(vástago)	(crimeo)
const.	צְּרָכַת	ועקת	שנח	יונקת	בְּלְבּלֶת
suf. lev.	צְּדְקָתִי	ועקתי	שׁנְתִי	יונקתי -	בְּלְבָּלְתִּי
suf. grav.	נובקתֶכֶם צרְבַּתְכֶם	וַעַקַתְּכֶּב	שְׁנַחְכֶּם	יונקתכם	נלנלהכם
Plur. abs.	צָּדָקוֹת		שָׁנוֹת	יונקות	
const.	צִּדְקוֹת		שנות	יונקות	בְּלְבָּלוּת
suf.	צָרְקוֹתֵי		שנותי	יוְנְקוֹתֵי	בלגלוםי
Dual, abs.	נחשתום		שׁפָּתֵים		
	(dos cadenas)		(labios)		
const.			שפתי		

Lección IX

Anomalías de algunos nombres. - Nombres irregulares en singular y plural. - Nombres irregulares solamente en plural.

- Las anomalías de los nombres hebreos tienen lugar generalmente en la formación del estado constructo, y consecuentemente en la adición de los sufijos.
- 2. Nombres irregulares en singular y plural. Hélos aquí en su mayor parte:

SINGULAR				I	PLURAL	
abs.		const.	suf.	abs.	const.	suf.
NE .	padre	אַבִי	אַבִּי	אָבוֹת	אַבות	אבותי
Пķ	hermano	אַחַר	אָחִיף	אַחִים	אחי	אַסי
אָחות	hermana	אַחות	אַחוֹתִי			ַאַקיוֹמֵי. ז

	SINGU	LAR		F	PLURAL	
abs.		const.	suf.	abs.	const.	suf.
אִשְׁה	mujer	אשת	אשתי	נְשִׁים	בְשֵׁי .	בְשַׁי
בַּיִת	casa	בֵּית	בֵּיתִי	בַּתִּים	במי	בתיף
12	hijo	717	בְנִי	בָנִים	בְּגֵי	בָנֵי
בת	hija	בת	בְּתָּי	בְנוֹת	בנות .	בְנוֹמֵי
קָם	suegro	מם	קמוף	-		
בלי	vaso	בְּלֵי	בּלְיִדְּ	כלים	בלי	כלי
פָּה	boca	פֿר	פִּיך	פיות		
שה	oveja	שה	שיו			
שֶׁם	nombre	-טֶּשֶׁ	שָׁמוֹ ;שִׁמְּךּ	שמות	שְׁמוֹת	

3. Nombres irregulares solamente en plural. Son muy pocos, como se observa en el siguiente cuadro:

NOMBRES		PLURAL			
		abs.	const.	suf.	
איש	hombre	אַנְשִׁים	אַנשׁי	אַנְשֵׁי	
אָמָה	esclava	אַמָהוֹת	אַמָהות	אַמָהוֹתֵי	
יום	dia	יָמָים	יִמֵי	יָבֵיר	
עיר	ciudad	עָרִים	עָרֵי	עָרַי	
ראש	cabeza	רָאשָׁים	רָאשֵׁי	רָאשָׁיו	
		מומם agua	s (מֵימֵי) מֵי	מִימֵי	
		מַכֵּיִם cielo.	שָׁמֵר צ	שָׁמֶיךּ	

EJERCICIO 9.º

אָחוֹת	Hermana	מדָע	Familiar
את	Tú	בחלה	Herencia
בעל	Marido	עצמות	Huesos
בָּרֶכָה	Bendición.	צרור	Bolsa
נמול	Premio	קול	Voz
דור	Generación	רָקָב	Podredumbre
הון	Riqueza	שָׁכַל	Fué prudente
סול	Fuerza	שוב	Volver
בָּקָא	Plenilunio	תִּפְאָרָה	Adorno

(Pr. 7, 4) אָמֹר לְחָכְטָה אַחוֹתִי אָהְ וֹמֹדֶע לַבִּינָה תִּקְרָא: (Pr.)
(Pr.) אָמֹר לַחָבְטָה בַּיחוֹר הַבֶּטָף לָקַה בְּיִדְוֹ לְיוֹם הַבֶּטָא נְבוֹא בֵּיחוֹ: (Pr.) בּיחוֹר הַבָּטָף לָקַה בְּיִדְוֹ לְיוֹם הַבָּטָא נְבוֹא בֵּיחוֹ: (Pr.) בּיחוֹר הַבָּטָף לָקָה בְּיִלְיִם הַבָּטָא נְבוֹא בְּיחוֹר בַּיְלַבְּי אָלִבְּים הָּבְיָם אִישִׁים אָקְרָא וְפִי רְשָׁעִים יְבַבָּה חָמֶם: (Pr. 10, 6)
(Pr. 10, 6) בּיְרְכוֹת לָּוֹי בְּיִרְם נְשִׁה בִישְׁבְערשׁוְב בְּעַצְמוֹתְיוֹ בְּנְיִם נְשׁוֹב לְוֹי (Pr. 12, 14) בּיִר בְּיִלְה וְבְּנִים בְּנִים בְּנִים בְּנִים בְּנִים בְּנִים בְּבוֹת בְּוֹן בְּחָלַת בְּיִר וְבְּרוֹן בְּחָלַת בְּנִים וְבְּוֹת וְחוֹן בְּחָלַת בְּנִים וְבְּבוֹת נְחוֹן בְחָלַת בְּנִים וְבְּנִים וְבְּבוֹת בְּנִים וְבָּבוֹת (Pr. 17, 6) בּיִת וְהוֹן בְּחָלַת אָבְוֹת וְבוֹיה אִשְׁה מַשְּבְלֶת: (Pr. 19, 14) בּיִר בְּיִר וְבְּרְרְ לְרֹר וְרָר: (Pr. 15, 16) בּיִר בְּיר וְרָר: (Ps. 135, 15) בּיִר וְהַאָּרֵץ נְתַן לְבְנֵר־אֶבֶם: (Ps. 115, 16)

DEL ADJETIVO

Lección X

Terminaciones del adjetivo hebreo.—Formación del comparativo y superlativo.

- 1. El adjetivo hebreo presenta las mismas terminaciones que el nombre, según el número de que se trate: v. g.: אָשָׁים נְּדְוּלִים hombre grande: קָשִׁים נְּדְוּלִים pero carece de dual: v. g: עֵינֵים ojos soberbios.
- 2. El grado comparativo no tiene forma propia; se expresa anteponiendo la preposición מו al segundo término de la comparación, aunque éste sea un verbo en infinitivo: v. g.: יגבה מבל־הְעָם más dulce que la miel: יגבה מבל־הְעָם era

más alto que todo el pueblo: מוב לנו עבד ממה es mejor para nosotros servir.... que morirnos.

Cuando está oculto el segundo término de la comparación, se forma el comparativo, mediante el artículo antepuesto al adjetivo: v. g.: מלור הנרול la lumbrera mayor.

3. El superlativo carece también de forma propia; sue-le indicarse—a) con el artículo: v. g.: אַבְּין su hijo el menor;—b) con el estado constructo: v. g.: מְבֶּבֶּין los menores de la tierra;—c) con el sufijo personal: v. g.: מובם los mejores de ellos;—d) con la repetición de la palabra en plural: v. g.: שִׁרִרם el cantar de los cantares;—e) con solo la repetición: v. g.: עָבוּק עָבוּק עַבוּק עַבּיק עַב

EJERCICIO 10.º

Largo de	גַחַמָּד	Agradable
Puro, recto		Destilación
Riqueza	ערות	Testimonio
Juntamente	עליון	Altísimo
El que toma	עטֶרֶת	La que permanece
La que alumbra	פַז	Oro puro
La que hace sabio	פקור	Mandato
Habitación	פָּתִי	Impericia
La que convierte	ַּבְרַק בְּרַק	Justificó
El que domina	ציון	Sión
Fiel	T	Elevado
Admirable	ָשֵעַר.	Puerta
	Puro, recto Riqueza Juntamente El que toma La que alumbra La que hace sabio Habitación La que convierte El que domina Fiel	Puro, recto בֿפֶּת Riqueza בֿפֶּת Juntamente עליון El que toma בֿיַן La que alumbra בַּיַן Habitación בַּיִּתְי בַּיִתְי בַּיִתְי El que convierte בַּיִתְי בִּין בְּיִתְיּ

ירָאַת יְהנָה הְּמִימָה מְשִׁיבַת נָפֶשׁ עֵדוּת יְהנָה נְאָמֶינָה מַקְּבִימַת פֶּחָי:(Ps. 19,8)~2.°(פְקּוּהֵי יְהנָה יְשִׁרִים מְשַׁפְּחֵי־לֵבְּ מִּקְבִּימַת פֶּתָה בְּרָה מְאִירַת עֵנְיִם: (Ps. 19,9) מְצְוַת יְהנָה בָּרָה מְאִירַת עֵנְיִם: (Ps. 19,9) Ps.) יַהְקָרוּ עֵיקְרָה עִוֹטְרָה עִנְטְרָה עַנְיִה עָבְיוֹן נוֹרָא טָלְהְ בּיִבְיּשׁ בַּצְּיִוֹן נוֹרָא טָלְהְ בִּיְבְיּ עָבְיִרְה עָבְיוֹן נוֹרָא טָלְהְ עָלִרְכָּל הָעָעָטְרָי (Ps. 47, 3)
Ps. בְּיִרְה עֲבְרָר עָבְלְר בְּעָבְרְי (Ps. 47, 3)
Ps. בְּיוֹן נְּרְלָ וְרָם הוֹא טִשְּׁבְּר עָּבְלְּךְ (Ps. 87, 2)
שׁבְּר הָעַבְּיִם מֹנְבֹּוֹר עַלְרַבְּי הַנְעַכִּיִם מִנְבֹּוֹר עִיְרָב הוֹא טַלְּבָר עִיְר: (Ps. 87, 2)
שׁבְּר הַוֹחוֹ טִלְּבָר עִיְר: (Ps. 99, 2)
שׁבְר הוֹחוֹ טִלְּבֵר עִיְר: (Pr. 16, 52)

Lección XI

Adjetivos numerales cardinales, ordinales, distributivos, múltiplos.—Tabla de los números.

- 1. Los números cardinales—a) tienen forma propia hasta el diez inclusive; si bien desde el tres hasta el diez, el numeral femenino se junta con los nombres masculinos, y viceversa.
- b) Del once al diez y nueve, el nombre de las unidades se antepone al número diez, sin necesidad del wau copulativo.
- c) Del veinte en adelante, el nombre de las unidades se puede colocar antes o después del número de las decenas, empleando el wau copulativo.
- d) Las decenas se forman con el plural de las unidades; la terminación יו sirve para los dos géneros; veinte es עשרים, plural de diez עשרים.
- N. B. Del trece al diez y nueve, los numerales femeninos aparecen en el estado constructo.

- 2. Los ordinales—a) del segundo al décimo, se derivan de los cardinales, añadiendo la terminación ; a veces se intercala delante de la tercera radical otra ... El ordinal femenino termina en ייר; rara vez en ייר, y puede expresar sentido partitivo: v. g.: מולוים quinta parte.
- b) Desde el undécimo en adelante, los ordinales se indican con los cardinales.
 - כו El primero tiene forma propia ראשון de משוץ cabeza.
- 3. Los números distributivos pueden formarse a) repitiendo el cardinal: v. g.: שָׁשֵׁי de seis en seis: b) anteponiendo סְׁ סִׁ מְשִׁי al número de que se trata: v. g.: de cien en cien, y de mil en mil.
- 4. Los múltiplos se obtienen a) con los cardinales empleados en el género femenino por sobreentenderse שֵׁבֶע v. g.: אָבֶע siete veces: b) con el dual del numeral: v. g.: פעם siete veces: c) con el numeral y la palabra בַּעְרֵים פּעָרִים פּעָרִים פּעָרִים נייַני tres veces.

5. Tabla de los números:

		ORDINALES				
	co					
		abs.	const.	abs.	const.	
18	1	אָקר	אַחַר	אַחַת	אַחַת	ראשון
'n	2	שנים	שני	שתים	שתי	שני
,3	3	שלשה	שלשת	שלש	שלש	שְלִישִׁי
'7	4	אַרְכָּעָה	אַרְבַעַת	ארבע	ארבע	רְבִיעִי
'n	5	קמִשָּׁה	הַבְּישֶׁת	קמש	ממש	חַבִּישִׁי
17	6	שְשָׁה	ששת	שש	שש	ששר
'7	7	שַׁבְעָה	שָׁבְעַת.	שֶׁבַע	שבע	ישָבִיעִי
'n	8	שמנָה	שמנת	שמנה	שפנה	שָׁבִינ <u>ָ</u> י
'0	9	- הַשְּׁעָה	הַשְּׁעַה	קשע	קשע	קשועי
19	10	עשָׁרָה	עשרת	עֶשֶר	עֶשֶר	עשורו -

DESDE EL ONCE HASTA EL VEINTE

	con los ma.	con los femeninos		
	abs.	const.	abs.	const.
'8º 11	אַהַר עְשֶׂר	עשָׁתֵּר עָשָּׁר	אַמת עשְרָה	עשמי עשבה
'בי 12	שׁנֵים עָשֶׂר	שָׁנֵי עָשֶׁר	שתים י	שחי עשרה
'ני 13	שלשה •		שלש •	
דר 14	אַרְבָּעָה י		י ארבע	
	etc.		etc.	

LAS	DE	CEN	PAL
FUL	UL	UL-11	16 10

'D	20	עשרים	.7	50	הַמְשִׁים	פי	80	שמנים
15	30	שלשים	ď,	60	ששים	10	90	השנים
0	40	אַרְבָּעִים	"ע	70	שִׁבְעִים			

LAS CENTENAS

נש' מאַתוֹם 200 ר' :מָאַת :מֶאָה 100 ק'	שלש כאות 00
---	-------------

LOS MILLARES

ז אַלְפִים 2.000 ב אַלְפַיִם 2.000 ב אָלָף 1.000 אַ	שלשר
---	------

ירבותום וּ עֶשְרִים אֶלֶף 20.000 ב : (רבוא רבו) רְבָבָה וּ אֲשֶׁרֶת אֲלָפִים 10.000 ב:

EJERCICIO 11.º

אָרָם	Adam	מהללאל	Malabeel
אנוש	Enos	F. F.	Morir
סי	Vivió	מתושלח	Matusalém
	Enoc	קינו	Cainan
לפד	Lamek	שָׁנָה	Año
יָדֶר	Jared	שׁת	Set.

1.º וַיְּהְוּוּ (הָנָה) כָּל־יְמֵיראָדָם אֲשֶׁר חֵי הְשַׁע מֵאת שְׁנָה וּשְׁלשִׁים שָׁנָח וַיָּמְת: (Gen.5,5) "2.º בַּיִהְיוּ כָּל־יְמֵירשֵׁת שְׁתִּים עֶשְׂרֵה שָׁנָהוּ שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת: (Gen. 5, 8) שָׁנָה וַיְהַיוּן Gen.) :בָּלרוִמֶּראֵנוֹשׁ הָמֵשׁ שָׁנִים וּתְשַׁע מַאוֹת שָׁנָה וַיַּמְת ינְהָיוּ כָּל־יְמֵי־מֵינָן עֶשֶׁר שָׁנִים וּחְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָהְ –4.° (5,11 נַיִּמְת: (Gen. 5, 14) בַּיְהְיוּ כָּל־יְמֵי־מְהַלַּלְאֵל הָמֵשׁ —6.º (Gen. 5, 17) וְתְשָׁעִים שָׁנָה וֹשְׁמנֶה מֵאות שָׁנָה וּיָמָת וַיּהְיוֹ כָּל־יְמֵי־יֶנֶד שְׁתַּיִם וְשִׁשִׁים שָׁנָה וּתְשַע מַאוֹת שָׁנָהְ וַיִּמְת: (Gen. 5, 20) בַּיִּהְווּ כָּל־יִמֵירהַנוְךְ הָמֵשׁ וְשְׁשִׁים שָנָה ושָׁלש מַאות שֶנֶה: (Gen. 5, 23) –צִיהִיוּ כַּל־יִמֵי קרושֶׁלַח תַשַע וְשִׁשִׁים שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת:(Gen.) שָׁבָּע וְשִׁבְעִים שָׁנָּח וּשְׁבַע -9.º (5, 27 הַיִּהְוּוּ כָּל־יִמֵּי־לֶּמֶךְ שֶׁבַע וְשִׁבְעִים שָׁנָח וּשְׁבַע בַּהֶוֹם שָׁנָהָ וַיִּמְה: (Gen. 5, 31) -יְבֵּיר־שְׁנוֹתִינוּ בְּהֶוֹם שָׁנָהָ וָאָם בָּנְבוּרת שׁמונִים שַׁנָהָ: (Ps. 90, 10)

DEL VERBO

Lección XII

Generalidades acerca del verbo hebreo. Su clasificación.— Formas.—Voces.—Tiempos.—Modos.—La conjugación.

1. El verbo hebreo – a) se indica generalmente por la tercera persona masculina singular del perfecto de la forma simple o qal: v. g.: בְּעַל. Los verbos de segunda radical י ס י se indican por el infinitivo constructo: v. g.: קוֹם.

b) El verbo hebreo, lo mismo que el nombre, es triliteral, y sus radicales se designan con las letras de la palabra by: en designa la primera radical, y la segunda, y la terce-

ra: v. g.: verbos pe-yod (ים) son los que tienen la primera radical yod, como יָלֵין; verbos hayin-wau (עִין) son los de segunda radical wau, como קוֹם; lamed-he (לִיה) son los de tercera radical he, como יְלֵין; hayin-hayin (עִיע) tienen la segunda radical repetida, como מום.

- 2. Clasificación de los verbos. Son—a) firmes los que conservan integras sus radicales: v. g.: בְּטֵל; —b) no firmes, los que no las conservan. Los firmes son α) perfectos, si no tienen entre sus radicales alguna gutural; y β) semiperfectos, si llevan alguna consonante gutural: v. g : בְּטֵל Los no firmes son α) asimilables, si asimilan una radical a otra: v. g.: בְּטֵל; y β) débiles, si desaparece, o queda quiescente alguna de sus radicales: v. g.: בְּטֵל הֹר, בְּטֵל בּרָ
- 3. Las formas pueden ser simples y aumentadas. Simples, si el verbo no sufre alteración en sus radicales; aumentadas, si admite alguna reduplicación o adición. La forma simple se llama qal; las aumentadas son nifhal, pihel, puhal, hifhil, hofhal e hilpahel.
- 4. Tanto la voz activa, como la pasiva, tienen sus formas propias.

VOZ ACTIVA	VOZ PASIVA		
Qal קשל mató			
Nifhal נקטל se mató	Nifhal muchas veces		
Pihel לְמֵל asesinó	Puhal קְמֵל fué asesinado		
Hifhil הַקְּמָיל hizo matar	Hofhal הַקְּמֵל fué hecho matar		
Hitpahel החקמל se mató	Hotpahal rara vez		

- 5. Los tiempos propiamente no existen en la lengua hebrea. El perfecto indica que la acción del verbo está terminada; y el imperfecto denota que todavía no se ha terminado, sin tener en cuenta si se trata del presente, pasado o futuro.
- Los modos yusivo y cohortativo se forman del imperfecto. Los infinitivos son dos, absoluto y constructo. El

imperativo sólo tiene la segunda persona en sus dos números y géneros. El participio presenta una sola forma, menos en qal, que tiene doble participio, uno activo (pohel) y otro pasivo (pahul).

7. La conjugación. El perfecto recibe aformativas; y el imperfecto aformativas y preformativas.

FORMA Qal

Aformativas del perfecto:

	3 m.	קשל	mató él
	3 f. п;	קמלה	mató ella
SINGULAR.	2 m. 🖸	קמלת	mataste (m.)
0.00	2 f. p	קטלת	mataste (f.)
	1 c. חר	קַמַלְתִּי	maté (c.)
	3 c. 1	קמלו	mataron (c.)
PLURAL	2 m. pp	קשלתם	matasteis (m.)
PLUKAL	2 f. 10	קשלמו	matasteis (f.)
	1 c. 13	קשלנו	matamos (c.)

Preformativas y aformativas del imperfecto:

	3 m.		יקטל	matará él
	3 f.		תקטל	matará ella
SINGULAR.	2 m.		הקמל	matarás (m.)
	2 f.	·	הקטלי	matarás (f.)
	1 c.		אקטל	mataré (c.)
1	3 m.	1	יקטלו	matarán ellos
	3 f.	תנה	תקטלנה	matarán ellas
PLURAL	2 m.	٦	תקמלו	mataréis (m.)
	2 f.	תנה	תקמלנה	mataréis (f.)
	1 c.	3	נקטל	mataremos (c.)

Las aformativas ¬¬, ¬, ¬¬ son asílabas; las demás silábicas; aquellas llevan el acento; éstas no, menos ¬¬, ¬, ¬, ¬, ¬, que siempre lo llevan.

EJERCICIO 12.º

אַבר	Impele a trabajar	עַבְרָה	Ira
בָּטֶן	Vientre	עבול	Trabajador
נלה	Reveló	עָרִיץ	Tirano
קבם	Se arruinó	צֶרָה	Angustia
קלץ	Se libró	קרת	Ciudad
ישר	Fué recto	רָכִיל	Difamador
מִסְלָה	Camino	רשעה	Maldad
נָצַר	Guardó	תבאה	Fruto
סד	Secreto	1	Adquirió
סור	Apartarse	פתת	Debajo, en lugar de
		100	

1.° לֶּסְלֵּח וְשָׁרִים סוּר מֶרֶע שׁמֵר נַפְּשׁו נצֵר דַּרְבְּוֹי (Pr. 16, 17) -2.° –2.° (Pr. 16, 16) –3.° (Pr. 16, 16) –3.° (Pr. 16, 16) –3.° (Pr. 16, 16) –4.° (Pr. 16, 26) –4.° (Pr. 16, 26) –4.° (Pr. 16, 26) –4.° (Pr. 16, 26) بنظِوٍע: (Pr. 18, 20) –5.° (Pr. 18, 20) بنظِوֶע: (Pr. 18, 20) –5.° לא־יועיל הון בְּיוֹם עֶבְרָה וּצְרָקָה הַצִּיל מְמֶוֹה: (Pr. 11, 4) –6.° (Pr. 11, 4) בְּרִבְּוֹ מִצְרָה נָחֲלָץ וֹבְרִשְׁעָחוֹ יִפּל רָשֶׁע: (Pr. 11, 5) –2.° בַּרַרְכַּת וְשָׁרִים חָרוֹם וַבְּרִשְׁעָחוֹ וִבְּפִי רְשָׁעִים הֶּהָרְם: (Pr. 11, 8) –3.° (Pr. 11, 8) –11.5 – הובֹה רָכִיל מְנֶלְה־סוֹר וְנָאֲמֵןררוַה מִכַּמָּה דְבָר: (Pr. 11, 13) –9.° (Pr. 11, 13) –10.° (Pr. 11, 13) –10.° (Pr. 11, 13) –10.° (Pr. 11, 13) –10.° (Pr. 11, 16)

Lección XIII

Forma Qal: Vocalización y formación del perfecto e imperfecto.

—Wau conversivo.—Su puntuación.—Sus efectos en la forma verbal.

- La vocal característica del verbo afecta a la segunda radical.
- a) En el perfecto los verbos transitivos toman ă; y los intransitivos ĕ tan sólo en la tercera persona singular masculina, u ŏ en todas las personas; estas dos vocales se alargan, cuando son tónicas.
- b) En el imperfecto, los primeros llevan ŏ, y los segundos ă.
- c) El perfecto קְמֵל pierde la segunda vocal con las aformativas asilabas, y la primera con las silábicas que exigen el tono: v. g.: קְמֵלְהֵוּ : קְמֵלְהֵוּ : קְמֵלְהֵוּ : קַמַלְהֵוּ : קַמַלְהֵוּ : קַמַלְהֵוּ :
- d) El imperfecto יקטל pierde la segunda radical con las aformativas asílabas, y la conserva con las silábicas: v. g.:
- N. B. 1.º Las vocales suprimidas aparecen en la pausa (Morf. lección IX, 2. c.).
- 2.º Las aformativas asilabas del imperfecto toman a veces un ן: v. g.: יְנְיְמֵלֹּוְן: erta terminación nunca deja el acento.
- 2. Efecto de wau conversivo es, que una serie de hechos pasados se expresen en hebreo, poniendo el primer verbo en el perfecto, y los demás en el imperfecto, unidos por el wau; y viceversa, que una serie de hechos futuros se indiquen, colocando el primer verbo en el imperfecto, y los demás en el perfecto, enlazados también por el wau: v. g.: בְּיָכִים הָהַם הָּלָה הְּוָבְיִה לְכֹיִן הַיְּבְיִר וְיִבְּיִר וְיִבְיִר וְיִבְּיִר וְּבְּיִר וְיִבְּיִר וְיִבְּיִר וְיִבְּיִר וְיִבְּיִר וְיִבְּיִר וְּבְּיִר וְיִבְּיִר וְיִבְּיִר וְיִבְּיִר וְּבְּיִר וְיִבְּיִר וְיִבְּיִר וְּבִּיִר וְיִבְּיִר וְּבְּיִר וְיִבְּיִר וְיִבְּיִר וְיִבְּיִר וְּבִּיִר וְּבְּיִר וְיִבְּיִר וְיִבְּיִר וְיִבְּיִר וְיִבְּיִר וְיִבְּיִר וְּבְּיִר וְיִבְּיִר וְּבְּיִי וְיִבְּיִר וְיִבְּיִר וְיִבְּיִר וְיִבְּיִר וְיִבְּיִר וְּבִּיִר וְּבְּיִר וְיִבְּיִר וְּבְּיִר וְיִבְּיִר וְּבְּיִר וְּבְּיִר וְיִבְּיִר וְיִבְּיִר וְּבְּיִר וְיִבְּיִי וְיִבְּיִר וְּבְּיִר וְּבְּיִר וְיִבְּיִר וְּבְּיִי וְיִבְּיִי וְיִבְּיִי וְיִבְּיִי וְיִבְּיִי וְיִבְּיִי וְיִיִּיִי וְיִבְּיִי וְיִיִּיִי וְּיִּי וְּיִי וְיִיִּי וְּיִי וְיִיִּיִי וְיִי וְּיִי עְּיִּיִי וְיִיִּי וְיִי וְיִיִּיִי וְיִי וְּיִי וְיִי וְיִי וְיִיִּיִי וְיִי וְיִּיִי וְיִי וְיִי וְּיִי וְיִי וְיִי וְיִי וְּיִי וְיִי וְּיִי וְּיִי וְּיִי וְיִי וְיִי וְיִי וְיִי וְיִי וְיִי וְיִי וְּיִי וְיִי וְיִיִי וְיִי וְּבְּיִי וְּיִייִי וְיִי וְיִייְיִי וְּיִי וְיִייְיִי וְיִייִי וְיִיּבְּיִי וְיִייִי וְיִייִי וְיִיּבְּייִי וְיִיּי וְיִייִי וְיִייְיִיי וְיִייִייִי וְיִייִי

4. El wau conversivo modifica la forma del imperfecto, a) abreviándola en cuanto cabe; y b) trasladando el to 10 a la penúltima sílaba; esto último rara vez tiene lugar en la primera persona: v. g.: בְּקָבוּ

En el perfecto, exige el wau conversivo, que el tono se halle en la *última* sílaba, lo cual no siempre se observa en la primera persona del plural: v. g.: מַבְּרָהָ...

N. B. Cuando הְיָה ע הְיָה comienzan con scheva simple, el wau copulativo suele puntuarse con jirek o segol: v. g.: תְחָיָה : תָחִיה.

EJERCICIO 13.º

אופָן	Rueda	עצל	Perezoso
איך	Cómo	עָכַב	Pasó
אָלַף	Aprendió	עָשִׁיר	Rico
קרוץ	Listo, astuto	פָּתַר	Temió
לְנָה	Recibió prestado	צָעָר	Paso
מוקש	Lazo	רָכִנָּה	Astucia
קתי	¿Cuándo?	בע	Amigo
קשל	Dominó	רָש -	Pobre
מַם	Tributo	שָׁכַב	Estuvo acostado
₹₩.Å	Despreció	שנה .	Sueño

- -2.°(Pr. 10, 14):חֶכְמִים יִצְפְּנוּ־דָּעָת ופִי אֱוִיל מְחִתָּה הֶרבֶה: 1.°
- -3.° (Pr. 12, 24): יַר־חָרוצִים תִּמְשׁול וּרְמִיָּה תְּהְנֶה לָמַם:
- עד־מְתֵּי עָצֵל הִשְׁבֶּב מָתֵי הָקוּם מִשְׁנָתֶך: (Pr. 6, 9)

—5.° (Pr. 5, 5) : יְּבְלֶּיָה וְּרָדוֹת מֶוֶת שְׁאוֹל צְּעָדֶיהָ וִתְּמְכֹּוּ: (Pr. 5, 12) (Pr. 5, 12) יְאֲמֵרְהָּ אֵיךְ שֶׁנֵאתִי בּוּסֶרְ וְתוֹכַחַת נָאֵץ לְבְּי: (Pr. 5, 12) (Pr. 5, 12) -6.° - אָם־הִּשְׁבַּב לֹא תִּפְּחָרְ וְשֶׁבַבְּהָ וְעֲרְבָה שְׁנָתְהּ: (Pr. 3,) -7.° (24 תְּפָחָר שׁ עַל־רְעֲךְ רָעָה וְחָוֹא־יוֹשׁב לֶבְמַח אִקּּוְּי: (Pr. 3,29) בְּלְנֶה רְשָׁעִים נִמְשׁוֹל וְעָבֶּד לֹנֶה לְאִישׁ בְּלְנֶהְ חִבְּרְשִׁים יִמְשׁוֹל וְעָבֶּד לֹנֶה לְאִישׁ בְּלְנֶהְ מוֹקְשׁ מוֹקְשׁ מוֹקְשׁ מוֹקְשׁ מוֹקְשׁ מוֹקְשׁ (Pr. 22, 7) (Pr. 22, 25)

Lección XIV

Forma Qal: Imperativo.—Infinitivo.—Participios.—Modo cohortativo y yusivo.—Modelo de los verbos firmes perfectos en la forma Qal.

1. El imperativo se forma de la tercera persona singular masculina del imperfecto, suprimiendo la preformativa, y tomando las aformativas propias de este modo. Con las aformativas asílabas desaparece la vocal de la segunda radical, llevando la primera ĭ, rara vez ŏ.

IMPERATIVO

SINGULAR	PLURAL		
2 m. קשל mata tú (m.)	2 m. קשלו matad vosotros		
2 f. אָמֶל mata tú (f.)	2 f. קטלנה matad vosotras		

2. El infinitivo puede ser absoluto y constructo; el absoluto tiene en la primera radical kamets, y en la segunda jolem invariable.

El constructo lleva scheva en la primera radical, y jolem en la segunda; existen además para el constructo formas más raras: v. g.: qetăl, qitlă, qotlă, qutlă, y rara vez miqtăl.

Infinitivo absoluto קשול Infinitivo constructo

- N. B. El infinitivo constructo con el 5 equivale a nuestro gerundio: v. g.: אָמָר diciendo.
- 3. El participio activo (pohel) toma las vocales jolem y tsere en sus dos sílabas respectivamente; el pasivo (pahul) lleva kamets y surek, siendo invariables la \hat{o} del primero, y la \hat{u} del segundo.

Participio pohel קטל Participio pahul קטל

- N. B. Los verbos intransitivos conservan en la segunda radical de los participios las vocales \mathcal{E} y \mathcal{O} propias de sus perfectos respectivos, y toman kamets en la primera: v. g.: per el que duerme.
- 4. El modo cohortativo se usa con las primeras personas; se forma del imperfecto añadiendo la terminación תַּבְ, que exige a) el acento, y b) la desaparición de la vocal característica, a no ser que intervenga la pausa, o se trate de la forma hifhil o de alguno de los verbos de segunda radical débil: v. g.: מוכור cante yo, en vez de אוכור.

Esta misma terminación ק puede juntarse a la segunda persona masculina singular del imperativo, llevando en la primera radical ŏ, ť, a veces ă: v. g.: שָׁכִּוּר por שֵׁכִּוּ guarda tú.

5. El modo yusivo se emplea casi sólo con las segundas y terceras personas; pide a) que la forma del imperfecto se abrevie; b) que el acento retroceda: v. g.: מישליף arroje ét, de ישליך; las vocales i, \bar{u} se abrevian en \check{e} , \check{o} , cuando no llevan aformativa asilaba.

MODO COHORTATIVO

MODO YUSIVO

hifhil hifhil

1.a sing. אָקְשְלָה 1.a plur. נְקְשָלָה 3.a si

מקמל .a sing. m. יקמל 3.a sing. f. מקמל

6. Modelo de los verbos firmes-perfectos en la forma Qal:

TRANSITIVO INTRANSITIVOS א קשל Mato בבד Se honró קשל Fué pequeño Perf.Sg.3m. קשל כבר קשן -קמלה 3 f. קַבְּרָה קשנה 2 m. קשלת בַרָתָ קשנת קשלת 2 f. כברת קשנת ו c. קשלתו כָבַרָתִי קטנחי קשלו Pl. 3 c. קשנו כבדו 2 m. קשלתם קטנתם כברתם 2 f. קשלמן כברמו קשנתו 1 c. קשלנו כָבַרנוּ קטנו יקטל . Imp. Sg. 3 m. יכבר יקטון: תקמל 3 f. תכבר etc. תקשל 2 m. תכבד תקטלי 2f. תכבדי אקטל 1 f. אכבר Sg.3 m. יקטלו יכבדו 3 f. תקשלנה תכברנה 2 m. תקטלו תכבדו 2 f. תקשלנה תכברנה נקטל 1 c. נכבד קשל Inf. const. כבד קשול abs. כבוד . קשל Impvo. Sg. 2m. כבד קטלי 2 f. כבדי Pl.2 m. קטלו כבדו קמלנה 2 f. כברנה Part. activ. קטל כבר קשון קטול pasiv. כבוד

EJERCICIO 14.º

118	Escuchó	P	קָפוף	Oprimido
7.8	Ciertamente	7	קמד	Sustentó
נְפַרִית	Azufre		ענה	Humildad, miseria
וָכַר	Se acordó	73	עור	Mientras, todavía
וָמֵר	Cantó		פָּרָה	Redimió
וַקר	Levantó		פַח	Lazo, rayo
סלקה	Adulación		מַחַנים	Súplicas

(Ps. 105, 4) יְרְשׁוּ יְחָנָה יְעָזֶוּ בַּקְּשׁוּ פָנָיוּ מָמְיִד; (Pr. 143, 1) יַבְּשׁוּ יְחָנָה שָׁמַע הְּפָּלֶתִי הַאָּזִינָה אֶל־הַחְבוּנְיְנִי: (Ps. 152, 1) -2.º -3.º -4.º (Ps. 152, 1): -5.º -5.º -4.º (Ps. 85, 10): -5.º יְכְוּר־יְחֹנָה לְּדְיִדְ אֶת־כָּל־עֲנוּתְוּ: (Ps. 85, 10): -5.º (Ps. 85, 10) אַךְּ לֹא־כָּדה יִשְּׁעוֹ לְשְׁכוֹן כְּבוֹד בָּאַרְצֵנוּ: (Ps. 49, 8) -6.º (Ps. 49, 8) אַךְּ לֹא־כָּדה יִבְּנָה לְּעָבוֹן יִבְּרָה בְּבִּיּיִ הְנִבְּלִים וְזַבֶּךְ לְכָל־הַבְּפּוֹפִיְם: (Ps. 145, 14, 1): -בְּרוּךְ יְהוָה צוֹרִי: (Ps. 144, 1): -2.º בְּרוּךְ בִּאַלְבוֹר בְּעוֹדְי: (Ps. 146, 2): -9.º (בְּרָת יְהוָה בָּל־שִּבְּתֵי בְּלְבְּרִת נְדוֹלְת: (Ps. 12, 4): -10.º (Ps. 12, 4): -10.º בְּרִתְ יְהוָה בָּלִדְעִים בַּהִים אֵשׁ וְנָפְּרִיְת: (Ps. 11, 6): (Ps. 11, 6):

Lección XV

Formas Nifhal, Pihel y Puhal. Hifhil y Hofhal. Hitpahel. Formas más raras. Modelo de los verbos firmes en las anteriores formas.

 Nifhal. Esta forma a) lleva como señal característica el prefijo 3, que se asimila a la primera radical en el infinitivo constructo, imperfecto e imperativo, presentando en este caso una ה, cuando no recibe aformativas: v. g.: יְּבְשֵׁל; בְּקְשֵׁל. El infinitivo absoluto puede asimilar o no el nun:

- c) enuncia los sentidos reciproco, reflexivo y muchas veces pasivo.
- 2. Pihel. Esta forma a) reduplica la segunda radical: v. g.: בְּטֵל
- b) admite por vocal característica en la primera radical pataj, en el perfecto jirek; en la segunda radical pataj en el perfecto, (tsere en la tercera persona singular masculina), y tsere en el infinitivo constructo, imperfecto e imperativo. El infinitivo absoluto toma e u o indiferentemente. Las preformativas del imperfecto llevan scheva (1.ª sing. N): v. g.:
- c) aumenta la eficacia e intensidad de la acción expresada por el verbo; a veces indica causalidad.
 - N. B. Formas raras son: רָבֶר charló, כָּפֶר expió, בָּבֶל lavó.
- Puhal es la pasiva de pihel; reduplica la segunda radical, y conserva siempre las vocales ŭ (rara vez ŏ) y ă: ν. g.:
- 4. Hifhil. Esta forma a) toma el prefijo א, que desaparece con las preformativas: v. g.: יַקְטִיל;
- b) tiene la vocalización siguiente; con el prefijo n, jirek en el perfecto, y pataj en los demás casos. En la primera radical nunca lleva vocal. En la segunda, generalmente jirek (n); pataj con las aformativas silábicas del perfecto, y tsere con las del imperfecto e imperativo; tsere en el infinitivo ab-

soluto y en la segunda persona singular masculina del imperativo: v. g.: הַקְּמֵלְנָה ; הַקְמֵלְנָה :..:

- c) expresa sentido causal; a veces cambia el sentido intransitivo en transitivo.
- 5. Hofhal es la pasiva de hifhil; toma el prefijo ה, y conserva siempre las vocales ŏ (a veces ŭ) y ă: v. g.: יהַקְמָשׁל...
- 6. Hitpahel. Esta forma se distingue de pihel en que le precede el prefijo אַן, desapareciendo ק con las preformativas: v. g.: יהות משלים...

El sentido propio de esta forma es el reflexivo o recíproco; rarísima vez el pasivo.

- N. B. 1.º Cuando la primera radical del verbo es una de las sibilantes מ, ש, ש tiene lugar la metátesis, posponiéndose el מ a dichas consonantes; si se trata de צ, se cambia el מ en מ: v. g.: יצְּשֶׁרֶק ;יִשְׁחַמֶּר ; יַבְּשֶׁרֶק (lecc. VI, 4).
- 2.º El ת se asimila con las dentales א מ, מ, ת y a veces con las consonantes ב ע ב: v. g.: מָבֶבֶר hablando: הַמַבֶּר se purificó.
- N.B. El participio de todas las formas aumentadas, menos el de nifhal, lleva la preformativa p.
- 7. Formas más raras son a) act. Pohel, pas. Pohal, reflex. Hitpohel. Esta forma entraña la idea de deseo o conato; y se emplea con los verbos de segunda radical débil: v. g.: קולל, עלל, עולל atormentó:
- b) act. Pahlel (pihlel, pihlal); pas. Puhlal, reflex. Hit-pahlel; indica el estado, o cualidad de la cosa: v. g.: אַאַרּוֹן fué tranquilo:
- c) act. Pilpel, pas. Polpel, reflex. Hitpalpel; designa la repetición de actos: v. g.: אָרָנֶל , בְּלְנֵל , rodeó:
- d) Pehalhal: v. g.: הרגלהי rodeó: Tiphel: v. g.: הרגלהי anduve: Saphel: v. g.: שלחב ardió.

8. Modelo de los verbos

Perf. Se mato Asestino Sing. 5 m. לקשל, קשל לקשל, קשל לקשל, קשל,				
Sing. 3 m. נקטלה			Nifhal	Pihel
קַּמְשֶׁלָהְ נָקְשִׁלְהָ נְקְשִׁלְהָ נִקְשִׁלְהָ נִקְשִׁלְהָ נִקְשִׁלְהָ נִקְשִׁלְהָ נִקְשִׁלְהָ נִקְשִׁלְהָ נִקְשִׁלְהָ נִקְשִּלְהָ נִקְשִּלְּהָ נִקְשִּלְּהָ נִקְשִּלְּהָ נִקְשִּלְּהָ נִקְשֵּלְּהָ נִקְשֵּלְה נִקְשֵּלְ נִבְּישְׁ נִבְּשִׁלְ נִבְּישְׁ נִבְּשְׁתְּיִּבְּה נִבְּשְׁתְּבְּה נִבְּשְׁתְּבְּה נִבְּשְׁתְּבְּה נִבְּשְׁתְּבְּה נִבְּשְׁתְּבְּה נִבְּשְׁתְּבְּה נִבְּשְׁתְּבְּה נִבְּשְׁתְּבְּה נִבְּשְׁתְּבְּה נִבְּשְׁתְבְּה נִבְּשְׁתְבְּה נִבְּשְׁתְבְּה נִבְּשְׁתְבְּה נִבְּשְׁתְבְּה נִבְּשְׁתְבְּיה נִבְּשְׁתְבְּה נִבְּשְׁתְבְּה נִבְּשְׁתְבְּיה נִבְּשְׁתְבְּיה נִבְּשְׁתְבְּיה נִבְּשְׁתְבְּיה נִבְּשְׁתְבְּיה נִבְּשְׁתְבְּיה נִבְּשְׁתְבְּיה נִבְּשְׁתְבְּיה נִבְּשְׁתְבְּיה נִבְּשְּבְיה נִבְּשְׁתְבְּיה נִבְּשְׁתְבְּיה נִבְּשְׁתְּבְּיה נִבְּשְׁתְבְּיה נִבְּשְׁתְבְּיה נִבְּשְׁתְּיה נִבְּשְּבְיה נִבְּשְׁתְּיה נִבְּשְׁתְּיה נִבְּשְׁתְּיה נִבְּיה נְבְּייה נְבְּיבְּיה נְבְּיבְּיה נְבְּיבְּיה נְבְּיבְּיה נְבְּיבְּיה נְבְּיבְּיה נְבְּיבְּיה נְבְּיבְּיבְיה נְבְּיבְיבְיה נְבְּיבְּיבְּיה נְבְּיבְיבְּיה נְבְּיבְּיבְיה נְבְּיבְיבְיה נְבְּיבְּיבְיה נְבְּיבְיבְּיה נְבְּיבְיבְיה נְבְּבְיבְיבְיבְיבְיבְיבְיבְּיבְיבְיבְיבְיבְיבְיבְיבְיבְיבְיבְיבְיבְי	Perf.		Se mató	Asesinó
קַּמְשֶׁלָה נְקְשִלְהָ נְקְשִלְהָ נְקְשִלְהָ נְקְשִלְהָ נְקְשִלְהָ נִקְשִלְהָ נִקְשִלְּהָ נִקְשֵּלְּהָ נִקְשֵלְּהָ נִבְּשְׁלְנָה נִקְשֵלְנִה נִקְשְלִי נִבְּשְלְנִה נִקְשְלִי נִבְּישְלְנִה נִקְשְלְנִה נִבְּישְלְנִה נִבְּישְלְנִה נִבְּישְלְנִה נִבְּישְלְנִה נִיבְשְלְנִה נִבְּישְלְנִה נִבְּישְלְנִה נִבְּישְׁתְ נִבְּישְׁ נִבְּישְׁתְ נִבְּישְׁתְ נִבְּישְׁתְ נִבְּישְׁתְ נִבְּישְׁתְ נִבְּישְׁבְּיה נִבְּישְׁתְּישְׁבְּישְׁתְּישְּבְּישְׁתְּישְׁבְּישְׁבְּישְׁתְּישְּבְּישְּבְּישְּבְּישְׁתְּישְׁבְּישְּבְּישְׁתְּישְּבְּישְּבְּישְּבְּישְׁתְּישְׁבְּישְׁתְּישְׁתְּישְׁבְּישְׁתְּישְּבְּישְבְּישְׁבְּישְׁתְּישְׁבְּישְׁבְּישְׁתְּישְׁבְּישְׁתְּישְׁבְּישְׁתְּישְׁבְּישְׁבְּישְׁתְּישְׁבְּישְׁתְּישְׁבְּישְׁבְּישְׁתְּישְּבְישְׁתְּישְׁבְּישְׁתְּישְּבְּישְּבְּישְּבְּישְּבְּישְּבְּישְּבְּישְּבְּישְּבּישְּבְּישְּבְּישְּבְּישְּבְּישְּבְּישְּבְּישְּבּישְּבְּישְּבְּישְּבְּישְּבְּישְּבְּישְּבְּישְּבְּישְּבְּישְּבְּישְּבְּישְּבְּישְּבְּישְּבְּישְּבְּבְּישְּבְּישְּבְּבְּישְּבְּישְּבְּישְּבְּישְּבְּישְּבְּיבְּישְּבְּישְּבְּישְּבְּיבְּישְּבְּיבְּישְּבְּיבְּיבְּישְּבְּיבְּישְּבְּיבְּישְּבְּיבְּיבְּישְּבְּיבְּישְּבְּבְּיבְּיבְּיבְּיבְּיבְּיבְּיבְּיבְּ	Sing.	3 m.	נקטל	קשל, קשל
עשלקה נקשלה לבשלח		3 f.	נקטלה	קשלה
2 f. מְשִלְּחָר נְקְשֵלְּחָר 1 c. מְשִלְּחָר 2 m. מְשִלְּחָר 1 c. מְשִלְּחָר 1 c. מְשִלְּחָר 1 c. מְשִלְּחָר 1 c. מְשִלְּחָר 1 מִשְלְּחָר 1 מִשְלְּחָר 1 מְשָלְּחָר 1 מְשָלְרָר מְשָלְרָר מְשָלְרָר מְשָלְרָר מִשְלְרָר מְשָלְרָר מִשְלְרָר מְשָלְרָר מִשְלְרָר מִשְלִר מוּ מִשְלְרָר מִשְלִר מוּ מִשְלְרָר מִשְלִר מוּ מִשְלִר מוּ מִקְשְלִר מוּ מִשְלְרָר מִשְלִר מוּ מִקְשְלִר מוּ מִקְשְלִר מוּ מִקְשְלִר מוּ מִקְשְלְר מוּ מִקְשְלִר מוּ מִקְשְלְר מוּ מִקְשְלִר מוּ מִקְשְלְר מוּ מִקְשְלִר מוּ מִּבְּילִר מוּ מִיבְּיל מוּ מִיבְּיל מוּ מִיבְּיל מוּ מִּבְּיל מוּ מִיבְּיל מוּ מִבְּיל מוּ מִיבְּיל מוּ מִיבְּיל מוּ מִיבְּיל מוּ מִיבְּיל מוּ מִיבְּיל מוּ מִיבְיל מוּ מִיל מוּ מִיבְיל מוּ מִיבְיל מוּ מִיבְיל מוּ מִיל ז מוּ מִיבְיל מוּ מִיבְיל מוּ מִיבְיל מוּ מִיבְּיל מוּ מִייל מוּ מִייל מוּ מִיל מוּ מוּ מִייל מוּ מוּ מִייל מוּ מִיל מוּ מִיל מוּ מִייל מוּ מוֹייל מוּיל מוּ מוֹייל מוּ מוּ מִייל מוּיל מוּיל מוּייל מוּיל מוּיל מוּייל מוּיל מוּיל מוּייל מוּייל מוּיל מוּ מוּייל מוּייל מוּייל מוּיל מוּייל מוּיייייייייייייייייייייייייייייייייייי		2 m.		
וואס משל מינו באַשל מינו באַעל מינו באַשל מינו באַשל מינו באַעל מינו באַשל מינו באַעל מינו באַשל מינו באַעל מינו באַשל מינו באַעל		2 f.		קשלת
אַפְּילִנוּ לָּנְשְׁלְּהָב בְּנְשְׁלְּהָב בְּנִישְׁלְּהָ בְּנִישְׁלְּהָב בְּנִישְׁלְּהָן בְּנִישְׁלְּהָן בְּנִישְׁלְּהָן בְּנִישְׁלְהָן בְּנִישְׁלְהָן בְּנִישְׁלְהָן בְּנִישְׁלְהָן בְּנִישְׁלְהָן בְּנִישְׁלְהָן בְּנִישְׁלְהָן בְּנִישְׁלְהָן בְּנִישְׁלְהָוֹ בְּנִישְׁלְהָוֹ בְּנִישְׁלְהְ בְּנִישְׁלְהְ בְּנִישְׁלְהְ בְּנִישְׁלְה בְּנִישְׁלְּה בְּנִישְׁלְה בְּנִישְׁלִי בְּישְׁלְה בְּנִישְׁלִי בְּישְׁלְה בְּנִישְׁלִי בְּישְׁלְה בְּנִישְׁלִי בְּישְׁלְ בְּישְׁלְה בְּנִישְׁלִי בְּישְׁלְ בְּישְׁלְה בְּנִישְׁלִי בְּישְׁלְ בְּישְׁלִי בְּשָׁלְ בְּישְׁלִין בְּשְׁלִי בְּישְׁלִין בְּשִׁלְ בְּישְׁלְבְיה בְּנִישְׁלִין בְּישְׁלְר בְּישְׁלְרוֹ בְּשְׁלְר בְּישְׁלְר בְּישְׁלְר בְּישְׁלְר בְּישְׁלְר בְּישְׁלְר בְּישְׁלְר בְּישְׁלְבְיים בְּיבּים בְּיבְיים בְּיבְיים בְּיבְיים בְּיבּים בְּיבְייִב בְּישְׁבְייִב בְּישְׁבְייִב בְּישְׁבְייִב בְּיים בְּיבְייִב בְּייִבְיים בְּיבְייִב בְּייִבְייִים בְּיִבְייִים בְּיִבְייִים בְּיִבְייִים בְּיִבְיים בְּיבְייִב בְּיים בְּיִבְיים בְּיִבְיים בְּיִים בְּיִבְיים בְּיבְיבְיים בְּיִבְיים בְּיִבְיים בְּיִבְיים בְּיבְיים בְּיִבְים בְּיִבְיים בְּיבְיבְים בְּיבְים בְּיבְיבְים בְּיבְים בְּיבְים בְּיבְים בְּיבְיבְים בְּיבְים בְּיבְים בְּיבְים בְּיבְים בְּיבְים בְּיבְים בְּיבְים בְּיבְים בְּיבְיבְים בְּיבְים בְּיבְים בְּיבְים בְּיבְיבְים בְּיבְּים בְּיבְיבְים בְּיבְים בְיבְים בְּיבְּים בְּיבְּים בְּיבְים בְּיבְּים בְּיבְּים בְּיבְים בְּיבְיבְים בְּיבְיבְים בְּיבְיבְים בְּיבְּיבְים בְּיבְּיבְיבְים בְּיבְיבְים בְּיבְיבְים בְּיבְּים בְּיבְים בְּיבְים בְּיבְים בְיבְיבְים בְּיבְים בְּיבְים בְּיבְיבְים בְּיבְים בְּיבְים בְּיבְים		1 c.		קשלתי -
עשלְּחָם נְּקְשַלְּחָם נְקְשַלְּחָם נְקְשַלְּחָם נְקְשַלְּחָם נְקְשַלְּחָם נְקְשַלְּחָם נְקְשַלְּחָם נְקְשַלְּחָם נְקְשַלְּחָם נִקְשַלְּנוּ נִקְשַלְנוּ נִקְשַלְנוּ נִקְשַלְנוּ נִקְשַלְנוּ נִקְשַלְנוּ נִקְשַלְנוּ נִקְשַלְנוּ נִקְשַלְנוּ נִקְשָלְנוּ נִקְשַלְנִי נִקְשַלְנְי נִקְשַלְנְי נִקְשַלְנְי נִקְשַלְנְי נִקְשַלְנְי נִקְשַלְנְי נִקְשַלְנְי נִקְשַלְנִי נִקְשַלְנְי נִקְשַלְנְי נִקְשַלְנְי נִקְשַלְנְי נִקְשַלְנְי נִקְשַלְנְי נִקְשַלְנְי נִקְשַלְנְי נִקְשַלְנִי נִיקְשַלְנִי נִי נִקְשָּלְנִי נִיקְשַלְנִי נִיקְשַלְנִי נִיקְשַלְנִי נִיקְשַלְנִי נִקְשַלְנִי נִיקְשַלְנִי נִיקְשַלְנִי נִיקְשַלְנִי נִיקְשַלְנִי נִקְשָּלְנִי נִיקְשַלְנִי נִייְשְּילִי נִייְבְּישְּיְנִיי נְיִי נְּשְּבְּיבְיי נְיבְּישְּילְנִי נִי נִקְשְּלְנִי נִי נִקְשְּילִנִי נִי נִקְשְּלְנִי נִי נִקְשָּלְנִי נִי נִיבְּשְּלְנִי נִי נִקְשָּלְנִי נִי נִיבְּשְּילִנִי נִי נִּקְשַלְנִי נִי נִיבְּיבְּילִיי נִי נִּבְּילְנִיי נִיי נְבְּשְּילְנִי נִי נְּשְּילְנִי נִי נְּבְּילְנִי נְיּיי נְיּבְיּילְינִי נְייִּים נְּיבְּיי נְיבְּילְי נִייְיי נְּישְּילְנִי נִי נְּשְּבְּילְנִי נִייְיי נְיבְּילְנִי נְייִים נְּילְנִי נְייִילְי נְייִים נְּילִי נִייְיי נְבְּיילִי נִייְיי נְייייי נְיּילִי נִיייי נְייייי נְייייי נְיייייי נְייייי נִייּיייי נְייייי נְיייייייי נְיייייייי נְייייי נִיייייי נְיייייי נְיייייייייי	Plur.	3 c.		
2 f. נְקְשַלְנָוֹ נְקְשַלְנִוֹ 1 c. נְקְשַלְנִוֹ נִקְשַלְנוֹ נִקְשֵלְנוֹ נִקְשַלְנוֹ נִקְשָלְנוֹ נִקְשָלְנוֹ נִקְשָלְנִוֹ נִקְשָלְנִוֹ נִקְשַלְנִוֹ נִקְשָלְנִוֹ נִקְשַלְנִוֹ נִקְשָלְנִוּ מִקְשָלְנִוֹ נִקְשַלְנִוֹ מִקְשָלְנִוֹ מִקְשָלְנִוֹ מִקְשַלְנְ מִּבְּעְלְנִוֹ מִקְשַלְנִוֹ מִתְּקְשָלְנִוֹ מִקְשַלְנִוֹ מִקְשַלְנִוֹ מִתְּקְשָלְנִוֹ מִתְּשְלְנָהְ מִקְשַלְנִוֹ מִקְשַלְנָהְ מִקְשַלְנָהְ מִקְשַלְנָהְ מִקְשֵלְנִהְ מִקְשְלְנִהְ מִקְשְלְנִהְ מִקְשֵלְנִהְ מִקְשֵלְנִהְ מִקְשֵלְנִהְ מִקְשֵלְנִהְ מִקְשֵלְנִהְ מִקְשֵלְנִהְ מִקְשֵלְנִהְ מִקְשְלְנִהְ מִקְשֵלְנִהְ מִקְשְלְנִהְ מִקְשְלְנִהְ מִקְשֵלְ מִבְּעַלְ מִבְּעלְ מִבְּעל מִבְּעלְ מִבְּעלְ מִבְּעלְ מִבְּעל מִבְּעלְ מִבְּעל מִּבְּיבְ מִבְּיל מִבְּעלְ מִבְּיבְּיבְּים מְ מִבְּילִי מִבְּיבְּיבְ מִבְּיל מִבְּיבְּיבְ מִבְּילְ מִבְּיל מִבְּילִי מוֹ מִּבְּילְנִים מְּיל מִבְּיבְּיבְים מְּבְּילְנִים מְּילְ מִבְּיבְּיבְים מְּבְּיבְּיבְים מְּילְ מִבְּיבְּיבְּים מְּבְּיבְּיבְּים מְּילְ מִבְּיבְּיבְּים מְּבְּיבְּיבְּים מְּילְ מִבְּיבְּיבְּים מְּבְּיבְּיבְים מְּבְיבְּיבְּיבְים מְּיבְּיבְּים מְּיבְּיבְּים מְּיבְּיבְּים מְּיבְּיבְּים מְיּבְּיבְים מְיבְּיבְּים מְיבְּיבְּים מְיבְּיבְּים מְּבְּבְיבְּים מְיבְּיבְּים מְּיבְים מְּיבְּים מְּבְּיבְּים מְּבְּיבְּים מְּבְּיבְּים מְּבְּיבְּים מְּבְּיבְּים מְּבְּיבְּים מְּבְּיבְים מְּבְּיבְּים מְּבְּיבְּים מְיבְּים מְּבְּיבְּים מְּבְּיבְּים מְּבְּיבְּים מְּבְּיבְּים מְּבְּיבְּים מְּבְּיבְּים מְּבְּיבְּים מְּבְּיבְּים מְּבְּיבְּים מְּיבְּים מְּיבְּיבְּים מְּבְּיבְּים מְיבְּיבְּים מְּים מְּבְּיבְּים מְּיבְּים מְיבְּיבְּים מְּיבְּים	* 1	2 m.		
וmperf. Imperf. Sing, 5 m. קשלנו נקשלנו נקשלנו לה. 2 m. קמשל הקשל הקשל לה. 2 m. קמשלו הקשלו הקשלו הקשלו הקשלו הקשלו הקשלו הקשלו לה. Plur. 5 m. קמשלו הקשלו הקשלו לה. 2 m. קמשלו הקשלו הקשלו הקשלו הקשלו הקשלו הקשלו הקשלו לה. 2 m. 1 c. 2 d. 1 c. 2 d. 2 d. 2 d. 2 d. 3 d. 4 d. 4 d. 5 d. 5 d. 6 d. 6 d. 7 d		2 f.		
Sing. 5 m. נַקְּמֵשֵל נַקְּמֵשֵל נַקְמֵשֵל נַקְמֵשֵל נַקְמֵשֵל נַקְמֵשֵל נַקְמֵשֵל נַקְמֵשֵל נַקְמֵשֵל נַקְמֵשֵל נַקְמֵשְל נַקְמֶשְל נַקְמֶשְל נַקְמֶשְל נַקְמֶשְל נַקְמֶשְל נַקְמֵשְל נַקְמֶשְל נַקְמֵשְל נַקְמֶשְל נַקְמֶשְל נַקְמֶשְל נַקְמֶשְל נַקְמֶשְל נַקְמֶשְל נַקְמֶשְל נַקְמֵשְל נַקְמֶשְל נַקְמֶשְל נַקְמֶשְל נַקְמֶשְל נַקְמֵשְל נַקְמֵיל נַקְמֵיל נַקְמֵיל נַקְמֶיל נַקְמֶיל נַקְמֶיל נַקְמֵיל נַקְמֶיל נַבְּמָיל נַקְמֵיל נַבְּמָיל נַבְּמָיל נַבְּמָיל נַבְּמָיל נַבְּמָיל נַבְמָיל נַבְּמָיל נַבְמָיל נַבְּמָיל נַבְמָיל נַבְמֶיל נַבְמָיל נַבְמֶיל נַבְמָיל נַבְמָיל נַבְיּיל נַבְיּיל נַבְיּיל נַבְיל נַבְיל נַבְיּיל נַבְיּיל נַבְיּיל נַבְיּיל נַבְיל נַבְיל נַבְיל נַבְיּיל נַבְיּיל נַבְיּיל נַבְיל נַבְיל נַבְיל נַבְיּיל נַבְיּיל נַבְיּיל נַבְיל נַבְיל נַבְיל נַבְיּיל נַבְיּיל נַבְיּיל נַבְיּיל נַבְייל נַבְיל נַבְיל נַבְיּיל נַבְיּיל נַבְיּיל נַבְייל		1 c.		
אַקפעל נקפעל נקפעל פּרָפּעל פּרְפּעל פּר פּריפּעל פּריפּעל פּריפּעל פּריפּעל פּרי פּריפּעל פ	Imperf.			
קּקְטֵל הָקְטֵל הַקְטֵל הַקְטֵל הַקְטֵל הַקּטָל הַקּטָל הַקּטָל הַקּטָל הַקּטְל הַקּטְלְיך הַקּטְלְיך הַקּטְלְיך הַקּטְלְיך הַקּטְלְיך הַקּטְלְיך הַקּטְלְיך הַקּטְלְיך הַקּטְלְיך הַקּטְל הַבְּטְל הַקּטְל הַבְּטְל הַקּטְל הַקּטְל הַקּטְל הַקּטְל הַטְּל הַטְל הַקּטְל הַקּטְל הַקּטְל הַטְּל הַטְּל הַטְל הַקְטְל הַקּטְל הַטְּלְיך הַקּטְל הַעָּיִל הַקְטְל הַקּטְל הַקּטְל הַקּטְל הַבְּיִילְיך הַקּטְלְיך הַקּטְלְיך הַקּטְלְיך הַקּטְלְיך הַקּטְלְיך הַקּטְלְיך הַקּטְלְיך הַיִּיבְיל הַעָּל הַעָּל הַבְּיִיל הַעָּל הַעָּיל הַעְּיל הַעְּיל הַעְּיל הַעְּיל הַעְּיל הַעְּיל הַעָּיל הַעָּיל הַעָּיל הַעָּיל הַעְּיל הַעָּיל הַעָּיל הַעְּיל הַעְּיל הַעְיל הַעְּיל הַעְּיל הַעְּיל הַעְּיל הַעְיל הַעְיל הַעְּיל הַעְיל הַעְּיל הַעְּיל הַעְיל הַעְיל הַעְיל הַעְיל הַעְּיל הַעְּיל הַעְיל הַעְיל הַעְּיל הַעְיל הַעְיל הַעְיל הַעְּיל הַעְיל הַע הַעְיל הַעְיל הַעְיל הַעְיל הּער הַעְיל הַעְיל הַעְיל הּער הַעִיל הּער הַעְּעיל הַער הּער הַעְיע הְּעִיל הְיעיל הַעְיע הְיבְּע הַעְייל הַעְייל הַעְיע הְיבְּעי הְיבְּעי הְיבְּעִיי הְיבְיע הְיב	Sing.	3 m.		יַבְטַל
תַּקְמֵל תַקְמֵל תַּקְמֵל תַּקְמָל תַּקְמֵל תַּקְמַל תַּקְמֵל תַּקְמֵל תַּקְמֵל תַּקְמֵל תַּבְּתְ תַּקְמִל תַּקְמִל תַּבְּתְ תַּקְמִל תַּבְּתְ תַּבְּתְ תַּבְּתְ תַּבְּתְ תַּבְּתְ תַּבְּתְ תַּבְּתְ תַּבְּתְ תַּבְּתְ תַּבְתְ תַּבְתְ תַּבְתְּל תַּבְתְ תַּבְתְ תַּבְתְ תַּבְתְ תַּבְתְ תַבְּת תַבְת תַבְּת תְבְּת תַבְּת תַבְּת תַבְּת תַבְּת תְבְּת תַבְּת תַבְּת תַבְּת תְבְּת תְבְּת תְבְּת תַבְּת תְבְּת תְבְּת תְבְּת תְבְּת תְבְּת תְבְּת תְבְּת תְבְּתְּת תְבְּת תְבְּת תְבְּת תְבְּת תְבְּת תְבְּת תְבְּת תְבְּת תְבְּת תְּבְּת תְבְּת תְבְּת תְּבְת תְבְּת תְּבְת תְבְּת תְּבְת תְבְּת תְבְּת תְּבְּת תְּבְּת תְּבְּת תְּבְּת תְּבְת תְבְּת תְּבְּת תְּבְת תְּבְּת תְּבְּת תְּבְּת תְּבְּת תְבְּת תְּבְּת תְּבְּת תְּבְּת תְּבְּת תְּבְּת תְּבְּת תְבְּת תְּבְּת תְּבְּת תְבְּת תְּבְּת תְּבְּת תְּבְּת תְבְּתְּתְ תְּבְּת תְּבְּת תְּבְּת תְבְּתְּי תְּבְּת תְבְּתְּי תְּבְּת תְבְּתְּי תְּבְּתְּי תְּבְּת תְבְּתְּי תְבְּת תְבְּית תְבְּית תְבְּית תְּבְּית תְּבְּית תְּבְּית תְּבְּית		3 f.	תקשל	הַקשל
אַקְטְלִי תְּקְטְלִי 1 c. מְקְטְלִי 1 c. אַקְטְלִי 1 c. מִקְטְלְיָה תְּקְטְלְיָה תְּקְטְלְיָה תַקְטְלְיָה תַקְטְלְיָה תַקְטְלְיָה מִקְטְלְיִה מִקְטְלְיִה מִקְטְלִי 1 c. מִקְטְלְיָה מִקְטֵלְיִה מִקְטֵלְיִה מְּקָטֵלְיִה מְקָטֵלְיִה מְקָטֵלְיִה מְקָטֵלְיִה מְקָטְלְיִה מְשָׁלְיִה מְשָׁלְיִה מְשָׁלְיִה מְשָׁלְיִה מִקְטְלְיִה מְשָׁלְיִה מִּשְׁלְיִה מִּשְׁלְיִ 1 מִקְטְלְיִה מִבְּיִלְיִה מִקְטְלִי 1 מִקְטְלְיִה מִבְּילִי 1 מִקְטְלְיִה מִבְּילִי 1 מִקְטְלְיִה מִבְּילִי 1 מִקְטְלְיִה מִבְּילִי 2 m. מִקְטְלְיִה מִבְּילִי 1 מִקְטְלְיִה מִבְּילִי 1 מִקְטְלְיִה מַבְּילִי 1 מִקְטְלְיִה מִבְּילִי 1 מִקְטְלְיִה מַבְּילִי 1 מִקְטְלְיִה מַבְּילִי 1 מִקְטְלְיִה מַבְּילִי 1 מִקְטְלְיִבְילִי 1 מִקְטְלְיִה מַבְּילִי 1 מִקְטְלִי 1 מִקְטְלְיִי 1 מִבְּיְלִיי 1 מִקְטְלְיִי 1 מִקְטְלְיי 1 מִקְטְלְיי 1 מִקְטְלְי 1 מִקְטְלְיי 1 מִקְטְלְיי 1 מִקְטְלְיי 1 מִקְנְיְלְיי 1 מִקְּטְלְיי 1 מִקְטְלְיִי 1 מִבְּטְלְיִי 1 מִקְטְלְיי 1 מִקְטְלְיי 1 מִבְּעְלִי 1 מִבְּעְלְיי 1 מִבְּעְלְיי 1 מִבְּעְלְייִי 1 מִקְטְלְיי 1 מִקְטְלְיי 1 מִבְּעְלְיִי 1 מִבְּעְלְיי 1 מִבְּעְלְיי 1 מִבְּילְיי 1 מִבְּעְלְיי 1 מִבְּעְלִיי 1 מִבְּעְילִיי 1 מִבְּעְילִי 1 מִבְּעְילִי 1 מִּבְּעְלְיי 1 מִבְּעְילִיי 1 מִבְּעְילִיי 1 מִבְּעְילִיי 1 מִבְּעְילִיי 1 מִבְּעְילִי 1 מִּבְייִי 1 מִבְּעְילְיי 1 מִבְּייִי 1 מִבְּייי 1 מִבְּייי 1 מִבְּייִי 1 מִבְּייי 1 מִבְּעְילְיי 1 מִבְיי 1 מִבְּייִי 1 מִבְּייי 1 מִבְּעְייִי 1 מְבְּייי 1 מִבְּעְייִי 1 מְייִיי 1 מְייי 1 מְיִבְּייִיי 1 מְייי 1 מִבְייי 1 מְייִיי 1 מְיִבְייִי 1 מְייִיי 1 מְייִיי 1 מְייי 1 מְייִי 1 מְיייי 1 מְייִיי 1 מְייי מְיייי 1 מְייִיי מְייי 1 מְיייי מְייִיי 1 מְייי מְייי מְייי מְייייי		2 m.	תקמל	תקשל
אַקְטֵל (כ. אָקְטֵל (ר. בּיִקְטָל (ר. בּיִקְטָל (ר. בּיִקְטָל (ר. בּיִקְטָל (ר. בּיִקְטָל (ר. בּיִקְטַל (ר. בּיִקְטָל (ר. בּיִקְטַל (ר. בּיקַטַל (ר. בּיִקְטַל (ר. בּיִקְטַל (ר. בּיִקְטַל (ר. בּיִקְטַל (ר. בּיִקְטַל (ר. בּיִּטְל (ר. בּיִקְטַל (ר. בּיִּטְל (ר. בּיִּטְל (ר. בּיִקְטַל (ר. בּיִּטְל (ר. בּיִּטְל (ר. בּיִּטְל (ר. בּיִיקְטַל (ר. בּיִיקְטַל (ר. בּיִּטְל (ר. בּיִיקְטַל (ר. בּיִיקְטַל (ר. בּיִיקְטַל (ר. בּיִיקְטַל (ר. בּיִיקְטַל (ר. בּיִּטְל (ר. בּיִּטְל (ר. בּיִיקְטַל (ר. בּיִיקְטַל (ר. בּיִּטְל (ר. בּיִּטְל (ר. בּיִיקְטַל (ר. בּיִיקְטַל (ר. בּיִּטְל (ר. בּיִיקְטַל (ר. בּיִיקְיִייְיִּיְל (ר. בּיִיקְטַל (ר. בּיִיקְייִייְייִייְייִייְייִייִייְייִייִייִיייִיייִיייִיייייי		2 f.	תַקשִלִי	
אַקְטְלוּ הַקְּטְלוּ הַקְּטְלוּ הַקּטְלוּ הַקּטְלוּ הַקּטְלוּ הַקְטְלוּ הַקּטְלְּנָה הַקְטְלְּנָה הַקְטְלְּנָה הַקְטְלְּנָה הַקְטְלְּנָה הַקְטְלְּנָה הַקְטְלְּנָה הַקְטְלְּנָה הַקְטְלְּנָה הַקְטְלְּנָה הַקְטֵלְנָה הַקְטֵלְנִה וֹנְקְטֵלְ בַּקְטֵלְ בַּקְטִלְ בַּקְטִלְ בַּקְטִלְ בַּקְטְלְ בַּקְטִלְ בַּקְטִלְ בַּקְיִינְ בַּקְיִינְ בַּקְיִינְ בַּקְיִינְ בַּקְיִינְ בַּקְיִינְ בַּקְיִינְ בַּקְיִינְ בַּקְיִינְ בַּקְייִינְ בַּקְיִינְ בַּקְייִינְ בַּקְייִין בַּקְייִינְ בַּקְייִינְ בַּיִין בַּקְייִינְ בַּקְייִין בַּיִּיְייִין בַּיִּיְייִין בַּיִייְייִין בַּיִייְ בַּקְייִין בַּיְייִין בַּיִייְייִין בַּיִּייְייִין בַּיִייְייִין בּייִייְיייִין בַּיִייְיייִין בְּייִייִיין בּייִייְייִין בּייִייְיייִין בּייִייְיייין בּייִיין בּייִייְיייין בּייִייייין בּייִייייין בּייִייייין בּייייייין בּייייייין בּיייייייין בּיייייייייי		1 c.	אַקטל	אַקטל
קַּקְטַלְּנָה תָּקְטַלְּנָה תַּקְטַלְּנָה תַּקְטַלְּנָה תַּקְטַלְּנָה תַּקְטַלְּנָה תַּקְטַלְּנָה תַּקְטַלְּנָה תַּקְטַלְּנָה תִּקְטַלְּנָה תִּקְטַלְּנָה תִּקְטַלְּנָה תִּקְטַלְּנָה תִקְטַלְּנָה תִקְטַלְּנָה תִקְטַלְּנָה וֹה. 1 c. Inf. const. תַּקְטֵל הַסְטֵל בְּמָטֵל בְּמָטֵל בְּמָטֵל בְּמָטֵל בּמָטֵל בּמָטֵל ווּסְבָּעל בּמָטֵל בּמָטֵל בּמָטֵל בּמָטֵל בּמָטֵל בּמָטֵל בּתַּקְטָל בּמָטֵל בּתַּיְלְנָה בּמָטִלְנָה בּמָטֵלְנָה בּמָטֵלְנָה בּמָטֵלְנָה בּתַּקְטָלְנִה בּתַּקְטַלְנִה בּתַּקְטַלְנָה בּתַּבְּעַלְנָה בּתַּבְּעַלְנָה בּתַּבְּעַלְנָה בּתַּבְּעַלְנָה בּתַּבְּעַלְנָה בּתַבְּעַלְנָה בּתַבְּעַלְנָה בּתַבְּעַלְנָה בּתַבְּעַלְנָה בּתַבְּעַלְנָה בּתַבְּעַלְנָה בּתַבְּעַלְנָה בּתַבְּעַלְנָה בּתַבְּעַלְנִה בּתַבְּעַלְנִה בּתַבְּעַלְנִה בּתַבְּעַלְנִה בּתַבְּעַלְנָה בּתַבְּעַלְנָה בּתַבְּעַלְנָה בּתַבְּעַלְנָה בּתַבְּעַלְנָה בּתַבְּעַלְנְה בּתַבְּעַלְנִה בּתְבְּעַלְנְה בּתְבְּעַלְנְה בּתְבְּעַלְנְה בּתְבְּעַלְנְה בּתְבְּעִלְנְה בּתְבִּיל בּתְבְּעלְנְה בּתְבְּעל בּתְבְּעלְנְה בּתְבְּעלְנְה בּתְבְּעלְנְה בְּתַבְיל בּתְבְּעלְנְה בּתְבְּעלְנְה בְּתַבְּעל בּתְבְּעלְנְה בּתְבְּלְנְה בּתְבְּעלְנְה בּתְבְּעלְנִה בּתְבְּעלְנִה בּתְבְּבְּבְּת בְּעלְנְה בּתְבְּבְּבְּת בְּעבְּלְבְּת בְּתַבְּעלְנְה בְּתַבְּעלְנְה בּתְבְּעלְנְה בְּתַבְּעלְיִבְּת בְּתְבְּעלְנְה בּתְבְּעלְנְה בּתְבְּעלְנְה בּתְבְּעלְיִבְּת בּתְבְּעל בְּתְבְּיל בְּתְבְּעלְיבְּת בּתְבְּעלְבְּתְבְּיל בְּתְבְּעלְיב בּתְבְּעלְיבְּת בְּתְבְּבְּתְבְּיְבְּתְבְּבְּבְּתְבְּבְּתְבְּבְּתְבְּבְּתְבְּבְּתְבְּבְּתְבְּתְּבְּתְבְּבְּתְבְּתְבְּבְּתְבְּתְבְּבְּתְבְּבְתְבְּבְּתְבְּתְבְּבְּתְבְּבְּתְבְּבְּתְבְּבְּתְבְּבְּתְבְּתְּבְּתְבְּתְּבְּתְּבְּתְבְּיּבְיּתְבְּבְּתְבְּתְ	Plur.	5 m.		
אַקטְלוּ תְּקְטְלוּ תִּקְטְלוּ תִקְטְלוּ תִקְטְלוּ תִקְטְלוּ תִקְטְלְּנָה תִקְטְלְּנָה תִקְטַלְּנָה תִקְטַלְּנָה בּיִקְטֵלְּ בּיִקְטֵלְּ בּיִקְטֵלְ בּיִקְטְלְ בּיִקְטֵלְ בּיִקְטְלְ בּיִקְטְלְ בּיִקְטְלְ בּיִקְטְלְ בּיִקְטְלְ בּיִקְטְלְ בּיִקְטְלְ בּיִקְטְלְ בּיִקְטְלְ בּיִקְיִלְ בְּיִלְיִ בְּיִלְיִי בְּיִבְּילִוְ בּיִקְטְלְיִ בְּיִבְילִוּ בְיִבְּיְלְיִ בְּיִבְילִוּ בְּיִבְילִוּ בְיִבְילְנִי בּיִבְילְנִי בּיִבְילְנִי בּיִבְּילְנִי בּיִבְילִי בּיבּילִי בּיבְילִי בּיבְילִי בּיבְילִי בּיבְילִי בּיבְילִי בּיבְילִי בּיבְילִי בְּיבְילִי בְיבְילִי בְּיבְילִי בּיבְילִי בְּיבְילִי בְּיבְילִי בּיבְילְיי בּיבְילְיי בּיבְילְיי בּיבְילִי בְּיבְילִי בְּילִי בְּיבְילִיי בְּיבְילִי בְּילִי בְּיִיי בְּיבְּילִי בְּילִי בְּיִיי בְּיבְילוּ בְּילְיי בְּיבְּילוּ בְּילְיי בְּילִי בְּילוּ בְּילְיי בְּילוּ בְּילְיי בְּילוּ בְּילְיי בְּילוּ בְּילְיי בְּיבְילוּ בְּיבְיילוּ בְּיבְּילוּ בְּיבְּילוּ בְּיבְייי בְּיבְּילוּ בְּיילְי בְייי בּיבְּיל בְּייי בְּיבְּייי בְּייי בְּייי בּיייי בּייייי בּיייי בּיייי בּיייי בּיייי בּיייי בּייייי בּיייי בּיייי בּיייי בּיייי בּיייי ב		3 f	תקשלנה	
2 f. תְּקְטֵּלְנָה תּקְטֵלְנָה תּקְטֵלְנָה תּקְטֵלְנָה (נְקְטֵלְנָה (נְקְטֵלְנָה (נְקְטֵלְ (נִקְטֵלְ (נִקְטַלְ (נִקְטַלְנָה (נִקְטֵלְנָה (נִקְטַלְנָה (נִיקְטַלְנָה (נִיקְטַלְנָה (נִיקְטַלְנָה (נִיקְטַלְנָה (נִיקְטַלְנָה (נִיקְטַלְנָה (נִיקְטַלְנָה (נִיקְטַלְנָה (נִיקְטַלְ (נִיקּטַלְ (נִיקְטַלְ (נִיקְיִיקְטִלְ (נִיקְטַלְ (נִיקְטַלְ (נִיקְיִילְ (נִיקְילְנִיף (נִיקְילְנִייְ (נִיקְילְנִיף (נִיקְילְנִיר (נִיקְילְ (נִיקְילְ (נִיקְילְייִילְ (נִיקְילְ (נִיקְילְ (נִייְילְ (נִיקְילְ (נִייְילְ (נִייְילְ (נִייִילְ (נִייְילְ (נִייְילְ (נִייִילְ (נִייִילְ (נִייִילְ (נִייְילְ (נִייִילְ (נִייִילְ (נִייִילְ (נִייִּילְ (נִייִילְ (נִייִילְ (נִייִּילְ (נִייִּילְ (נִייִּילְ (נִייִּילְ (נִייִּילְ (נִייְּילְ (נִייִּילְ (נִייִּילְ (נִייִּילְ (נִייִּילְ (נִייִּילְ (נִייִּילְ (נִייִּילְ (נִייִּילְ (נִייִּילְ (נִייְילְ (נִייְייִילְ (נִייִּילְ (נִייְייִילְ (נִייִּילְ (נִייְייִּילְ (נִייִילְ (נִייְּיִילְ (נִייִּילְ (נִייִילְ (נִייִילְ (נִייִּילְ (נִייִּיְּיילְ (נִייִּילְ (נִייְּיִילְ (נִייִּיְּיילְ (נִייִּיילְ (נִייִּיְּייִילְּייִייְייִילְ (נִייִּייְּייִילְיייִייְּייִייְייִייְּייִייְייִייְייִייְייִייְיייִייְיייייייי		2 m.		תַקְטָלוּ
וחל. נְקְמֵל נְקְמֵל (נְקְמֵל Inf. const. בְּמָל הָקְמֵל הַקְמֵל הַקְמֵל יהַקְמֵל • abs. מְמֵל הַקְמֵל הַקְמֵל הַמָּל Imperat. Sing. 2 m. בְּמָלְי הַקְמֵל הַכְּלְי בַּיְלְי בַּיִּלְי בַּיִלְי בַּיִּלְי בַיִּלְי בַּיִּלְי בַיִּלְי בַּיִּלְי בַיִּלְי בַּיִּלְי בַּיִּלְי בַּילִי בַּיִּלְי בַּיִּלְ בַּיְלְי בַּיִּלְ בַּיְלְי בְּיבְּלְיי בַּיִּלְ בְּיִלְי בְּיבְּילְ בַּיְלְי בְּיבְּלְי בְּיבְּלְי בְּילְי בַּיּלְ בְּיבְּלְי בַּיּלְ בְּיבְּלְי בְּילְי בְּילִי בְּילְ בְּילִי בְּיבְּלְי בְּילְי בְּילִי בְּיבְּילְ בְּילִי בְּיבְילְ בְּילִי בְּילִי בְּילִי בְּילִי בְּילִי בְּילִי בְּילִי בְּיל בְּילִי בְּילִי בְּילִי בְּילִי בְּילִי בְּילִי בְּילִי בְּילִי בְּיל בּייל בּייל בּייל בּייל בּייל בּייל בּייל בּייל בּייל בְייל בּייל בּייל בְּיל בְּיל בּייל בְּיל בּייל בּייל בְּיל בּייל בּייל בְּיל בְּיבְּל בְּיבְּל בְּיבְּל בְּיבְּיל בְּיבְּיל בְּיל בְּיל בְּיל בְּיל בְּיבְּיל בְּיבְיל בְּיבְּל בְּיבְיל בְּיבְּיל בְּיבְּיל בְּיבְּיל בְּיבְּיל בְּיבְּיל בְּיבְּיל בְּיבְּיל בְּיבְּיל בְייבְיל בְּייל בְּייל בְּיבְיי בּיבְּיל בְּיבְייל בְּיבְּיל בְּייל בּייל בּייל בּייל בּייל בּייל בְּייל בּייל בּייל בּייל בּייל בּייל בּייל בּייל ב	-	2 f.	תקשלנה	
Inf. const. הַקְּמֵל הַקְּמֵל בּ abs. מַמֵל, בַמְעל הַקָּמֵל הַקְּמֵל מַשְל. בְּמָעל, בַמְעל בּ abs. מַמִל, בַמְעל, בְּקָעל בּ Imperat. Sing. 2 m. הַקָּמֵל בַּ בַּלָּי בַּ בַּלָּי בַּ בַּעָלְי בַּ בַּעָּלְי בַּ בַּעָּלְי בַּ בַּעָּלְי בַּ בַּעָּלְי בַּעָלְי בַּ בַּעָּלְי בַּ בַּעַלְיַבְּתַל בַּעָּלְי בַ בַּעַלְיָבָת בַּבָּעַלְיָבָת בַּבָּעַלְיָבָת בַּבַּעַלְיָבָת בַּבַּעַלְיַבָת בַּבָּעַלְיָבָת בַּבָּעַלְיַבָּת בַּבָּעַלְיַבָּת בַּבָּעַלְיִבָּת בַבַּעַלְיַבָּת בַבַּעַלְיַבָּת בַבַּעַלְיַבָּת בַּבַּעַלְיַבָּת בַבַּעַלְיַבָּת בַּבַּעַלְיַבָּת בַבַּעַלְיַבָּת בַּבָּעַלְיַבָּת בַבַּעַלְיַבָּת בַבַּעַלְיִבָּת בַבְּעַלְיִבְּת בַבְּעַלְיִבְּת בַּבַּעַלְיִבְּת בַּבַּעַלְיִבְּת בּבַּעַלְיבָּת בּבַּעַלְיבָּת בּבּע בַּבָּעַלְיבָּת בּבּער בּבּער בּבָּעל בּבּער בבּבער בבּער בבּבער בבּבער בבבער בבבער בבער		1 c.	נקמל	נקטל
אַפּטל, קַטַל תַּקָּטל, נְקָּטל - abs. מַטל, נְקָטל - תַּקָטל, נְקָטל - Imperat. מַטֵּל - תַּקָטֵל - תַּקָטָל - מַטְּל - מַטְּל - מַטְל - מַטְל - מַטְל - מַטְל - מַטְל - מַטְל - מַטְלְנָה - תַּקְטָלו - מַטְלְנָה - תַּקְטָלו - מַטְלְנָה - מַטְל - מַטְל - מַטְל - מַטְל - מַטְל - מַטְל - מַטְלְנָה - מִיִּטְל - מַטְלְנָה - מַטְלְנָה - מַטְלְנָה - מַטְל - מַטְל - מַטְלְנָה - מִינְיִיל - מַטְלְנָה - מִינְיִיל - מַטְלְנָה - מִינְיִיל - מִינְייל - מִינְיל - מִינְיל - מִינְייל - מִינְייל - מִינְיל - מִינִיל - מִינְיל - מְיִיל - מִינְיל - מְיִיל - מִינְיל - מִינְיל - מְיִיל - מִינְיל - מְיִיל - מְיִיל - מִינְיל - מִינְייל - מִינְיל - מִייְיל - מִינְ	Inf. const.			
Imperat. Sing. 2 m. אַטְטְלּי - אַטְטְלִי - אַטְטְלִי - אַטְלִי - אַטְטְלִי - אַטְטְלִי - אַטְטְלִי - אַטְטְלִי - אַטְטְלָי - אַטְטְלָי - אַטְטְלָי - אַטְטְלָיִ בּיר - אַטְעָלָי - אַטָעָלָי - אַטָעַלָּי - אַטָעָלָי - אַטָעָלַי - אַטָעָלַי - אַטָעָלי - אָטָעָלי - אַטָּעָלי - אָטָעָלי - אָטָעָי - אָטָעָי - אָטָי - אָטָעָי - אָעָי - אָטָעָי - אָטָי - אָטָעָי - אָטָי - אָי - אָטָי - אָטָי - אָטָי - אָי - אָטָי - אָי - אָטָי - אָטָי - אָי - אָטָי - אָי - אָיי - אָי - אָ	» abs.			
קטֵל הַקְטֵל Sing. 2 m. בִּשְלִי בְּקִילִי Plur. 2 m. תְקְטְלִי Plur. 2 m. בְּשְלִי בְּקִילִי Plur. 2 m. בַּשְלָיָה בַּקִילִי 2 f.	Imperat			
אַפְלִי פּ זְּלָי Plur. 2 m. הָקְשְלִי Plur. 2 m. הָקְשְלִי דְּקָבְּלִי Plur. 2 m. בְּשָׁלְנָה בְּקָבְּלִי בְּי	Sing.	2 m.	הקמל	קטל
אַפְלָּוּ הָקְשְּלֵּוּ Plur. 2 m. הָקְשָּלְוּ 2 f. הָקְשַלְּנָה הָקָשַלְּנָה		2 f.	תקטלי -	
2 f. בְּטֵלְנָה בָּקְטַלְּנָה בְּקָטַלְּנָה	Plur.	2 m.	הקטלו	קטלו
		2 f.	הקשלנה	קשלגה
A44.	Part.			
The second secon			7.71	

firmes-perfectos en las formas:

Puhal Fué asesinado	Hifhil Hizo matar	Hofhal Fué hecho matar	Hitpahel Se maló
קשל	הַקְמִיל	ָּהָקשַל בּ	התקשל
קמלה	הקמילה	ָ הַקְּמְלָה הַיִּיִּ	הָתְקַמְלָה
קשלק	הקשלק	הָקְשַּלְהָּ	התקשלת
קשלת	הקטלת	בּלִמלְתְּ	התקשלת
קשלתי	הקטלתי	הָקְמֵלְתִּי	התקשלתי
קשלו	הָקְמִילוּ	הַקְמֶלוּ	התקשלו
קשלקם	הָקְטֵּלְתֶם	ָהָלְמֵלְתֶּם הָיִלְינָ	התקשלתם
קשלקו	הקשלמו	הָקִּמֵלְתֶּוּ הַקִּמִלְתָּוּ	התקשלתו
קשלנו	הקשלנו	הַקשַלְנוּ	התקטלנו
			1771
וָקשַל	בַקְּטִיל	נָקשַל	יתקמל
הָקשַל	ם קטיל	קקשל	תֹתַקשׁל
תקטל	תַקְמִיל	הָקשַל "	תתקשל
תקטלי	מַקְמִילִי	קָקטְלִי קּקטְלִי	חַתְקַטְלִי
אקטל	אַקטִיל	שָּק טַל	אָתַקמֵל
וַקְטְּלוּ	יקטילו	נָקְמָלוּ	יתקטלו
תקשלנה	פקטלנה	הָקְטַלְנָה	תתקמלנה
קקטְלוּ	תַקְמִילוּ	הַקְמְלוּ	התקשלו
תקטלנה	מקשלנה	קקטלנה	תתקמלנה
נָקמַל	בַקְמִיל	נָקטַל	נחקמל
	הַקְמִיל		הַתְקַמֵּל
קשל	הַקְמֵל	קקטל	התקשל -
	-		L
	מקטל		התְקמֵל
	הַקְּמִילִי		התקשלי
	הַקְּמִילוּ		הַהְקַפְלוּ
	הַקְּמֵלְנָה	ALCOHOLD TO THE	הַתְּקַמֵּלְנָה
קקטָל	מַקְמִיל	קקָ י	מְתַקשׁל

EJERCICIO 15.º

איב	Enemigo		קטף.	Se debilitó
בָרָא	Creó	1	צַנה	Mandó
סקר	Investigación	13.50	צָמַת	Destruyó
יַקשׁ	Tendió lazos, cazó		צרֵר	Enemigo
כהו	Sacerdote		רָבוּ	Se alegró
קנור	Citara		שַבר	Se rompio
לָבַשׁ	Vistió		שַׁמַם	Fué desolado
מאד	Mucho		שַׁמַר	Destruyó
מחול	Danza, música		שַפַל	Humilló
מַלַמ	Libertó		קנד	Medio
עור	Fortaleció		กุก	Tímpano
	The state of the s			

-2.°(Ps.148,5): וְבַּבְּלֵאוֹ בָּנִי הוּא צוְּה וְנִבְּבְּאוֹ: הַבְּלֹוֹ אָת־שֵׁם יְהֹנֶהְ כִּי הוּא צוְּה וְנִבְּבְּאוֹ: נַשְׁבִּר נִמְלְטְה מִפַּח יוּקְשֵׁים הַפַּח נִשְׁבִּר וְאָבַּהְנוֹ נַבְּשְׁנוֹ בְּצְפּוֹר נִמְלְטְה מִפַּח יוּקְשֵׁים הַפַּח נִשְׁבִּר וַאָבָּהְנוֹ נַבְּלְטְנוֹ: (Ps. 124,7) -3.°(Ps. 124,7) -4.° (Ps. 132, 16) יוְבְנוֹר בְּנְנוֹי יְבְנְנוֹי (Ps. 149,3) -5.°(Ps. 149,3) יוְבְּנִוֹר לְוֹי הָבְּר וֹלְוֹי הָבְּר וֹיִבְּנְה וֹיִמְרוֹי לְוֹי (Ps. 145, 20) בְּרוֹי וְהְנָה אָת־בָּל־אִהָבְיוֹ נְשְׁמִיר וַשְׁמִיר וַשְׁמִיר וַבְּשְׁמִיר וֹיִשְׁתוֹב וְבִּבְּיִ בְּשְׁבִי וְהַאָּבְרָהְ בָּלִר צִרְבִי נַבְּשְׁי: (Ps. 145, 12) יוֹבְּה בְּעִיוֹים יְהוָהְ מַשְׁבִּילְ רְשָׁעִים עֲבִי אָבֶיץ: (Ps. 147, 6) יוֹבְּלְ הַבְּיִי יְשְׁתוֹבֵם לְבְּי: (Ps. 143,4) יוֹבְי רוּהְיִ בְּבוֹרוֹ לְעוֹלֶם וְיִמְלֵא בְּבוֹרוֹ אֶת־בְּלֹ־הָאָבֶין: וֹבְילִי רוּהְיִ בְּבוֹרוֹ לְעוֹלֶם וְיִמְלֵא בְּבוֹרוֹ אֶת־בְּלֹ־הָאָבֶין: (Ps. 143,4) יוֹבְי בְּבוֹרוֹ שְׁתִיבְּלְי הְהַעְ בַּבוֹרוֹ לְעוֹלֶם וְיִמְלֵא בְּבוֹרוֹ אָת־בְּלֹ־הָאָבֶין:

Lección XVI

Los sufijos personales unidos al verbo.—Modificación de las formas verbales.—Modo de unirse los sufijos a los verbos.—
Modelos de verbos firmes perfectos con sufijos.

 Los sufijos personales unidos al verbo indican su término directo, cuando éste es un pronombre personal; y presentan diversa forma, según que se junten al verbo terminado en vocal o en consonante.

- 2.º La columna IV contiene los sufijos con el nun epentético, bien expreso, bien asimilado; se emplean principalmente en la pausa; y casi siempre con el imperfecto.
- 3.º En el estilo poético aparecen los sufijos אָבֶּיל ; זְטֵּבְּי, para la tercera persona masculina plural; rara vez se emplean para la segunda persona masculina singular los sufijos בָּר, P. בְּבָּר, y para la femenina בִּר, בִּר בִּר.
 - 4.º Los sufijos בְּן, בֶּן, עֶדֶן, יֶבֶּן no aparecen en la Biblia.

 Las modificaciones que sufre la forma verbal al recibir los sufijos, pueden afectar a las terminaciones y a la vocalización.

Las terminaciones ofrecen los cambios siguientes:

Las demás personas permanecen invariables.

La vocalización es diversa: a) en el perfecto; α) Qal pierde la primera vocal; y conserva la segunda, alargándola cuando se halla en sílaba abierta: v. g.: קָּטְלֵנִי; β) Pihel retiene la primera vocal, y abandona la segunda, que aparece cambiada en segol delante de otro scheva: v. g.: קְּמָלְנִי; γ) Hifhii permanece invariable: v. g.: הַּמְטִּלְנִי;

- b) en el imperfecto: α) Qal conserva la segunda vocal, cuando es pataj; y cambia en scheva móvil o jatef-kamets, cuando se trata de jolem; delante de los sufijos graves aparece ŏ: v. g.: יְקְטְלֵנְי: β) Pihel cambia el tsere en scheva móvil; con los sufijos graves toma la segunda radical segol; a veces jirek: v. g.: יְקְטִלְנָי: γ) Hifhil nunca pierde su vocal propia: v. g.:
- c) en el imperativo, presenta alguna dificultad la segunda persona masculina singular de la forma Qal; si la vocal

característica es *pataj*, la conserva alargada con los sufijos; si es *jolem*, pierde esta vocal y toma en la primera radical *kamets-jatuf*: v. g.: בְּקְמֵלְנִי, שְׁלְחֵנִי; *Hifhil* toma *jirek* en lugar de tsere: v. g.: הַקְמִילְנִי

- d) en el infinitivo, la forma regular es qŏtl: v. g.: קְּמָלִּל; generalmente se emplea en sentido nominal, y rara vez en el verbal; por eso recibe los sufijos a modo de nombre. Los verbos de tercera gutural hacen qĭtl con los sufijos; los de segunda gutural qătl; y los de primera gutural qetŏl; esta última forma se emplea únicamente con los sufijos graves: v. g: מַכְּרָם su vender (de ellos): אַכְּלָּךְּר
- e) en los participios, los sufijos se añaden como a los nombres (lecc. VIII). La vocal de la segunda radical, si es variable, se cambia en scheva móvil, que a su vez se convierte α) en segol, alguna vez jirek con los sufijos graves: v. g.: מְּבֶּלֵנִי tu enemigo: β) en pataj, cuando la segunda o tercera radical es gutural: v. g.: בְּבְאַרֵ tu criador.
- 3. Los sufijos se unen de distinta manera al verbo, según termine en vocal o consonante; en el primer caso, no hace falta vocal de enlace, o punto de aglutinación; en el segundo, sí. El punto de aglutinación en el perfecto es pataj; en los demás casos tsere, rara vez pataj.
- N. B. 1.º Los sufijos graves se juntan a la forma verbal, que termina en consonante, mediante el scheva móvil: v. g.: קַּשְלָּךְ...
- 2. La terminación ת de la tercera persona femenina singular del perfecto lleva siempre el acento; por lo que recibe los sufijos silábicos con el punto de aglutinación scheva móvil; pero los demás sufijos llevan vocal breve: v. g.: קְּשֶׁלְתָנִי, קִּשֶּׁלְתָנִי...

caracteristica es patai, la conserva alargada con los subjos; si sodos es solabom. la conserva alargada con los subjos; si estolem pierde esta vocal y toma en la primera radical bamets jatuf: v. g.: יוַלְבָייָי, יוַלְבָייָי, thifuil toma jirek en lugar da

Mala Sup Escribia t

SUFIJOS.

וב. » קשלתיה קשלתיה קשלתיה א

e) en læggagaficipios, los sufijos se añaden como a los non मृष्ट्रहेत् (leggagaficipios, los sufijos se añaden como a los variable, se egganata en scheoa mó स्थ्रित्वाह a sm sez se convier te को खुद्दात्त्र हुन् के स्थानिक स्थानिक मार्च स्थ्रित्वाह के sm sez se convier के स्थानिक स्थ

THE STATES SHALES SO WHEN THE THE THE THE THE PROPERTY OF SERVICE SERVICES OF THE SERVICES OF

กรษุรัก 1.º มีซุร์ซิบ์ที่เอร graves se ในกรณีนี้รั้น form!นี้ รื่องนักราคุณที่ กล eศุนย์ตั้งกลกเล, mediante el scheva mอ๋ษุศักษ์ g.: รุ่วผว...

EJERCICIO 16.º :sojitus nos semiit

tirmes con sufi	108:	~.01 Ok	EJEKUL	Inna aC	
Tormenta	קער '			Efrata	Macdu Macdu
שבַשָּׁsVisati	तरद	בים שלח En	vió òs	Atemori	204
Cueryo, Orebrulq	245	2 f.	eb	Lobo Z	18E 3 f.
Libegater	ತ್ತಿರದ	,	D	Colera Geresor	oriente.
Maravillas	GÇN!	a .			אַטְלוּ אָנְאָדוּה
Persiduló FÖZÜLE Elevő	Let.	2		Se unió	, pwg ,
Puso ,	ATC		OHDER		-21
קטלְתָנו	3	25		Palma, r	E
1			1	4.5	ַנְרָיִבְ <u>"</u>
יו האולטלהפיבר.	दुर्गे दुर्ग	AL 4.5(6	°(Ps.141,	2 DA-10	מום מברכו
יאחללה של		לם וער:	Ps. 145, 2)	קטלתים (ו	קטלתו
ייז המלומים	MACON IN	The same of		त्व्रसिद्धः १३	0 1
קטלפוע		this.		100	- 1 4 31
Solly, die	קטלמוכ	ובי הובי	9, 55) : 7	י לףר. 11! הטלנום	יומלפ -5.
- KLICKL AGE	1550	זם נפישי	119,129):	-6.0(Ps.	ביבי הש
ואליים און	(FEC. 2)	ברוכע ל	1.14): "22	יקטלתף ב. כ	STORTS
ילבשנו	ans c		's. 85, 16)		
7 3 3				9 "	2
شت الأفادات ا			(Ps.71,4)	יקטלום י	שמו לציבל
EALE LEINE	וצ) : קטַלְכֶנ	Ps. 85,	· -10.° (לְמִלָּם זיסה עזי	म पद्रांत
י ישמר אָתדנפ	כהצב	s. 121, 7	(P)	D\$615	ָלָמְלָנְיּ
	V 1 1 T	- 9.11		1.00	
קטלנו	,		Lecció	קמלם	,
A 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1					
gutural Mode	adical	tercera r	segunda y		
מְשְׁלָנוּ מִים מִינִים פּים מִינִים פּים מִינִים פּים מִינִים	20	ه د د د د		Somethin's	de le le
ural se ajustan a móvil toman el	al gun	ra radic	de prime	verbos	1. Los
1031		- 100 103	112 (9)	SE 1 C 2100	Hambing St

EJERCICIO 16.º

NO.	Se apoderó	סוף ו	Tempestad
אַפּרָתַה	Efrata	פער	Tormenta
בַּסל	Atemorizó	עול	Maltrató
זאכ	Lobo, Zeb	ערַב	Cuervo, Oreb
ולעפה	Cólera	פַלמ	Libró
חומץ	Opresor	פלאות	Maravillas
סשק	Se unió	רבר	Persiguió
יער	Yahar	שַנַב	Elevó
כף	Palma, mano	שית	Puso
נָדִיב	Principe		
. 7			

Lección XVII

Verbos de primera, segunda y tercera radical gutural.—Modelos de los mismos.

1. Los verbos de primera radical gutural se ajustan a las siguientes reglas: a) en lugar del scheva móvil toman el

compuesto: v. g.: אָנְלֵּהְי, b) el scheva quiescente se conserva muchas veces, cuando la vocal característica del imperfecto de Qal es pataj: v. g.: מַבְּרָבְּי, atará el: o la vocal de la preformativa es pataj, y la característica jolem: v. g.: יבְּרַבְּי, se compadecerá; en los demás casos el scheva quiescente se cambia en el compuesto correspondiente a la vocal de la preformativa; si ésta es i se muda en e: v. g.: בעבור בעב

- - N. B. Los verbos de segunda radical 7 siguen estas mismas reglas.
- 3. Los verbos de tercera radical gutural a) reciben scheva simple, cuando termina silaba la gutural, menos en la segunda persona femenina singular de todos los perfectos en la que toma ă: v. g.: מָשׁלָהְנָיּי, b) llevan scheva compuesto con los sufijos graves, y cuando a la primera persona del plural se le añaden los sufijos: v. g.: מָשׁלְהְנָהְ, שִׁלְהְנִיּי, c) toman pataj-furtivo, cuando al final de palabra, la gutural va precedida de las vocales largas î, ô, û; cuando le antecede tsere, permanece en los infinitivos absolutos y participios, cambiándose en los demás casos en pataj: v. g.: יִשְׁלָהְן; יִשְׁלֶהְן; יִשְׁלֶהְן; יִשְׁלֶהְן; יִשְׁלֶהְן; יִשְׁלֶהְן; יִשְׁלֶהְן; lo mismo que el jolem del perfecto e imperativo de Qal.

Modelo de los verbos de primera radical gutural

			Toy Estu	vo en pié	1-1	Fortaleció
Perf.		Qal Estuvo en	nió	Nifhal		Hofhal
	ing. 3 m.	עָפֵר	pie	, בעמר	ארטוד הטרטוד	» TD11=
	3 f.	עַמְרָה		אַ אָבּי גַּעֲמִרָה		קאמר
	2 m.	עמרק				
	. 2 f.	עַמַרָת		ג עברת ג עברת		הָ אָמַרְהָּ
	1 c.	עמרתי				קאמרה
PI	ur. 3 c.	עמרו		ַבְּעֲמַרְתִּי נעמדו		קעמרתי
	2 m.	עמרקם		בַּעְמָדוּ		קעמרו
1	2 f.	אַמַרָהֶוּ -			הַעְמַרְהָם	
	1 c.	עַמַרָנו עַמַרָנו		ל אברקו	הֶעְפַרְּמָו	הַעָּמִרְהָּוֹ
Impf. Si				בְּעֲכֵיךְנוּ	הָעָמֵרְנוּ	הָ אָמַרנוּ
mipt. Gi	3 f.	יעמד	יַבְוּעַנִקּ	גןעמר	רַנְיָבַיר	יַגְעָמַד
T. F. II.		קעמד	STOP	קעמר	קּעְמֵיד	הָ עָמַר
125-115	2 m.	קעמד	מְתָנִק	הְעָמֵר	קנמיד	קעמר
	2 f.	קעקדי	מָקוָקי	הַעָּמְרִי	קעמידי	קעמדי
	1 c.	אָעֶמד	אָקונק	אַעְמֵד	אַעַמִיד	אָעָפַר
Ph	ır. 3 m.	יַעְמַדוּ	נחוקו	וַעְמַדוּ	יעמידו	בְעָכוִדוּ
1281	, 3 f.	קעמרנה	מְקוַנְקנָה	הַעְמַרְנָה	קעמרנה	
447	2 m.	קעמרו	קסוקו	תעמדו	קעמידו	קעמרו
1	2 f.	קעמדנה	החוקנה	הַעְמַרְנָה	the second second	ק עמרנה
	1 c.	בַעָמד	קחוק	בעמר	בְעָמֵיד	ָּבְעְמַר
Inf. const		עמד		העמר	קעמיד	
» abs.		עמד		נְעַמוֹר	ק עמר	ק עָמֵר.
Impvo. Si	ng. 2 m.	עַמד	תות			लन्त नि
	2 f.		חוק	הְעְבֵיר	קעמר	
Plu	r. 2 m.	עַכְּיִדִי	טוֹצוֹ	הַעְמְרֵי	קאָמִידי	
	2 f.	עמְדוּ	חוֹלוּ	הַנְמְרוּ	קעַמִירו	
Dont and		אַמדְנָה	חַנקנה	הַעְמַרְנָה	קעמרנה	200
Part. act.		עמֶד		ל אַמָּד	קעמיד	בן עַמָר
» pas.		עָמוּד				TRIB
				The party of		

Modelo de los verbos de segunda radical gutural

	2	שָׁתַשְׁ Sacri	ficó	בכד	Bendijo
		Nifhal	Pihel		Hitpahel
Perf.	Sacrifico		3)	20	29
Sing, 5 m.	ದಿದಿದೆ	נהם	455	בבד	ַלעלבּנוּ
3 f.	הְנְתַשָּׁה	נהְחַקים	בַּרְכָּה	קּרָכְה	ההַבְּרָבָה
2 m.	הַבַשְׁים	נְשְׁחַמְּהָ	פַבקּהָ	בַבַכְּתָ	הַתְּבָּרַכְּתָּ
2 f.	המחק	נהםהמ	בַּבַכְהָ	ברַכְתַּ	הַתְּבֶּבַכְיהָ
1 c.	הָשְׁחַמְתִּי	נהםממנו	בַבַכְּחָי	בבכתי	הַתְּבֶּבַכְתִּי
Plur. 3 c.	אַרַומו	נשחמו	בְּרָכוּ	קרכו	התְבְּנִבנוּ
2 m.	שָׁמַמְתֶּם	נהְטַמְטָם	בַכַּקָם	בככהם	הַתְּבָרֵכְתָּם
2 f.	שׁבַטְקּקּן	נהטמטון	בַּכּקמו	בבַכְהֶן	הַתְּבֶּבַכְּמֶן
1 c.	שְׁחַטְנוּ	להםהו	בַּבַכְנוּ	בבַקנוּ	הַתְּבָּבַכְנוּ
Impf. Sing. 3 m.	ישׁחַם:	מַתְשָׁיִי	יָבְרֵדְּ	יָבבַדְּ	יִתְבָּרֵדְ
5 f.	השחם	ದಿಗೆಗೆಲ	הַבָּרַרְ	קבבה	מִתְבָּרֵדְּ
2 m.	השתם	ದಿದ್ದಿದ್ದರೆ	הַבָּרַד	תבבד	מֹתְבָּתֵדְּ
2 f.	תשחשי	השְׁחַמִּי	תברבי	תקרכי	הִתְבֶּרְכִי
1 c.	אשחם	ದಿದಿಗೆ ಜ	MECE.	אבכד	אָתְבָּרֵדְ
Plur. 3 m.	ושחמו	ואַחַמו	יברכו	יִבְרָכוּ	ותברבו
3 f.	תשחשנה	קשָׁחַמִנָה	תַבְרֶכִנָה	תבכבנה	תַּתְּכָּרֵכְנָה
2 m.	קשַׁחַמוּ	השֶׁחַמוּ	תברכו	תברכו	תַתְבֶּרָבוּ
2 f.	תשחמנה	תשַׁחַמְנָה	תברכנה	תברכנה	תִּתְבָּרֵכְנָה
1 c.	נְשְׁחַמ	נמוח	נְבָרֵדְ	נכבר	נְתְּכָּתֵדְּ
Inf. const.	שחש	השָׁחָמ	בָּרַדְּ		ַהַתְּבֶּרֶ <u>ה</u>
» abs.	שָׁחוש	נשחום	בָּתַדְּ	31/	
Impvo. Sing. 2 m.	הְחַמ	השָׁחָמ	בָּתַדְּ		הַהְּכָּהַד
2 f.	שַׁחַפִי	הַשְּׁחַמִי	בְּרַכִי		התְבָּרַכִי
Plur./2 m.	שחמו	השֶׁחַמוּ	בְּרַכוּ		הַתְּבֶּרְכוּ
2 f.	מְשְׁמַשְׁנָה יִי	השָׁחַמְנָה	בָּרֵכְנָה	100	הַתְּבָּרֵכְנָה
Part. act.	מוחמ	נְשְׁחָם	מְבָּתִדְּ	מבכר	מִתְבָּרֵדְ
» pas.	שָׁחומ				

Modelo de los verbos de

			1156
	Qal	Nifhal	Pihel
Perf. Sg. 3 m.	שַׁלַח	נשַלַח	שלח
3 f.	שָׁלְחָה	נשלחה	שלקה
2 m.	שָׁלַחִקּ	נשלחק	שַׁלַחָק
2 f.	שלחת	נשלחת	שלסת
1 c.	שַׁלַחִתִּי	נשלחתי	שַלַחָמִי
Pl. 3 c.	שַלְחוּ	נשלחו	שלחו
2 m.	שלחמם	נשלחהם -	שלַחָתֶם
2 f.	שלחקו	נשלחתו	שלחמו
1 c.	שַׁלַחְנוּ	נשלחנו	שלחנו
Impf. Sg. 3 m.	ושלח	ישָׁלַח.	ישלח
3 f.	תשֶׁלֵח	פשלח	תשלח
2 m.	תשלח	השָׁלַח	תשלח
2 f.	השלחי	תשֶלְחִי	תשלחי
1 c.	אשלח	אָשַׁלַח	אשלח
Pl. 3 m.	ישלחו	ישֶלְחוּ	ישלחו ישלחו
3 f.	תִשְׁלַחְנָה	תִּשְׁלַחְנָה	השלחנה
2 m.	תשלחו	תַּשְּׁלְחוּ	חשלחו
2 f.	הִשְּׁלַחְנָה	תִּשְׁלַחְנָה	חשלחנה
1 c.	- נְשְׁלֵח	נְשָׁלַח	נשלח
Inf. const.	שָלחַ	השֶׁלַח	שלח
» abs.	שָׁלוַח	נְשְׁלוּחַ	שלם
Impvo. Sg. 2 m.	שַׁלַח	השָׁלַח	שלח
2 f.	שלחי	- השֶׁלְחִי	שלחי
Pl. 2 m.	שַלְחוּ	הַשְּלְחוּ	שלחו
2 f.	שַׁלַּחְנָּה	הִשְּׁלַחְנָּה	שַלַחְנָה
Part. act.	שלם	נְשָׁלָח	קשלם
» pas.	שָׁלנַח		

tercera radical gutural envió

-			
Puhal	Hifhil	Hofhal	Hitpahel
שַׁלַח	השלנת	הָשְׁלַח	הִשְּׁמֵלֶח
שלקה	השׁלִיחָה	קשלְקה	השפלקה
שַלַחָס	השלחת	הָשְׁלַחָתְּ	השמלחק
שַׁלַחַתְּ	השלחת	בָשַׁלַחַתְּ	השפלחה
שַׁלַחָתִי	השלחתי	קשלחתי	השתלחתי -
שלחו	השליחו	הָשִׁלְחוּ	השפלחו
שַׁלַחְמֶּם	השְלַחְמֶּם	קשְלַחְמֶם	השתלחתם
שַלַחָמוּ	השלחקו	קשַלחמו	השפלחפו
שָׁלַחְנוּ	הַשְּׁלַחְנוּ	הַשְּׁלַחְנוּ	השמלחנו
ושלח	נשלנח	רָשָׁלַח יַשְׁלַח	ושמלח
השלח	משלנת	קשלח	תשתלח
קשלח	משלנה	מְשַׁלַח	השמלח
פשלחי	הַשְּׁלִיחִי	קשלחי	תשמלחי
אַשׁלַח	אשליות	אשלח	אשתלח -
יִשְׁלְחוּ	וַשְּׁלִיחוּ	וְשַׁלְחוּ	ישתלחו
קְשֶׁלַחְנָה	פַשְׁלַחְנָה	הָשְׁלַחְנָה	השתלחנה
השלחו	תַשְׁלִיחוּ	קשלחו	תִשְׁתַלְחוּ
הְשָׁלַחְנָה	תַשְׁלַחְנָה	קשַׁלַחְנָה	תשתבחנה
נשלח	בשליח	נְשָׁלַח	נשתלח
	השליח		השתלח
	סשלם	קשָלַם	
	משלח		השָׁתַלַח
	הַשְׁלִיחִי		השתלחי
	השליחו		השתלחו
	הַשְּׁלַחְנָה.		השפלקנה
מְשֶׁלָּח	משלנח	מְשְׁלָח	כושְׁתַּלֵם

EJERCICIO 17.º

אוה	Agradó	נתום ין	Huérfano
מלקנה	Viuda	לָהָבָה	Llama
בָּעַר	Encendió	לָהַמּ	Encendió
ברנח	Tranca	לסץ	Opresión
גר	Peregrino	קַתר	Ocultó
קבנ	Mató	עַיפָה	Cansada
וַד	Soberbio	ערב	Prometió
וַנַח.	Abominó	עַשַק	Oprimió
קוק	Fortaleció	פַּכשׁ	Extendió
קשב	Consideró	רַצַח	Mató
מַבְחָה	Sacrificio	שָׁכַח	Olvidó
יער	Selva		

ערב עַבְּדָךְ לְּטֵוְכַ אַל־יַעֲשְׁקָנִי זַדְיְם: (Ps. 119, 129) עַרב עַבְּדָךְ לְטֵוְכַ אַל־יַעֲשְׁקָנִי זַדִיְם: (Ps. 93, 5) עַרהָיךְ נָאֶמָנוּ מָאד לְבֵיְתָךְ נְאָנָה־קְנֶשׁ יְהֹנָה לְאֹנֶךְ יָמִים: (Ps. 93, 5) (Ps. 83, 15) (Ps. 85, 15) בּי הַזָּלְ הָבֶער־יָעֲר וּכְלֵּהֶבָּה הְּלַהֵטׁ הָרִים: (Ps. 85, 15) (Ps. 88, 15) בּי הַזַּלְ בָּרִים: בְּטֵהַ בָּנִיךְ בְּלַרְבֶּךְ: (Ps. 88, 15) בּי הַזָּלְ בְּרִים: (Ps. 88, 15) בּי הַזָּלָה עַשְּׁרֵי אָלָיף עַבְּשׁׁי בְּשָׁרִי בְּטָהַ בְּרֵי מַבֶּיִרְ מִבְּיִרְ בַּיְשָׁרִי יִבִי אַלָּיף עַבְּשִׁר בְּשָׁרִי בְּשָׁרִי בְּשָׁרִי בְּשָׁרִי בְּשָׁרִי בִּישְׁרָ מִבְּיִרְ הַרָּנָלִי בְּבִּשְׁר בְּבָּשִׁי בְּשָׁרִי בְּשָׁרִי בְּבָּשׁׁי בְּשָׁרִי בְּשָׁרִי בְּבָּשׁׁי בְּבָּשׁׁי בְּשָׁרִי בְּבָּשׁוּ מִבְּחָבוּ מִבְּרָן בִּבְּאוּן מִבְּחָה: (Ps. 145, 6) (Ps. 44, 25) (Ps. 44, 25) בּיי הַנְּיָר הַבְּנָר הַבְּעָר הִשְּׁבָר הְשָׁבָרוּ בְּצֵאוּן מִבְּחָה: (Ps. 44, 25) (Ps. 44, 25)

Lección XVIII

Verbos asimilables "Pe-nun, (YE) y "Pe-yod, (YE).—Modelos de los mismos.

- N. B. אין tomo, sigue las reglas de los verbos ב"ן, menos en la forma nifhal: v. g.: קרות ;קת ;קת ;קת , נקח .
- 2.º בְּלֵל dió asimila el *nun* de la tercera radical con las aformativas silábicas, y su vocal característica es *tsere* en el imperfecto e imperativo de *qal*: v. g.: בְּלֵהְעִי infinitivo constructo מַּלְּהָרָע v. g.: בְּלֵהְעִי infinitivo constructo.
- 3.º Los verbos de tercera radical נוס מ asimilan dichas letras a las aformativas que comienzan con idéntica consonante: v. g.: שַׁכֵנוּ de שְׁכֵנוּ habitamos; בְּרָחְ de בַּרָחְ cortaste.
- 2. Algunos pocos verbos Pe-yod, que tienen por segunda radical y, asimilan el yod a la consonante siguiente, recibiendo ésta daguesch: v. g.: אַבָּי hizo alto; יצַר determinó; יצַר allanó; יצַר formó; יצַר encendió.

Modelo de los verbos asimilables «pe-nun»

	29533	Se acerco	, ,	n Cavó	
	Q		Nifhal		Hofhal
Perf. Sing. 3 m.	נגש	ים קפל		הגיש	הבש
3 f.	- 27		נגשה	הגישה	קנשה
2 m.	1	1	ננשק	הַנְשֶׁתָּ	קנשק
2 f.	1	- 1	נָנַשָּׁתְ	הַנַשְׁת	קביי. קבשת
1 c.	1	1	נגשתי	הנשתי	הַנשתי
Plur. 5 c.	Regular	Regular	נגשו	הגרשו	קנשו -
2 m.	Re	Re	נגשתם	קנשתם	
2 f.	I	- 1	נגשמו	הנשמו	קנשקם
1 c.			נבשנו	הַנשנו	קנשמו
		Line	-		קנשנו
Impf. Sing. 3 m.	ונש	יפל	ינגש	יניש	וַנש
3 f.	תַנַש	תפל		סגיש	קנש
2 m.	הגש	תפל		פגיש	קנש
2 f.	תְּנְשֵׁי	תִּפְלִי		פגישי	קנשי
1 c.	אָנַש	PER	ar	אַנִיש	אָנַש
Plur. 3 m.	ונשו	יפלו	Regular	יַנְישׁוּ	ינשו
3 f.	- תְּנַשְּנָה	תפלנה	R	פגשנה	קנשנה
2 m.	הָנְשׁוּ	תַּפְלוּ	-	פגישו	קנשו
2 f.	תנשנה	תפלנה	1	פגשנה	קנשנה
1 c.	נגש	נפל		כביש	נָנַש
Inf. const.	גשת	נפל	הָנְגַשׁ	הַנִּישׁ	קנש
abs.	בְנוש ב	נְפול	הנגש	סגש	קגש
Impvo. Sing. 2 m.	נש	נפל	הנגש	הגש	
2 f.	נשר	נפלי	הנגשי	הַנִישִׁי	
Plur. 2 m.	נשו	נפלו	הננשו	הגישו	
2 f.	נשנה	נפלנה	הָנָשְׁנָה	סגשנה	
Pa t. act.	נגש	The second	נגָש	מַנִישׁ	מנש
» pas.	נָגוש				

Modelo de los verbos asimilables «pe-yod»

	-				-
			בים Encendie	6	
		Qal	Nifhal	Hifhil	Hofhal
Perf. Sing.		וַצַת	נגע	הצית	הצת
1 5 TO 1	3 f.		נצָתָה	הָצִיקָה	הִצְּתָה
	2 m.		נגּטֿ	הצק	הַצַּק
	2 f.		נגּט	etc.	etc.
	1 c.	lar	נצַתִּי		
Plur.		Regular	נצתו		
	2 m.	2	נצמם		
	2 f.		נגמו		
	1 c.		נצחנו		
Impf. Sing.	3 m.	וצת	ווצת	יצית	יצת
	5 f.	הַצַת		מצית	תצַת
	2 m.	הַצַּת	1	etc.	etc.
	2 f.	תִּצְתִּי	-		1105
	1 c.	אצת			
Plur.	5 m.	יצחו	Regular		
	3 f.	תצַתנָה	Reg		
	2 m.	קצתו			Sec. 4.19
	2 f.	הַצַּתְנָה			
	1 c.	נצת			
Inf. const.		נצת	הַנְצֵת	הצית	הצת
» abs.		בְצוֹת -	הָנָצֶת	הַצָּת	הצת
Impvo. Sing.	2 m.	נצת	הִיצֵת	הַצָּת	
	2 f.	נצחי	הָנָצַתִּי	בּצִיחִי	
Plur.	2 m.	נצתו	הנצתו	הַצִּיתוּ	193
	2 f.	נצחנה	הנצהגה	הַצְּתְנָה	45
Part. act.		נצת	נְצָת	מַצִית	לוגות
» pas.		נָצוּע נַצּיי	. 44	11.45	. 197
		11124			
					The state of the s

EJERCICIO 18.º

בָקע	Abrió, rompió	בר	Montón
נבולה	Término	נְמָה	Inclinó
חכף	Invierno	נמש	Destruyó
נגב	Estableció, estuvo	עַרָה	Reunión, turba
בועלל	Obra	קוין	Verano
	Tropezó	הְּחָנֶה	Súplica

-2.º (Ps. 94, 14): בְּי לֹא־יִטֹשׁ יְהַוֹה עַמֹּוְ וְנְהֲלָתוֹ לֹא יְעֲזְב: (Ps. 91, 12)
-3.º (Ps. 91, 12)
על־כַּפֵּים וִשְּׁאָוֹנְהְ פֶּן־תִּגֹּף בָּאָבֶן רַנְּלֶּה: (Ps. 85, 13)
גם יְהוֹה יִתֵּן הַטּוֹב וְאַרְצֵנוֹ תְתֵּן יְבוֹלְה: עַמָּה יְצַרְקְם: (Ps. 85, 13)
אַהָּה הַצַּבְּהָ בָּלֹדְנְבוֹּלוֹת אֶבֶיץ לַחְיָךְ אַתָּה יְצַרְקְם: (Ps. 6, 10)
(Ps. 6, 10)
(Ps. 6, 10)
(Ps. 82, 1)
בְּצַרַת־אֵל בְּבֶּרֶר אֱלֹהִים וִשְׁפְּטֵיוֹ הַעָּרֹב יְעָרַת־אֵל בְּבֶּרֶר אֲלֹהִים וְשְׁפְּטֵיוֹ לְנִי וֹתְבַּלְּחָה לַבְּיְרָהְ תַּצִּילֵנִי וֹתְבַּלְּחָר לַכְּלֶרְ הָוֹ וְצִדְקְתָּהְ לְבָּוֹלֶךְ הָּוֹ וְצִדְקְתָּהְ לְבָּוֹתְיֹן וְנְצְרְהֹי (Ps. 71, 2)
(Ps. 71, 2)
(Ps. 72, 1)
(Ps. 73, 13)
(Ps. 78, 13)
(Ps. 78, 13)

Lección XIX

Verbos débiles «Pe-halef» (N'D), «Pe-yod» (YD) y «Pe-wau» (YD).—Modelos de los mismos.

 Los verbos Pe-halef en su mayor parte siguen las reglas de los de primera gutural (lecc. XVII, 1). Los cinco verbos siguientes אָבוּר pereció; אָבוּר quiso; ליסוֹס comió; אָבוּר dijo; אָבוּר coció; a) tienen quiescente el halef en el imperfecto de qal: v. g.: b) toman en la preformativa ô (a + א = ô); c) pierden el halef en la primera persona del singular del imperfecto: v. g.: אַבּר d) llevan por vocal característica pataj, y en la pausa tsere: v. g.: אַבּר אַבּר.

- N. B. אַכֶּר hace en la pausa יאֹכֵר; con el wau conversivo יַנְאַכֶּר; primera persona del singular יַאָּכֵר.
- 2.º Algunos pocos verbos de esta clase se usan unas veces como verbos de primera gutural, y otras como débiles: v. g.: יאַחוֹי יַאָּחוֹי
- 2. Los verbos propiamente Pe-yod a) tienen quiescente el yod en î en el imperfecto de qal, y en ê en toda la forma hifhil: v. g.: יוֹטֵר; b) admiten como vocal propia del imperfecto de qal el pataj; c) tales verbos son: יְבֵע fué seco; יְבֵע fué bueno; יְבֵע se alborozó; יְבֵע amamantó; יְבֵר formó; יְבַר despertó; יִבֹר fué justo.
- 3. Los verbos originariamente Pe-wau a) conservan el wau consonante en el infinitivo, imperfecto e imperativo de nifhal; convertido en vocal j en el perfecto y participio de nifhal y en todo el hifhil; y en j en todo el hofhal: v. g.: בושב; b) cambian el wau en yod en todas las demás formas y tiempos: v. g.: בושב; c) el yod aparece consonante en pihel, puhal e hitpahel; y queda quiescente en jirek en el imperfecto de qal: v. g.: ישון, ישון, ישון durmió; d) su vocal característica es pataj.
- N. B. Algunos de estos verbos α) pierden el yod en el infinitivo constructo, imperfecto e imperativo de qal: v. g.: עָּבֶי; β) toman por vocal característica tsere, y con tercera gutural pataj: v. g.: יְשֵׁי; γ) llevan en la preformativa del imperfecto tsere; ε) ofrecen en el infinitivo constructo la forma segolada: v. g.: עֻּבֶיָּן; ε) a estos verbos pertenecen: יְבַע conoció; עְבֵי dió a luz; עְבֵי se marchó; עָבִי se unió; יִבְע descendió; יְבַי despertó; יְבַי descendió; יִבְי habitó.

	Comió N				
	Qal	Nifhal	Hifhil	Hofhal	
Perf. Sg. 3 m.	אָכַל	נאכל	הַאֶּכִיל	קאָבל	
3 f.	אָכַלָּה	נאכלה	הַאַכִּילָה	הָאָכְלָה	
2 m.	אָבַלָּ <u>סְ</u>	נאכלת	הַאַכַלִּתְ	הָאָבַלְתָּ	
2 f.	אָבַלָּתְ	נאכלת	האכלת	הַאַכַלת	
1 c.	אכלתי	נאכלתי	האכלתי	הַאָּבַלְתִי	
Pl. 3 c.	אָכְלוּ	נאכלו	הַאַּכִילוּ	הָאָכְלוּ	
2 m.	אכלתם	נאבלתם	הַאָּכַלְּחֶם	הַאַכַלמֶם	
2 f.	אכלסו	נאכרסו	הַאָּבַלְהָוּ	ק אַכַּלְּחָוֹ	
1 c.	אָבַלנו	נאכלנו	האכלנו	הָאָבַלְנוּ	
Impf. Sg. 3 m.	יאכל	ואכל	ואכיל	רָאָבַל	
3 f.	תאבל	הַאָּכֵל	קאכיל	ק אָבַל	
2 m.	תאבל	תאבל	קאַכִיל	קאבל	
2 f.	תאכלנ	מאַכלי	מַאַכִילִי	קאכלי	
1 c.	אבל	מאבל	אַאַכִיל	אַאָּכַל	
Pl. 5 m.	יאכלו	וַאָּכְלוּ	נאַכילו	וַאַכְלוּ	
3 f.	תאכלנה	הַאָּכַלְנָה	קאכלנה	הַ אָבּלְנָה	
2 m,	האכלו	הַאָּכלוּ	קאַכילו	ת אַכלו	
2 f.	חאבלנה	הָאָכַלְנָה	קאַכֵּלנָה	ק אַכַלנָה	
1 c.	נאבל	גַאָבֶל	באכיל	בָאָבָל	
Inf. const.	אכל	הַאְכֵל	קאָבִיל	קאָכַל	
» abs.	אָכול	הָאָכל		- 11)1	
Impvo.Sg.2m.	אכל	הַאָּבֵל	קאָבֵל		
2 f.	אכלי	האַכְלי	קאָבִילִי		
Pl. 2 m.	אָכְלוּ	האכלו	קאַכִילוּ		
2 f.	אַכלנָה	הַאָּכַלנָה	קאבלנה		
Part. act.	אבל	נאכל	מַאָּכִיל	בְּיִאָּכֶל .	
» pas.	אָכול	10,0	;r	र रहा है	
				The second second second	

Modelo de los verbos débiles propiamente «Pe-yod»

	בֿהָבֿ ב	Fué bueno	
	Qal	Hifhil	Hofhal
Perf. Sing. 5 m.	נמב	הַישִיב	קישב
3 f.		הַיִּמִיכָּה	
2 m.		מומכמ	
2 f.	i -	היטבה	
1 c.	ular	הַיטַבְתִּי	lar lar
Plur. 3 c.	Regular	קיטִיבִוּ	Regular
2 m.	ī	הישבקם	1
2 f.		הישבקו	1
1 c.		היטבנו	L
Impf. Sing. 3 m.	ייטַב	וִיטִיב	71033
5 f.	קישַב .	קיטיב	וומכ
2 m.	קישַב		
2 f.	טֿימֹבֿי.	הָיטִיב	i
1 c.	אִיטַב	מימיב,	
Plur. 3 m.	וְישָׁבוּ	אַיטִיב	Regular
3 f.	תִּישַׂבְנָה	ייִטִיבוּ	Reg
2 m.		מישַבְנָה	
2 f.	קיטָבוּ	הַיטִיבוּ	
1 c.	לימב טימבנע	תישקנה	
Inf. const.	Carlo Million	גִיטִיב	
abs.	ימב	הַימִיב	
	וָטב	היטב	
Impvo. Sing: 2 m.	ימב	הימב	
2 f.	יִמְבִּי יִמְבִּי	הַישִיבִי	
Plur. 2 m.	יִטְבוּ	הַישִיבו	213.3
2 f.	ימבנה	היטיבָנָה	
Part. act.	ממב	מיטיב	E-1-17
» pas.	יָמוב יָמוב		
	A STATE OF		100
	the second secon		The same of the same of

Modelo de los verbos débiles originariamente «Pe-wau»

		0015	- 14-1-1		
	בשב Ha	bito _	נָב'ש נָב	Heredó	
	Qal		Nifhal	Hifhil	Hofhal
Perf. Sg 3m.	נְשַׁב		נושב	הושיב	הושב
3 f.			נוְשְׁבָה	הושיבָה	הוְשְׁבָה
2 m.			נושַבְקּ	הושבק	הושבק
2 f.	1		נושבת	הושבת	הושבת
1 c.	lar		נושַבְתָּי	הושַבְתִּי	הושבתי
Pl. 3 c.	Regular		נושבו	הושיבו	הוְשְבוּ
2 m.	- X		נןשַבמֶם	הושבקם	הושבְתָּם
2 f.	i		נושַבְקּון	הושַבְהֶו	הושַבְתָּו
1 c.	1		נושבנו	הושַבְנוּ	הושבנו
Imp. Sg. 3 m.	ושב	ניבש	ינשב ינשב	יושיב	וושַׁב
3 f.	משב	תיבש	חַנָשֵׁב	תושיב	תושב
2 m.	קשב	תִירַש	בשֶׁיוֶה	תושיב	חושב
2 f.	קשבי	תִירְשִׁי	הַנְשְׁבִי	תושָבִי	תושבי
1 c.	אשב	איבש	אָנְשֶׁב	אושיב	אושב
Pl.3 m.	ושבו	יורשו	יושבו	יושיבו	יושבו
3 f.	השבנה	תִּירַשְׁנָה	חושבנה	תושבנה	תושבנה
2 m.	משבו	תירשו	הַנְשׁבוּ	תושיבו	תושבו
2 f.	הַשַּׁבְנָה	תִּיבִשְׁנָה	תושבנה	תושבנה	תושַבְנָה
1 c.	גשב	נירש	ננשב נ	נושיב	נושַׁב
Inf. const.	שֶׁבֶת		הָנְשֶׁב	הושיב	הושב
» abs.	יָשוב			הושב	
Impvo.Sg.2m.	שֶׁב		הָנְשֶׁב	הושב	
2 f.	שָׁבִי		הַנְשְׁבִי	הושיבי	
P1.2 m.	שבו		הושבו	הושיבו	
2 f.	שַׁבְנָה		הָנָשַׁבְנָה	הושֶׁבְנָה	
Part. act.	ישב		נושָב	כושיב	
» pas.	רָשוב				מושָׁב
				- Colores	

EJERCICIO 19.º

אָבִיון	Pobre	בחל ו	Río
אִיחָן	Perennidad	ערידער	Siempre
13	Cortado	עוף	Volar
11	Este, que	פַר	Toro
זרויף	Abundante	פַרַם	Tuvo uñas
קפֵר	Se avergonzó	קבו	Tuvo cuerno
יָבִש	Se secó	רְבִּיבִים	Lluvia
ביעו	Fuente	שר	Buey
מצורה	Fortaleza		

-2.°(Ps.91,2) אָבֶּר לַיהוָה מַהְםִי וּמְצוּדְתֵּי אֱלֹהֵי אֶבְמַח־בְּוֹ(Ps.85,18) בְּשׁוּ וְיִבְּהָלוּ צְבִּירעָדְ וְיַהְפְּרוּ וְיִאבְדוּ: (Ps. 83,18) -3.° –1.0° בְּמַחָרְ וְיִבְּהָלוּ צְבִירעָדְ וְיַהְפְּרוּ וְיִאבְדוּ: (Ps. 69, 52) -4.° –4.° (Ps. 69, 52) ליהנָה מְשׁוּר פָּר מַקְּרִין מַפְּרִים: (Ps. 74, 15) בְּקַעְהָ מַעְיִן נְנָחָל אַמָּה הוּבַשְׁתָּ נְהַרוֹת אִיתְן: (Ps. 74, 15) -5.° –5.° –5.° –6.° (Ps.72,4) בְּמָטְר עַל־גָּוֹ בָּרְבִיבִים זַרְזִיף אֶבֶין: (Ps.69,36) בְּי אֱלֹהִים יוֹשְׁיֵע צִיוֹן וְיִבְנָה עְרִי יְהוּדָה וְיְשְׁבוּ שְׁם וְיִרְשׁוּהָ: (Ps.69,36) -3.° –3.° –4. בְּבֶּתְרִים לֵי בֵּיתְ יְהוָה גַּלְּה: (Ps. 122,1) בְּלְּה מַחָיִן יָעוּף יוֹמֶם: (Ps. 143, 8) מְּפָּחַר בִּי אֵלֶיךְ נְשָׁאַתִוּ נַפְשְׁר: (Ps. 143, 8) -10.° (Ps. 143, 8) בְּרָב מָחֵין יָעוּף יוֹמֶם: (Ps. 91, 5)

Lección XX

Verbos débiles «Hayin-hayin» (אָשֶׁי), «Hayin-wau» (אַשֶּׁי) y «Ha-yin-yod» (אַשֶׁי).—Modelos de los mismos.

- b) toman casi siempre en la primera radical la vocal propia de cada forma, cuando desaparece la tercera radical; menos en Hifhil que toma tsere, y en Nifhal que recibe pataj en el imperfecto e imperativo: v. g.: מָבֶם בּ, בַּבֶּם, בַּבֶּם,
- d) admiten en la segunda radical delante de las aformativas silábicas una vocal, que en los perfectos es ז; y en los imperfectos e imperativos יִּיבֶר, הַבַּוֹרֶר. v. g.: יְּהַבֶּינֶר, הַבַּוֹרֶר.
- N. B. 1.º La primera radical de estos verbos a veces lleva daguesch: v. g.: מַבַר
- $2.^{\circ}$ Cuando la primera radical pierde el tono, su vocal larga se convierte en la breve correspondiente: o en \check{u} en la forma Qal; $y \not e$ en $\check{\iota}$ en la de Hifhil: v. g.: תּסְבֵּענֵה...
- 3.º Cuando desaparece la tercera radical, ordinariamente toma la segunda daguesch por compensación delante de las aformativas; por esta razón algunos gramáticos cuentan a estos verbos entre los asimilables.

- 2. Los verbos Hayin-wau a) suprimen el wau en las formas Hifhil, Hofhal, y en el perfecto y participio activo de Qal: v. g.: בְּקְים, בּקְים, בּקְים;
- b) lo cambian α) en la vocal \bar{u} en el resto de Qal, menos delante de las aformativas silábicas, que exigen $\bar{\sigma}$; β) en la vocal $\bar{\sigma}$ en la forma Nifhal, cuando lleva acento, y en \bar{u} si carece de él: v. g.: נְקוֹכוֹתְי, נְקוֹכּן
- c) emplean generalmente las formas Polel, Polal e Hitpolel, rara vez Pilpel, en lugar de Pihel, Puhal e Hitpahel: v. g.: קוֹמָם, קוֹמָם,
- d) toman la vocal ן delante de las aformativas silábicas en el perfecto de Nifhal e Hifhil; י casi siempre en el imperfecto de Qal, y muchas veces en el de Hifhil: v. g.: הַקּוֹמֵוֹרָה, הַקּוֹמֵוֹרָה...;
- e) siguen, en cuanto a la vocalización de las preformativas y el acento de las aformativas, las reglas apuntadas al hablar de los verbos precedentes: v. g.: מוס ...
- N. B. 1.º En las formas Nifhal, Hifhil y Hofhal la primera radical aparece a veces con daguesch: v. g.: הַקִּית; הַקִּית...
- 2.º Un reducido número de verbos Hayin-wau tratan el wau como consonante, y se conjugan como verbos firmes: v. g.: אַנָע murió.
- 3. Los verbos Hayin-yod a) tienen las mismas particularidades, que los últimamente explicados; b) a veces conservan el yod quiescente en jirek en el infinitivo constructo, imperfecto e imperativo de Qal: v g.: יְנֵיל; בִּין ... Aparecen en el Hifhil las formas בִּינוֹחֵי entendí; רַיבוֹחָ discutiste.

				010 10 100	701200
		TRANSITIVO	ם: סְבֶב Ro	odeó	
		Qal		Nifhal	Pohel
Perf. Sing.	3 m.	קבב ,	תם	נָמַב יַ	סובב
	3 f.	קבָבָה	פּמָה	נְסַכָּה	סובקה
	2 m.	סַבּוֹתָ	תמוק	נְּםַבוֹתָ	סובַבת
	2 f.	סבות	תמות -	נַפַבוֹת	סובבת
	1 c.	קבותי	תַמוֹתִי	נְקַבּוֹתָי	סובבתי
Plur.	3 c.	קבבו	תמו	נְּמַבּוּ	קובבו
	2 m.	סַבוּהֶם	תַמוֹתֶם	נְסַבּוֹתֶם	סובבמם
	2 f.	קבוקו	סמומן	נְּםַבּוֹמֶן	סובבה
	1 c.	סבונו	תמונו	נְקַבּונוּ	סובַבְנוּ
Impf. Sing.	3 m.	נְסבֹ	יסב	יַפַב יַפַב	יסובב
	3 f.	קסב	קסב	מַפַב	תסובב
	2 m.	קסב	קסב	קַפַב	הסוכב
	2 f.	קסבִי	קסבי	תַפַבִּי	תסובבי
	1 c.	אָסב	אַסב	אָפַב	אַסוֹבֵב
Plur.	3 m.	יָסבּוּ	יִסְבוּ	יַסַבוּ	יסובבו
	3 f.	תִּסְבֶּינָה	חִסבנָה	תּפַבֶּינָה	תסובבנה
	2 m.	סְּסְבֵּוּ	תַּסְבוּ	מַפַבּוּ	חסובבו
A STATE OF	2 f.	הְקַבֶּינָה	תסבנה	חַפַבֶּינָה	תִסובבנָה
The second of	1 c.	נָסב	נסב	נפַב	נסובב
Inf. const.	93.00	סב	STATE OF	הָפֶב	סובב
» abs.		קבוב		הסוב	סובב
Impvo. Sing	. 2 m.	סב		הַפַב	סובב
	2 f.	סבי		הַפַבִּי	קובבי
Plur.	2 m.	סבו		הַפַבּוּ הָפַבּוּ	קובבו
	2 f.	סָבֶּינָה		הַפַּבֶּינָה תַפַּבֶּינָה	סובקנה
Part. act.		סבֶב			
» pas.		סבוב		σĎ	מְסוֹבֵב
puo		-1-1-			

	INTRANSITIV	יס: סטַק Fi	ié perfecto	
Pohal	Hifhil		Hofhal	
סוֹכַב	קקב, קקב		הוסב	
סוֹבָבָה	הַמֶּבָּה		הוסַבָּה	
סובבה	בַּסְבּוֹתָ		הוסבות	
סובבה	הַסְבּוֹת		הוסבות	
סובבהי -	הַסְבּוֹתִי		הוסבותי	
סובבו	הקבו		הוסבו	
סובַבְתָּם	הַסְבּוֹמֶם		הוּסַבּוֹתֶם	
סובַבְּהֶוּ	וַסְבּוֹמֶן		הופבותו	
סובַבְנוּ	הַסִבּונוּ		הוקבונו	
יִסוֹבֵב	וָמֵב	ב <u>ס</u> ב	יוסַב	יַפַב
קסובב	קּמַב		תוסב	a delining
קסובב	מָּמַב		תוסב	
הְסוֹבַבִי	קָּמֶבֶּי		תוסבי	
אַסוֹבַב	אָמַב		אוסַב	
יְסוֹבֵבוּ	וָמַבוּ	וַמַבוּ	יוסבוי	
הְסוֹבַבְנָה	הְסִבֶּינָה		חוסבֶינָה	
הְסוֹבַבוּ	קמבו		תוסבו	
הְסוֹבַבְנָה	הְסִבֶּינָה		תוַסַבֶּינָה	
נְסוֹכַב	נְמַב		נוֹסַב	
	קָּמָב		Barrier St.	
סובב	קַּמַב			
Service III	הַמַב	1		
	הָמַבִּי			
	הָמָבוּ			
The state of	הַסְבֶּינָה			
	מַמַב	The later	A Paragraphy	
מְסוֹבֶב			מוּסָב	
		STATE OF THE PARTY		

	קום	Levantarse	ת	Morirse
	Qal		Nifhal	Polel
Perf. Sg. 3 m.	50	מת	נַקוֹם	קומם
3 f.	קַמָּה	מֶתָה	נָקוּמָה	קוָמַמָה
2 m.	קמק	מַקָּה	נקומות	קוממת
2 f.	קמת	מת	נקומות	קוממת
1 c.	קמתי	מתי	נקומותי	קוממתי
Pl. 3 c.	קמו	מתו	נַקומו	קומו
2 m.	קמתם	מַקם	נקמותם	קוממקם
2 f.	קמקו	מקו	נקמותו	קוממקו
1 c.	קמנו	מַתְנוּ	נקומונו	קומַמָנוּ
Impf. Sg. 3 m.	נָקום	יבוא	יקום	יקומם
3 f.	קקום		תקום	תקומם
2 m.	פַקוֹם		תקום	תקומם
2 f.	תַקומי		תקומי	תקוממי
1 c.	אַקום		אקום	אַקומם
Pl. 3 m.	נְקומו		יקומו	יקומו
3 f.	חקקומינה	קשׁבִנֶּה	תקומנה	תקוממנה
2 m.	קקומו		תקומו	תקוממו
2 f.	תקומינה		תקומנה	תַקוֹמֵמִנְה הַקוֹמֵמִנְה
1 c.	נְקוּם	STATE OF	נקום	נקומם
Inf. const.	קום		הקום	קומם
» abs.	קום		הקום	
Impvo.Sg.2m.	קום		הקום	קומם
2 f.	קומי		הקומי	קוְמַמִי
Pl. 2 m.	קומו		הקומו	קוממו
2 f.	קמְנָה		הקומְנָה	קומִקנָה
Part. act.	קם	GE LEE	נָקוֹם	מקומם
» pas.	קום			

	שוב Volver	חום Esti	imular	
Polal	. 2.0		,,,,,,,,,	** ** *
		Hifhil		Hofhal
קומם		הקים	הָּסָית	הוקם
קוְמַמָּה		הקיקה		הוּקְקָּה
קוֹמַמְהָ		הַקִּימוֹתָ		הוקקק
קומַמָּהָ		הַקימות		הובקמת
קוֹמַמְתִּי		הַקימותי		הוקמתי
קוְמַמוּ		הקימו		הוקמו
קוממוקם		הַקּיןמוֹתֶם		הוקנְיהֶם
קופקהו		הַקִּימוֹהֶוֹ		הוקקקו
קוְמַמְנוּ		הַקּימונו		הוַקְכְינוּ
יָקוֹמַם		יָקִים	יַפִית	יוקם
הְקוֹמֵם		קקום		תוקם '
הְקוֹמֵם		קַקים קקים		תוקם
הְקוְמֵמִי	3	קקימי –		תנַקמי
אַקוֹמֵם		אָקים		אוקם
יקוממו		יָקִימוּ		יוְקְמוּ
הָקוֹמַמְנָה	מנָה	הְקִימֶינָה, הָקֵי		תוקמנה
תקומו	AL THE	קקימו		תוקמו
תקוממנה	פְנָה	הָקימֶינָה, הָקִי		תוקמנה
נְקוֹמֵם		נָקים		נוקם
	a state on	ָהָקים קקים		הוקם
		קַקִם		
		קקם		
		קקימי		
		קקימו		
		קַקּמָנָה		
		מַקים	The state of	
מָקוֹמֶם מְּקוֹמֶם				מוּקָם

- 102 -Modelo de los verbos débiles «Hayin-yod»

4	na Entender	אניל Alegrarse
Perf. Sing. 3 m.	Qal	Nifhol
	17	נָבון
3 f.	בְּנָה	נְבוּנָה
2 m.	בּנָתָ	נְבונוֹק
2 f.	בּנָהָ	נְבונוֹת
1 c.	בנתי	יָבונותִי
Plur. 3 c.	בָּנוּ	נָבונו
2 m.	בַנהֶם	נְבְנוֹתֶם בַּ
2 f.	בּנָתֶּו	נָבְנוֹהֶוּ
1 c.	בנו	נבונונו
Impf. Sing. 3 m.	יָבָול יַנְרָל	יבון
3 f.	קניל	תבון
2 m.	סָגִיל	תבון
2 f.	קּגִילִי	תבוני
1 c.	אָנִיל אָנִיל	אָבּון _ אָבּון
Plur. 3 m.	יְבֵילוּ	יבונו
3 f.	קגלנה	תִבנָה
2 m.	קנילו	קבונו
2 f.	קַגַּלְנָה קַבָּלְנָה	חָבנֶה
1 c.	נְגִיל	לבון
Inf. const.	קין	הָבּוּן
» abs.	72	הבון
Impvo. Sing. 2 m.	בִּין	קבון
2 f.	- בִינִי	הבוני
Plur. 2 m.	בִינו	הָבונו
2 f.	בַּנָה	הַבנָה
Part.		נָבוֹן

EJERCICIO 20.º

בוז	Desprecio	1.	סַבַּב	Rođeó
בקר	Mañana		עַנת	Torció
דַלַל	Estuvo afligido		ערב	Tarde
קלף	Floreció		צרץ	Germinar
קבו	Se compadeció	1	צור	Filo, roca
קָרֶב	Espada		צר	Enemigo
קלל	Cortó		רַנָה	Clamor
נָבַרְ	Rodeó	1	שום	Poner

1.0 הַקְּשִׁיכָה אֶל־רְנָּתִי פִּי־דַלְּוֹתִי: (Ps. 142, 7) בַּנִּנִי יְהֹנָּה חָבָּנְנִי בִּיִּרַב שְּבַעְנוּ בוְּז: (Ps. 123, 3) -3.0 בַּנִּנִי כַּמַיִּם חָנְּיִנְם הַפִּינִם שְּבַעְנוּ בוְז: (Ps. 88, 18) -4.0 (Ps. 88, 18) פָּל־הַיִּנְם הַפִּינִם הָפִינּם עָלֵי יְחַר: (Ps. 88, 18) -4.0 (Ps. 146, 9) פָּל־הַיִּנְם הִפִּינְם וְעַנִּהְ: (Ps. 146, 9) בַּבֶּבֶּרְ יָצִיץ וְהָלֶּףְ לְעָרֶב וְמִלֵּל וְיָבֶשׁי (Ps. 90, 6) (Ps. 90. 0) -5.0 בַּבֶּבֶּרְ יָצִיץ וְהָלֶּףְ לְעָרֶב וְמֵלֵל וְיָבֶשׁ: (Ps. 89, 17) בַּבֶּבֶר יָצִיץ וְהָלֶּףְ לְעָרֶב וְמִלֵּל וְיָבֶשׁ: (Ps. 89, 17) בַּבְּלְחָבוֹן וּבְּנִּהְרוֹת וְמִינְוֹ: (Ps. 89, 26) בִּיּחְ יְבִיּחְרוֹת וְמִינְן: (Ps. 89, 43) בִּיְחְרוֹת הַשְׁמַהְיָּתְ בָּל־אוֹיְבֶיוֹ: (Ps. 89, 44) בְּבְּרְתוֹ עְלֵי וַעֲרַת עֲרִיצִים בִּקְשׁוּ נַבְּשֵׁי וְלֹא שְׁמוּךְ וְרִים בָּמְשׁוּ עַלֵּי וַעֲרַת עֲרִיצִים בִּקְשׁוּ נַבְּשֵׁי וְלֹא שְׁמוּךְ לֵבָר וְלָא שְׁמוּךְ בַּבְּר וְלָא שְׁמוּךְ בָּבִּר וְלָא שָׁמוּךְ בָּבְּר וְלָא שָׁמוּךְ בָּבְּר וְלָא שָׁמוּךְ בַּבְּר וּלָב בָּתְי וְלָּא שָׁמוּךְ וּלָא בָּבְּתְבוֹת עָלֵי וַעֲרַת עֵרִיצִים בִּקְשׁוּ נַבְּשֵׁי וְלֹא שְׁמוּךְ לָבָר וּבְצָרת עֵרָר בָּיִם בְּקְשׁוּ נַבְּשִׁי וְלֹא שְׁמוּךְ בַּבָּר וּבִיּת בָּבְשׁוּ וְלָא בָּבְבַם: (Ps. 86, 14) בְּבָּר בּת בְּבְּבֵּם: (Ps. 86, 14)

Lección XXI

Verbos débiles «Lamed-halef» (パウ) y «Lamed-he» (つち).—Modelos de los mismos.

- 1. Los verbos Lamed-halef a) conservan firme el halef, siempre que lleva vocal o scheva compuesto: v. g.: מְצָאָה; b) presentan débil el halef en los demás casos, quedando quiescente α) en la vocal precedente alargada, cuando se encuentra al final de palabra: v. g.: מְצָאַה; β) en kamets en el perfecto de Qal, cuando siguen las aformativas silábicas: v. g.: מְצָאַהְ; γ) en tsere en los demás perfectos: v. g.: מָצָאַהְ; ĉ) en segol en todos los imperfectos e imperativos: v. g.: מִצֶּאנְהָן; מִצֶּאנְהָן...
- N. B. Los verbos intransitivos Lamed-halef retienen el tsere en todo el perfecto de Qal: v. g.: מָלֵאת, הָלֶאת, הַלֶּאתָ...
- 2. Los verbos Lamed-he a) proceden de verbos que primitivamente tenían yod o wau en la tercera radical; b) conservan el , cuando no admiten aformativas; en este caso la vocalización ordinaria suele ser la siguiente:
 - en todos los perfectos
 - en todos los imperfectos y participios
 - en todos los imperativos
- en todos los infinitivos constructos
- en los infinitivos absolutos de Qal, Nifhal y Pihel
- en los infinitivos absolutos de *Hifhil*, y *Hofhal* y a veces en los de *Nifhal* y *Pihel*;

- c) pierden el 7 con las aformativas asilabas: v. g.: 153;
- d) recobran el yod primitivo delante de las aformativas lábicas, siendo su vocalización como sigue:
- י- delante de la aformativa נָר
- delante de n en los perfectos pasivos
- delante de n en los demás perfectos
- a veces en el perfecto de *Hifhil*, y muchas veces en el de *Nifhal*;
- e) ofrecen en el yusivo una forma especial, esto es, suprimen el קובר con su vocal correspondiente, tomando por vocal auxiliar el segol, o el pataj, si se trata de gutural: v. g.: יוֹטֵע; puede llevar la preformativa tsere: יוֹטֵע el vea (lecc. XIV, 5). Esto mismo se observa con el wau conversivo del imperfecto.
- f) pierden completamente el ק con su vocal al recibir los sufijos: v. g.: בֶּלְנִי me revelô.
- N. B. 1.º Algunos pocos verbos tratan el ה como firme, llevando el mappiq: v. g.: מָבָה fué alto.
 - 2.º El yod reaparece en la pausa (lecc. IX, 2, m. γ).
- 3.º La tercera persona singular femenina termina en חָה en todas las formas; pero delante de los sufijos aparece la terminación חַ: v. g.: me reveló ella.
- 4.º מְחָה extendió, y שְׁחָה se inclinó tienen las formas Pilpel e Hitpalel: v. g.: אִשְׁתְחַוָּה.
- 5.º A veces los verbos ל"ה ע ל"א se confunden: v. g.: רָפָא גע רָפָא sanó.
- 6.º הְיָהְ vivió, y הְיָהְ fué hacen en el yusivo יְהָר; יְחָר, y en la Pausa יָהָר; יְהָר (lecc. IX, 2, n. ة).

		Encontró		
Perf. Sg. 3 m.	Qal		Nifhal	Pihel
5 f.	άξ _k	קלא	נמֹגֹא	מצא
2 m.	מָצִאָּה	קלאָה	נְמָצְאָה	מִצְאָה
2 f.	מָצְאֹהָ	מְלֵאתְ	נמָצֵאתָ	מַצאטָ
1 c.	מָנֶאת	מְלֵאת	etc.	מגאת
Pl. 3 c.	כָּנְצָאתָי	מְלֵאתִי		מֹצֵאתִיי
	לוגאו	קלאו		מצאו
2 m.	מָצָאתֶם	מְלֵאתֶם		מגאטם
2 f.	מָבָאהֶן	מלאהן		מֹצֵאקֶוֹן
1 c.	לוגאנו	קלאנו		מָצֵאנוּ
Impf. Sg. 3 m.	יִמִבָּא		יַבְיצָא.	ימצא
3 f.	המצא		מַכֶּצָא	המצא
2 m.	מַמְצָא		etc.	תמצא
2 f.	תמצאי			תַמַצאִי
1 c.	אמצא			אכצא
Pl. 3 m.	יכיצאו			ימצאו
3 f.	תִמצֵאנָה			תמצאנה
2 m.	תמצאו			המצאו
2 f.	תַּמְצֵאנָה			תמצאנה
1 c.	נמגא			נמצא
Inf. const.	כיצא		הַפְצֵא	おぶら
» abs.	כְיצוֹא		למהא	מצא
Impvo.Sg.2m.	מַצָּא		הַכְּצֵא	מגא
2 f.	כיצאי		הַמֶּצִאָּי	כוצאי
Pl. 2 m.	כוצאו		הַנְצָאוּ	מצאו
2 f.	כִיצָאנָה		הַמְצָאנָה	מַצֶּאנָה
Part. act.	מצא		נמגא	ממצא
» pas.	קצוא			

	קלא Llenó		
Puhal	Hifhil	Hofhal	Hitpahel
àźb	הָמִצִיא	קמְצָא	הַתְּמֵצֵא
מִצְאָה	הָכִיצִיאָה	המצאָה	הָתְמַצִאָה
מַצֵּאַתָּ	הָמִצֵּאַתָ	קמצאת	הָתְמֵצֵאתָ
etc.	המצאת	etc.	הָתְמֵצֵאת
	המצאתי		הַּהְמַצֵּאהָי
	הָמִצִיאוּ		הָתְּמֵצְאוּ
	המצאתם		התמצאתם
	הַמְצֵאהֶן		הָתְמַצֵּאתֶן
	הַכִּיצֵאנוּ		הָתְמֵצֵאנוּ
יָקצא	יַכִיצִיא	,כוֹגֹא	וֹחַמֵּצִא
עלהא	סמציא	קּכִיצָא	עעמגא
etc.	סמציא	etc.	החמצא
	קַמְצִיאִי		הַתְּכֵצְאִי
	אַכיציא		אָתְפֵצֵא
	יַמִצִיאוּ		יִתְכֵיצְאוּ
	פַּמִצֶּאנָה		הַתְּפֵצֶאנָה
	סמציאו		התכצאו
1	הַמִצֶּאנָה		תתמצאנה
	נמציא		נטמצא
	במגוא		הָתְמַצֵּא
	הַמְצֵא		
	במצא		הָתְמֵצֵא
	הַכִּיצִיאִי		הָתְּמֵצְאָי
	הַמְצִיאוּ		התמצאו
7-1	הַמְצָאנָה		הָתְמַצֶּאנָה
	מַמְצִיא	ממצא	
מָמֶצא			מְתְמֵצֵא
			1

Modelo de los verbos

נלה

	_			1,54
		Qal	Nifhal	Pihel
Perf. Sing.	3 m.	נְּלָה	נגלָה	נלה
	3 f.	נְלָמָה	נגלתה	נלמה
	2 m.	נְּלִיםְ	נְגְלֵיםָ, דִיקּ	גלים
	2 f.	בְּלִית	etc.	גלית
	1 c.	בַּלִיתִי		גליתי, ביתי
Plur.	3 c.	בְּלוּ		בלו -
	2 m.	נליקם		גליקם
	2 f.	נליתו		גליסו
	1 c.	בָּלִינוּ		בּלינו
Impf. Sing.	3 m.	וַנְלֶה	יגלה	יְנַלָּה
	3 f.	תּגְלֶה	תנגלה	תנלה
	2 m.	תגלה	etc.	תנלה
	2 f.	תגלי		תבלי
	1 c.	אָבְלָה		אנלה
Plur.	3 m.	יגלו		יבלו
	3 f.	תגלינה		קנלינה
	2 m.	הגלו		הְגַלוּ
	2 f.	תגלינה		- הְנַלֶּינָה
	1 c.	נגלה		יְנַלָּה
Inf. const.		בלות -	הָנֶלוֹת	בלות
» abs.		נָּלה	נגלה	בלה גלה
Impvo. Sing	. 2 m.	יַלָּה יַּלָּה	הגָלה	בלה בל
	2 f.	בלי	הגלי	בלי
Plur.	2 m.	בלו	הַנְלוּ	בלו
	2 f.	ָּבֶלִינֶה בְּלֶינֶה	הגלינה	נלינה
Part. act.		נלֶה	נְּלֶה	מְנֵלָה
» pas.		בָלוּי		
	-	And the Control of the Control	and the second second	

débiles «Lamed-he» Reveló

	-115		
Puhal	Hifhil	Hofhal	Hitpahel
ּבְּלָה	הְּנְלָה	הְּנְלָה	הַתְּגַלָּה
אָלְפָּה	הַנְּלְתָה	קּגַּלְמָה	הָתְנַלְּתָה
ַּבְלִי ִ ים	הְּגְלִיתָ, הֵיתְ	סָּגְלֵיסָ	הָתְבַּלִים
etc.	הְּנְלֵית, הִית	etc.	הָהְנַלִית
	הְּנְלֵיתִי, דִיתִּי		הָתְבַּלִיתִי
	הְּלֵוּ		הִתְבַלוּ
	הַנְלֵיחֶם, -ִיחֶם		הַהְנַלִּיתֶם
	הגליסו		התבליתו
	הְּבְּלִינוּ		הָתְבַּלִינוּ
יָּבֶּלֶה	יוְלֶה	יָנְלֶה	יחנלה
קגלה	פגלה.	קּגְלֶה	תַּחָנַלֶּה
etc.	פּגְלֶה	etc.	תְּתְנַלָּה
	סגלי		תְּתְבַלִי
	אַבְּלֶּה		אָתְנַלַּת
	יַבְלוּ		יְתְבַּלוּ יִתְבַּלוּ
	פַּגְלֶינָה		חִתְבַּלִינְה
	פַּגְלוּ		תְּתְבַּלוּ
	פּגְלֶינָה		הָת <u>נ</u> לֶינָה
	בַּנְלֶה		נְתְנַלֶּה
FILE STATE	הַנְלוֹת		הְהָנֵלוֹת
	םְּלָה	הָּגְלֵה	
	סגלה		התְנֵלֵה
	סְּלִי		הקבלי
	סגְלוּ		הַתְּבֵלוּ
	ם ְּלֶינ ָה		הְתְּנֵלֶינָה
	פּגְלֶה		מְתַנֵלֶה
מְגָלֶה		מְגְלֶה	
- Charles	-		and the second

EJERCICIO 21.º

אווב	Hisopo	כתר	Coronó, rodeó
נמל	Retribuyó	לבו	Fué blanco
דַכִי	Sonido	מוג	Deshacerse
היכל	Templo	מומ	Conmoverse
קמה	Se estremeció	מסגר	Cárcel
זָכָה	Purgó	קכם	Antiguo
טָמָא	Pecó. pih. Expió	רָאָה	Vió
פָהַר	Fué limpio	שָׁתָה	Adoró
יָרָה	Alabó	שִׁיחַ	Meditar
בָּבַם	Lavó		

-2.° (Ps. 61, 3) מָקְצָה הָאָרֶץ אֵלֶיךָ אֶקְרָא בַּעְטַרְ לִבָּיְ: 1.° נְשָׂאוּ נְהָרוֹת יְהוָה נִשְׂאוּ נְהַרְוֹת קוֹלֶם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם: קָּה לְבַדְּהָ מְשָׁאתִי וְהָרֵע בְּעִינֶיהְ עָשִׂיתִי –3.º (Ps. 93, 3) —4.º (Ps. 51, 6) :הְשָׁפְשֵׁה בְּיָבֶרָ הַּוְבֶּרֶן בִּרְבָרֶיךְ הַוְבֶּרֶן רָם שָׁאֵנִי בְּאַזוֹב וְאֶטְהָרָ הְבַבְּבונִי וּבוֹשֶׁבֶּג אַלְבּוֹן: (Ps. 51, 9) יָרֶיף זָכֶרְתִּי נָמִים מִמֶּדֶם הָגִיתִי בְּכָל־פְּעְלֵקְהּ בְּמַעְשֵׂח זָרֶיף -5.º אָשׂוֹחָהַ: (Ps. 143, 5) – הוציאָה מִמַּסְגָּר נַפְּשׁי לְהוֹדוֹת (Ps. 142, 8) אָת־שְׁמֶּךְ בִּי יַכְתִּירוּ צַדִּיכִוְם כּי תִנְּמל עָלֶי: -8.° (Ps. 120, 1) אֶל־יְדנָה בַּצָּרָהָה לֹוְ לֶרָאתִי וַיִּעְנֵגִי: (Ps. 120, 1) אָשְׁתַּחֲנֶה אֶל־חֵיכַל כָּוְשְׁדּ נָאוֹנֶה אֶת שְׁמֶּדּ עַל־חַסְרָּדּ (Ps. 138, 2) ּ וְעַל־אֲמָהֶ הָּבְּלְתָּ עַל־בָּל־שִׁמְהָ אָמְרָהֶהְּ 9.º – הָמוּ גוּיִים מָשוּ מַמְלָבֶות נָתַן בְּקוֹלו הָמוּג אֶבֶץ: (Ps.) יבית וְרָאִי וְהַמִּי אָזָגֶךְ וְשׁכְּחִי עַפֵּּךְ וּבִית וּרָאִי וְהַמִּי אָזָגֶךְ וְשׁכְחִי עַפֵּּךְ וּבִית (Ps. 45, 11) אביך:

Lección XXII

Verbos doblemente no firmes.—Verbos de diversa formación e idéntica significación.—Verbos defectivos.

- 1. Acerca de los verbos doblemente no firmes nada concreto podemos determinar. En cada caso particular la práctica enseñará a qué modelo se ajusta cada uno de ellos: v. g.: יוֹבָּר voló: imperfecto de Qal según los verbos Pe-nun; perfecto de Hifhil הבל, según los verbos Hayinhayin.
- 3. Unos verbos son defectivos por suplir sus tiempos con los de verbos de raíz parecida: v. g.:

```
שב Se avergonzó Hifhil יָבַשׁ de יָבַשׁ.
```

שוב Pué bueno Qal perf. טוב; imperf. יִישַב; Hifhil מוב de שָיַב.

ינר de ינור de ינור de ינור

קרץ Se despertó imperf. ייבןץ; Hifhil קרץ de קרץ.

בפוץ Destruyó Pihel נפץ otras formas de בפץ.

נצב Estuvo Nifhal נצב Hitpahel נצב de ינצב

שְּׁתָה de הָשְׁקָה Hifhil שְׁתָה de שָׁתָה.

Otros verbos son defectivos por emplearse sólamente en algunas formas: v. g.:

Se deslizó tiene el perf. de Qal, y el imperf. de Nifhal.

צוש Se acercó suple el perf. de Qal con el de Nifhal.

בּחָה Condujo se emplea en el perf. e imperf. de Qal: imperf. e impervo. de Hifhil.

נחך Derramo tiene el imperf. de Qal, y el perf. de Nifhal.

EJERCICIO 22.º

בָרות	Comida	עור אור	Despabilarse
בָּרָק	Rayo	עָבץ	Atemorizó
נור	Temer	פוץ	Dispersar
72	Oprimido	я̈́òà	Sed
רַמַם	Pereció, enmudeció	קוץ	Despertarse
חקיץ	Vinagre	ראש	Cabeza, veneno
קרפָה	Oprobio	ריב	Litigio
קבַד	Glorificó	ದಿ ವಿದ್ಯ	Juzgó

(Ps. 83, 3) בּי־הָגַּה אוֹיֶכֶּיךְ יֶהֲמִיוֹן וּמְשַׂנְּאָיךְ נָשְׂאוֹ רְאְשׁ: (Ps.78,66) -3.º (Ps.78,66) -2.º -2.º -3.º (Ps.78,66) בְּיַרְ נְמִילְם נְתֵן לְמוֹ: (Ps.78,66) -2.º -2.º -2.º -4.º (Ps. 78,66) אוֹדֶךְ אֲדְנִי אֶלְהִי בְּכָל־לְבָבֶי וַאֲבַבְּרָה שִׁמְיךְ לְעוֹלְם: (Ps. 86, 12 אוֹדֶךְ אֲדְנִי אֶלְהִי וְמְיִבְיה וְהָנְיתְ לְמִישְׁבָּעִי אֱלְהִי וְאֲדְנִי לְרִיבְי: (Ps. 35, 25) -5.º (בִישְׁרָה וְהָבְיּ מְיחְנָה בְּלְ־הָאָבֶי מָפְּנוֹ יְגוּוֹרוֹ כָּלְ־ וֹשְׁבֵי הַבְּל: (Ps. 35, 28) -9.º - וַיִּשְׁלָי וֹנְהְלִים רָב וַיְרָאוֹ לִשְׁרָל: (Ps. 31, 18) -8.º - וַיִּשְׁלַח הִצִּיוֹ וְנִבְּעִר יְבְּמוֹ לְשְׁאְל: (Ps. 18, 15) -9.º -לִשְׁפַטׁ יָתוֹם וְבָּרְכִים רְב וַיְהָמִם: (Ps. 18, 15) -9.º -לִשְׁפַטׁ יָתוֹם וְבַרְבִים רְב לְעָרץ אֱנִוֹשׁ מִוְרַהְאֶבֶיץ: (Ps. 10.º (Ps. 10, 18) -10.º (Ps. 10, 18) בְּרְבוֹתִי רְאָשׁ וְלִצְּכִיאִי וַשְׁקוֹנִי חְטֶּץ: (Ps. 69, 22)

DE LA PREPOSICION

Lección XXIII

Origen de las preposiciones.—Sus clases.—Preposiciones con sufijos.

1. Las preposiciones hebreas en su origen son nombres; a) bien en el estado constructo: v. g.: junto a;

מול (פנין: por; מול (מול fuera de; מול por; מול delante: b) bien con dependencia de otra preposición: v. g.: לפני delante de; לפני a consecuencia de; מול a fin de; בּנְלֵל con ocasión de; לעמח cerca de: c) o empleados adverbialmente: v. g.: בַּאָרָן, בַּלְהִי, בַּלִי según; בַּאָרָן, בַּלְהִי, בַּלִי sin.

2. Las preposiciones se clasifican en inseparables y separables. Las inseparables son: בון ע ל, las demás son separables.

Las preposiciones inseparables ב en, y para, así como la partícula de comparación como: a) puntúan con el scheva: v. g.: יבור en medio de: b) delante de otro scheva, si es simple, llevan jirek; y si es compuesto, la vocal breve correspondiente a dicho scheva compuesto: v. g.: מוֹבְּרַבְּרַיִּבְיִי amispalabras; במוֹבְּבָרִי en Judá: d) siguiendo inmediatamente el tono, prefieren kamets, casi siempre y muchas veces y יב v. g.: יבור ב en fudá: d) siguiendo inmediatamente el tono, prefieren kamets, casi siempre y muchas veces y y v. g.: יבור ב en éste: e) cuando se juntan a un nombre con artículo, se quedan con el pataj, desapareciendo el יו v. g.: יבור ב en ta tierra (lecc. X, 3 n. 2): f) unidas al pronombre interrogativo יבור ב ווֹבְּיִבְּרַיִּי para qué?: g) adviértanse las formas: במלדים en vez de במלדים y adviértanse las formas: במלדים en vez de במלדים y adviértanse las formas:

El nun de la preposición כון, unido a un nombre, se asimila a la primera consonante mediante el daguesch: v. g.: מבית de casa; delante de las guturales y ק aparece בי v. g.: ע. g.: יבי de las manos de.

 Las preposiciones reciben los sufijos normalmente a modo de nombres; rara vez a modo de verbos. Algunas presentan con los sufijos la forma de plural.

		2 (en	2	como	5	para
Sing.	1 c.	בָּי		קמוני		לי	
	2 m.	q-	1,3	בָּמוֹךְ		75	7
	2 f.	- FF	-	>		72	
	5 m.	12		בָּמוֹהוּ		15	
	3 f.	Ęn		בָּמוֹהָ		לָה	
Plur.	1 c.	בָנוּ		קמונו		לָנוּ	
	2 m.	בָּכֶם		כִּמוֹכֶם	בָּכֶם	לָכֶם	
	2 f.	79		. ,		לָכֶּו	
	3 m.	979	כָּם	כמוקם	כָּהָם	לָהָם	מו
	3 f.	בָּקו	17	כָּהֶנָה		לסו	קנה

Preposiciones con forma

		אחר después	112/2/2/2	בין	entre
-	1		Variable 1	1 77	
Sing.	1 c.	אַחַכי		בִּינִי	
	2 m.	אַסְבֵיךּ		בִינָדְ	
	2 f.	אַםכור		3	
	3 m.	אַחַכִיוּ		בינו	
	3 f.	אַםכִּיהָ		>	
Plur.	1 c.	אַחַרֵינוּ	בינותנו	בינינו	
	2 m.	אַחַביבֶם		בִּינֵיכֶנ	
	2 f.	,		2	
	3 m.	אַחַכיהֶם		>	
	3 f.	א ַתכיסו		>>	

con sufijos

çí çí	de	אָת	a	חא con	עם	con
מפֶני		אוֹנוּ		אָתָי	אַכּוּר	
מִפְיך		אחק	אחה	אָתְּךְּ	עפָּד	עבוד
ממד		אקד		अवृह	עפָד	
מָבֶּונוּ		אתו		אָתוּ	יעמו י	
מַמֶנָה		אקה		नकृष	עקה	
מָפֶנוּ		אֹקנוּ		אָקנו	עפָנו	
מַבֶּם		אָתְכֶּם		אָתֶכֶם	עפֶכֶם	
מבּו		20		>	25	
מָהֶם	מהקה	אָתְהֶם	מטָמ	אָקָם	ו עקקם	עקם
מהנה		אָקקו	JÓK	3	>	

plural y sufijos

debajo de	אַל מ	אן hasta	אַע sobre
0	אלי	עבי	עלי
0	אליף	עָרֶיךּ	עליף
	אליד	>>	עליוד
	אליו	עָרָיו	עליו
9	אלי ה	עָרֵיהָ	עליק
9	אלינו	>	עַלִינוּ
	אליכנ	אָהֵיכֶם	עליקם '
	70	n	>
0 0	אליהם	אָביהֶם	צליקם
0	אליהו	,	עליהו
		White the state of	

EJERCICIO 25.º

רָבַר	hif. Sometió	[qr	Maná
127	Comida	משנב י	Refugio
הוד	Gloria	נקקה	Venganza
קָרָר	Honra	רַצָּה	Se deleitó
ישונה	Salud, salvación	שאל	Pidió
בֶּסֶל	Confianza	שָׁנָה	Prestó

עלינו לון ליים בילין יבוא עוֹרָי: (Ps. 121, 1) אָשָּא עִינֵי אָל־הָהָרֶים מַאַין יָבוֹא עָוָרְי: (Ps. 135, 17) אָזְנַיִם לְהָם וְלֹא יַאֲזֹיְנוֹ אַך אִין־יָשׁ־רנַּח בְּפִיהֶם: (Ps. 135, 18) אָזְנַים לְהָם וְלֹא יַאֲזֹיְנוֹ אַך אִין־יָשׁ־רנַּח בְּפִיהָם: (Ps. 135, 18) -3.°

(Ps. 122, 8) בְּקֹען אָחַי וְרַעֶּי אֲרַבְּרָה־נָּא שָׁלוֹח בְּך: (Ps. 122, 8) -5.° בְּחַת שָׁאַלְּתִי מֵאֵת יְדנָה אוֹתָה אֲבַקּשׁ שִׁבְתִּי בְּבִית־ וְדְנֵּה בְּלִייְמִי חַיֵּיִי: (Ps. 27, 4) בְּקֹע שִׁבְתִּי בְּנִיתֹ לְיֵ וְיִבְּרְ עֲמִים הַחְפִי: (Ps. 18,48) -6.° (ps. 21 בִּישׁוּעְתֵּהְ בִּישׁוּעְתָּהְ בִּישׁוּת לְיִי בּוֹן וְבְּבֶר עְמִים הַחְפִּי: (Ps. 18,48) -9.° בְּיִלְם בְּלִייָם כְּוֹ לֵמוֹי נְעַקְרָ: (Ps. 78,78,24) בְּיִלְם בְּבָּל לְנִין אַלְרֵי בְּפִיהָם וְרָצְוִי: (Ps. 46, 8) בְּבָּלוֹה צְּבָּאוֹת עַמְרָב לְנוֹ אֱלְהֵי יַצְקְרָ: (Ps. 46, 8) בְּבִיר וְבִיהְיִה בְּבִּיהָם וְרָצְוֹי יַצְקְרָ: (Ps. 46, 8) בְּבִיר בְּבִּיה בְּנִוֹ אֱלְהֵי יַצְקְרָ: (Ps. 46, 8)

DEL ADVERBIO, CONJUNCION E INTERJECCION Lección XXIV

Adverbios. — Conjunciones. — Clasificación de las conjunciones Interjecciones.

1. Los adverbios pueden ser primitivos: v. g.: אל no, o derivados. Los derivados son a) bien nombres α) solos: v. g.: אָרָר mañana; β) con la terminación בּוֹלָם mañana; β) con la terminación בּוֹלָם בּוֹלְר

de balde; ץ) acompañados de alguna preposición: v. g.: לְבֶר solo; b) bien verbos en la forma de infinitivo: v. g.: הַוֹמָנ bien;c) bien adjetivos con la terminación femenina: v. g.: רבת mucho; מנית admirablemente; d) a veces pronombres o numerales: v. g.: מנית aquí; שנית segunda vez.

El adverbio interrogativo es תַ. Delante de scheva, o consonante gutural toma pataj: v. g.: מבּרֶכֶה acaso bendición?, y si la gutural lleva kamets, prefiere segol: v. g.: ממגס מבמונים acaso yo?

Algunos adverbios admiten sufijos: v. g.:

		22	no הנה	he aqui יש	es עור	todavía na donde?
Sing.	1 c.	אַיננָיִ	הַנְנֶי	3	עוֹדֶנִי	>
	2 m.	אינד	הנף	נשף	עוְרָף	מוֶכְה
	2 f.	אינד	תנֶר		עוֹרָדְּ	,
	3 m.	אַרכָנוּ	קנו	י נשנו	עורֶנוּ	איו
	3 f.	איננה	39	>	עוֹדֶנָה	>
Plur.	1 c.	אִינֶנוּ	הננו	2	עודינו	>
	2 m.	אינֶכֶם	הנכם	נְשָׁכֶם נֶשְׁכֶם	. ,	,
	2 f.	>>	,	».	>	
	3 m.	אינם	הָנָם	7)	עורֶם	אַנָּם
	3 f.	>	>	>>	"	
			7/23			

2. Las conjunciones pueden ser simples: v. g.: קער que, porque; ען אָשֶׁר porque; ען אָשֶׁר porque; ען אָשֶׁר después que, etc.

La conjunción copulativa מ (a) se convierte en א siempre delante de ב, ב, ב, ב; a veces delante de las demás consonantes, a saber, cuando llevan scheva simple: v. g.: א יוהר y para todo; b) delante de hace י א פולכל y para todo; b) delante de ' hace י א פולכל y para todo; b) delante de ' hace י א פולכל y para todo; b) delante de ' hace י א פולכל y para todo; b) delante de ' hace ' א פולכל ' א

- c) delante de un scheva compuesto toma la vocal breve correspondiente a dicho scheva: v. g.: ועבדים y siervos; d) cuando une dos palabras, de las cuales la segunda es tónica en la primera radical, prefiere kamets: v. g.: יום וְלֵילָה día y noche.
- Las conjunciones se clasifican en a) admirativas:
 v. g.: מָה, כָּהֹה cómo! cuán!
- b) imprecativas: v. g.: אס־לא por vida de; אס־לא a la verdad que; פּלִילָה lejos de;
- c) interrogativas: v. g.: אַ por ventura? אָן dónde? מוֹן a dónde?
- d) desiderativas: v. g.: אָם por favor; מָם quién; אָם ojalá;
- - f) restrictivas: v. g.: 78. pg solamente;
 - g) exagerativas: v. g.: Da, FN tanto que;
- h) causales: v. g: יַעַן אֲשֶׁר ,יַעַן אֲשֶׁר ,יַעַן porque; על־בָּל־אַדות אֲשֶׁר ,עַל־דְבַר אֲשֶׁר ,עַל־בָּל por lo que;
 - i) condicionales: v. g.: אם לא si; אם לא si no;
 - j) comparativas: v. g.: בְאִשֶׁר como;
 - k) concesivas: v. g.: או si; כן מעות aunque;
 - 1) disyuntivas: v. g.: אר'אן, סרסא, סרן סיס;
 - m) adversativas: v. g.: בי אם; יבי si no;
- n) temporales: v. g.: אָשֶׁר cuando; בְאַשֶּׁר después que; ער אַשֶּׁר אָשֶׁר hasta que; ער אַשֶּׁר mientras; ער אַשֶּׁר desde que; ער אַשֶּׁר desde que; במון
- o) finales: v. g.: לְכֵעוֹן אֲשֶׁר a fin de que; בְּעָבוּר אֲשֶׁר para que;
 - p) consecutivas: v. g.: אָשֶׁר, de modo que.

4. Las interjecciones propiamente tales son las siguientes: אָן oh! אָהָה eh! הְוּי, הָאָה אוי, אוי ay! מַן chitón! מַּקְלֹי ojalá!

Se emplean a modo de interjecciones: הָבָה mira! הָבָה dá; הָלִילָה fuera! הָלִילָה fuera!

N. B. La partícula אָל suele posponerse al verbo, especialmente al imperativo, en el sentido de ruego o mandato: v. g.: אַכְּרִי־נָא di, (f) te ruego; aparece también en combinación con otras partículas, tomando diversas significaciones: v. g.: אַל־נָא te ruego que no; אַם־נָא יָם que; בָּה־נָא eal, etc.

Terminaremos esta parte dando cuenta de algunas particulas compuestas: כָּה ע יַדנע por qué? proviene de כָּה ע יַדנע de arriba, בּלְעַהִי de arriba, se origina de , כִּוֹן אָרָי לִּיִּרָ עִּרָּי בָּלְ

EJERCICIO 24.º

נַבל	Fué grande	נגר	Anunció
וַקנָה	Ancianidad	נעים	Agradable
שמו	Ocultó	עמה	Ahora
552	Pudo	רשת	Red
יםר	Juntamente	שִיבָּה	Vejez
נחל	Confió	שאַר	Carne
למד	Enseñó	שחת	Agujero, cueva

יוֹמֶם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא־יַבֶּבָּה וְיָרֵחַ בַּלֶּיְלָה: (Ps. 121,6)-2.º (רחִנְּם בַּלֶּיְלָה: (Ps. 35, 7) -2.º (רחִנְּם הַטְּמָנוּרלִי שַׁחַת רְשָׁתֶם חִנָּם חַפְּרוּ לְנַפְּשִׁי: (Ps. 35, 7) -3.º (Ps. 78, 20) הַנַם־לֶּחָם יוֹכַל תֻּת אִם־יָכִין שְׁאֵר לְעַמְוּ: (Ps. 78, 20) הְנַם יוֹכַל תַּתְ אִם־יָכִין שְׁאֵר לְעַמְוּ: (Ps. 133, 1) הנה מַה־שוּב וּמַה־נְּעִים שֶׁבֶת אַחִים נָם־יָחַר: (Ps. 133, 1) הנה מַה־שוּב וּמַה־נְעִים שֶׁבֶת אַחִים נְּם־תָּחָר יִשְׂרָאֵל אֶלִייְתְנָחְ מֵעַתָּח וְעַד־עוּלֶּחֵ: (Ps. 131, 3) הַּלְּחִים לִמַּרְתַּנִי מִנְעוּרְיִ וְעִר־הַנָּה אַנִּיד נִפְּלְאוֹתֶיִּךְ: (ער־הַנָּה אַנִּיד נִפְלְאוֹתֶיִּדְ: -6.º

ינֵם עַר־זְקָנָה וְשֵׁיבָה אֱלֹהִים אַל־תְּעָזְבְנִי: -7.º (Ps. 71, 17) -8.º (Ps. 71, 18) -8.º (Ps. 71, 18) -8.º (Ps. 71, 18) -8.º (Ps. 71, 18) -9.º (Ps. 48, 9) -9.º (Ps. 48, 9) אַלהֵיהָם: (Ps. 79, 10) - בְּרִאָּמַרְהִּי פֶּןרִיְשְׁמְחוּרֹלֵי בְּמוֹט רַנְלִי עָלַי הִנְּהִילִוּ: (Ps. 38, 17) - בִּרְאָמַרְהִי פֶּןרִישְׁמְחוּרֹלֵי בְּמוֹט רַנְלִי עָלַי הִנְהִילוּ: (Ps. 38, 17)

TERCERA PARTE

TERCERA PARTE

SINTAXIS

DEL ARTÍCULO

Lección I

Casos en que se usa el artículo en hebreo. - Casos en que se omite. - Modo de expresarse nuestro artículo indeterminado.

- 1. Se usa el artículo en hebreo —a) por regla general, en los mismos casos en que empleamos el artículo determinado en castellano; es a saber; cuando se quiere precisar un objeto del que se ha hecho mención poco antes, o se trata de un objeto ya conocido o único en su género: v. g.: מַלְהִים יְהִראוֹר בִּישׁוְבּיּ ע dijo Dios: ¡haya lnz!; y hubo luz; y vió Dios la luz que era buena. (Gen. 1, 3-4); הַמֶּלֶךְ שֵׁלְבוֹּה , el rey Salomón (I Reg. 4, 1); מוֹלְבוֹה , la tierra. (Gen. 1, 1).
- b) Cuando un nombre apelativo designa todo el género o la especie: v. g.: בוְ הַרְשָׁעִים, no así los impios. (Ps. 1, 5).
- c) Con el vocativo, aunque sea de un nombre propio: v. g.: מַה־לְּהְ הַיְם כִּי תְנוְם; ¿qué tienes, oh mar, que has huído? (Ps. 114, 5).
- d) Cuando un sustantivo lleva artículo o sufijo, o se halla en estado constructo, toman artículo el adjetivo, el participio y el pronombre demostrativo que le acompañan: v. g.: אַרְאָה אָת־הָאָבֶץ הַפּוֹכָה אֲשֶׁר בְעֶבֶר הַוֹּרְהַן הָהָר הַפּבּר וְהַלְּבְנִן: veré la tierra buena que (está) al otro lado del

Jordán; este buen monte y el Líbano. (Deut. 3, 25) הְבֵיאוּ traedme vuestro hermano el menor. (Gen. 42, 34).

- N. B. Algunas veces el artículo acompaña solamente al adjetivo, rara vez a solo el sustantivo y casi nunca al atributo o predicado: v. g.: la ciudad (es) grande.
- e) El artículo que acompaña al complemento de un nombre en estado constructo, afecta a los dos términos, o sea, a todo el concepto: v. g.: בֵּית בְּבֶּלְּדְ la casa del rey (el palacio real) (l Reg. 9, 1) בִית בְּבֶּלְ una casa de rey (un palacio regio).
- N. B. בֶּל־יוֹם se traduce por todos los días, cada día, en todo tiempo; בַל־בַּיוֹם por en todo el día.
- 2.º En los nombres patronimicos compuestos de dos palabras, ambas se separan; la segunda suele recibir el artículo, y queda la primera en estado constructo: v. g.: פור בו el Benjaminita. (Jud. 3, 15).
- f) El artículo tiene en algunos casos fuerza de un demostrativo; y prefijado al verbo hace las veces de relativo:
 v. g.: יַּחַקְרָא שָׁכוּו מוֹאָב הוֹא אַבִּירמוֹאָב עַדְּדְּדִּין y llamó
 su nombre Moab; él (es) padre de los Moabitas hasta este
 dia (hoy) (Gen. 19, 37); ויַאכֶּור אָלִדְעִינֵּי אָנְשִׁי הַמַּלְחָבְּיה
 y dijo a los jefes de los guerreros que
 habían marchado con él: id... (Jos. 10, 24).
- 2. Se omite el artículo con los nombres que de alguna manera están ya determinados; es decir:—a) con los nombres propios; excepto aquellos que propiamente son apelativos, pero con el artículo se usan como propios: v. g.: יוֹרָר עבר אַרְכְּוֹה עבר אַרְכִּוֹה (Gen. 4, 2); יוֹרְכָּוֹן הַנְוֹת עבר אַרְכּוֹן הַנְוֹת עבר אַרְכּוֹן בּוֹן בְּנִוֹן הַנְוֹת עבר אַרְכּוֹן בּוֹן בּוֹלְנִין בְּנִוֹן בְּנִוֹיִי בְּנִוֹיִי בְּנִוֹיִי בְּנִוֹיִי בְּנִוֹיִי בְּנִוֹיִי בְּנִיוֹן בְּנִוֹן בְּנִוֹיִי בְּנִוֹיִי בְּנִוֹיִי בְּנִוֹיִי בְּנִוֹיִי בְּנִוֹיִי בְּנִוֹיִ בְּנִוֹיִ בְּנִוֹיִ בְּנִוֹיִ בְּנִיוֹי בְּנִוֹיִי בְּנִוֹיִי בְּנִיוֹי בְּנִיוֹי בְּנִיוֹי בְּנִייִ בְּנִיוֹי בְּנִיוֹי בְּנִיוֹי בְּנִייִי בְּנִייִי בְּנִיוֹי בְּיִי בְּנִייִי בְּנִייִי בְּנִייִי בְּנִייִי בְּיִייִי בְּיִיי בְּיִייִי בְּיִיי בְּיִייִי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּייִי בְּיִיי בְּייִי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּייִי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְייי בְּיִיי בְּיִיי בְּייִי בְּיִי בְּיִיי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּייִי בְּייִי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִי בְּיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִי בְּיִיי בְּיִי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִי בְּייִי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִי בְּיי בְּיִיי בְייי בְּייי בְּיי בְּיִיי בְּיי בְּיִי בְּייִי בְּיִיי בְּיִיי בְּיי בְּייי בְּייִיי בְּיִיי בְּייי בְּיִיי בְּייי בְּיִיי בְּייי

- b) Con los nombres que llevan sufijo, a no ser en algunos casos para dar más fuerza a la expresión: v. g.: אַנְעַבְרָּךְּ אַנְעְעַבְרָּךְּ yo (soy) siervo tuyo, hijo de tu sierva (Ps. 116, 16); פון הַאָּהַלִי en medio de esta mi tienda (Jos. 7, 21).
- - N. B. Es muy frecuente la omisión del artículo en el estilo poético.
- 3. ₹ Nuestro artículo indeterminado se expresa—a) generalmente por la omisión del artículo: v. g.: עַבא הַלֶּךְ לְאִישׁי y vino un peregrino al hombre rico (II Sam. 12, 4).
- b) A veces por el numeral מוס: v. g.: עודר איש uno: v. g.: עודר איש uno: v. g.: עודר איש phubo un hombre... y su nombre (era) Elcana (I Sam. 1, 1),

EJERCICIO 1.º

	LJENCICIO 1.						
אַברֶם	Abraham	מַדנע	Por qué				
אַחָאָב	Acab	מִצְרֵיִם	Egipto				
אָסָר	Uno	מקנה	Hacienda				
אַיוֹב	Job	מַרָאָה	Visión				
אליהו	Elías	משֶה	Moisés				
אני	Yo	נָבִיא	Profeta				
בעל	Baal	נגכ	Negeb, sur				
בָּדל	Grande	נָבֵשׁ	Se acercó				
תגה	He aquí	קנָה	Zarza				
ומח	Suegro	עוץ	Huts				
ושראל	Israel	עלָה	Subió				
יָתָרוֹ יִ	Yetro	עם	Con				
בָּבֵר	Cargado, rico	צהר	Mediodía, luz				
כה	Así	קנָה	Esperó, invocó				
לום	Lot	בק	Solamente				
מְרָיָן	Madián	שָׁטָן	Tentador				
			90				

20

ילום (tenia) וַיַעל אַבְרָם מִּמְצְרַיִם הוּא וְאַשְׁתוּ וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ (tenia) וְלוֹם עמו הַגֶּנְבָּה: וְאַבְרָם כָּבֵד מְאֻד בַּמִּקְנֶה בַּבֶּבֶף ובַזָּחֶב: (Gen. ביא הַבְּעַלקואוּ בְּשֵׁם -2.º (15, 1-2 אֶלְהַיכֶּם:נַיְקְרָאוּ כְשֶׁם־הַבַּעל מְהַבַּקֶר וְעַד־הַצְּחָרֵים לַאמר I Reg. 18,) הַבַּעַל עֲנֵנוּ וְאֵין (había) קול וְאֵין ענֶה: (diciendo) יקרו הְתְנוֹ כּהֵן מִדְיָר. (בָה רְצֶה אֶת־צאן יִתְרוֹ הְתְנוֹ כּהַן מִרְיֶן: -3.° (25-26 ייַרָא וְחָנָה הַסְנָה בּצֵר בָּאֵשׁ וְהַסְּנָה אֵינָנוּ אָבֶּל: וַיּאמֶר.... משה אָקַרָה־נָא וָאָרָאָה אָת־הַפַּיְרָאָה הַנָּדל הַנָּהַ פַרּוּע לְא־ יַבְער הַפְּנֶה: (Ex. 3, 1-3) ביָה בְּאֶבֶץ־עוּץ אִיוֹב שְׁמוֹ -4.º וְהָנָה הָאִישׁ הַהוּא מָם וְנָשָׁר וִירֵא אֱלֹהִים וְסָר בִּוּרֶע: וַיֹּאבֶּוֹר יְהנָה אֶל־הַשְּׁטָן הִנָּה כָל־אֲשֶׁר־לוֹ בְּנָדֶּךְ (está) רַק אֵלְיוֹ אַל־ —5.0 (Job. 1, 1-12) מְעָם פְּנֵי יְהֹנֶה: הַשְּׁשְׁן מֵעָם פְּנֵי יְהֹנֶה: וָהְנָה נָבִיא אֶחָד נִנַּשׁ אֶלִ־אַחְאָב מֶלֶדְיִשׂרָאֵל וַיֹּאמֶר כּה אָמֵר יְהֹנָה הַרָאִיתָ אֵת כָּל הֶהָמוֹן מַנָּרוֹל מַזֶּה הִנְנִי נְתְנוֹ בְּנֵדָה הַיּוֹם (I Reg. 20, 13) יְהְוֶה: (soy) נְיִדְעָהָ כִּירְאַנִי

DEL NOMBRE SUSTANTIVO

Lección II

El género femenino. - El número singular. - El número plural.

1. El género femenino sirve, con más frecuencia que el masculino, para expresar en hebreo el neutro castellano y latino, sustantivando de esta manera el adjetivo y formando nombres abstractos o colectivos: v. g.: יְיָבֵי לֹא־רָאוֹ טוֹבְהּ: y mis dias no vieron lo bueno (la felicidad) (Job 9, 25).

- 2. El número singular expresa en hebreo, como en otras lenguas, la idea de pluralidad—a) en los nombres co-lectivos, ya lo sean por su significación, ya se los considere como tales en algunos casos: v. g.: אַרְיִבְּילִנְ עַּאַרְיּבְּילָן y tuvo (rebaños de) ovejas y bueyes (Gen. 12, 16); אַרְיָבְיל el género humano, los hombres (Gen. 6, 1; et alibi).
- b) En los nombres gentilicios acompañados del artículo: v. g : יושב היבוסי אָת־בָּנִי יְהוּדָה בִּירוּשְׁלֵם עַר הַיוֹם הַוְה y habitó el Jebuseo (los Jebuseos) con los hijos de Judá en Jerusalem hasta este día (los. 15, 63).
- c) En el sustantivo בת hija, cuando se junta con nombres de regiones o pueblos, para designar sus habitantes: v. g.: אַל־מָּוֹנִי עַל־שׁר בּת־עַנִייִי no os esforcéis en consolarme sobre la desolación de mis compatriotas (de la hija de mi pueblo) (ls. 22, 4).
- d) En los nombres genéricos, cuando se quiere significar el género mismo: v. g.: אֶרֶין הְּטָה וּשְׁעָרָה וְנֶכָּן וּהְאֵנָה tierra de trigo y cebada y vid e higuera y granada; tierra de olivo (de aceite) y miel. (Deut. 8, 8).

Estos nombres puestos en *plural* designan las variedades del género o las *partes* de la totalidad: v. g.: מְמַנִּם granos de trigo; מְמַנִּם monedas de plata.

- b) el poder, la dignidad, la excelencia de una persona (plural mayestático) con los siguientes nombres:—1.º, אַרנָי (est. constr. אַרנִים) se-ñor; aplicado a Dios es siempre אַרנִים, tratando de un hombre poderoso es אַרנִים, Dios, que rarísima vez

se aplica a los falsos dioses;—3.°, אַדָּע (de שֵׁדֶּי) el Omnipotente;—4.°, בְּעָל el Santisimo, y 5.°, בַּעָל señor; cuando lleva sufijos va generalmente en plural con fuerza de singular; no pocas veces, sin embargo, el plural de este nombre conserva su fuerza propia: v. g.: אַר שֵׁדֵי וִיבְרַבְּדָּי y el Omnipotente te bendecirá (Gen. 49, 25);

c) las ideas abstractas, que dentro de su unidad abarcan múltiples conceptos o actos particulares: v. g.: רנח הַיִּים העוֹר הַמִּיך יְהוֹרָה iacuérdate de tu misericordia, oh Dios! (Ps. 25, 6);

d) la plenitud o perfección; es decir la idea con más énfasis: v. g.: הָאֵל הַנֹחֶן נְקְמוֹת לִינ el Dios que me da venganza (plena). (Ps. 18, 48).

N. B. Cuando un nombre lleva en pos de sí un genitivo y la idea compuesta que entre ambos expresan debe estar en plural, ordinariamente se pone en este número el regente, algunas veces los dos nombres, y rara vez el genitivo solo: v. g.: נְבוֹרֵי חַיָּלִים (I Cron. 7, 2); o בַּוֹרֵי חַיְלִים (I Cron. 7, 5); héroes de robustez (robustos) בַּרַר חַיְלִים casas paternas. (Num. 1, 2).

EJERCICIO 2.º

אַבימֶלֶד	Abimelek	דָבַר דָבַר	Habló
אַלְמָה	Tierra	מָרְעָה	Pasto
אחר	Otro	נפח	Inspiró
אַחַת	Una	נשֶׁמָה	Hálito
איל	Ciervo	עָפֶר	Polvo
אלה	Estos	שַׁרָה	Sara
בָּקַר	Manada de bueyes	שָׁפָחָה	Esclava
בת	Hija •		1

1.º אַחַת שְאַלְהִי מְאָת־יְהֹנָה אוֹתָה אֲכַקֵשׁ שִׁכְתִּי בְבֵית־יְהֹנָה פָּל־יִמֵי חַנְיֵ: (Ps. 27, 4) בַּיקַח אֲכִימֶלֶךְ צאן וַכָּקֶר וַעֲבָדִים בּל־יִמֵי חַנְיֵ: (Ps. 27, 4) וּשְׁכְּה אַשְׁהְוֹ: (Gen. 20, 14)

3.° – וַנִּצֵּא מִן־כַּת־צִּיוֹן כָּלֹ־הַדְּרָה הָיוֹ שֶׁנֶיהָ כְּאַיָּלִים לְא־מָצְאוּ בּלִּרְהָרָה הָיוֹ שֶׁנֶיהָ כְּאַיָּלִים לְא־מָצְאוּ מִּרְעֶה: (Thren. 1, 6) – בְּיַדַבֵּר אֶלֹחִים אֶת־בָּלֹ־הַדְּכָרִים הָאֵלֶה לֵאמְר: אָנכִי וְהוָה אֱלֹהֶיף אֲשֶׁר הוְצָאְתִיךְ מִאֶּכִין מִצְּכִים מְבַּית עֲבָּלְים: לאדיִהְוֶה לְּךְּ אֱלֹהִים אֲחַרִים עַלֹּדְפָּנְי: (20, 20. בּיִיבֶרים: לאדיִהְוֶה לְּךְּ אֱלֹהִים אָת־הֲאָדָם עֲפָר מִן־הֲאֲדָמָה וִישֶּר וְהוָה אֱלֹהִים אָת־הֲאָדָם עֲפָר מִן־הַאֲדָמָה וַיְּשֶׁמַת חַיִּים וַוְהִי הְאָדָם לְנָפֶשׁ חַיְּה: (Gen. 2, 7) נִיפֶּח בְּיָבְי וֹנְיִם וַיְהִי בְּיָבִי הְאָדָם לְנָפֶשׁ חַיְּה: (Gen. 2, 7)

Lección III

El nominativo.—El genitivo.—Formas y equivalentes del genitivo.

1. El nominativo—a) lleva a veces en los escritos de la época postclásica, sobre todo cuando la frase es pasiva, el signo אָר propio del acusativo: v. g.: יְאָרדְּהַבְּרָוֹלְ נָכֵּל אָלִר y el hierro cayó al agua. (Il Reg. 6, 5).

- b) No pocas veces, para realzar más la idea dominante y dar más energía a la expresión, se comienza la frase por un nominativo absoluto, al cual no se refiere el verbo, y en el lugar que debería ocupar él, se pone su correspondiente pronombre personal: v. g.: מוֹל בּשׁבֹיִם בּשׁבִים בּשׁבִּים בּשׁבּים בּשׁב

- N. B. El estado constructo no indica a veces más que la unión íntima entre el sustantivo y el resto de la oración, y en este caso puede ir seguido de una preposición, del wau copulativo, del pronombre אַשָּע, de un verbo, o de una aposición: v. g.: שַּיְבֶּיןרוּ בַּקְצִיןר gozo en la siega (Is. 9, 2); שַּיִּרְה לְפֵנֵין יְהוְה: en el lugar donde se sacrifica el holocausto delante del Señor. (Levit. 4, 24).
- b) La unión entre el nombre en estado constructo y su complemento es tan íntima, que ambos son generalmente inseparables; por lo cual, los calificativos o determinativos del nombre en estado constructo vienen después de su complemento: v. g.: נְבֶר דְנֶרְם las últimas palabras de David. (II Sam. 23, 1).
- . c) Es muy raro encontrar unidos por la conjunción, dos nombres constructos que tengan el mismo complemento; ordinariamente toma el segundo un sufijo pronominal que se refiere al complemento del primero: v. g.: בְּנִי דְּנִיך וּבְנוֹתְיוֹן: los hijos y las hijas de David.
- d) Un nombre en estado constructo no suele llevar dos complementos seguidos, sino que se repite ante cada uno de ellos: v. g.: אַלהֵי הַאָּבֶין Dios del cielo y de la tierra. (Gen. 24, 3).
 - Son formas equivalentes del genitivo—a) אישר ל

con que generalmente se expresa el genitivo de posesión: v. g.: שיר השירים אשר לשלמה el cantar de los cantares

de Salomón (Cant. cant. 1, 1);
b) 5, especialmente, -1.°, cuando la cosa poseida es indeterminada: v. g.: יינראו הצפים לשאול: y vieron los vigías de Saúl (I Sam. 14, 16); -2.º, cuando se juntan varios constructos dependientes unos de otros: v. g.: דַבֶּרֵי יבֶים palabras de los días (historia) de los reyes de Israel (I Reg. 14, 19); -3.º, después de los numerales con que se expresan las fechas: v. g.: בחרֶשׁ הַשֵּׁנִי בַשְּׁבְעָה מן בּשָׁה הָאָרֶץ: al segundo mes, el día 27 del mes se secó la tierra (Gen. 8, 14), y-4.°, para designar el autor de una obra: v. g.: מַּיְמֵוֹר לְּדָוֹד בְּבֶרְחוֹ מִפְּנֵי salmo de David en su fuga de la presencia de su hijo Absalón. (Ps. 3, 1).

EIERCICIO 3.º

נדר	Voto
10	Diez
	Abrió
	Raquel
1	Oriente
1	Campo
	Siete
	Omnipotente
	Segundo
	Abismo
	Mosto
	Ofrenda
11411	O., C., all
	נֶרֶר עְשֶׁר רָחֵל הָחָל שָּׁרֶה שׁבִּי שׁבִּי שׁנִי שִׁנִי הַרִּבְּ

יו היחמר אלהים אל־אַכְרָם אַנִי־אֵל שׁדֵּי הְתְּהַלֶּךְ לְפָנֵי 1.º וָהָיֵה הָמִים: וָלְא־יִקָּרָא עוֹד אֶת־שִׁמְּהְ אַבְּרָבְם וְהָיָח שִׁמְּהְ אַרָתוּכֵל (Gen. 17, 1-5) אַרְהָם כִּי אַב־הָמון גוּיִם נְחַהִּיך:

לֵּאֶכל בִּשְׁעָרֶיוּ מִעֲשׁר הְּגְּנְהְ וְתִירְשָׁהּ וַנִּצְּהָרֶהְ וּבְּכַררת בְּקֵרֶהְ וֹצְאנֶהְ וְכְלֹדנְרָכִיוּ אֲשֶׁר הְּהֹרְ וְנִרְכַתֶּיוּ וְתְּרוּמֵת יָבֶּהְ: (Deut.) מוֹ בְּלֵדְנְיְרָיִהְ אֲשֶׁר הְּהֹרְ וְנִרְכַתְּיִהְ וְתְּרוּמֵת יָבֶּהְ: נַיִּרְא בְּעָקֹב רְנְּלְיֵוֹ נַיִּלְּהְ בְּעָרְה בְּשָׁרָה בְּשָׁרְ לָאָה יַעֲקֹב אָתִדְרָחֵל בַּתִּילְכְן אֲחִי אִמּוּ רְעָה יַעֲקֹב אָתִדְרָחֵל בַּתִּילְכְן אֲחִי אִמּוּ וְנִינִּשׁ וְעָקֹב נַיּנֶל אֶת־הַאֶּכֶן מִעַל פִּי וְשָּתְרצאוּ לָבָן אֲחִי אִמוּ וְנִינִּשׁ וְעָקֹב נַיִּנְל אֶת־הַאֶּכֶן מִעַל פִּי הַבְּאַר וַיִּשְׁקְ אֵתִרצאוּ לָבָן אֲחִי אִמוּן לָבֶן אֲחִי אִמְוֹ בְּלְבִי בְחִילְשְׁר בַּשְׁבְעְחִיעְשָׁר הַבְּאַנִית שְׁנִים הַאָּנִי בְּשִבְעְחִיעְשָׁר וֹם לַחְרָשׁ בּשִׁנִי בְּשִׁבְעְחִיעְשָׁר הַשְׁבִים הַנְּים הַנְּים הַנְּה נְבְּקְעוֹ בְּלִ־מִעְיְנִית תְּהוּם רַבָּה וַאֲבָּת הַשְּׁבִים הַנָּה נְבְּקְעוֹ בְּלִיםעְיִנִית תְּהוּם רַבָּה וַ אֲבָּה (Gen. 7, 11) הַשְׁמִים נִפְּתְחוּ: (Gen. 7, 11)

Lección IV

El dativo. - El acusativo. - El vocativo.

- 1. El dativo se emplea—a) con el verbo sustantivo דְּיָהְ hubo, y los adverbios אַין hay, אַין no hay, en su significación de tener: v. g.: עָצאן הַרְבָּה הָיָה לִי: y tuve muchos rebaños (Eccles. 2, 7); אַין לו no tiene él (Levit. 11, 10);
- b) en las oraciones pasivas para expresar la persona agente: v. g.: בְּרוֹךְ אַרָה לִיְהוֹךְה bendito seas por el Señor (I Sam. 15, 30);
- c) en las frases «por lo que hace a...; por lo que se refiere a...; en cuanto a...»: v. g.: הַן לְצֶּדֶק יִמְלֶּדְ וּלְשֶׁרִים ישרו: he aquí que según justicia reinará el rey, y, por lo que hace a los príncipes, mandarán según derecho (Is. 32, 1);
- d) para designar el cambio de una cosa o persona de un estado en otro con los verbos hacer, nombrar, elegir, trasformar, etc.; poniéndose en dativo lo que en latín es predi-

cado en acusativo o nominativo: v. g.: בִּילְה לְיוֹם יָשִׁיְמוּ: la noche hicieron día (lob. 17, 12);

- e) para indicar la tendencia o dirección, el fin que uno se ha propuesto, la causa por la que sucede algo, la norma según la cual se hace, el instrumento con que se ejecuta, aquel en cuyo provecho o daño cede, y hasta la persona o cosa de que se habla, ríe o llora, etc.: v. g.: ייי ייי ייי ייי ייי ייי ייי לפצעי וילך לחברתי he muerto a un hombre por la herida que me causó y a un joven por la eontusión que me produjo (Gen. 4, 23); ייי ייי ייי אחר הוא: cada uno según su lengua (Gen. 10, 5); ייי אחר הוא: dí de mí; hermano mío, (es) él (Gen. 20, 13);
- g) para designar una frase que debe escribirse o un nombre que se ha de imponer a una persona (lamed inscriptionis): v. פּיאמר יְהוָה אָלֵי קַחְדְלָּהְ נְּלָיוֹן נְּרֵוֹל וֹרְהֹב עְלָיוֹ ? עַלְיוֹ בְּרֵוֹל וֹרְהֹב עְלָיוֹ ? עַלְיוֹ הַשְּלֵל הְשׁ בְּוֹי יִשְּלֶל הְשׁ לְּבִּיהְר שְׁלֶל הְשׁ בְּוֹי (te) una tabla grande y escribe sobre ella con estilo vul gar: «apresúrate a quitar los despojos, apresúrate a robar» (ls. 8, 1);
- h) con menos frecuencia, para denotar el lugar donde una persona o cosa se encuentra, el liempo en que sucede algo y la condición en que álguien se halla: v. g.: זְבוּלְן לְחוֹף Zabulón habitó a orillas del mar (Gen. 49, 13); por la mañana (Ps. 30, 6); בַּלְרְרְאֵשׁ לְחֲלִי toda cabeza (está) en enfermedad (enferma) (Is. 1, 5).
- 2. El acusativo expresa, además del término directo de la acción,—a) el lugar; respondiendo a la pregunta ¿en dónde? con verbos de quietud, y a la pregunta ¿a dónde? con verbos de movimiento: v. g.: ישׁב פַּחַר דְאָהֶל y él es-

taba sentado a la puerta de su tienda (Gen. 18, 1); NY

sal al campo (Gen. 27, 3);

b) el tiempo; contestando a las preguntas ¿cuándo? y ¿en cuánto tiempo?: v. g.: יְהוָה בּקָר הִשָּׁמֵע קולִי: ¡Señor,! por la mañana escucha mi voz (Ps. 5, 4); שַׁשֶּׁת יָמִים הַעֲבְרּ: (durante) seis días (Ex. 20, 9);

c) espacio y medida: v. g.: הַרָּדְ בַּמִּדְבָּר הַרֶּדְ יוְם: an-

duvo en el desierto el camino de un dia (I Reg. 19, 4);

d) con verbos neutros, la parte del sujeto o cosa a que se refiere el estado significado por los mismos: v. g.: קֹלָה

אחדרגליו: enfermó de sus pies (I Reg. 15, 23);

e) instrumento, modo, ayuda, etc.; empleándose como una locución adverbial: v. g.: ישָׁקֶר עוְרוּנָי injustamente me oprimen (Ps. 119, 78); בְּה אָחָר (uno ore) unánimemente (I Reg. 22, 13).

- N. B. Los nombres derivados de verbos transitivos toman acusativo en vez de genitivo, como si fuesen participios o infinitivos: v. g.: מָלְאָה הָאָרֶץ הַיָּה אָחִיהוּהְנוּ (está) la tierra del conocimiento del Señor (Is. 11, 9).
- 3. El vocativo se expresa, no solo por medio del articulo (Lec. I, 1, c.), sino también por la repetición del nombre o su simple enunciación: v. g.: וְיִקְרָא אַלְיוֹ מַלְאַךְ וְהוֹנְה מִךְ אַלְיוֹ מַלְאַךְ וְהוֹנְה מִרְ אַבְּרְהְם אַבְּרְהְם וַיֹּאמֶר הְנְנִי: y un ángel del Señor le gritó desde el cielo y le dijo: ¡Abraham, Abraham! y dijo: héme aquí (Gen. 22, 11); הְרָב עוֹרִי עֵל רוְעִי: ¡espada! vela sobre mi pastor. (Zach. 13, 7).

EJERCICIO 4.º

אָהַב	Amó	קבר	Aliado
אפרום	Efraim	קברון	Hebrón
	Carne	יהורה	Judá
בור	David	יופף	José
זקנים	Vejez	יָּהָיר יָּהָיר	Unico

ילד	Hijo, jóven	נֶסָה ן	Tentó
	Isaac	עלה	Ofrenda, holocausto
	Quedó, restó	על־כֵּן	Por lo cual
רש	Hay, tuvo	קבש	Sesantificó, seconsagró
בַּתַב	Escribió	קטָן	Pequeño
לבר	Sólo	שֶׁבֶפ	Tribu
מרנה	Moría	שָׁבִיעִי	Séptimo
מְשַׁח	Ungió	שַבָּת	Descanso, sábado
	Muerto	שָׁם	Allí
נוַח	Descansar	שש	Seis

ים לַבָּרוֹ מָת נַינָתָר זְקְנִים קּמָן וְאָחִיו מֵת נַינָתֵר הוּא לְבַרוֹ 1.° לְאִפוֹר וָאָבִיו אָהַבְּו:(Gen. 44, 20)~בייבאו כָּל־שִׁבְטֵר יִשְׂרָאֵל אָל־דָּוֹר חֶבְּרֻוֹנָה וַיִּאִמְרוּ לֵאמר הִנְנוּ עַצְמְה וּבְשֶׂרְה אֲנְחְנוּ: נַיָּבאוּ כָּל־זַקְנֵי וִשְׂרָאֵל אֶל־הַמֶּלֶךְ הֶבְּרֻונָהנַיּמְשְׁחוּ אֶת־דָּוַר לְמֶלֶה עַל־יִשְׂרָאֵל: (II Sam. 5, 1-3) בְּרִיְהֹנְה אַלִי לאקור: וְאַתָּה בֶּן־אָרָם קַח־לְּךָּ עִץ אָחָר וּכְתֹב עָלָיו לִיְהוּדָה וּלְכָנֵי יִשְׂרָאֵל חָבֶרֶו (חַברוֹ -K) וּלְקַח עֵץ אֶחָד וּכְתבׁ עָלָיו לְיוֹםֶר עץ אָפְריִם וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל חֲבֵרֶו (הַבֵּרוֹ .K.): (Ezeq. 37, 16) ים שָׁשֶׁת־יָמִים עָשָׂה יָהוָה אֶת־הַשָּׁמִיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֶת־הַיָּם -4.° וָאָת־כָּל־אָשֶׁר־כָּם נִינַח כַּיוֹם הַשְּׁבִיעֵי עַל־כֵּן בָּרַךְ יְהנָה אֶת־ יום הַשַּׁבָּת נַיָּקַרְּשֵׁחוּ: (Ex. 20, 11) -5.º וְהָאֱלֹהִים נַפָּה אֶת־ אַבְרָחָם וַיּאמֶר אֵלָיו אַבְרָחָם וַיּאמֶר הִגְנִי: וַיּאמֶר קַח־נָא אֶת־ בּנָּד אֶת־יָחִידָּד אֲשֶׁר־אָםּכְתַ אֶת־יִצְּחָק וַלֶּדְּ־לְּדּ אֶל־אֶרֶ״וֹ הפרנה והעלחו שם לעלה על אחד ההרים אשר אמר אליף: (Gen. 22, 1-2)

Lección V

Aposición de los nombres.-Repetición del sustantivo.

- 1. La aposición de los nombres, o sea, la unión de dos nombres en estado absoluto,—a) no sólo tiene lugar en hebreo cuando ambos designan una misma cosa o persona, sino que también expresa a veces las relaciones de peso, medida, forma, materia, etc., que suelen indicarse por el estado constructo: v. g.: מְּבֶּבֶּה מִבְּבֶּה una mujer viuda (I Reg. 17, 10); בְּבֶּבֶּה מֵבֶּה מֵבְּה מֵבְּה מֵבְּה מִבְּה מִבְּי מִבְּה מִבְּה מִבְּי מִבְּה מִבְּה מִבְּה מִבְּי מְבְּי מְבְּי מִבְּי מִבְּי מִבְּי מִבְּי מִבְּי מִבְּי מְבְּי מְ
- b) Si el primer sustantivo lleva preposición o artículo, suele repetirse enfáticamente en el segundo; aunque no siempre: v. g.: בַּשְּׁרֶה בַּפִּרְבָּר en el campo desierto (los. 8, 24); בְּרָהְ מִלְּרָה לְנָחוֹר אֲחָר אַבְּרְהְם: engendró Melca para Nacor, hermano de Abraham (Gen. 22, 23)
- c) El numeral que se refiere al primer sustantivo, va después del apuesto: v. g.: בְּבְשִׁים בְּנֶיְ־שָׁנָה הְבִישְׁנָה בְּנִיְ־שָׁנָה בְּנִיְ־שָׁנָה cinco corderos, hijos de un año (Num. 7, 29).
- 2. La repetición del sustantivo expresa—a) muchedumbre o abundancia: v. g.: וְלְצִיוֹן וְאָכֵּוֹר אִישׁ וְאִרשׁ יְלֵּדְרַבְּהְּיִּ y de Sión se dirá: hombre y hombre (muchos hombres) han nacido en ella (Ps. 87, 5);
- b) universalidad: v. g.: ער־שׁנֵי דר יָדְר; hasta los años de generación y generación (en todas las generaciones futuras) (loël 2, 2); יוֹם יָוֹם tia tras día, todos los días (Gen. 39, 10);
- c) distribución: v. g.: דבר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְקַח מֵאָהָם habla a los hijos de Israel y toma de cada uno de ellos una vara por tribu (Núm. 17, 17);
- d) diversidad, llevando siempre en este caso wau el sustantivo repetido: v. g.: אָכֶן וָאָכֶן אִיפָה וְאִיפָה תּוְעָכֵת יְהוָה peso y peso, efa y efa, cosas abominables a

Dios ambas (Dios aborrece la diversidad de pesos y efas) (Prov. 20, 10); בלב ולב ידברו: hablan con corazón y cora-

zón (corazón falso, fingido) (Ps. 12, 3);

e) énfasis, exclamación, etc.: v. g.: בי הוא יונה: el que vive, el que vive, él te confesará (ls. 38, 19); אלי אלי ו לכוה עובקני: Dios mío, Dios mío! gpor qué me has abandonado? (Ps. 22, 2).

EJERCICIO 5.º

איפה	Efa (medida)	עבר	Rebaño
באַרת	Pozos	עקק	Valle
בָנָה	Edificó	רנת	Espacio
חַמֶּר	Asfalto	רעה	Pastor
כִּים	Bolsa	שרים	Sidim
מָרִיבָה	Riña	שֶׁבֶת	Habitación
נָקוּ	Natán		

יון ניאטֶר אַבְרָם אֶל־לוט אַל־נָא תְּהִי מְרִיבָה בֵּינִי ובֵינָּה וּבֵין 1.º ר עַר וּבֵין רעָוֶךְ כִּיראָנְשׁים אַחִים אֲנְחְנוּ: (Gen. 13, 8) בּיִּחְר קַבַר־יָחנָה אֶל־נָתָן לַאמִר: לַךְּ וְאָמַרְתָּ אֶל־עַבְדִּי אֶל־דָּנִר כּה —3.° (II Sam. 7, 4-5) אָמֵר יְהוְּדֶה הַאַתָּה תִּבְנֶה־לִּי בַיִּת לְשִׁבְּתִּי: עָטֶק הַשְּׁדִּים בֶּאֱרוֹת בֶּאֱרוֹת חֵמֶר: (Gen. 14, 10) בּיָהֵן –4.° (יַעָקב) בְּיַד־עֲבָדִיו עֵבֶר עָבֶר לְבַדְּו וַיֹּאמֶר אֶל־עֲבָדָיו עִבְרוּ לְפָנֵי וְרֶנָח הָשִׁימוּ בֵּין עָדֶר וּבֵּין עֶדֶר: (Gen.32,17) –לא־יִדְנָה לְּהְ בְּכִיקה אֶבֶן נָאֶבֶן בְּרוֹלָה וּקְשַנְה: לא־יִדְיָה לְדְּ בְּבִיתְּהְ אֵיפָה וָאִיפָּה גְּרוֹלָה וּקְטַנָּה: אֶבֶן שְׁלַמָּה וָצֶּרֶק יָהְוֶה־לֵּךְ אִיפָּה שְׁלַמָּה (Deut. 25, 13-14) וצהק יהיה־לה:

DEL ADJETIVO

Lección VI

Concordancia del adjetivo calificativo con el sustantivo. — Concordancia del predicado con el sujeto.

- 1. El adjetivo calificativo—a) se pone después del sustantivo y concierta con él, lo mismo que el participio, en género y número: v. g.: בְּן חָבֶם יְשַׁכֵּח־אָב el hijo prudente alegra al padre (Prov. 15, 20); בְּלִים וְעַצְּמִים: pueblos grandes y poderosos (Deut. 4, 38).
- b) El nombre colectivo lleva generalmente el adjetivo o el participio en plural: v. g.: הָעָם הַהּלְכִים בַּחֹשֶׁךְּ רָאוֹ אוֹר el pueblo que andaba en tinieblas vió una luz grande (ls, 9, 1).
- e) El plural mayestático pide ordinariamente el adjetivo en singular: v. g.: אַלְהָיִם צַּדִּיק: Dios justo (Ps. 7, 12).
- d) El dual se construye con adjetivos y participios en plural: v. g.: חַוְקוּ וְבָוֹם רְפוֹת וֹבְרְכֵּוֹם כְּשְׁלוֹת אַכְּוֹצוּוּ fortale-ced las manos débiles y robusteced las piernas cansadas (ls. 35, 3).
- e) Si un sustantivo de género femenino lleva dos adjetivos, el uno se pone en la terminación femenina y el otro en la masculina: v. g.: יוֹחָלָק מְּבֶּרֶק הְרִים viento grande y fuerte que quiebra los montes (I Reg. 19, 11).
- f) Cuando dos o más sustantivos tienen un mismo adjetivo, suele ponerse éste en plural, y en la terminación masculina, si los sustantivos son de distinto género; pero a veces concierta en género y número con el más próximo: v. g.: בְּבְרָהֵם וְשָׁרָה וְקַבְּיִם הַאָּרָה וְקַבְיִם הַאָּרָה וְקַבְיִם הַאָּרָה וְקַבְיִם הַאָּרָה וְקַבְּיִם הַאָּרָה וְתַּבְּיִם הַאָּרָה וְתַּבְּיִם הַאָּרָה וְתַּבְּיִם הַאָּרָה וְתַּבְּיִם הַאָּרָה וְתַּבְּיִם הַאָּרָה וּתְבִּים הַאָּרָה וּשְׁרָה וּתְבִּים הַאָּרָה וּתְבִּים הַאָּרָה וּתְבִּים הַאָּרָה וּתְבִּים הַאָּר וּתְבִּים הַאָּרָה וּתְבִים הַאָּרִים הַאָּרָה וּתְבִּים הַאָּרִים הַאָּבְיּה וּתְבִּים בּיִבְּים הַעְּרָה וּתְבִּים הַאָּב וּתְבִּים הַעְּבְּים הַאָּבְים הַאָּבְים הּאָב וּתְבִּים הַאָּב וּתְבִּים הַאָּב וּתְבִּים הַעְּבְּים הַאָּב וּתְבִּים הַאָּב וּתְבִּים הַאָּב וּתְבּים הַאָּבּים בּיּבּים בּיבּים בּיבּים

- N.B. 1.º En vez del adjetivo calificativo se emplea muchas veces, como complemento, el sustantivo que expresa la cualidad: v. g.: יְשְׁאָלונֵי מִשְׁפְּטֵיר יִשְׁאָלונֵי מִשְׁפְּטֵיר me piden juicio justo (Is. 58, 2).
- 2.º El sujeto de una cualidad inherente o distintiva se designa con los nombres, בַעל señor, אִישׁ hombre, בַן hijo, בַן hijo; los cuales aparecen en estado constructo, formando frecuentes hebraismos: v. g.: אָבָה בַּעַל הְחַלמוֹת הַלְּוֶה בַּאָי he aqui que viene el soñador, él mismo (Gen. 37, 19); בנות הַשִּׁיר: hombre hablador (Ex. 4, 10); בנות הַשִּׁיר: las cantoras (Ecles. 12, 4).
- 2. El predicado—a) concierta por regla general con el sujeto en género y número: v. g.: יְרָנְהַעְּ דְרָנְם y la serpiente era astuta (Gen. 3, 1).

b) Ordinariamente va el predicado sin artículo, antepuesto al sustantivo y suprimida la cópula קוֹב: v. g.: מוֹב:
bueno (era) el árbol para comer (Gen. 5, 6).

c) Cuando lleva artículo el predicado, suele posponerse al sustantivo con el verbo קָּוֹךְ o el pronombre יווּא בּקְטִּוּ: v. g.: David era el más pequeño (I Sam. 17, 14)

EJERCICIO 6.º

אָכִון	Así sea	משורה	Capacidad
היו	Hin (medida)	משקל	Peso
מאונים	Balanza	פַּתָה	Engañó
מַדָּה	Dimensión		

-2.º (Ps.95,3) אֵל נְּדוֹל יְהוְיֶה וּמֶלֶּהְ נָּדוֹל עַלִּדְּכָּל־אֱלֹהוְט: (Ps.95,5) -2.º פַּרוֹךְ יְהוְה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מַקּעוֹלָם וְעַדְ הָעוֹלֶם אָמֵוֹ וְאָמֵוֹּ (Ps.) -3.º (41, 14 פַּרוֹךְ יְהוְה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מַקּעוֹלָם וְעֵד הָעוֹלֶם אָמֵוֹ וְאָמֵוֹּ (41, 14 –3.º (41, 14 פַּמִּישְׁכָּל (Prov. 16, 29) -4.º (Prov. 16, 29) וּבַמְּשׁוֹרֶה: מאוְגִי צֶּדֶק אֵבְנִי אֶבֶל אֵיפֶת צֶּדֶק וְהִיוֹ צֶּדֶק יְהְיָה לֶּכֶבְי אֲנִי יְהְנָה אֱלְהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִאֶּכֶי מִאֶּרָי (Levit. 19,35-36) מִאֶּרֶי מִצְּרָים: אַלֵּי יְהוָה אֱלְהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִאֶּרֶי (Levit. 20,7; 19-36)

DE LOS NUMERALES

Lección VII

Numerales cardinales.-Numerales ordinales.

- 1. De los cardinales—a) אַחָר uno, es adjetivo y concierta con su sustantivo en género: v. g.: יוֹשׁ אָחָר un varón; יוֹשׁ מְחַר אַחַר עוֹה עוֹה una mujer.
- b) Los cardinales desde 2 hasta 10 inclusive, se unen al sustantivo numerado, de tres modos:—α) en estado constructo, delante del sustantivo: v. g.: שֵׁלְשֵׁת יְבִינוֹם tres días (Exod. 10, 22);—β) en estado absoluto, delante del sustantivo: v. g.: שֵּלְם חֲבִינוֹת שֵׁלְהָנוֹת! עִיכְה שִׁלְהָנוֹת! עִיכְה שִׁלְהָנוֹת! γ) en estado absoluto, detrás del sustantivo: v. g.: מֵלְם חֲבִינוֹת! עִינוֹת! עִּינִים הַבְּינִים בּיִנוֹת! עִינִים בּינוֹת בּינוֹת! עִינִים בּינוֹת! עוֹנִים בּינוֹנוֹת! עוֹנִים בּינוֹת! עוֹנִים בּינוֹת! עוֹנוֹת! עוֹנִים בּינוֹת! עוֹנִים בּינוֹת! עוֹנִים בּינוֹת! עוֹנוֹת! עוֹנִים בּינוֹת! עוֹנִים בּינוֹת! עוֹנִים בּינוֹת! עוֹנוֹת! עוֹנוֹת!
- N. B. Como se ve por los ejemplos propuestos, el sustantivo aparece en plural con estos cardinales; alguna vez, sin embargo, especialmente si es colectivo, se encuentra en singular: v. g.: אַשְּׁרָה לֶחֶם diez panes (I Sam. 17, 17).
- c) Los cardinales desde 11 hasta 19 inclusive, llevan generalmente en plural su sustantivo apuesto; aparecen, sin embargo en singular los nombres, בָּבָּי alma, אִישׁ varón, מַבָּי año, etc.: v. g.: שַׁבֶּר אַהִים doce hermanos (Gen. 42, 13); יוֹם: once días (Deut. 1, 2).
- d) Las decenas desde 20 hasta 90, si van delante del sustantivo, lo tienen generalmente en singular; pero si van detrás de él, lo llevan ordinariamente en plural; el primer caso es más frecuente: v. g.: נְיְהָר הְנָשֶׁם עַלְּהְהַץְּיִ אַרְבָּעִים לְיִלְהּי y hubo lluvia sobre la tierra cuarenta días y cuarenta noches (Gen. 7, 12); sesenta codos (II Chron. 3, 3).
- e) Con los números compuestos de unidades, decenas, etc.; el sustantivo— α) se antepone en plural,— β) o se pospone en singular,— γ) o se repite, en plural después de

las unidades y en singular después de las decenas: v. g.: ישׁנִים שְׁשִׁים וְשְׁנֵים sesenta y dos semanas (Dan. 9, 25); פּנִים שְׁשִׁים וְשְׁנֵים שְׁנִים וְשְׁנֵים וְשְׁנֵים עְשָׁים וְשְׁנֵים עְשִׁים וְשְׁנֵים עַּנְים וְשְׁנֵים עַּנִים וְשְׁנִים עָּנִים מַחַּס מַחַ מַּנִים וְכְּאָת שְׁנִים וְכִּאָת שְׁנִים וְכִּאָת מָּנִים נְיִּבְּיִם מַחְּס מַחְּס מַחְּס מַחְּס מַחְּיִּים מְּבָּים מַחְּכָּים מַחְּבָּים מַחְּבָּים מַּחְּבָּים מָּבְּים מַחְּבָּים מַחְבָּים מַחְבָּים מַחְבּים מַּבְּים מַחְבָּים מַחְבּים מַחְבָּים מַחְבָּים מַחְבָּים מַּבְּים מַחְבָּים מַּבְּים וּכְּבְּים מַחְבָּים מַחְבָּים מַחְבָּים מַחְבָּים מַחְבָּים מַּבְּים וּכְּבְּים מִיחְבָּים מָּבְּים וּבְּבְּים וּבְּיִבְּים נְיִּבְּים מִּבְּים מִּבְּים מִּבְּים מִּבְּים מִּבְּים מִּבְּים מַּבְּים מַּבְּים מִּבְּים מַּבְּים מַבְּים מְבְּים מַבְּים מַ

- לות כופת, אַ אֶּלֶהְ mil, aparecen ora en estado constructo, ora en absoluto, ordinariamente delante del sustantivo en singular o en plural; con menos frecuencia se ven detrás del sustantivo puesto en plural: v. g.: בְּלְחֵי הְחָבוֹר הְחָבוֹר עָּרָה אִישׁי con la quijada del asno he muerto mil hombres (Jud. 15, 16); הַבְּרִים בַּוְאָה־אָלֶה cen mil talentos de oro (I Chron. 22, 14).
- g) Las unidades adoptan siempre la forma masculina ante מָאָה y la femenina en estado constructo, ante אָלֶהְיּי v. g.: אָלֶהְיּ מָאָה שָׁנְהְּיּ ochocientos años (Gen. 5, 4); שְׁלֶהֶי אִישׁי tres mil hombres (Ex. 32, 28).
- N. B. 1.º Omitense con frecuencia, cuando fácilmente pueden sobreentenderse por el contexto, los nombres que expresan la medida, el tiempo, el peso, etc.: v. g.: יַנְקר שֵׁשׁ־שְּׁעְרֵים יִי midió seis (efas) de cebada (Ruth. 5, 15); בְּחֶרְ לְּאָחִרְּן dí mil (siclos) de plata a tu hermano (Gen. 20, 16).
- 2.º Cuando al numeral corresponde tener articulo, lo lleva el sustantivo; mas si se omite éste, por tratarse de un objeto ya conocido, el numeral toma el artículo: v. g.: יבְּיִרְיִם לְּמֵעוֹן הַמְשִׁים לְמַעוֹן הַמְשִׁים הַצַּרְיִקִים (Gen. 18, 24); אר הָאַרְבָעִוֹם לְמַעוֹן הַ הַאַרְבָעִוֹם לֹא אָעֵשֶה בַּעַבוּר הְאַרְבָעִים: no haré por los cuarenta (justos) (Gen, 18, 29).
- 3.º El sustantivo אַכֶּיה codo, cuando le precede un número superior a las unidades, lleva el prefijo בְּיִאָרה בָּאַכֶּיה cien codos (Ex. 27, 9).
- 2. Los ordinales tienen las mismas reglas de concordancia que los adjetivos: v. g.: ביום הישני el día segundo (Gen. 1, 8); שני דניאל: Daniel era el segundo.

- 2.º Al contar los días del més, se omiten muchas veces las palabras ום día, y חֶדֶשׁ més: v. g.: בְּיָהְתָּ בְּרָאשׁוֹן בְּאֶחֶר וְשִׁשׁ־מֵאוֹת שְׁנָה בְּרָאשׁוֹן בְּאֶחֶר אָנִה מַנִים מַעַל־הָאֶרֶץ: sucedió en el año seiscientos uno, en el primer (més) en el primer (día) del més se secaron las aguas de sobre la tierra (Gen. 8, 13).

EJERCICIO 7.º

ארנה	Pareja	מֶרְכָּב	Carro
וַכֶּרוֹן	Recuerdo	סום	Caballo de tiro
מושֶׁב	Habitación, casa	פָּרָש	Caballo de silla
מְקְרָא	Reunión	הָרועָה	Sonido de trompeta

1.0 שַּבּתוֹן שַּבּת שַׁבָּתוֹן בִּיוֹם חַשְּׁבִיעִי שַׁבַּת שַׁבַּתוֹן מִקְּלָאכָה לא תְעֲשֵׂוּ שַׁבָּת הָוֹא לֵיהֹנָה בְּכֹל מִוֹשְׁלֵח הַשְׁעִ בְּלֹדְיְמֵי מְתוּשֶׁלֵח הַשַּׁע מוֹיְשָׁלַח הַשַּׁע מוֹיִשְׁלַח הַשְּׁע מִאוֹת שָׁנָה וַיְּמְתוֹ: (Gen. 5, 27) בּיִהְיוּ בָּלֹדְיְמִי מְתוּשֶׁלַח הַשַּׁע מִאוֹת שָׁנָה וַיְּמְת: (Gen. 5, 27) בּיִהִי לְשָׁלִםה אַרְבָּעִים אֶלֶף אָרְוֹת סוֹסִים לְמֶרְבָּבֵוֹ וּשְׁנִים־עְשָׂר אֶלֶף לְּשְׁלִםה אַרְבָּעִים אֶלֶף אָרְוֹת סוֹסִים לְמֶרְבָּבֵוֹ וּשְׁנִים־עְשָׂר אֶלֶף אָרְוֹת סוֹסִים לְמֶרְבָּבֵוֹ וּשְׁנִים־עְשָׂר אֶלֶּהְי בָּבֶּר יְהוְה אֶלִים מִשְׁה לֵאמְר: דַּבֵּר יְהוְה לָבָם אָלִרבּנִי וִשְּׁרָאל לֵאמְר בַּהוֹיֶשׁ הַשְׁבִיעִי בְּאֶחָר לַחְדָשׁ יִהְנֶה לְכָם שַׁבְּתוֹן זִּבְרוֹן הְרוּעָה מִקְרָא־קְּדָשׁ: (Levit. 23, 23-24)

DEL PRONOMBRE

Lección VIII

Pronombre personal separado-y sufijo.

1. El pronombre personal separado—a) cuando es sujeto de una frase sustantiva, incluye el verbo קוֹר, que se

suprime: v. g.: אָנִי יְהוֹהָה אֶלְהוֹכְם: yo (soy) Yahvé Dios vuestro (Lev. 18, 2).

- b) El pronombre separado de tercera persona se emplea muchas veces en lugar del verbo sustantivo: ע. פֵני וְשִׁכְעֵאֵל: estos son los hijos de Ismael (Gen. 25, 16).
- c) Cuando se quiere hacer resaltar más el pronombre, suele ir separado después del sufijo de la misma persona: v. g.: בְּרַבְנִי נַבּדֹאָנִי אָבִי bendíceme a mí también, padre mio (Gen. 27, 34).
- 2. El sufijo personal—a) unido al verbo expresa ordinariamente el término directo (acusativo), rara vez el indirecto (dativo): v. g.: מְלֶרֶנְ mátame (I! Sam. 1, 9); אָרֶי tierra meridional me has dado (Jos. 15, 19).

- c) De igual modo se une el sufijo a la partícula און y no directamente al verbo, cuando éste se halla en infinitivo absoluto, o viene precedido de su régimen; para que más fácilmente se distinga el sujeto del término, y a veces por razones de eufonía: v. g.: יוברור ארון מבל שביטי ושראל y elegirlo (y lo elegí) de entre todas las tribus de Israel (I Sam. 2, 28).
- d) El sufijo unido al nombre indica posesión, pudiendo referirse al sujeto (genitivo sujetivo) o al objeto (genitivo objetivo): יְרָאָרְהְּ עַל־פְּנֵי הְעָכִיִּים tu temor (el que te tendrán) sobre los pueblos (Deut. 2, 25); יִרְאָרְהְּ נִילְרָהְיּ tu temor (el que tú tienes) es tu esperanza (Job. 4, 6).

- e) El sufijo de tercera persona con las partículas לְ, פּט, etc., puede tener sentido, bien demostrativo, bien reflexivo: v. g.: בְּעָשִׁן לֵהֶט חֲנֹלְרוֹ e hicieron para sí ceñidores (Gen. 3, 7).
- f) Cuando una voz compuesta de nombre y genitivo pide sufijo personal, se une éste al genitivo: v. g.: מִיבְעָלָה בְּטְקוֹם בּטְקוֹם בּטְקוֹם בּטְקוֹם בּטְקוֹם בּטְּיִם בּטְקוֹם בְּטְקוֹם בְּטְקוֹם בְּטְקוֹם בְּעִבְּיִים בּטְּיִים בּטְקוֹם בְּעִבְּיִם בְּטְקוֹם בְּעִבְּיִם בְּטְקוֹם בְּעִבְּים בּטְקוֹם בְּעִבְּיִם בּטְקוֹם בְּעִבְּיִם בְּיִבְּיִם בְּעִבְּיִם בְּעִבְּיִם בְּעִבְּיִם בְּעִבְּיִם בְּעִבְיִם בְּעִבְּיִם בְּעִבְּיִם בְּעִבְּיִם בְּעִבְּיִם בְּעִבְּיִם בְּעִבְּיִם בְּעִבְּיִם בְּעִבְּיִם בְּעִבְּיִם בְּעִבְּיִים בְּעִים בְּעבִּים בּיִים בּיּיִים בּיּיִים בּיּיִים בּיּיִים בּיּיִים בּיּיִים בּיּיִים בּיּיִים בּיּים בּיּים בּיּים בּיּיִים בּיּים בּיּים בּיּים בּיּיִים בּיּים בּיּים בּיּים בּיּים בּיּים בּיִים בּיּים בּיִים בּיּים בּיּים בּיּים בּיּים בּיּים בּייִים בּיּים בּייִים בּיּים בּיּים בּיּים בּיּים בּיּים בּיִים בּיּים בּיּים בּיּים בּיּים בּיּים בּיּים בּיים בּיּים בּיּים בּיים בּיּים בּיּים בּיּים בּיּים בּיּים בּיים בּיּים בּיּים בּיים בּיּים בּיּים בּיּים בּיּים בּיים בּיים בּיּים בּיּים בּיוּים בּיים בּיּים בּיים בּיּים בּיּים בּיים בּיים בּיים בּיים בּיּים בּיים בּייִים בּיּים בּיּים בּיים בּיּים בּיּים בּיים בּיים בּיים בּיים בּיים בּייבּים בּייבּים בּייבּים ב
- g) Por pleonasmo aparece algunas veces el sufijo refiriéndose a una palabra expresa en la frase; pero frecuentemente, por el contrario, se omite, cuando fácilmente puede suplirse por el contexto: v. g.: יביאָה אַת הַרוֹטֵת יְהוֹים tráigala la oblación del Señor (Ex. 35, 5); יביאָה אַלהִים אָרֹדְיִם אָרֹדְיִם אָרֹדְיִם אָרֹדְיִם אָרֹדִים אָרֹדִים אָרֹדִים אָרֹדִים עָּרֹדְיִם אָרֹדִים עָּרֹדִים אָרֹדִים אָרֹדִים עָּרֹדִים אָרֹדִים עָּרֹדִים אַרֹדִים אָרֹדִים אַרֹדִים אַרִּדִים אַרִּדְים אַרִים אַרִּדְים אַרִּדְים אַרִּדְים אַרִּדְּים אַרִּדְים אַרִּדְים אַרִּדְים אַרִּדְים אַרִּדְים אַרִּדְים אַרִּדְים אַרִּדְים אַרִים אַרִּים אַרְים אַרְים אַרִּדְים אַרִּים אַרִּים אַרִּים אַרִים אַרִּים אַרִּים אַרָּים אַרִּים אַרִּים אַרִּים אַרִּים אַרְים אַרְים אַרְים אַרִּים אַרִּים אַרְים אַרְים אַרִּים אַרִּים אַרְים אַרִּים אַרְים אַרִּים אַרִּים אָּרִים אַרְים אַרִּים אַרִּים אַרִּים אָּרִים אָּיִים אָּיִים אָּיִים אָּיִים אָּיִים אָּיִים אַרְים אַרְיִים אָּיִים אָּיִייִים אָּיִייִים אָּיִּים אָּיִייִים אָּיִים אָּיִים אָּיִים אָּיִים אָּיִיים אָּיִייִים אָּיִים אָּיִים אָּיִים אָּיִים אָּיִים אָּיִים אָּיִיים אָּיִיים אָּיִיים אָּיִים אָּיִיים אָּיִים אָּיים אָּיִים אָּייִים אָּיִיים אָּיים אָּייִים אָּייִים אָּיים אָּיים אָּיים אָּיים אָּייים אָּייים אָּיים אָּיים אָּיים אָּייִיים
- N. B. 1.º En muchos casos el pronombre personal, especialmente en forma de sufijo, no concierta en género o en número con el nombre a que se refiere según el contexto: v. g.: מָבֶּינוֹ בֵּן אוֹ־בַּרָּבְּי no tenía (Jepté) fuera de ella hijo ni hija (Jud. 11,34); הַהוֹא אָמֵר וְלֹא יַעֲשֶׁה וְדַבֶּר וֹלָא יָעֲשֶׁה וְדַבֶּר נְלֹא יָעֲשֶׁה וְדַבֶּר נְלֹא יָעֲשֶׁה וְדַבֶּר נְלֹא יָעְשֶׁה וְדַבֶּר נִאָּ יִעְשֶׁה וְדַבֶּר נִאָּ יִעְשֶׁה וְדַבְּר וְנִקְנָה עַל־אִיבֶיף וְנָתְנוֹ יְהֹוֶה אֱלֹהֶיף בְּדֵּדְף: saldrás a luchar contra tus enemigos y Yahvé tu Dios los entregará en tu mano (Deut. 21, 10).
- 2.º Cuando el sufijo personal se refiere a varios sustantivos coordinados, debe repetirse con cada uno de ellos: v. g.: יוַקָּה עָשֶׁו אֶת־בְנָשִׁיו tomó Esau sus mujeres y sus hijos y sus hijas (Gen. 36, 6).

EJERCICIO 8.º

מליל	Idolo		למק	Lamió
אלישע	Eliseo	4	מָקָרָשׁ	Santuario
אַרָם	Aram	1.	נָבות	Nabot
חוחאל	Azael		עֶרָה	Congreso
חפרפרות	Topos	- 5	עטלפים	Murciélagos
כֶּלֶב	Perro		שַלַר	Arrojó

Lección IX

El pronombre demostrativo: su traducción,—su construcción, y su equivalente.

1. El pronombre demostrativo בול se traduce—a) algunas veces, sobre todo en el estilo poético, por el relativo; lo mismo ocurre con זוֹר ע ווֹר שָׁבְנְיוֹ זֶה שֶׁבְנְיוֹ זָה שֶׁבְנִים tu posesión, el monte Sión en que habitas (Ps. 70, 2).

b) Repetido en una misma frase, se traduce por éste, aquel; el uno, el otro: v. g.: יוֹאכֶיר זֶה בְּכה וְזֶה אָכוֹר בְּכְה יִי y dijo el uno de una manera y el otro dice de otra manera

(I Reg. 22, 20).

c) Precedido de la particula אַ equivale al interrogativo qué, cuál, etc.: v. g.: אָרְכּוּה עִיר אַהְהּ ¿de qué ciudad

(eres) tú? (II Sam. 15, 2).

d) Muchas veces se traduce adverbialmente determinando tiempo, lugar, o modo, aquí, alli, acá, ahora, así, etcétera; y unido a las partículas interrogativas, sirve para darles más fuerza: v. g.: בְּוֶה aqui (en este lugar) (Gen. 38, 21); entonces (en este tiempo) (Est. 2, 13); מוֹה לפתה לפתה (Gen. 27, 36); מעמים (Num. 22, 24); מי מוֹה בעמים ya dos veces (Gen. 27, 36); בי בּוֹה בֹּעְמִיהׁ, pues? (Thren. 3, 37); בי בּוֹה בֹּעִמִיהׁ (Gen. 18, 13).

2. Se construye el demostrativo—a) con artículo y pospuesto al sustantivo, y aun al adjetivo, cuantas veces lleva artículo el sustantivo: v. g.: אַר רַוּוֹם רַוּוֶּה hasta este día (el día de hoy) (Gen. 32, 33);

b) sin artículo y antepuesto al sustantivo, siempre que sea el predicado de la oración: v. g.: אַשֶּׁר־צַּוְּה פּגָּם esta (es) la palabra que mandó el Señor (Ex. 35, 4).

3. Equivale al demostrativo, algunas veces, el pronombre de tercera persona, con la diferencia de que בוו se refiere a un objeto presente, א בוו א מוח a un objeto del que se ha hecho mención o conocido: v. g.: וְהַלֶּרְ עָרָה אָתִיבְּלַ הוֹא הְיָה אַבִי y engendró Hada a Yabat, éste fué padre de los que habitan en tiendas de campaña y de los pastores (Gen. 4, 20).

N.B. 1.º El mismo... (idem) se expresa en hebreo por הִיא ע הוא tú (permaneces) el mismo (Ps. 102, 28);

2.º Él mismo, mismo...(ipse) se expresa por הוא ע הוא si se refiere a persona, y por עצם (hueso) en estado constructo ante el nombre, si se refiere a cosas: v. פּ.: אוֹך: פוֹן אַרנִי הוא לְכֶם אוֹך: el Señor mismo os dará una señal (Is. 7, 14); בְּעָצֵם הַשְּׁטֵים como el cielo mismo (Ex. 24, 10).

EJERCICIO 9.º

נְרְעוֹן	Gedeón	צַרַף	Probó
121	Envejeció	ראָה	Vidente
ילר	Engendró	שאול	Saúl
מוש	Manosear	שמואל	Samuél
עשר	Esau		

Prov. 25,) יְבֶּקְנָה אֲמֶלְי בָּרוֹ בִּי־זְבֶּנְנָה אִמֶּלְי בָּרוֹשׁ נְדְּבָרוֹשׁ נְדְּבָרוֹשׁ נְדְּבָרוֹשׁ נְדְּבְרוֹשׁ נְדְּבָרוֹשׁ נְדְּבָרוֹשׁ נְדְּבָרוֹשׁ נְדְּבָרוֹשׁ נְדְבְּרוֹשׁ נְבְּרוֹשׁ נְבְּרוֹשְׁ נִיּאמֶר הַנְּנְדְה־נָּא לִי אֵי זֶה בֵּית הָראֶה: (I Sam. 9, 18-19) ניען שְׁמוֹאֵל אֶת־שָׁאוֹל ניִאמֶר אֲנָבִי הְרָאָה: (18-19, 18-19)
בייאמֶר יִצְּחָק אֶלֹ־יַצְקֹב נְיָשְׁה־נָּא נְצָקֹב הְלֹיִצְקֹב נְיָשְׁהְנָבְיוֹ נִיְיְשָׁאֲחוֹ נִיּאמֶר בְּנִי עָשְׁוֹ אִם־לֹאְ: נִינִּשׁ יַצְקֹב הְלֹב אֶלִינְ עָבְּר בּוֹבְר אוֹתָם אֶלֹ־הַפֵּיִם וְאֶצְרְפָנוֹ לְבְּלְב וְחָיָה אֲשָׁר אבִר אבֹר אַבְּר וְחִיב הוֹשְׁ עִבְּר אַבְּר אַבְּר הוֹא לֹא נֵלְךְ: אַמְר אבִיר אַבְּיך זֶה לֵא־נֵלְךְ עָמְרְ הוֹא לֹא נֵלְךְ: (Judic.)
נְבל אֲשֶׁר־אמֵר אַבֶּיך אֵבֶּר אֹבְר עִמְרְ הוֹא לֹא נֵלְךְ: (Link לֹא יִלְדְּ: (Link לֹץ בְּבָּר בַּבְּר בְּבָּר בְּבְּר בְּבְר בְבְּר בְּבְּבְר בְבְּר בְּבְּבְר בְּבְּר בְּבְּר בְּבְּר בְּבְּר בְּבְּר בְבְּבְר בְּבְּבְר בְּבְּר בְּבְּר בְּבְּר בְּבְּר בְּבְּר בְּבְּר בְּבְר בְבְּר בְבְר בְבְּר בְּבְר בְבְּבְר בְבְּר בְבְּר בְבְּר בְּבְר בְבְּבְר בְבְּר בְּבְּר בְבְּבְר בְבְּר בְּבְּר בְבְּבְר בְבְּיִבְּי בְּבְּר בְּבְּר בְּבְּר בְּבְּר בְּבְּבְר בְּבְּר בְּבְּר בְּבְּר בְבְיִבְר בְבְּר בְּבְּר בְּבְּר בְּבְּר בְּבְּר בְּבְּבְּל בְבְּבְר בְּבְּבְר בְּבְבְּבְיוֹב בְּבְּבְר בְּבְּר בְבְבְיוֹב בְּבְבְיוֹב בְּיִבְיבְר בְּבְיבְּר בְּבְּר בְבְּבְּבְּב בְּבְבְּבְיוֹב בְּבְיבְר בְבְּבְר בְּבְבְיוֹב בְּבְבְיוֹם בְּבְּבְבְנִיוֹ בְּבְבְּבְיוֹב בְּבְיבְיבְיבְיוֹ בְּבְּבְיבְיבְיבְיבְּבְּב בְּבְיבְיבְיבְיבְיבְים בְּבְּבְיבְיבְּבְּבְיוֹם בְּבְּבְיבְיבְבְּבְּבְיוֹב בְּבְיבְיבְּבְיוֹב בְּבְיבְבְּבְיוֹב בְּבְּבְיבְיוֹב בְּיבְיבְיוֹים בְּבְבְּבְיוֹב בְּבְיבְּבְיוֹב בְּבְבְיבְבְיוֹב בְּבְבְיוֹב בְיוֹבְיבְיבְיוֹב בְּיבְבְיוֹי בְּבְבְבְיוֹבְיבְבְיוֹבְיוֹב בְּבְבְיוֹב בְּבְיוֹבְיוֹבְיבְיבְבְּבְיוֹב בְּבְבְיוֹב בְ

Lección X

El pronombre interrogativo: su traducción,—su construcción y su mayor énfasis.

1. El pronombre interrogativo se traduce—a) a veces en sentido indefinido por alguno, quien quiera que, algo, cualquiera cosa que, etc.: v. g.: אָשֶׁת בְּּטִילוֹת בַּלִּיְרְעָה־בִּיְרְיִּ la mujer de la necedad (la mujer necia) no se cuida de cosa alguna (Prov. 9, 13).

b) מחד ante los adjetivos (y tal vez ante el verbo) se traduce adverbialmente por cuán, cuánto, cómo, etc.: v. g.: יבור מבו אוולין: cuán (o qué) hermosos son tus tabernácu-

los! (Num. 24, 5).

2. Se construye el interrogativo—a) generalmente como sujeto o término directo del verbo; llevando siempre en

este segundo caso delante de sí la partícula מְּלֵהְ si es מְּלָהְ, ja-más si es מְלֵהְ: v. g.: מֵי נְעָלֶהְ: ¿quiên subirá? (Ps. 24, 3); מָה עָשִׁיהְ: מַ a quiên enviaré? (Is. 6, 8); מָה עָשִׂיהְ: ¿qué has hecho? (Gen. 4, 10);

b) a veces como complemento de un nombre en estado constructo: v. g.: בְּחִרְמִי אַהְּוּ chija de quién (eres) tú? (Gen. 24, 23);

- c) unido a cualquier clase de preposiciones: v. g.: לְמָר :הַנְעְרָה הַוֹּאְרָה cpara quién (de quién es) esta joven? (Rut. 2, 5); בְּמָה פָנִה qué? (Gen. 15, 8); עַרְ־מָה thasta cuándo? (Ps. 74, 9).
- 3. Adquiere mayor énfasis el interrogativo con el demostrativo (Sin. lecc. 9, 1 d) o la partícula אָפוֹא pues (tandem): v. g.: יְלֶבֶה אָפוֹא מָה אָנִינְי y a tí qué te haré, pues, hijo mío? (Gen. 27, 37).

EJERCICIO 10.º

אפוא	Pues	עשק	Oprimió
חַמור	Asno	צוד	Cazar
קבר	Tímido	ציר	Caza
קשנח	Ungido		

1.º נַיּאמֶר יְהוָה אֶל־גָּדְעוֹן רַב הָעָם אִתְּּך: וְעַהָּה קְּרָא נָא בְּאִוְגִּי –2.º (Judic. 7, 2 3) –2.יְהוָה הָעָם לֵאמר מִי־יָרֵא וְחָרֵד יָשְׁב: (Ps. 8, 2) –3.º (Ps. 8, 2) אַרגִינו מָה־אַדִּיר שִׁמְּדְּ בְּכָל־הָאָרֶץ: (Ps. 8, 2) שִׁמוּאֵל אָל־כָּל־יִשְׁרָאֵל: הִנְנִי עֲנוּ כִי נָנֶדְ יְהוָה וְנָגֶדְ מְשׁיחוּ שְׁמוּאֵל אָל־כָּל־יִשְׁרָאֵל: הִנְנִי עֲנוּ כִי נָנֶדְ יְהוָה וְנָגֶדְ מְשׁיחוּ אַת־שׁוֹר מִי לְקַחְתִּי וְאָת־מִי עְשֵׁקְּחִי: (Sam.) אָת־שׁוֹר מִי לְקַחְתִּי בְיִבִי רָע: (Ps. 49, 6) –מִר־אַפּוֹא הוּא הַצֵּר־צִיִּדְ וַיָּבָא לִי: (Gen. 27, 33)

Lección XI

El pronombre relativo: usado como tal,—como mero signo de relación—y como conjunción.

- b) Los casos oblicuos del relativo se expresan por medio de los sufijos personales y las preposiciones, de la siguiente manera:

 - DAT. (para quien, para quienes...) אַשֶׁר לָה אָשֶׁר לָה (Dios) a quien (pertenece) el mar (Ps. 95, 5).
 - Ac. (que, al cual, a la cual, a quienes...) אַשֶּׁר אתוּ בפוץ אַשֶּׁר תִּדְפָנוּ v.g.: אַשֶּׁר אתָה כפוץ אַשֶּׁר תִּדְפָנוּ: v.g.: אַשֶּׁר אתָה: como la paja que dispersa el viento (Ps. 1,4).
 - AB. (en el que, del que, con el cual... etc.) אַשֶּׁר כּון, etc.: v. g.: הַאָּרִץ אַשֶּׁר־נְרוּ הַאָּרִץ אַשֶּׁר־נְרוּ: la tierra en que habitaron como peregrinos.
- N. B. 1.º Por una rara excepción encontramos פַאַשֶּׁר en Is. 47, 12; אַ שַּׁשֶׁר en el Gen. 51, 52.
- 2.º La misma construcción que אַשֶׁר tiene נוֹם usado como relativo. (Sin. lecc. 9, 1-a).

- c) Muchas veces se traduce איש por aquel que, el que, lo que, etc., (supliendo un antecedente demostrativo); lo cual sucede siempre que viene con preposición: v. g.: אַנְרָר על בֵּירְרְיּיִּ y dijo al que (estaba) sobre su casa (Gen. 43, 16).
- d) A veces, sobre todo en los libros poéticos, se omite el relativo, cuando fácilmente puede sobreentenderse por el contexto: v. g.: בְּרְיִבְּיִּךְ לֵא לְהְבֵּין cestará peregrina tu descendencia en una tierra que no les (es propia, o suya) (Gen. 15, 13).
- 2. אָשֶׁר como mero signo de relación—a) comunica su fuerza relativa a los adverbios; así שַׁשָׁ allí, אַשֶּׁר שָׁם de allí, אַשֶּׁר בְּוֹשְׁם de donde, etc.: v. g.: אָלְר הוְאָם en donde; בְּלְרַהְקִּקְוּם אֲשֶׁר נְבוֹא שָׁמָה אִכְּוֹרִילִי אָחִי הוְאי gar a donde vayamos dí de mí: hermano mío (es) él (Gen. 20, 13).
- b) A veces se suprime el adverbio, y se traduce אָשֶׁרְ por donde, en donde, a donde quiera que, etc.: v. g.: אָלֶר a donde quiera que fueres, iré (Ruth. 1, 16).
- 3. אָשֶׁר como conjunción tiene distintas significaciones; a saber:—a) enunciativa, que, después de los verbos oir, decir, jurar, etc.; llevando a veces la partícula אָר יַם פּוּרָנוּ אָר הוֹבִישׁ יְהוֹה אָר־כִּיִם־סוּף: v. g.: הענו אָר הוֹבִישׁ יְהוֹה אָר־כִּיִם־סוּף: hemos oído que Dios secó las aguas del mar Rojo (Jos. 2, 10);

b) final, para que, etc.: v. g: הָבָה וְנְבַלָּה וְנְבַלָּה שְׁם פּמ, descendamos y confundamos su lengua, para que no oiga el uno la lengua del otro (Gen. 11, 7);

c) causal, porque, etc.: v. g.: מוכים השנים מורקאָהוּר מונים השנים מורקאָהוּת mejor son dos que uno, porque tienen ellos más ganancia en su trabajo (Eccle. 4, 9);

d) condicional, si, etc., y alguna rara vez, concesiva,

aunque, etc.: v. g.: אָשֶׁר נְשִׁיא si pecare un princi-

pe... (Levit. 4, 22);

e) temporal, cuando, etc.: v. g.: אַשֶּׁר כְּרֵתׁ יְהוְה עָבּר יִבְיה יְשׁרְאָל: cuando Dios hizo un pacto con los hijos de Israel (I Reg. 8, 9);

f) de semejanza. así como, ¿cómo?, etc.: v. g.: אָשֶׁר בּנְבֶּיִךְ חַכִּיִם: ¿cómo se calientan tus vestidos? (Job. 37, 17).

N. B. אַשֶּׁר unido a las preposiciones las convierte en conjunciones: v. g.: ער אַשֶּׁר hasta que.

EJERCICIO 11.º

אכל	Comida	בשוני	Perdonado
אַמְתְחוֹת	Sacos de	עון	Pecado
אָתַי	Etai	קללה	Maldición

1.° אַשְׁרֵי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הָלַךְ בַּעְצַת רְשָׁעִים וֹכְדֶּרֶךְ חַשָּאִים לֹא עָמֶר וֹבְמשַׁב לֵצִים לֹא יָשְׁב: (Ps. 1, 1) -2.° (Ps. 1, 1) לֹא עָמֶר וֹבְמשַׁב לֵצִים לֹא יָשְׁב: (Ps. 1, 1) בְּיצֵו אֶת־אָשֶׁר עַלְּרַבִּיתו לֵאמֹר מֵלֵא אֶת־אַמְחָחְת הָאֲנְשִׁים אְכֶל: (A.º (Jay בִּיתו לַאמֹר מַלֵּא אֶת־אַמְחָחָת הָאֲנְשִׁים אְכֶל: (A.º (Jay בְּיתוֹ בְּלֵא יִחְשֹׁב יִנְשְׁרִי בְּשְׁרִי בְּשְׁרִי בְּשְׁרִי בְּשְׁרִי בְּשְׁרִי בְּשְׁרִי בְּיִבְּים לֹא יַחְשֹׁב הַבְּלְּךְ נִיאמֵר חַי־יְיחוֹה וְחֵי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ כִּי אִם בְּמְקוֹם אֲשֶׁר הְבָּיְהָ בִּי אִם בִּמְקוֹם אֲשֶׁר יְהְנָה שָׁבְּלְיָה אָם־לְּמָוֹת אְם־לְּחָיִים כִּי־שָׁם יְהְנָה עַבְּרָבְה וְבְּלָּחָה: אֶת־הַבְּכְּרָבְה אֲשֶׁר הִשְׁמְעוֹ אֶלִּכְינִוֹ נְחָן לְפְנֵיכֶם הַיִּוֹם בְּלְבָּה אָם־לֹא תִשְׁמְעוֹ אֶלִּרְמִצְוֹת יְהֹנְה אֵלְהַיכְם: וְהַלְּלָה אִם־לֹא תִשְׁמְעוֹ אֶלִרְמִצְוֹת יְהֹנָה אֵלְהִיכָם: וְהַלְּלָה אִם־לֹא תִשְׁמְעוֹ אֶלִרְמִצְוֹת יְהֹנָה אֵלְהַיבָּם: וְהַלְּלָה אִם־לֹא תִשְׁמְעוֹ אֶלִרְמִצְוֹת יְהֹנָה אֵלְהַ אֵלְהַיבָם: וְהַקְּלָלְה אִם־לֹא תִשְׁמְעוֹ אֶלִרְמִצְוֹת יְהֹנָה אֵלְהַיבְם: (Deut. 11, 26-28)

Lección XII

Modo de expresar en hebreo nuestros pronombres reflexivo,—
recíproco—e indefinido.

1. El pronombre reflexivo se expresa en hebreo—a) por las formas del verbo nifhal e hitpahel: v. g.: ירְחוֹלְ יִשׁרְאֵל se confortó (recobró fuerzas) Israel (Gen. 47, 2);

b) por el sufijo personal de tercera persona unido a una preposición: v. g.: הוו רעים אותם se apacentaron a sí mis-

mos (Ezeq. 34, 2);

- 2. El pronombre reclproco se expresa por איש en relación con און (hermano) o אַר (compañero) y sus respectivos femeninos (An. lecc. II, 5. א. א. 1.º): v. g.: אַר אָרשׁ y dijo el uno al otro—o—se dijeron entre si (Jon. 1, 7).
- N. B. En sentido disyuntivo, el uno—el otro se expresa por קָּד o o יְהָ repetidos (Sin. lecc. IX, 1 b): v. g.: אָקר גָּרָשׁם וְשֵׁם הָאֶּחָר גַּרָשׁם וְשֵׁם הָאֶּחָר (Ex. 18, 5-4).
- 3. El pronombre indefinido—a) alguien, alguno se expresa por בָּבֶּשׁ o אָדָם (An. II, 5); algunos, por בָּבֶּשׁ (⊕hay quienes...) el plural del nombre, o (⊕hay quienes...) el plural del nombre, o si alguno de vosotros ofreciere sacrificio (Lev. 1, 2); יְשֵׁבְּהָ עְמֵוּ יָמִים אָחָרִים: permaneciste con él algunos días (Gen. 27, 44);

ע נידון יביים בְּכִּוְשְׁמָר: (Neh. 5, 2); אַכּוּרִים בְּכִּוְשְׁמָר: estuvieron algunos días en la cárcel (Gen. 40, 4); כִּזִּקְנֵי (algunos) de los ancianos de Israel (Exod. 17, 5).

b) Algo, alguna cosa, se expresan por בל, בּל, סָל, סְלּרְבָּלְתְּ מִיְהוֹהְ נִבְּלְא מִיְהוֹהְ נָבְרִי v. g.: ימְאוֹמָה chabrá acaso algo difícil para Dios? (Gen. 18, 14); בְּיַבל אוֹכֵל דָבַר אוֹכֵל בָּבר בָּרְיִבְר בַּרְיִבְר בַּרְיִבְר בַּרְיִבְר אוֹכֵל בָּבר מְאוֹמָה cpodré por ventura hablar algo? (Num. 22, 38).

c) Nadie, nada, se expresan con las mismas palabras que alguien y algo respectivamente, precedidas de negación: v. g.: אין איש עכונו: nadie (está) con nosotros (Gen. 31, 50); מרובר בליורק: no quedó nada verde (Ex. 10, 15).

d) Cada uno o cada cual se expresa por איש solo o repetido: v. g.: איש לְּכִוּלְכוֹן איש לְכִוּלְכוֹן y marcharon cada uno a su lugar (Judic. 9, 55); בַּרְצוֹן אִישׁ נְאִישׁ según el gusto de cada uno (Esth. 1, 8).

c) Cada, todo, se expresan por sin artículo: v. g.:

בְּכֶל־שָׁנְה cada año (Esth. 9, 21).

f) Cualquiera que se expresa por כִּי מָי שָּׁיֵּב: v. g.: יבָי אָמֶדְנוּ מִפְּבְרִי: cualquiera que pecare contra

mí, lo borraré de mi libro (Ex. 32, 33).

g) Fulano se expresa por אַלְכוֹנָי unido siempre a אַלְכוֹנָי que hablando de cosas significa cierto, tal y tal: v. g.: עָבֶה siéntate aquí, fulano (Ruth. 4, 1); אָרִר אַלְכוֹנִי אַלְכוֹנִי he indicado a los criados tal y tal lugar (I Sam. 21, 3). De estos dos vocablos se ha formado בּלְכוֹנִי (Dan. 8, 13).

EJERCICIO 12.º

מוכח	Indigena	נלְחָם נּלְחָם	Guerreando
אפלה	Oscuro	ענה	Mortificó
הבל	Vanidad	עשור	Diez
קַלש	Nuevo	פַּחַנוֹת	Campamento
נְבָל	Necio		1

יַּבֶּלְר בָּתְלְבָּלְ הַּלְּצִי הָּעֲשׁוֹר לַחְדֶשׁ הְּעַנּוֹ אֶתְרנַבְּשְׁתֵּיכֶם וְכָלֹד (Levit. 16, 29) מְלָאכָה לֹא תַעֲשׁוּ הָאָוֶרָח וְהַגֵּר הַנָּר בְּתְוֹכְכֶם: (Ps. 14, 1) מְּשֶׁה בָּלְבּוֹ אֵין אֱלֹהִוֹם: (Ps. 14, 1) מִּבְּל בְּלְבּוֹ אֵין הֶאָלְהִוֹם: (Ps. 14, 1) מְצְרֵים שְׁלְשָׁת אֶת־יְדוֹ עַל־הַשְּׁמֵיִם וַיְּהִי חְשֶׁה־אֲמֵלָה בְּכְל־אָרֶץ מִצְרֵים שְׁלֹשֶׁת יְמִיןם: לְא־רָאוֹ אִישׁ אֶת־אָחִיו וְלֹא־קְמוֹ אִישׁ מִתַּחְמִיו שְׁלֹשֶׁת יָמִים וּלְכָל־בְּנֵי יִשְּׂרָאֵל הָיָה אוֹר בְּמוֹשְׁבתְם: (Ex. 10, 22-25) (Ex. 10, 22-25) בְּלֵל: אֵין בָּל־חָרָשׁ תַּחַת הַשְּׁמֶשׁ: מִּלְיִים הַבָּל הַבָּל: אֵין בְּל־חָרָשׁ תַּחַת הַשְּׁמֶשׁ: מִּלְיִים בַּבּל הַבָּל: אֵין בְּל־חָרָשׁ תַּחַת הַשְּׁמֶשׁ: אַלְרַב בְּיִשְׁרָאֵל נֵינְעץ אֵלִרְבְּרִיוֹ לַאמר אֶל־מְנִים בְּלֹנִי אַלְמנִי הַּחֲנַתִי: (Eccle. 1, 2, 10) אַל־צַבְּרָיוֹ לַאמר אֶלִּיבְיִם בְּלֹנִי אַלְמנִי בְּחֲנַתִּי: לַּאמר אֶל־מְנִים בְּלֹנִי אַלְמנִי הַחֲנַתִּי: לֹאמר אֶל־מְנִים בְּלֹנִי אַלְמנִי בְּחֲנִתִּי: לַאמר אֶלּ־מְנִים בְּלֹנִי אַלְמנִי בְּחֲנַתִּי: לַּאמר אֶלּ־מְנִים בְּלֹנִי אַלְמנִי בְּחֲנִתִי: לֵאמר אֶלִּילְנִים בְּלֹנִי אַלְמנִי בְּחָבֹּרִיוֹ לֵאמר אָלִיבְרָיו לֵאמר אָלִינִים בְּלֹנִי אַלְמנִי בְּחָבֹנִיי: לַאמר בְּלִיבְייוֹ

DEL VERBO

Lección XIII

Concordancia del verbo con su sujeto por regla general.—Excepciones en cuanto al género, en cuanto al número, y en cuanto al género y número juntamente.—Concordancia del verbo con un sujeto compuesto.—El impersonal "se,...

- 1. El verbo concierta con su sujeto, por regla general, en género, número y persona: v. g.: אֲחָקָה שָּׁרָה; se rió Sara; אָחָקָה יָשָׁרָה te reíste (Gen. 18, 13, 15).
- 2. Excepciones en cuanto al género:—a) Muchas veces los nombres femeninos llevan el verbo en la terminación masculina: v. g.: מוֹח קְנָוּר קְנָיר מְנֵיר מְנִיר מִנְיי una visión dura (terrible?) se me ha indicado (Is. 21, 2).
- b) Cuando un nombre de género femenino va con dos verbos, no pocas veces el uno se pone en la forma masculina, y el otro en la femenina: v. g.: ואכל אכן לור אַרָין: llora, languidece la tierra (Is. 33, 9).

3. Excepciones en cuanto al número:—a) El nombre colectivo singular lleva generalmente el verbo en plural: v. g.: יויראו העם: y temió el pueblo (Ex. 14, 31).

b) El plural mayestático pide ordinariamente el verbo en singular: v. g.: יוָקרא אַלהים לֶּרְקִיעְ שָׁכְיִים y llamó

Dios al firmamento cielo (Gen. 1, 8).

c) Tiene el verbo en singular un sujeto plural—α) si se toma, no por la pluralidad de individuos, sino por cada uno de ellos;—β) cuando el verbo, usado impersonalmente, se antepone al sustantivo: v. g.: בּם בּוְבְּטוֹת שָׁבֶה תְּעָרנ אַלֶּיךְ: hasta las bestias del campo (cada una de ellas) clamará a tí (Joel 1, 20); יְהֵי מָאַרת בְרְקִיעַ הַשְּׁבְיִם: haya lumbreras en el firmamento del cielo (Gen. 1, 14).

4. Excepciones en cuanto al género y número juntamente:—a) Los nombres colectivos femeninos, que comprenden en su significado individuos masculinos, llevan geralmente el verbo en la terminación masculina del plural: v. g.:: מַרָאוֹ אַרָבּוֹ y temieron (los de) Aram (II Sam. 10, 19).

b) A veces se encuentra un femenino plural con el verbo en terminación masculina del singular, y viceversa: v. g.: יְלֹא נִמְצָא נְשִׁים יְפוֹת כְּבְנוֹת אִיוֹב בְּכְלִ־הְאָרְץ' y no se encontró mujeres hermosas como las hijas de Job en toda la tierra (Job. 42, 15).

- 5. Con un sujeto compuesto —a) de varios unidos por , generalmente va el verbo en plural, si se pospone; y concertando con el primero (tal vez con el masculino) si se antepone: v. g.: אָבֶק וְשָׁלוֹם נְשָׁלוֹם נְשָׁלוֹם עָשָׁקוֹי la justicia y la paz se besaron (Ps. 85, 11); בְּרֶבֶּר מִרְיָם וְאַרוֹן בְּרִשְׁהַר יִּוֹן עַרְבֶּר מִרְיָם וְאַרוֹן בְּרִשְׁהַר יִּעְ habló Maria y Aarón contra Moisés (Num. 12, 1).
- b) Si el sujeto se compone de nominativo y genitivo, concierta a veces el verbo en género y número con el genitivo, por encerrar éste la idea principal: v. g.: קול־נְנִירָם la voz de los primates enmudecia (Job. 29, 10).

N. B. En todos estos casos, como fácilmente se ve, más se atiende para la concordancia, al sentido que a la palabra (Lecc. II).

- 6. El impersonal «se»... (v. g.: se dice=dicen) se expresa en hebreo—a) por la tercera persona masculina del singular activa (sobreentendiéndose על־כון קרא: v. g.: איני por lo cual se llamó su nombre Babel (Gen. 11,9);
- b) por la tercera persona masculina del plural activa (sobreentendiéndose יְשַׁחַרְנֵנִי וְלֹא יִכְּוְצָאנְנִי: v. g.: יְשַׁחַרְנֵנִי וְלֹא יִכְוּצָאנְנִי: me buscarán y no me encontrarán, o, se me buscará y no se me encontrará (Prov. 1, 28);
- c) por la tercera persona masculina del singular de las formas pasivas Nifhal, Puhal u Hofhal: v. g.: אָז הוֹחַל לִקְרָא entonces se comenzó (o comenzaron) a llamar con el nombre del Señor (Gen. 4, 26);
- d) por la segunda persona masculina del singular: v. g.: עור: hasta llegar tú (hasta que se llega) a Gaza (Judic. 6, 4);
- e) por el infinitivo: v. g.: לְמַעוֹן טַפֶּר שְׁמִי בְּכָל הָאָרֶץ: para que se celebre mi nombre en toda la tierra (Ex. 9, 16).

EJERCICIO 13.º

אָבַל	Lloró
אלף	Mil
אָמַל	Languideció
אָנַח	Se lamentó
אַרְבָעִים	Cuarenta
בַרְנֶל	Hierro
נפו	Vid
וַקק	Se purificó
יַבָּשָׁה	Seco
מָאָה	Cien
מוצָא	Lugar de salida

קקנה פקנה Brilló
בּבַּה Huír
בּבּּה Bronce בְּבָּה Se preparó
בּבְּה Fundir
בּבְּּבְּה Oscuridad
בּבְּבְּהָת Carro
בּבְּבָּה Alegre

1.0 אָבֶל תִּירוֹשׁ אָמְלְלָה־גָפֶּן גָאָנְחוֹ כָּל־שִׁמְחֵירַלֵּב: (Is. 24, 7) בָּבֶל תִּירוֹשׁ אָמְלְלָה־גָפֶּן גָאָנְחוֹ כָּל־שִׁמְחֵירַלֵּב: (Is.9, 1) בּחְלְכִים בַּחֹשֶׁךְ רָאוֹ אוֹר נָּרֵוֹל ישְׁבִי בְּאָרֶץ צַּלְּמָנֶת אוֹר נָגַהּ צָּלֵיחֶם: (Is.9, 1) 5.0 בּיִקְרָא אֱלֹחִים לַיִּבְּשָׁה אָרֶץ וֹּלְמִקְנֵה הַפַּיִם קָרָא קָרָה: נַיִּקְרָא אֱלֹחִים לַיַּבְּשָׁה אָרֶץ וֹּלְמִקְנֵה הַפַּיִם קָרָא נַמְירָם: (Gen. 1, 5, 10) בּיִנְעְרְכוֹ אֲרָם לִמְרָב מְשְׁרָם עְפִּוּי יִשְׂרָאֵל וַיַּהָרג דָּוֹר מְאָרָם שְׁבַע מֵאת נְכָּב וְאַרְבְּעִים אֶלֶף בְּּרָשִׁים: (II Sam. 10, 17, 18) 5.0 בִּי נִשׁ הַבֶּע מִוּקְה: בַּרְנֻל מְעָפֶּרְ יָבֶּח וְאָבֶן יָצוֹק הַבְּיִתְם לַזְּהָב יָזִקּוֹי בַּוְנֵל מְעָפֶּרְ יָבֶּח וְאָבָן יָצוֹק (Job. 28, 1-2)

Lección XIV

Uso del perfecto: su significación propia.—Casos en que equivale a nuestro presente, imperfecto, pluscuamperfecto y futuro.—El perfecto con wau conversivo.

- 1. El perfecto significa propiamente una acción realizada ya, sea reciente o remota (An. lecc. XII, 5): v. אַלהוי אָלָה אָלְיה פֿר אַלְיה אָלֶה אָלֶה פֿר אַלְיה פֿר (Gen. 31, 29); בְּהַר עְּשִׂיהְ: פֿרָשׁ has hecho? (Gen. 4, 10).
- 2. Equivale a nuestro presente—a) cuando designa un estado habitual o una circunstancia que todavía persiste: v. g.: יְחנוֹה אַלוֹדְי נְרְלְהֵי Yahvé Dios mio, grande eres (Ps. 104, 1); לא יָרַעְּחִי: soy pequeño (Gen. 32, 11); לא יָרַעְּחִי: no sé (Gen. 4, 9);
- b) en las sentencias generales, en las que se expresa una regla constante: v. g.: אָמֵר עָצֵל שֵׁחֵל בַּדְרָהְ dice el perezoso: (hay) un león en el camino (Prov. 26, 13);

- c) cuando sirve para confirmar un hecho del momento actual: v. g.: בהדאמר יְהוְה אֵלֵי esto me dice el Señor (Jerem. 27, 2).
- 3. Corresponde a nuestro imperfecto, cuando expresa una acción pasada, sí, pero simultánea de otra también pasada, que se narra o se sobreentiende: v. g.: רְבָּרָשׁ רְבָּרָשׁ רְבָּרָשׁ עִרְוּם מְכֵּל חַיַּת הַשְּׁרֵה אֲשֶׁר עָשְׁה יְהוְה יִהוְה más astuta que todas las fieras del campo que había hecho Dios (Gen. 3, 1).
- 4. Se traduce por nuestro pluscuamperfecto, cuando designa un hecho pasado, anterior a otro hecho pasado también, con el que dice relación: v. g.: יולָן שָׁם בִּרבָאָ הַשְּׁבֶּוֹשׁ: y pernoctó allí, porque se había puesto el sol (Gen. 28, 11).
- 5. Tiene fuerza de futuro—a) en las predicciones y promesas, pues la acción, aunque está por realizarse todavía, se considera como pasada por la certeza de que al fin se realizará: v. g.: בְּחָבִי הַוֹּאַרִי הַוֹּאַרִי בּוֹאַרִי בּוֹאַרִי מּבּי מּי מּי מּבּי מּי מּבּי מּי מּבּי מּי מּבּי מּי מּבּי מּי מּי מּי מּבּי
- b) cuando la frase anterior indica un suceso futuro, o una condición: v. g.: קרב יום לֵיהוְה וּבְאָה הֶרֶב בְּמִצְרְיִם: se acerca el dia del Señor y vendrá la espada contra Egipto (Ezeq. 30, 3-4).
- N. B. 1.º En las sentencias condicionales, el perfecto del segundo miembro (apódosis) equivale a veces al imperfecto o al pluscuamperfecto de subjuntivo: v. g.: לולֵי יְהוְה צְּבָאוֹת הוֹתִיר לְנוּ שֶׁרִיד כִּמְעֲטְ לוֹלֵי יְהוְה צְּבָאוֹת הוֹתִיר לְנוּ שֶׁרִיד כִּמְעֲטְ si el Señor de los ejércitos no nos hubiese dejado residuo, como Sodoma seriamos (Is. 19).
- 2.º Se emplea también el perfecto para expresar deseo, mandato, súplica, etc.: v. g.: לו־מַהְנוּ בָּאֶרֶץ מִצְּרְיִם: iojalá hubiésemos muerto en tierra de Egipto! (Num. 14, 2); בִּי אָם וְבַרְהַנִּי: acuérdate, pues, de mí (Gen. 40, 14).

EJERCICIO 14.º

קָרָה	Ardió de ira	קבר	Enterró
15	Sí	ביו	Caín
עָפָרוּן	Efron		

Prov.) בְּלֵהְרָהְ נְשִׁים בְּנְחָה בֵיתָה וְאִנֶּלֶת בְּיָדֵיהָ תֻהָּרְכֵּנוּ: (1.0 - 1.0 בּיִּתְה נְשִׁים בְּנְחָה בִּיתָה וְאִנֶּלֶת בְּיָדֵיה חָרָה לַךְּ וְלַפְּה גְּבְּלוּ בּאָוְנִי עִם־ -3.0 (Gen. 4, 6) אֶל־עֶבְּרוּן בְּאָוְנִי עַם־ -3.0 (Gen. 4, 6) אֶל־עֶבְרִץ לֵאמר אַךְּ אִם־אַהְה לוּ שְׁמֶעֵנִי נְחַהִּי בֶּכֶּךְ הַשְּׁדָה קַח מְמָנְי וְאָבְּבְרִץ לֵאמר אַךְ אִם־אַחָר לוּ שְׁמֶעֵנִי נְחָהִי בְּכֵּךְ הַשְּׁדָה קַח מִמְנִי וְאָבְּבְרָה אֶת־מֵחִי שְׁמְה: (Gen. 23, 13) בְּרַר בָּה אָמַר יְתָּהְ אֶל־עַבְרִי אֶל־דְּוָד בּה אָמַר יְתְנָה מָאַתָּה הִבְנָה־לִי בַּיִת לְשִׁבְּתִי: (II Sam. 7, 4-5)

Lección XV

Uso del imperfecto: Su significación propia. - Casos en que equivale a nuestro presente, imperfecto, perfecto y presente de subjuntivo. - El futuro con wau conversivo.

1. El imperfecto significa propiamente una acción que todavía no se ha realizado (An. lecc. XII, 5): v. g.: אָמְהֶהָה borraré al hombre (Gen. 6, 7).

- 2. Equivale a nuestro presente—a) cuando designa una cosa habitual: v. g.: בוֹא זָה אָשֶׁר יִשְׁהָה אָדְנִי בְּוֹי cno es ésta (la copa) en la que bebe mi señor? (Gen. 44, 5);
- b) en las sentencias generales: v. g.: בן הָכֶם יְשַׂמַח־אָכ el hijo sabio alegra al padre (Prov. 15, 20);
- c) cuando la acción por él significada, se está realizando en aquel mismo momento: v. g.: מָרְרַבְּקַשְׁ dqué busca? (Gen. 37, 18); מוֹל no sé (I Reg. 3, 7).
- N. B. En estos casos, como se ve (lecc. XIV), se usa indistintamente el imperfecto o el perfecto.
- 3. Corresponde a nuestro imperfecto, cuando se trata de acciones que se repiten o continúan, estableciéndose costumbre o hábito: v. g.: בֶּלְרוּנְעָשָׁה אִיוֹב בָּלְרוּנְיִנְיִם así hacia Job todos los días (Job 1, 5).
- 4. Se traduce por el perfecto—a) cuando va precedido de las partículas אָן entonces, מַבְם aún no, o בַּטְבָּם antes que: v. g.::מָבָּר מְשֵׁרּ: entonces cantó Moisés (Ex. 15, 1);
- b) cuando sigue a otro imperfecto con wau conversivo:
 v. g.: יְרָהְיוֹ שְׁנֵיהֶם עֲרוֹפִיום... וְלֹא יִתְבֹשְׁשׁוּן y estuvieron ambos desnudos y no se avergonzaron (Gen. 2, 25).
- 5. Tiene fuerza de presente de subjuntivo—a) después de las partículas בל אָל , בְּל אָל , לְכוּעוֹ , לְכוּעוֹ , כְּל , אָל para que, בַּל , אָל para que, בַּל , אַל para que viváis (Deut. 4, 1); אַל־בְּעָשֵׁה: v. g.: אַל־בְּעָשֵׁה: para que viváis (Deut. 4, 1); אַל־בְּעָשֵׁה: no hagas (II Sam. 13, 12);
- b) cuando expresa deseo, súplica, mandato o prohibición: v. g.: יאבר יום אול ווי iperezca el dia en que naci! (Job 3, 3); מונב: no hurtarás (no hurtes) (Ex. 20, 15).
- N. B. A veces el imperfecto indica potencia, permiso, etc.: v. g.: אָכֵל האכָל: עִין־הַגָּן אָכל האכָל: de todo árbol del paralso comiendo comerás (=puedes comer) (Gen. 2, 16).

- 6. El imperfecto con wau conversivo—a) se traduce por el perfecto, y no se usa generalmente sino después de un perfecto, refiriéndose ambos al mismo tiempo (An. lección XIII, 2): v. g.: ירוָה לְשָׁרָה בַּאשֶׁר דְּבָּרְיּ יִי יְרוֹה לְשָׁרָה בַּאשֶׁר דְבַּרְיּ יִי יִרוֹה לְשָׁרָה בַּאשֶׁר דְבַּרְיּ visitó el Señor a Sara, como había dicho, e hizo el Señor a Sara, según había prometido (Gen. 21, 1).
- c) En los profetas equivale frecuentemente a nuestro futuro: v. g.: אַכוּר פְּלָא: y se llamará su nombre Admirable (ls. 9, 5).
- d) A veces indica la relación de consecuencia (wau consecutivo) que guarda con el verbo anterior; entonces equivale a cualquiera de los tiempos arriba indicados, y no viene necesariamente después del perfecto: v. g.: כְּרֵא כָּאַלְוֵה וַיִּעָבָהוּן llama a Dios y le responde (Job. 12, 4).

EJERCICIO 15.º

ביא	Valle	צור	Formar
קָרָה	Concibió	קַצַר	Se abrevió
פַרְעה	Faraón	רקם	Útero

Prov.) יְרָאַת יְהֹנֶה תּוֹסִיף יָמֵיִם וּשְׁנוֹת רְשָׁעִים הִּקְּצְרְנָה: (.0 27 בּבֶּטֶוֹ –2.0 (10, 27 בַבֶּר יְהֹנֶה אֵלֵי לֵאמְר: בְּמֶּרֶם אֶצְּוֹרְךְּ בַבְּמֶוֹ יְרָאַתִיךְּ וְבְּנִיְא לֵּנִוֹיִם נְתַתִּיְךְּ: בְּמֶעוֹ בְּמָרֶם הַצָּא מֵרֶחֶם הִקְּדֵּשְׁתֵּיְךּ נָבִיא לַנִּוֹיִם נְתַתִּיְךָּ: בַּנְעִתִּיךְ וּבְּשֶׁרָת לְא־אִירָא רָע –3.° (Jerem. 1, 4-5) בִּיבַּאָהָה עִמֶּדְי: (Ps. 25, 4) בִּיבַּא אֵלֶיו וְהוּנָה וַיִּאמֶר בִּי

אָרנִי יְדַבֶּר־נָא עַכְּדְהָ דָכָר בְּאָזְנֵי אָרנִי וְאַל־יִחַר אַפְּהְּ בְּעַבְּדֶּהְ בִּי כָמוּהְ בְּפַּרְעָהְ: (Gen. 44, 18) -5.° (קֹאָדָם יָדַע אֶת־חַנָּה אִשְׁתְּוֹ וַתַּדֵר וַתֵּלֶּד אֶת־קָוֹן: (Gen. 4, 1)

Lección XVI

Uso del cohortativo. - Uso del yusivo.

- 1. El cohortativo, que no se emplea más que en la primera persona (An. lecc. XIII, 4), se usa—a) para exhortarse uno a sí mismo o expresar enfáticamente su resolución: v. g.: אָנִילָה וְאָשִׁכִּיוֹחָה בְּחַסְהֶּרָה en tu benignidad (Ps. 31, 9);
 - b) en las súplicas, deseos y ruegos: v. g.: בַּיַר אָרָם en mano del hombre no caiga yo (II Sam. 24, 14);
 - c) unido el wau, en significación de para que, a fin de que...; después de otro verbo que exprese deseo, mandato, permiso, etc.: v. g.: דְּבִיאָה לִי וְאַבֶּלְה tráeme para que coma (Gen. 27, 4);
 - d) después del wau conversivo: v. g.: וְאַתְּרָה לַפְּילָךְ: יוֹאָשְׁא אָת־הַיִּין y levanté el vino y dí al rey (Neh. 2, 1).
 - 2. El yusivo, propio únicamente de la segunda y tercera persona (An. lecc. XIII, 5), se usa—a) para mandar o prohibir: v. g.: הוא יהוי haya luz (Gen. 1, 3);
 - b) para expresar un deseo o una súplica: v. g.: יָרֶה יִרְנָהְיִרְיּ; confirme el Señor tus palabras(Jer.28,6);
 - c) después del wau en significación de para que: v. g.: מקלהו וימה: apedreadle para que myera (I Reg. 21, 10);
 - d) después del wan conversivo: v. g.: וַיִּאכל וַיִּשְׁהַ וַיְּכָה י יַיִּלְר: y-comió, y bebió, y se levantó, y se marchó (Gen. 25, 34).

EIERCICIO 16.º

558	Tabernáculo	מועד	Tiempo definido
אַהַרו	Aarón	מַטְצַמָים	Manjares delicados
אות	Señal	סַקר	Oculto, amparo
בָּבַל	Separó	עָתַר	Rogó
קקה	Se refugió	צפרהע	Rana
מָאוֹר	Lumbrera	רָקוע	Firmamento.

1.0 אָגוּרָה בְאָהָלְהְ עִוֹלְמִים אֲחֲמֶה בְּסֵתֶר בְּנְפֶּיְהְ: (Ps. 61, 5)
2.0 הָבִיאָה לִּי צִיִּד וַעֲשֵׁה־לִּי מַטְעַמִּים וְאבֵלֶה וַאֲבֶּרֶכְכָה לִּפְנִי מוֹתִי: (Gen. 27, 7)
3.0 (Gen. 27, 7)
בְּרָקִיעַ הַשְּׁמֵים לְחַבְּדֵּל בֵּין הַיוֹם וּבֵין הַלָּיֻלָה וְהָיוּ לְאִתְּת וּלְמִעְרֵים וּלְיָמִים וְשָׁנִים: (Gen. 1, 14)
וֹלְמַלְעֲרֵים וּלְיָמִים וְשָׁנִים: (Gen. 1, 14)
וֹלְמַרְרָעִים מִשְּנִי (Exod. 8, 4)

Lección XVII

Uso del imperativo. - Dos imperativos unidos.

- 1. El imperativo sirve—a) para mandar: v. g.: קום לָךְּי levántate y marcha a Nínive (Jon. 1, 2);
- c) para amenazar: v. g.: הילילו אָניות הַרְשִׁישׁ gemid, naves de Tarsis (Is. 23, 1);

2. De dos imperativos unidos entre si por medio del wau copulativo, si el primero expresa un mandato o consejo, el segundo encierra una promesa; mas si el primero contiene una concesión irónica, el segundo equivale a una amenaza: v. g.: עוֹבְעֹלֵים נְחָלֵּין: dejad las necedades y viviréis (Prov. 9, 6); רעו עַכִּים נְחַלֵּין: vociferad, pueblos, y estremecéos (ls. 8, 9).

EJERCICIO 17.º

אישון	Pupila, niña	מובם	Altar
בית־אל	Betel	מנוחה	Descanso
בְשָׂר	Carne	פעם	Vez, paso
נקהו	Jordán	רָסץ	Lavó

1.° ניאטֶר אָלהִים אָל־יַעֲקֹב קוֹם עָלֵה בֵיְתראָל וְשֶׁבּרשָׁבְּעָכִים נְעֲשֵׁה־שֶׁם מִוְבְּחָ: (Gen. 35, 1) בִּילוּהְ וְרָחַצְּהָ שֶׁבַע־פְּעָמִים בּיַבְּרָהְ לְּהְּ וּמְקָרְ: (II Reg. 5, 10) -3.° (II Reg. 5, 10) בִּירְהֵן וְיָשׁב בְּשֶׂרְהְ לְּהְ וּמְקַרְ: (Ruth. 1, 9) שׁמֵר מִצְוֹחֵי נְחְיָה לְיִ בְּיִרְתִי בְּאִישוֹן עִינֵיְהְ: (Prov. 7, 2) -5.º הַּנְהְּדְּבְנִי לִבְּּהְּ לִי וְעִינֶיִהְ דְּרָכֵי הַצִּרְנָה: (Prov. 23, 26)

Lección XVIII

Uso del infinitivo absoluto- y del constructo.

1. El infinitivo absoluto—a) puede ser complemento directo o sujeto de otro verbo, y aun tomarse adverbialmente: v. g.: לְבְילֵ הַיִּמְלֵ הַ מְּבְּרֵן הַיִּמְלֵ הַ מִּבְּרֵן הַיִּמְלֵ הַ מוּבּי aprended a hager bien (Is. 1, 17); הובי מובי חובי מובי no es bueno comer mucha miel (Pr. 25, 27); הְחֵל וְכֵלֶה; comenzar y terminar (desde el principio hasta el fin) (I Sam. 3, 12).

- b) Combinado con tiempos personales del mismo verbo, si va delante de ellos, da mayor fuerza y energía al verbo; si viene detrás, indica la duración o continuación de la acción verbal: v. g.: מות הַכוּר morir morirás (irremisiblemente morirás) (Gen. 2, 17); אול בו בולון עובר בולון עובר שלים y fué yendo y creciendo (y se hizo cada vez mayor) (Gen. 26, 13).
- c) En las narraciones rápidas sustituye, como el infinitivo histórico de los latinos, a los demás tiempos, sea que le preceda o no otro verbo en forma personal. En el primer caso se traduce en el mismo tiempo de dicho verbo; en el segundo, se atiende al contexto: v. g.: מַרַרְנוֹ וְבוֹרְ בִּבְּיִי בְּבְּבְּיִי בְּבְּיִי בְּבְּיִי בְּבְּיִי בְּבְּיִי בְּבְּיִי בְּבְּיִי בְּבְּיִי בְּבְּיִי בְּבְּבְיִי בְּבְּבְיִי בְּבְּיִי בְּבְּבְּיִי בְּבְיִי בְּבְּבְיִי בְּבְּבְיִי בְּבְּבְיִי בְּבְּבְיִי בְּבְּבְיִי בְּבְּבְיִי בְּבְּבְיִי בְּיִבְיִי בְּיִי בְּבְּבְיִי בְּבְיִי בְּבְיִי בְּבְיִי בְּבְיִי בְּבְיִי בְּיִי בְּבְּיִי בְּבְיִי בְּיִי בְּבְיִי בְּבְיִי בְּבְיִי בְּבְיִי בְּבְיִי בְּיִי בְּבְיִי בְּיִי בְיִי בְּיִי בְיִי בְּיִי בְיִי בְיִי בְּיִי בְּיְיְיִי בְיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִיבְיְיְיִי בְּיִי בְיּי בְּיּי בְיּי בְּיִי בְּיִי בְּיִיי בְּיִי בְּיִי בְּיִיבְיּי
- d) Con frecuencia tiene fuerza de imperativo: v. g.: ישׁבְּת: guarda el día del sábado (Deut. 5, 12);
- El infinitivo constructo, por su carácter de nombre verbal,—a) puede encontrarse en todos los casos, en calidad de sujeto, término directo o indirecto de una oración: v. g.:
 - Nom. :מרכות האָרֶם לְבַּרְוּו no (es) bueno que el hombre esté solo (Gen. 2, 18).
 - GEN. בור ועת רקור: tiempo de plañir y tiempo de bailar (Eccle. 3, 4).
 - DAT. אָת לְלְרֶת וְעָת לְמוּת: tiempo para dar a luz y tiempo para morir (Eccle. 3, 2).
 - Ac. ארע צאת וְבוֹא: no sé salir y entrar (I Reg. 3, 7).
 - ABL. בְּוֶר שֶׁב מְהַכּוֹת אֶת־הְעְּמְלֵק: David volyió de he-rir a Amalec (II Sam. 1, 1).
- b) Puede así mismo recibir sufijos, advirtiendo que los nominales expresan el sujeto, y los verbales el término directo del verbo: v. g.: לְהָרְנָנִי para matar yo; קֹרְרָנָנִי para matarme.

c) El infinitivo constructo con después del verbo הָּיָה indica posibilidad o necesidad y equivale a nuestros tiempos de obligación activos o pasivos: v. g.: יַּיְהָי הַשְּׁכְשׁ לְבוֹא estando ya para ponerse el sol (Gen. 15, 12).

d) El verbo en infinitivo constructo tiene el mismo régimen que en los tiempos personales; y cuando viene seguido del sujeto y del acusativo juntamente, el sujeto precede al acusativo: v. g.: מְבֵּי שַׁחֵח יְהוְה אָת־סְרֹם antes de destruír el Señor a Sodoma (Gen. 13, 10).

N. B. El infinitivo constructo, por razón de su carácter nominal, prefiere la partícula negativa צַנִיחִיךְ לְבְלְהֵי אַכְל־מִמְנֵנוּ: v. g.: צַנִיחִיךְ לְבְלְהֵי אַכְל־מִמְנֵנוּ: te mandé que no comieras de él (Gen. 3, 11).

EJERCICIO 18.º

בִּית־שֶׁמֶשׁ	Betsemes	צָפָּה	Hizo guardia
בָּעָה	Mugió	צְׁפִית	Guardia
קלל	Comenzó	רָנַז	Temió
רַשַר	Fué recto	שלקו	Mesa
כַלָה	Terminó, acabó	שמאל	Izquierda
קנר	Cerró	שָׁמָה	Bebió
עלי	Elí		

1.º בַּיוֹם הַהוֹא אָקִים אֶל־עֵלִי אֵת כָּל־אֲשֶׁר דְּבַּרְתִּי אֶל־בֵּיתוֹ הַחָל וְכַלֵּה: (I Sam.3, 12) -2.º וַיִּשַׁרְנָה הַפָּרוֹת בַּדָּרָהְ עַל־דָּרָהְ בַּיתוֹ עָלַה: (I Sam. 3, 12) בית־שֶׁמֶשׁ בִּמְסָלָה אָחַת הֶלְכוֹ הָלֹךְ וְנָעוֹ וְלֹא־סָרוֹ יָמִיוֹ וְשְׁמִאוֹל: (I Sam. 6, 12) -3.º (I Sam. 6, 12) שָׁתְה קוֹמוּ הַשָּׂרִים מִשְׁחוּ מָגְוֹ: (Is. 21, 5) -4.º (שִׁבְּחְהְּ וְצֵאחְהְּ שְׁתֵּרְ בַּחְשֶׁרִים מִשְׁחוּ מָגְוֹ: (Is. 21, 5) -5.º וְיָהִי הַשַּׁעַר לְסְגוֹר בַּחשֶׁךְ וְהָאָנְשִׁים יָצָאוּ: (Jos. 2, 5)

Lección XIX

Uso del participio: en calidad de nombre verbal, -con relación al tiempo, -y en cuanto a su régimen.

1. En calidad de nombre verbal—a) puede encontrarse el participio en estado constructo: v. g.: אַדְבֵּי שָׁבֶּיך los

que aman tu nombre (Ps. 5, 5).

- b) Puede, así mismo, recibir sufijos, advirtiendo que los nominales expresan el sujeto, y los verbales el término: v. g.: עִישֵׁנָי mi Creador (Job 35, 10); el que me crea (Job 31, 15).
- 2. Con relación al tiempo, equivale el participio a los diferentes tiempos personales.—a) Con mucha frecuencia se emplea en vez del presente: v. g.: יוֹרֶע יְהוֹה הֶּהֶר צַרִּיקִים conoce el Señor el camino de los justos (Ps. 1, 6).
- N.B. Si el sujeto es un pronombre personal, se pone junto al participio; si es un sutijo, va pegado a יש en las frases afirmativas, y a אָרן אַ שְּרָה עוֹמֶר עָלָיו אַרְמֶתֹרקְדֶשׁ הוְא: en las negativas: v. g.: בּמָקוֹם אַשֶּׁר אַחָה עוֹמֶר עָלָיו אַרְמֵתֹרקְדֶשׁ הוְא: el lugar sobre el que tú estás, tierra santa es (Ex. 3, 5); אִם־יָשֶׁךְ מוֹשֶׁיעֵי: si tú salvas (Judic. 6, 36)
- b) Unido al verbo קָּיָה se traduce por nuestro imperfecto: v. g.: אַרדצאן יִרְרן: y Moisés estaba apacentando (apacentaba) las ovejas de Jetró (Ex. 3, 1).
- c) En conexión con otras acciones pasadas, tiene fuerza de perfecto: v. g.: וַיְעוֹבוֹ אֶת־יִהוֹה הַכּוֹצִיא אוֹתְם כוֹאָרֶץ
 y abandonaron al Señor, que los sacó de la tierra de Egipto (Jud. 2, 12).

d) Está en lugar del futuro, cuando se trata de un suceso que se considera de próxima realización: v. g.: מַבְּיבָה אָנִי יצֵא: a eso de la media noche yo saldré(Ex. 11, 4).

N. B. El participio activo equivale a los diversos participios latinos según exija el contexto: v. g.: np moriens (Zach. 11, 9); mortuus (Gen. 23, 4); moriturus (Deut. 4, 22).

- e) El participio pasivo corresponde frecuentemente al participio latino en dus o al verbal en bilis: v. g.: בְּרוֹל יְהוֹהָי בְּרוֹל יְהוֹהָ grande (es) el Señor y muy digno de ser alabado (Ps. 48, 2).
- 3. En cuanto al régimen, el participio rige el mismo caso que las formas personales del verbo: v. g.: יְרֵא אָרִר יִר אָרִר יִּרְרִּר יִּרְרִּרְּרִי que teme al Señor (II Reg. 4, 1); יְרָא יִרְרִּר יִּרְרָּרִי que te cura (II Reg. 20, 5); בְּרִים: vestido con ropas de lino (Ezequiel 9, 2).

EJERCICIO 19.º

אַבְל	Ciertamente	מלמד	Nuncio
אָתון	Asna	שָׁרָה	Sara
קרש	Aró	שבא	Saba

-2.° (Eccle. 1,4): אַן לְעוֹלְם עְמֶדֶת וְהָאָרֶץ לְעוֹלְם עִמֶּדֶת וֹחָלְּאָךְ בָּא וְהָאָרֶץ לְעוֹלְם עִמֶּדֶת וֹחָלְאַךְ בָּא אֶל־אִיוֹכ וַיֹּאמֶר הַבְּקָר הָיוֹ חִרְשׁוֹת וְהָאָתנוֹת -3.° (Job. 1, 14-15) העות עַּל־יְדֵיהֶם: וַהִּפּּל שְׁבָּא וַתִּקָּחָם: (Job. 1, 14-15) אַלְהִים אֲבָל שְׁרָה אִשְׁתְּּךּ ילֶדֶת לְּךּ בֵּן וְכָּרָאתְ אֶת־ וַיִּאמֶר אָלְהִים אֲבָל שָׁרָה אִשְׁתְּדְּ ילֶדֶת לְּךָּ בֵּן וְכָּרָאתְ אֶת־ -4.° (Gen. 17, 19) שְׁמִּן יִבְעְתִּי כְּי־יְרֵא אֱלֹהִים אַתָּה: (Js. 7, 14) (Gen. 22, 12)

Lección XX

Régimen del verbo hebreo.—Verbos que rigen acusativo.— Verbos que llevan dos acusativos.

1. El régimen del verbo hebreo —a) se le une o directamente (término directo) o por medio de las preposiciones (término directo o indirecto), según que el verbo sea transitivo o intransitivo: v. g.: יישובו לָבֶם לְאָהֶלֵיבָם e hizo Dios los animales de la tierra (Gen. 1, 25); שובו לֶבֶם לְאָהֶלֵיבָם: volveos a vuestros campamentos (Deut. 5, 27).

- b) No todos los verbos que son transitivos en nuestra lengua, lo son también en hebreo y viceversa: v. g.: בְּבָּ בְּחֵר מוֹן a tí ha elegido Yahvé (Deut. 7,6); בְּבֶּעוֹרְ: a tí ha elegido Yahvé (Gen. 44, 4).
- N. B. Los diccionarios y la práctica nos enseñarán las diversas construcciones de los verbos mediante las preposiciones, y sus distintos significados.
- 2. Rigen acusativo, además de otros que también lo llevan en castellano,—a) los verbos que significan α) vestir, desnudar, cubrir, adornar...; β) abundar, carecer, Ilenar, saturar...; γ) sentarse, habitar y morar...; δ) ir, venir y moverse de un lugar: v. g.: וְכְשֵׁם אֶחַרְים אֶחַרְים אֶחַרְים אֶחַרְים אֶחַרְים אֶחַרְים אָחַרִּם אָחַרִּם אָחַרִּם אָחַרִּם אָחַרִּם אָחַרִּם אָרַרִים אָחַרְים אָחַרִּם אָחַרִּם אָחַרִּם אָרַרִּם אָחַרִּם אָרַרִּם אָחַרִּם אָרַרִּם אָחַרְים וּשִׁרָאָרַכּי que habitas (entre) las alabanzas de Israel (Ps. 22, 4).
- b) Los verbos que, para mayor energía de la frase, llevan un sustantivo procedente de su misma raiz: v. g.: בָּכוּ נְּדֶל כְיאַר: בְּכוֹ נְּדֶל כְיִאָּר: lloraron con llanto muy grande (Il Sam. 13, 36).
- c) Muchos verbos, que nosotros usamos como intransitivos, pero que tienen una primera significación transitiva,
 como אָרָר respondió a alguien; אַרָר ordenó; se acordó;
 se acordó;
 anunció una buena nueva; עָרֶר אָרְר בּמִצְרִים:
 v. g.: בְּעַר הַנְּעָרִים: nos acordamos
 de los peces que comíamos en Egipto (Num. 11, 5).
- N. B. Hay también verbos que se usan unas veces como transitivos y otras como intransitivos, cambiando por lo mismo de régimen y de significado, como: אָרָכ לוּ לִשְׁבֶּח יַבֶּל poder y dominar; הְבֵּץ poder y dominar; יָבלוּ לְשֶׁבֶּח יַבְּלוּ לְשֶׁבֶּח יַבְּלוּ לְשֶׁבֶּח יַבְּלוּ וְשִׁבְּעוֹ יַבְלוּ לְשֶׁבֶּח יַבְלוּ וְשִׁבְּעוֹ יַבְלוּ לִשְׁבֶּח יַבְלוּ וְשִׁבְּעוֹ יַבְלוּ וְשִׁבְּעוֹ יַבְלוּ בְשִׁבְּעוֹ יִבְּלוֹ בְשִׁבְּעוֹ יִבְּבְלוּ בְשִׁבְּעוֹ יַבְּלוּ בְשִׁבְּעוֹ יַבְלוּ בְשִׁבְּעוֹ יִבְּעוֹ יִבְּלוּ בְשִׁבְּעוֹ יִבְּלוּ בְשִׁבְּעוֹ יִבְּלוּ בְשִׁבְּעוֹ יִבְּעוֹ יִבְּיִבְּעוֹ יִבְּעוֹ יִבְּעוֹיִם וְעִבּי שִׁבְּעוֹ יִבְּעוֹ יִבְּעוֹ יִבְּעוֹ יִבְּעוֹ יִבְּבְּעוֹ יִבְּעוֹ יִבְּעוֹ יִבְּעוֹ יִבְּעוֹ יִבְּעוֹ יִבְּעוֹ יִשְׁבִּעוֹ יִבְּבְעוֹ יִבְּעוֹ יִבְּעוֹ יִבְּעוֹ יִבְּעוֹ יִבְּעוֹ יִבְעוֹ יִבְּעוֹ יִבְּעוֹ יִבְּעוֹ יִבְּעוֹ יִבְּעוֹ יִבְּעוֹ יִבְּעוֹ יִבְּעוֹי יִבְּעוֹי יִבְּעוֹי יִבְּעוֹי בְּעוֹי יִבְּעוֹי בְּבְּעוֹ יִבְּי יִבְּבְּעוֹ יִבְּעוֹי בְּעוֹי בְּעוֹ יִבְּעוֹי בְּיִי בְיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיי בְּיִי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיבְיי בְּיבְיבְיבְיבְיי בְּייי בְּיִיי בְּייִיי בְּיבְייי בְי

Sobre esto deben consultarse los diccionarios.

3. Llevan dos acusativos—a) los verbos transitivos en las formas causativas pihel e hifhil: v. g.: יְרָאַת יְהוָה os enseñaré el temor de Yahvé (Ps. 34, 12).

b) Los verbos que por su significación reclaman doble complemento directo, como hacer, formar, nombrar, elegir, etc.; los cuales llevan en acusativo la materia y lo que de ella se hace, o la persona y la dignidad, cargo o nombre que se le da: v. g.: יַבְּהַאָּבְנִים מִוֹבְּחַ יִּבְּנִים עִּיִבְּנִים עִּיִבְּנִים עִיּבְנִים עִיִּבְּנִים עִיִּבְּנִים עִיִּבְנִים עִיִּבְּנִים עִיִּבְנִים עִיִּבְּנִים עִיִּבְנִים עִּיִּבְנִים עִּיִּבְנִים עִיִּבְנִים עִיִּבְּנִים עִיִּבְנִים עִיִּבְנִים עִיִּבְּנִים עִּיִּבְנִים עִּיִּבְנִים עִיִּבְנִים עִיִּבְּנִים עִיִּבְּנִים עִיִּבְּנִים עִיִּבְּנִים עִּיִּבְנִים עִּיִּבְּנִים עִּיִּבְּנִים עִּיִּבְּנִים עִּיִּבְּנִים עִּיִּבְּנִים עִּיִּבְּנִים עִיִּבְּנִים עִּיִּבְּיִּם עִּיִּבְּים עִּיִּבְּנִים עִּיִּבְּים עִּיִּבְּים עִּיִּבְּים עִּיִּבְּיִּם עִּיִּבְּים עִּבְּים עִּיִּבְּים עִּיבְּים עִּיּבְּים עִּיּבְּים עִּיִּבְּים עִּיּבְּים עִּיִּבְּים עִּיִּבְּים עִּיִּבְּים עִּיִּים עִּיִּים עִּיּים עִּיִּים עִּיִּים עִּיִּים עִּיִּים עִּיִּים עִּיִּים עִּיִּים עִּיִּים עִּיִּיּיִּים עִּיִּים עִּיִּים עִּיִּים עִּיִּים עִּיִּים עִּיִּים עִּיּים עִּיִּים עִּיִּים עִּיִּים עִּיּיִּים עִּיּיִּים עִּיִּיִּים עִּיִּים עִּיִּים עִּיִּים עִּיּיִּים עִּיִּיִּים עִּיִּיִּים עִּיִּיִּים עִּיִּיִּים עִּיִּיִּים עִּיִּיִּיִּים עִּיִּייִּים עִּיִּים עִּייִּים עִּיִּים עִּייִּים עִּייִּים עִּייִּים עִּייִּים עִּיִּים עִּייִּים עִּיּים עִּייִּים עִּייִּים עִּיִּים עִּ

c) Los verbos que toman como régimen directo, complementos circunstanciales (modo, medio, instrumento...); tales son, entre otros, los que significan llenar, cubrir, sembrar, dar, privar y preguntar: v. g.: יוֹם עוֹם y la plantó de vides escogidas (Is. 5, 2).

EJERCICIO 20.º

בר	Grano	סָבִיב	Alrededor
כלי	Arma	פלשתים פלשתים	Filisteos
פר	Prado	פְשַׁמ	Despojó
לחי	Mejilla	צְעַק	Gritó
נפח	Inspiró, sopló	צעקה	Grito
נְשָׁמָה	Espíritu		

1.º בּשְׁמוֹצַ עֵשָׁו אֶת־דִּבְרֵי אָבִיו וַיִּצְעַק צְעָקָה גְּרֹלֶה וּמֶרָה עַדִּר 2.º (Gen. 27, 34) מְאְד: (2.º (Gen. 27, 34) –2.º (מְאָד: (Gen. 27, 34) –2.º (בַּיּבְרָתוּ אֱלֹהִים אֶת־הָאָרָם עָפָר 2.º (Gen. 2, 7) –3.º (בַּיּבְרָתוּ בַּשָּׁבְיו נִשְׁמָח הַיִּיְם: (בַּאָרֶץ־פְּלְשְׁתִּים סָבִיב אֶת־רַאשׁו וַיִּפְשׁמוּ אֶת־בּלֶי, וַוְשַלְחוּ בְאֶרֶץ־פְּלְשְׁתִּים סָבִיב לְבַשֵּׁרְ בִּית עֲצַבֵּיהֶם וְאֶת־הָעֶם: (ISam. 31,9) –4.º (קוֹמֶה יְחֹנֶה הְוֹשְׁנִי אֱלֹהֵי כִּירַהְכִּיתְ אֶת־בָל־אְיְבֵי לֻחִי שׁנֵי רְשָׁעִים שׁבַּרְתְּ: (Ps.65,14) –5.º (Ps.3,8)

Lección XXI

Construcción del verbo pasivo.—Construcción pregnante.— Construcción de un verbo con otro.—Aposición de verbos.

- 1. Construcción del verbo pasivo.—a) Su persona agente se expresa mediante el sufijo ל y a veces por יבון: v. g.: קרוא לָה invitado por ella (Esther 5, 12); נְבְלְעוּ בוּן se trastornaron por el vino (Is. 28, 7).
- b) Cuando un verbo que rige dos acusativos, se pone en pasiva, el régimen principal pasa a ser sujeto, quedando invariable el otro acusativo: v. g.: יַרְבָּלָא הָאָרֶץ אֹרָם y se llenó la tierra de ellos (Ex. 1, 7).
- c) El verbo en pasiva puede construírse también impersonalmente, y en este caso conserva el régimen directo con la partícula אַר u otra semejante: v.g.:: בְּנוֹרֶל יִהְלֵק אָרִרְהָאָרֶיְיִי en suerte se repartirá la tierra (Num. 26, 55).
- 2. La construcción pregnante—a) tiene lugar en aquellas frases, en que el complemento no corresponde al verbo allí expreso, sino a otro, que es necesario suplir, según lo exige el sentido completo: v. g.: כְּאָרֵין הַלְּכֹּל בִּשְׁבֵּן־שָׁבֵּוֹך (echando) por tierra profanaron el tabernáculo de tu nombre (Ps. 74, 7).
- b) Es muy frecuente, especialmente en los Salmos y en los Profetas, porque los agiógrafos quisieron decir mucho en pocas palabras, ganando así la frase en concisión y energía, lo que pierde en corrección sintáxica.
- 3. Construcción de un verbo con otro. El verbo que sirve de complemento a otro, puede ponerse—a) en infinitivo constructo sólo o más comunmente precedido de 5; tal vez en infinitivo absoluto: v. g.: אָחָל הַחָּלֵץ empezaré a dar (Deut. 2, 25); אַחָל הַחַלֵּץ continuó en pecar (Exod. 9, 34);
- b) en imperfecto con o sin wau: v. g.: לא יְדַעְתִי אֲכַנְּהְי no sé adular (Job 32, 22);
- c) en participio: v. g.: ידע מנגן בפנור que sepa tocar la citara (I Sam. 16, 16).

- 4. La aposición de verbos—a) consiste en poner uno a continuación de otro, con o sin wau, dos verbos en el mismo tiempo, número y persona, para expresar una idea que nosotros designamos por un verbo y un adverbio o por otros giros especiales: v. g.: מַרְרוֹ שֶׁבֶּרוֹ מֵעְיִשְׁיוֹ se apresuraron, se olvidaron de sus obras,—se olvidaron pronto (Ps. 106, 13); אַשְׁאַ עִינֵי: y volví y levanté mis ojos,—levanté de nuevo mis ojos (Zach. 5, 1).
- b) Esta aposición se verifica principalmente con los siguientes verbos (que en unión con otro deben traducirse adverbialmente): ישוב volver (de nuevo); בוהר emprendió (a gusto); בוהר aumentó (mucho); se apresuró (pronto); etc.

EJERCICIO 21.º

ארו	Cedro	י צל .	Sombra
מרוה	León	קרו	Cuerno
עלילה	Hecho	רָחַל	Raquel, oveja
ענה	Rama	בם	Búfalo
עָקק	Insolente	וַבְּקָּי.	Pesó

(1º בַּתְּמֶת רָחֵלֶ נַתִּקְּבֵר בְּנֶבֶךְ אֶפֶּרָתָה הִוֹא בֵּית לֶחֶם: (1º 2.º נַתְּמֶת רָחֵלֶה וְהַנְה הְצְּשֶׁר בְּנָהְה יְהֹנְה תְּצְשֶׂר וְנֵרָא -2.º (19 בּרָבֶר מְשֶׁה זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר־צְּנָה יְהֹנְה תְּבְבְּרוֹ נְבַהְה אֲלֵיכֶם כְּבוֹד יְהֹנְה: (Levit. 9, 6) - אַל־תַּרְבּוֹ תְדַבְּרוֹ נְבַהְה יֵצֵא עָתָק מִפִּיכֶם כִּי אֵל דֵעוֹת יְהֹנָה וְלוֹ נִתְכְּנוֹ עֲלְלוֹת: (1 גֹחָבְּנוֹ עֲלְלוֹת: בְּבֹה יֵצֵא עָתָק מִפִּיכֶם כִּי אֵל דֵעוֹת יְהֹנָה וֹמַבְּרְנֵי רַמִים צְנִיתְנִי: (1 Sam. 2, 3) -4.º הושיענִי מִכִּי אַרְזֵרְאֵל: (2, 22, 22)
(2, 22, 22) - בְּפוֹּ הָרִים צַלְּה וַעֲנַכֶּיָה אַרְזַרְאֵל: (2, 22, 22)

DEL ADVERBIO

Lección XXII

Las partículas hebreas.—El adverbio: su construcción, su repetición.—Adverbios de negación.

- 1. Las partículas hebreas—a) son, en su mayor parte verdaderos nombres; de aquí el que reciban sufijos, adopten forma de plural o estado constructo, se combinen fácilmente entre sí, tomen locativo, y adquieran fuerza relativa unidas a
- b) El estudio completo de dichas partículas, de sus combinaciones y diversos sentidos—que dan a la frase variedad, elegancia, propiedad, concisión y energía—sólo puede adquirirse con el manejo de los diccionarios y la lectura de la Biblia. Aquí estudiaremos tan sólo lo más preciso acerca de su construcción.
- 2. El adverbio—a) modifica la significación tanto del nombre como del verbo: v. g.: בְּיִם לֹא מִעְטֵּ: pueblos no poco=muchos pueblos (Is. 10, 7).
- c) La repetición del adverbio indica o su grado superlativo, o un aumento sucesivo, o distribución: v. g.: מְאַרּוּ י muchísimo (Gen. 7, 19); בְּעָטַ בְּעָטַ בְּעָטַ poco a poco (Ex. 23, 30).
- 3. Los adverbios de negación—a) más frecuentes son y y; el primero expresa la simple negación (non), el segundo añade a la negación la idea de súplica, mandato, de-

seo, etc., (ne); si bien las prohibiciones categóricas se expresan por אל (Lecc. xv, 5.b): v. g.: אושר המוני nadie saldrá; אורעות אישי אושי nadie salga (Exod. 16, 29); אורעות: no matarás (Ex. 20, 13).

b) También se usan como adverbios de negación en el estilo poético בל ע בל v. g.: יבלי ע בל no vió (Ps. 10, 11);

אסף בלי יבןא: no vendrá cosecha (Is. 32, 10).

c) La partícula בלתו expresa la idea de exclusión—sin, excepto, fuera de...—y puede llevar sufijos personales: v. g.: אוֹרְכָּרִשׁ בִּיהוָה בִּירִאוֹן בַּלְחָהְיּ no hay santo como Yahvé, porque no hay (nadie) fuera de tí (I Sam. 2, 2).

- d) Otra palabra con que también se expresa la negación, es el sustantivo אין, usado comúnmente en el estado constructo אין, que significa la no existencia de una cosa, y se traduce por no es, no hay, no había, etc., según lo exija el contexto: v. g.: בּיָכִים הָהָם אִין בִילָּךְ בִּיִשְׁרָאֵל: en aquellos días no había rey en Israel (Judic. 17, 6).
- N. B. 1.º Cuando se junta con un verbo, éste se pone generalmente en participio: v. g.: אַן וְצֵא וְאֵן הַא no había quien saliese, ni quien entrase (Jos. 6, 1).

2.º Cuando el sujeto de la oración es un pronombre personal, se pone como sufijo de אָינֶנִי נחֲן לֶכֶם מֶבֶן: v. g.: אָינָנִי נחֲן לֶכֶם מָבֶן vo no os doy paja

(Exod. 5, 10).

e) Una negación unida a כל denota exclusión total—ninguno, nada, etc.: v. g.: יְלְרָשׁ אִיןְרֶלֶּי para el pobre nada absolutamente (II Sam. 12, 3).

f) Dos negaciones no afirman, como en latín, sino que niegan con más fuerza: v. g.: אין בֶּקְדְּ לֹא נָחְשֶׁב בִּיכֵוי חוֹ הַלְּמְאוֹכְוֹה לְמָאוֹנְחוֹה no se estimaba en nada la plata en los

días de Salomón (1 Reg. 10, 21).

g) Cuando se suceden dos frases negativas, se omite algunas veces la negación en la segunda, principalmente en el estilo poético: עבות אום מו הפערם בפושפט וחשאים no se levantarán los malvados en el juicio y (ni) los pecadores en la reunión de los justos (Ps. 1, 5).

EJERCICIO 22.º

קָרָשׁ	Nuevo	יַפַר יָפַר	Castigó
חַמֶּה	Ira	נשו	Durmió
נַכַח	Corrigió		

Lección XXIII

Adverbios interrogativos: Modo de expresar la pregunta en general, la pregunta directa, la indirecta, la disyuntiva y la negativa.—Modo de expresar la respuesta tanto negativa como afirmativa.

1. La pregunta—a) se indica a veces, al hablar, por sólo la inflexión de la voz; por donde en algunos pasajes bíblicos sólo por el contexto se conoce que la frase es interrogativa: v. g.: אַרוֹם עַל־נִינְוֹךְ: y yo ¿no perdonaré a Nínive? (Jon. 4, 11).

Pero generalmente lleva algún adverbio de interrogación.

b) La pregunta directa se expresa ordinariamente por el הַ interrogativo, que unas veces pide respuesta negativa, y otras afirmativa: v. g.: בושבור אָרוֹי אָרָרי אַרָרי אַרָרי אַרָרי אַרָרי אַרָרי אַרָרי עוּרָרי אַרָרי עוּרָרי אַרָרי עוּרָרי עוּרָרי עוּרי אַרָרי עוּרי אַרִרי עוּרי אַרִרי עוּרי אַרִרי עוּרי אַרִרי עוּרי עוּיי עו

c) La pregunta indirecta se indica o con el interrogativo o con אַ quedando indecisa la respuesta: v.g: בְּלָאָה עברות הנפוי veamos si ha brotado la vid (Cant. 7, 13).

d) La pregunta disyuntiva, sea directa o indirecta (utrum-an; si-o) lleva הַ en el primer miembro, e אַס ס ס פּ en el segundo; siendo dudosa la respuesta: v. g.: ניאכור יצַהָּך נְשָׁה־נָא וֹאַכִּוֹשׁהְּ בְּנֵי הַאַּחָה וָה בְּנִי עִשְׁוֹ אִם־לְא: עִי שְׁלִּוֹ אַמִּרְ נִשְׁהְרָנָּאַ וְאַבְּיִשְׁהְּ בְּנֵי תַשְׁלִּוּ אַמִּרְ וְשִׁכְּוּ שִׁלְּוֹ אַמִּרְ וְשִׁכְּוּ שִׁלְּוֹ אַמִּרְ לִּעִּיְ אַמִּרְ וְשִׁכְּוּ עִשְׁוֹ אִם־לְא: dijo Isaac a Jacob: acércate y te palparé, hijo mío, (para saber) si tú eres mi hijo Esaú, o no (Gen. 27, 21).

e) La pregunta negativa, equivalente a una afirmación rotunda (nonne?—¿acaso no...?) se expresa por הַלֹא־הִיא כְתוֹבָה עַל־בַּכְּר v su-pone respuesta afirmativa: v. g.: בְּלִא־הִיא כְתוֹבָה עַל־בַּכְּר acaso no está escrito en el libro de los valientes?

(Jos. 10, 13).

2. La respuesta—a) negativa se expresa por לא, y si en la pregunta entra יַשׁי, por אַיִּן v.g.: יַשׁרְנְלְעָר ' אַנְשִׁרְנְלְעָר ' v.g.: יַשׁרְנְלְעָר ' אַנְשִׁרְנְלְעָר ' v.g.' יַשׁרְנְלְעָר ' אַנְשִׁרְנְלְעָר ' v.g.' יַשׁי יְבִּילְעָר ' אַנְיִּר לְאָי יִשְׁרָרְנִי אַתְּה וַיֹּאַכְּר לְאָ: v le dijeron los galaaditas: ¿eres tu efrateo? y dijo: no (Judic. 12, 5).

b) La respuesta afirmativa no se expresa por ningún adverbio equivalente a nuestro sí, sino repitiendo la palabra principal de la pregunta: v. g.: אַנָר אָהָה זָה בָּנִי עָשֵׁוּ y dijo: ¿eres tú mi hijo Esaú? y dijo: yo (soy) (Gen. 27, 24).

EJERCICIO 23.º

אַבשָלום	Absalón	מִיבָיָהוּ	Miqueas
נלעד	Galaad	מלְחָמָה	Guerra, batalla
קבל	Desistió	פה	Aquí
מולדת	Familia, generación	רָמת	Ramot

ים שָאַל־הָאִישׁ לָנוּ וּלְמְוֹלַדְתֵנוּ לֵאמר הַעוֹד אֲבִיכֶם חַי 1.º בְּוִשׁ לָכֶם אֲח: (Gen. 45, 7) בְּוֵרֵד שָׁאוּל כַּאֲשֶׁר שְׁמַע עַבְּהֶּךְּ וָהֹנָה אֱלֹהֵי וִשְׂרָאֵל הַנֶּר־נָא לְעַבְּהֶךְּ וַיֹּאמֶר וְהֹנָה וֵלְרָה בוא וּשְׁאֵלֵךְ וְאָמֵר הְוֹשׁ־-5.º (I Sam. 23, 11) פּה אִישׁ וְאָמַרְהָ אָוֹן: (Judic. 4, 20) בּיאמֶר הַמָּלֶךְ שָׁלוֹם לְנַעַר לְאַבְשָׁלוְם: (II Sam. 18, 29) בּיאמֶר הַמָּלֶךְ אַלְיו מיכֵיְהוּ הַנֵּלֵךְ אָל־רָמת גָּלְעָר לַמִּלְחָמָה אִם־נֶחְדֶּל: (,Reg. 22, 22)

DE LA PREPOSICION, CONJUNCION E INTERJECCION

Lección XXIV

Advertencias sobre el uso de las preposiciones,—conjunciones, —e interjecciones.

1. Las preposiciones—a) se combinan fácilmente entre sí, para expresar con más precisión las diversas relaciones: v. g.: מָבֶּין de entre, מֶבֶין de sobre, מָבֶין de debajo, בּיִבֶּין de debajo, בּיִבְּין

hasta detrás, אל בינות hasta entre, etc.

- b) Cuando una preposición debería ponerse en los dos miembros paralelos de una frase, se omite a veces en el segundo, sobre todo en el estilo poético: v. g.: יְרוֹר אַהַבּר ווְרעוֹ בַשִּׂרִים: Yahvé le amó, hará su voluntad contra Babilonia y su brazo (contra) los caldeos (ls. 48, 14).
- 2. Las conjunciones—a) se juntan entre sí o con otras partículas, formando palabras compuestas, cuyo perfecto significado se aprende por la práctica y los diccionarios: p. e.: pues si, pero, mas; מביאם así como, al modo

- como, etc.:v.g.: אך בְּראָטֵר אֱלֹחִים לֹא הְאכְלוּ מִכּל עֵץ הַגְּן: geon que dijo Dios: no comeréis de todo árbol del huerto? (Gen. 3, 1).
- N. B. La razón de esto parece ser, porque en estas fórmulas se sobreentiende la imprecación: Dios me castigue, si.... etc.; según aquello de I Sam. 3, 17: ע.שָה־לְּךְּ אֲלֹהִים וְכֹה יוֹסִיףְ אָס־הְכַחֵר מִמֶנִי דְבֶּרְ: así te haga Dios y así te añada, si me ocultas algo.
- c) A veces, para dar mayor énfasis a la frase, se omiten las conjunciones, especialmente las condicionales, las comparativas y las del discurso indirecto: v. g.: יעוב אָביו וכוה: si abandona al padre, morirá (Gen. 44,22); אַרִריבָא אַרְרִיבָא dí, te ruego, hermana mía tú (que eres mi hermana) (Gen. 12, 13).
- 3. Las interjecciones—a) de dolor, amenaza o imprecación llevan ordinari mente el nombre precedido de לָּבְּי, ישׁלָּבְּי, a veces lo llevan sin preposición, como si fuese un vocativo: v. g.: אַרֶּבְּי, עַבּדְּבָּי, עַבּדְּבָּי, עַבּדְּבָּי, עַבּדְּבָּין עַבּיבְּבְּיוֹשׁ: /ay de tí, Moab! pereciste, pueblo de Camós (Num. 21, 29); אוי אָבֹי /ay de Nebó! (Jerem. 48, 1); יבְּיִי עַבְּיִי עַבְּיִי /ay, hija mia! (Judic. 11, 35).

b) Las interjecciones הנה ע הן se construyen con acusativo: v. g.: הַבְּרִים נִיאֹכֶּיר אֵלִיו אַבְרְהָם נִיאֹכֶּיר אַנִיי עַבְרְהָם נִיאֹכֶּיר אַנִיי עַבְרְהָם נִיאֹכֶּיר אַנִיי עַבְרְהָם נִיאֹכֶּיר הַנְנִי: y el Señor tentó a Abraham y dijo: Abraham;

y dijo: héme aquí (Gen. 22, 1).

EJERCICIO 24.º

סלילה	Quita allá (absit)	9	Frasco
כפר	Ехріо́	שָׁבַע	Juró
	Príncipe	שֶׁמֶן	Aceite
נשק	Besó	אָבַן ישָׁבַן	Inculcó

בּיכות שָּלְר שַׁלְר שַׁלְר שַׁלְר שָׁלְר שַׁלְר שַׁלְר שַׁלְר שַׁלְר שַׁלְר שַׁלְר שַׁלְר שַׁלְר שִׁלְר שְׁלְתְ שִׁלְר שִׁלְר שִׁלְר שִׁלְר שִׁלְר שִׁלְר שִׁן בִּית־עֵּלִי בְּטָבְח וּבְמִנְחָה עַד־עוּלְם: (1 Sam. 3, בּבֶּר עַוֹן בִּית־עֵּלִי בְּטָר וּבְמִנְחָה עַד־עוּלְם: (1.) 4.° בּית עַלי בְּעָבְיו חְלִילָה לִי מְיְהוָה אִם־אָעֲשֶׂה אֶת־בּבְּר הַנָּה לְאַרנִי לְמְשִׁיח וְהוָה לְשְׁלֹח יָדִי בְּן: (1 Sam. 24, 7) בּיִּקח שְׁמוּאֵל אֶת־פַּךְ הַשְׁמָו וַיִּעַק עַל־ראשו וַיִּשְׁקְהוּ וּיִשְׁקְהוּ וְיִבְּלְת לְּנְגִיְך: (1 Sam. 10, 1)
ניאַבְר הַלֹא בְּי־מִשְׁחַהְ יְהנָה עַל־נְחֲלָתוֹ לְנָגִיְך: (1 Sam. 10, 1)

DE LA CONSTRUCCION

Lección XXV

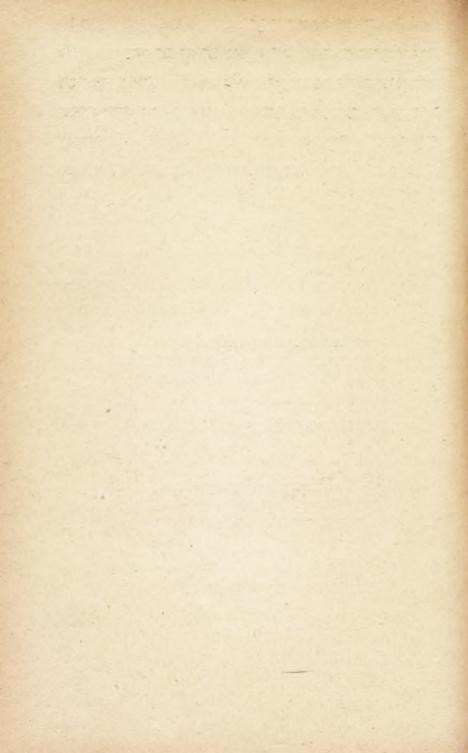
Principales caracteres de la frase hebrea.—Modo de colocar las palabras en la misma.

- 1. Los principales caracteres de la frase hebrea son la naturalidad, la energía. la concisión y cierta vaguedad debida a la escasez de modos y tiempos. El hebreo no admite, como nuestras lenguas, periodos complicados; se contenta con unir una oración a otra de ordinario mediante el wau.
- 2. La colocación de las palabras en la frase hebrea—a) no puede ser más sencilla y natural: sujeto, verbo y predicado o complemento directo; los complementos indirectos pueden ir antes o después del verbo: v. g.: נה כְּנְצָא הַן בַּעֵינֵי Noé encontró gracia en los ojos de Yahvé (Gen. 6,8).
- b) Aparece sin embargo casi siempre al principio de la frase, la palabra que más se quiere hacer resaltar por su mayor importancia, especialmente el verbo: v. g.: אָרוֹקוֹי oi tu voz en el paraíso y temi (Gen. הַּרְרִים: v creó Dios peces grandes (Gen. 1, 21).
- c) Vense también a veces al principio de la frase, ciertos participios con quienes no concierta el verbo; equivalen al ablativo absoluto u oracional latino: v. g.: בַּל־אִישׁ וֹבֵה וֹבָא נַעַר הַכּהְוֹי todo hombre sacrificando sacrificio y entraba el criado del sacerdote (cuando alguien ofrecía sacrificio, entraba, etc.) (I Sam. 2, 13).
- d) En el estilo poético, como sucede en todas las lenguas, son más frecuentes y más atrevidas las inversiones.

EJERCICIO 25.º

האָאַ	Pagó la pena	צֶלֶם	Imagen
ברבר	Abrojo	קוץ	Espina
עשב	Yerba	שפר	Derramó

APÉNDICE LA POESIA HEBREA

I INTRODUCCIÓN

- 1. Dos elementos podemos distinguir en un poema cualquiera, uno interno y otro externo. El interno que consiste en la nobleza del argumento, la elevación de las ideas, la elegancia del estilo y la brillantez del lenguaje, forma la base de toda composición poética. El externo, que encuentra su expresión en el ritmo, varía según la extructura de cada lengua y el genio de los poetas; generalmente suele estribar en la harmonia de los acentos, y el número o cantidad de las sílabas; a veces también en la simetría de los pensamientos.
- La poesla hebrea, informada por un espíritu eminentemente religioso, y encomendada a un léxicon gráfico y expresivo, aventajó a todas las producciones literarias de la antigüedad, y no ha sido superada por ninguna otra en tiempos posteriores.
- 3. Nuestro intento, al redactar estas líneas, no es dar a gustar a nuestros lectores sus delicadezas y encantos, ni hacernos eco de la abundantísima literatura que de ella se ha ocupado; nuestra intención es más modesta; nos contentamos con desempeñar el papel de gramáticos, fijándonos en su elemento externo. Nos ocuparemos del paralelismo, de las estrofas, del ritmo y de la métrica hebrea, recogiendo las afirmaciones de los sabios más ilustres, distinguiendo las cuestiones ciertas de las inciertas, y dejando la solución definitiva de los puntos oscuros a la sagacidad y estudio de nuevos investigadores.

II

EL PARALELISMO

- El paralelismo tiene lugar cuando los miembros de una frase se corresponden; puede ser sinónimo, antitético y sintético.
- 2. El paralelismo se llama sinónimo, cuando el segundo miembro repite la idea del primero; puede hallarse—a) en un solo verso: v. g.: נצר לְשְוּנְהְ מֵרֶעְ וִשְּׁבֶּתֵיךְ מָבָּבְר מִרְכְּהְ: Guarda tu lengua del mal y tus

labios de decir imposturas (Ps. 54, 14); o-b) en dos versos: v. g.: יהוָה אוֹרִי נְישִׁייִ מְכִּי אִּכְּחְר: Yahvé es mi luz y y mi salvación ¿de quién temeré? Yahvé es el refugio de mi vida ¿de quién temblaré? (Ps. 27, 1).

- 3. El paralelismo se dice antitético, cuando el segundo miembro afirma lo contrario del primero: v. g.: בֶּסֶרְ נִבְּחֶר לְשׁוֹן צַדְּיִק לֵב רְשְׁעִים בּסֶרְ נִבְּחֶר לְשׁוֹן צַדְּיִק לֵב רְשְׁעִים Plata escogida es la lengua del justo; el corazón de los malos vale poco (Pr. 10, 20). Esta clase de paralelismo aparece casi exclusivamente en los escritos de Salomón.
- 4. El paralelismo es sintético, cuando el segundo miembro desarrolla el pensamiento del primero; se emplea con frecuencia en los libros no poéticos: v. g.: בְּכֶל-מִשְׁמֶר נְצֵּד לְבֵּךְּ כִּי־מִמֶנוּ הּוֹצְאוֹת חֵייִם: Con todo cuidado guarda tu corazón, pues de él (dependen) los tesoros de la vida. (Pr. 4, 23)
- 5. El paralelismo es la ley primordial de la poesía hebrea; lo admiten todos. Existen, no obstante, hermosos poemas que carecen de paralelismo: v. g.: los salmos 11, 84, 101.

Cada uno de los miembros del paralelismo forma un estico, exigiéndose por regla general un dístico, para que haya verdadero paralelismo.

III

LAS ESTROFAS

- 1. Las estrofas resultan de la agrupación de varios versos. No se puede negar su existencia en algunos salmos; lo exije el sentido, como en los salmos 2, 3 y 4; o lo indica el verso intercalar, como se observa en los salmos 42 y 43.
- Algunos autores han dado un paso más, y han creido descubrir en los salmos una distribución en estrofas análoga a la que existe en los cantos corales de los griegos.

Según Zenner (Die Chorgesänge im Buche der Psalmen) se distinguen en los salmos dos clases de cantos corales: unos sencillos, que constan de estrofa, antiestrofa y una estrofa alterna: otros compuestos, que tienen una segunda estrofa alterna.

La estrofa y la antiestrofa presentan igual número de versos, el mismo estilo, e idéntico argumento: por el contrario, la estrofa alterna tiene todo propio.

En la liturgia un coro cantaba la estrofa, otro lo antiestrofa, alternando ambos coros en el canto de la estrofa alterna.

 Las razones que alega Zenner en apoyo de su opinión, son las siguientes: a) el análisis de algunos salmos: b) la semejanza de la liturgia hebrea con los cantos corales de los griegos: c) el testimonio de Cosme Indocopleusta: d) la existencia del enigmático אָלֶה que indicaba el cambio de estrofas en el canto.

- No tenemos inconveniente en admitir la posibilidad del aserto de Zenner; pero estamos muy lejos de aceptar sus conclusiones: sometamos a una somera crítica su raciocinio.
- a) Su análisis le ha obligado a hacer un solo salmo de los cuatro primeros, y a convertir en cantos corales algunos salmos que no estaban destinados al culto público.
- b) Es un buen deseo suyo que la liturgia hebrea emulara con los cantos griegos: se trata precisamente de demostrar eso.
- c) No rehusamos el testimonio tradicional alegado, pero bien pudiera suceder que reflejara únicamente una opinión del tiempo de los rabinos, o diera a conocer una costumbre que existía en los tiempos próximos al cristianismo.
- d) No nos atreveríamos a fundar una teoría en una base tan poco estable. Todavía aparece la palabra 75 71 veces en 39 salmos: ha sido suprimida por la Vulgata, y en las demás versiones ha encontrado diversas interpretaciones. Además el cambio de estrofas nada dice a favor de sus cantos corales.
- N. B Algunos salmos dan comienzo a cada uno de sus versos con una determinada letra del alfabeto, siendo llamados por esta razón alfabéticos, v. g. ps. 111, 112, (Crest. III).

IV

EL RITMO

 La combinación de acentos forma propiamente el ritmo. En el verso hebreo las sílabas acentuadas de cada estico varían entre dos y cinco: cuando llegan a este número, la cesura se halla después del tercer acento. Las sílabas no acentuadas oscilan entre dos y cuatro.

Los esticos de un mismo verso pueden tener diverso número de acentos. La fórmula suele ser: 2+2, 3+3, 4+4, etc. El verso kina, descubierto por Budde al estudiar las Lamentaciones (קינות) de Jeremías, corresponde a la fórmula 3+2.

Generalmente en un mismo poema no cambia el número de los acentos, aunque a veces se permite cierta libertad.

2. Parece cosa comprobada la existencia del ritmo de los acentos en la poesía hebrea. Será quizás dificil averiguar en cada caso la norma a que se amolda el genio del poeta, ni siempre es posible determinar el número de sílabas de cada estico, por cuanto su apreciación depende del modo de pronunciar las palabras; y nosotros conocemos la pronunciación del tiempo de los masorelas; pero no la que estaba en uso entre los antiguos hebreos.

V

LA MÉTRICA HEBREA

1. Si consultamos la tradición representada por Filon (1) y Flavio Josefo, (2) y recogida por Eusebio de Cesarea, (3) San Jerónimo (4) y San Agustín, (5) la poesía hebrea debe figurar junto a la griega y la latina en cuanto a la métrica. Las sílabas no sólo por su acentuación, sino también por su número y cantidad desempeñan un papel importante en los poemas del pueblo judío.

Semejante afirmación ha estimulado la actividad de no pocos sabios, que se han entrenido en encontrar la verdadera medida de los versos hebreos sin que el resultado haya coronado tan nobles esfuerzos.

A tres pueden reducirse los sistemas que se han propuesto acerca de la métrica hebrea.

2. Bickell (Metrices Biblicae regulae exemplis illustratae, Dichtungen der Hebräer) aplica a la poesía hebrea sus descubrimientos acerca de la siriaca. Cada verso consta de un determinado número de sílabas, sin tener en cuenta para nada la cantidad de las mismas. La sílaba tónica sucede a la que no lo es, y viceversa, siendo todos los pies yambos o coreos.

Este sistema encontró un decidido partidario en Gietmann (De re metrica Hebraeorum): actualmente nadie lo patrocina. Efectivamente: a) se aparta demasiado de la puntuación de los masoretas: b) pronuncia de diversa manera una misma vocal, según convenga: c) recurre a correcciones que no tienen fundamento.

3. Ley (Leitfaden der Metrik der hebräischen Poesie) y Sievers (Metrische Studien) exponen una nueva teoría acerca de la métrica hebrea fundándose en los poemas germanos, y admiten en la poesía hebrea solamente dos clases de pies, yambos y anapestos.

El defecto de esta opinión consiste, en que no prueba ese parentesco de la lengua hebrea con la germana; y sus consecuencias son tan amplias que de hecho aplicó Sievers sus principios al Génesis y a los dos libros de Samuel.

 Grimme (Psalmen Probleme) y Schlögl (De re metrica veterum Hebraeorum) han medido los versos hebreos según la cantidad de las sílabas.

Este sistema tropieza con serias dificultades: a) se basa en principios gramaticales que nadie acepta: b) establece una distinción arbitraria

⁽¹⁾ De vita Moysis 1, 5.

⁽²⁾ Ant. 2, 16, 4; 4, 8, 44.

⁽³⁾ Praep. ev. 11, 5.

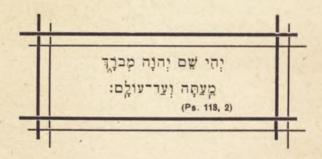
⁽⁴⁾ Praef, in lib. Job.

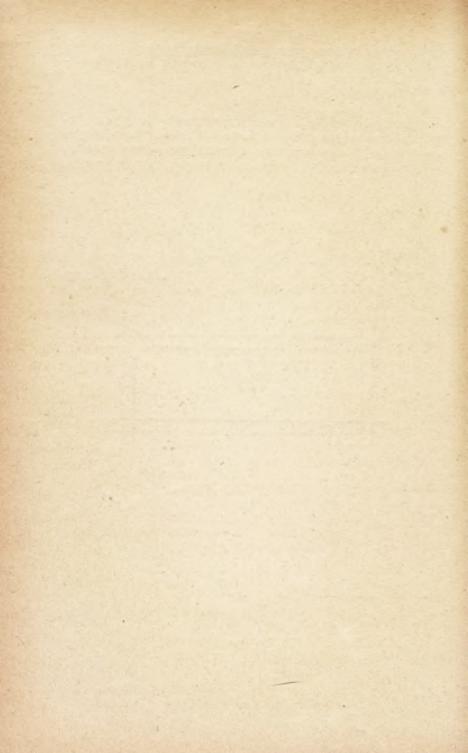
⁽⁵⁾ Ep. 101, ad Mem.

entre las sílabas largas y breves: c) no determina cómo los distintos pies (Schlögl señala hasta 75) forman el verso: d) sus principios tienen aplicación hasta en los libros no poéticos.

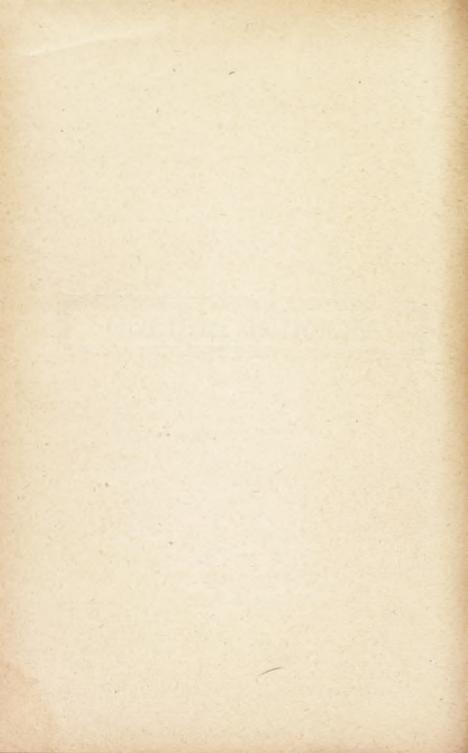
* * *

Nuestra conclusión es bien sencilla: reconocemos en la poesía hebrea el paralelismo, las estrofas y el ritmo de los acentos; y suspendemos nuestro juicio sobre la métrica, declarando que no nos satisfacen los sistemas discutidos, por ser poco seguros y algún tanto arbitrarios.

ARAMEO BÍBLICO

GRAMÁTICA DEL ARAMEO BÍBLICO

Lección I

El alefato arameo comparado con el hebreo.—Particularidades de algunas consonantes.—Modo de ser de las vocales según la diversidad de las sílabas.—La pausa.—El tono.

- El alefato arameo en nada difiere del hebreo; todos los signos son idénticos en ambas lenguas.
- 2. Algunas consonantes hebreas, especialmente las sibilantes, aparecen cambiadas en dentales en algunas palabras arameas: v. g.: קבב=יוָב oro; שור=צור ניש=צור, חוברת חוברת חוברת ישור יישור ניש"צור ניש"צור משנים חוברת יישור יישו

Además el צ se cambia en ע: v. g.: אָרַע=אָרֶץ tierra; צ en ך: v. g.: אָרָע (Jer. 10, 11); ל en ר: v. g.: חָרַץ=חָלְצוּיִם riñones; ע en ר: v. g.: אַרָּקא=אָרֶץ hijo.

El Halef—a) es mero signo ortográfico, α) en el estado definido de los nombres: v. g.: אָרָא el día; β) en el estado absoluto singular de los femeninos: v. g.: אָרָא ciudad; γ) en los verbos Lamed-yod: v. g.: אַרָא vino; δ) en algunas palabras precedidas de las partículas בָּארָן v. g.: עָלָרָא por eso; אַרָלָהָא pios.

- b) Se cambia en yod α) en el plural absoluto y constructo del participio de Qal de los verbos Hayin-wau: v. g.: קיבון en lugar de קאַבון de gelevantó; β) en la forma Haqtel del verbo הַוֹרָת: v. g.: אַרָאַב.
- c) Pide al principio de palabra tsere en vez de jatef: v. g.: אַלָּל marcha tú.
 - d) Cede su vocal a la yod que le precede: v. g.: דניאל Daniel.

El pod a) se convierte en halef, cuando le antecede kamets, especialmente en los numerales y en los nombres gentilicios: v. g.: de בַּשְׁרָאָה caldeo, de בְּשֶׁרָאָה רְבִיעִיאָה cuarto; b) conserva el pataj, que va delante, cuando se encuentra en sílaba abierta: v. g.: בַּיָּבְ casa

El wau precedido de la vocal a, se contrae siempre en 6: v. g.: nio muerte.

El nun deja muchas veces de asimilarse: v. g.: אנקה tu.

La *metátesis* de la ה tiene lugar en algunas formas verbales: v. g.: אַ יְשְׁקְנֵא él se mudará; יְשְׁקְנֵא él regará. La vocal de la sílaba pretónica desaparece en la lengua aramea:
 v. g.: מָמָרָם cien; מְמָרָם mató. Se conserva en la forma Haqtel de los verbos Hayin-wau:
 v. g.: מָחָקִים, יְחָקִים,

La sílaba tónica cambia a veces su vocal. En los nombres; a es invariable: v. g.: שְׁעֵּר cabello; i se cambia en a delante de y אין: v. g.: שְׁעֵּר humilde; קשׁר leopardo; u se muda en o: v. g.: קשׁר verdad. En los verbos, a permanece: v. g.: פַּרַבוּ escribieron; i persevera en sílaba abierta: v. g.: שׁלְשׁוּ dominaron; pero en sílaba cerrada a veces se convierte en e: v. g.: אַלְּעֵר ofreció; u no se altera: v. g.: אַרָּר comerá.

A primitiva nunca aparece o: v. g.: קר generación; שנה bueno.

- 4. La pausa casi nunca influye en el cambio de las vocales. El pataj delante de yod se muda en kamets: v. g.: שָׁמָרָנִין samaritano.
- 5. El tono generalmente afecta a la última sílaba; pero se halla en la penúltima en los casos siguientes: a) en las formas segoladas: v. g.: מוֹבְי piedra, יבִין manos; b) cuando la palabra lleva alguna aformativa, o sufijo que no admite el tono: v. g.: יַבְעָק conociste, אַבְוּהָ su padre, אַבְוּהָ los que edifican; e) en algunos nombres extranjeros: v. g.: אַבַרְנָשׁ los que edifican; e) en algunas palabras excepcionales: v. g.: אַבַרְנָשׁ nosotros, אַבָּרָנָא mi padre, אַלָּה sobre, אַלָּה todo, אַלָּא estos, אַבָּרָא así.
- N. B. Sirva de *Ejercicio* para esta y las siguientes lecciones, el que va al final de las mismas. En él se puede observar fácilmente el estrecho parentesco que existe entre el Arameo bíblico y la lengua hebrea.

Lección II

...

Los pronombres: personales, demostrativos, relativos, interrogativos e indefinidos. Los numerales: cardinales y ordinales.

—Los múltiplos.

1. Pronombres personales:

	SINGULAR		1	PLURAL	
1 c.	אַנָה	Yo	1 c.	אנחנא	Nosotros
2 m.	אנת אנקה	Tú	2 m.	אַנתון	Vosotros
2 f.		>	2 f.	,	"
3 m.	הוא	ÉI	3 m.	אנון המו	Ellos
3 f.	היא	Ella	3 f.	אכין	Ellas

El pronombre personal se emplea generalmente como sujeto de la oración; pero a veces sustituye al verbo sustantivo: v. g.: אַנְהָה הוא נַהְּבָאיּ tử eres la cabeza de oro (Dan. 2,38); otras veces sirve

para dar énfasis a un pronombre posesivo: v. g.: כְּנֵי אַנָה de mi mismo. Los pronombres אַנון ,הְכוּן אָנוּן se unen a los verbos, indicando el término directo de su acción.

2. Pronombres demostrativos:

Sing.	Este	הַנָּה	-	Sing.	Aquel m.	77	
	Esta	Ęĸ			Aquella f.	17	
					Aquel c.	דקן	
Plur.	Estos c.	אלן	אלה	Plur.	Aquellos c.	אלד	אבון

- 3. Pronombre relativo, rq que, cual, quien.
- 4. Pronombres interrogativos, אָם פַּקְעוֹפּֿח? מָה פֿקענפֿר?
- 5. Pronombres indefinidos, פורדי cualquiera que; קור בין cualquiera que; מורדי cual-
- 6. Los numerales cardinales desde el 3 hasta el 10, se juntan a los nombres masculinos en la forma femenina, y viceversa.

Los numerales ordinales terminan en :-.

Numerales cardinales			Numerales	ordinales		
	Masculino Femenino			Masculino	Femenino	
1	חַר		חַדָּה	3	קרְמָי	>
2	הָרֵין		פרחיו		מֹלָנוֹ	תַּנְנָנָה
3	הְלָת		הְלָמָה		קליקי	קליסנא
4	אַרָבַע		אַרְבְּעָה		רְבִיעִי	רְבִיעָיָא
5	חַמִשׁ		םמְשָׁה	7		
6	שׁת		שָׁמָה			170
7	שָׁבַע		שָׁבְעָה			
8	חַמָנִי		הְּמְנְיָה			
9	קשע		קשְׁעָה			
10	עשר		עשָרָה			
12	עשר	קרי				
20	עשרין	100	מְאָה			
30	חלחיו	200	קאמיו	1		
60	שָתִין	400	בע מְאָה			-1,000
1.000	מלף	def. אַלְפָא	pl.	מלפין		4 49.5
10.000	וְבַּוֹ		pl.	רַבְּנָו	44	1

- 7. Los múltiplos se forman con los cardinales y el nombre יְּכְּנְקוֹ v. g.: יְּכְנְקוֹ tres veces; o añadiendo הַ: v. g.: הַלְּחָה וְמַנִּקוֹ siete veces.
 - N. B. 1.º Los cardinales desde el 3 en adelante son sustantivos. 2.º Los numerales pueden recibir sufijos: v. g.: ellos tres.
- 3.º Para indicar las fechas se emplean los cardinales: v. g.: בַשְׁנַח בְּשֶׁנַח en el primer año de Ciro.

Lección III

Géneros, -estados-y números de los nombres.-Los sufijos unidos al nombre.

- Los géneros del nombre en la lengua aramea son dos: masculino y femenino.
- 2. Los estados son tres: absoluto, constructo y definido. El estado definido, propio del arameo, determina el sentido del nombre lo mismo que el artículo: v. g.: אָרָאָי el día.
 - 5. Los números son tres: singular, plural y dual.
- a) El singular de los masculinos no tiene forma propia. El plural toma la terminación p— en el estado absoluto, y en el constructo:
 v. g.: abs.: יומן días; const.: יומן días de.
- b) El singular de los femeninos acaba en תְּבְ en el estado absoluto: v. g.: מַלְכוּן carta; en וְ con los nombres abstratos: v. g.: מַלְכוּן reino; y en וְ con los concretos: v. g.: נְלֶלֵי estiercol; en תַּב en el estado constructo: v. g.: אַבְרָת carta de.
- c) El plural absoluto hace en ן y el constructo en הי: v. g.: abs.: מיןן; const.: חַיָּוָת animales.
 - d) La terminación del dual es ירין: v. g.: ידין manos.
- e) El estado definido toma la terminación אֶרְ en el singular y בְיָאָ en el plural masculino: v. g.: יוֹמָיָא, יוֹמָא.

MODELOS

MASCULINO

Sing. abs. מוֹם dia; const. מוֹם dia de; def. אוֹם el dia
Plur. abs. יוֹמָין dias; const. יוֹמָין dias de; def. אוֹמָין tos dias

FEMENINO

Sing abs. בְּיְרָה animal; const. בְּיְרָה animal de;
Plur abs. בְיִרָה animales; const. בוּיָרָה animales de;
Sing def. בוּיִרָה el animal
Plur def. בוּיִרָה los animales

N. B. Nuestro genitivo se designa a) con el estado constructo: v. g.: דְּכֶּילִי בְּבֶּלִי sabios de Babilonia; b) con el דְּ interpuesto: v. g.: בֶּלֶךְ לְיִשְּרָאֶל: v. g.: לַּךְ לְיִשְּרָאֶל: v. g.: לַּךְ לְיִשְּרָאֶל: rey de Israel.

4. Los sufijos personales unidos al nombre indican posesión.

MODELO

		sufijos	MASCULINO		FEMENI	NO
123			Singular	Plural	Singular	Plural
Sing.	1 c.	1	יוֹכֵוּי	יוֹמֵי	קיוָתי	קינתי
The s	2 m.	٦	יוֹמֶך	יוֹמֵיִדְ	קיוִסְּדּ	מינסד
1	2 f.	כֹּי	יוֹמֶכָי	יוֹמַיָּכִי	קיומכי	קינמכי
100	3 m.	ה הי	יומה	יומוהי	קיומה	קינתה
	3 f.	חַ חַ	יומה	יוֹמַנָה	קיוָסה	קינפה
Plur.	1 c.	KŽ	יומַנָא	יומינא	קיוִסנָא	חַינִתַנָא
Tonis	2 m.	כום כון	יוְמָכון	יוְמֵיכוּן	קינהְכוּן	מינוקכון
	2 f.	כיו	יוְמְבֵיון	יןמיבין	קינהְבֵין	חינףביו
	3 m.	הום הון	יוְמָהוֹן	יוְמֵיהוֹן	קינתהון	מינותהון
	3 f.	היו	יןמְהֵיוֹ	יןְמֵיהֵין	קינהָסיו	סינףסיו

N. B. 1.º Los sufijos se agregan a los nombres lo mismo que las demás terminaciones.

2.º El punto de aglutinación es pataj; en la tercera persona masculina singular tsere.

3. Los sufijos נא ה, ה, ה, carecen de tono.

Lección IV

Diversas clases de nombres.—Nombres anómalos.

1. Nombres con una vocal primitiva. El estado absoluto del singular de estos nombres puede llevar una vocal auxiliar: v. g.: pie-

dra, o carecer de ella: v. g.: מְעֵר águila. El estado constructo es identico al absoluto. El definido lleva la vocal en la primera radical. En el plural las terminaciones de todos los estados, así como los sufijos, se añaden a la forma primitiva:

MODELO

Sing. abs. מֶלֶכְּא rey; const. מֶלֶכְּי rey de; def. מַלְכָּא el rey Sing. abs. מַלְכָּא נוֹשׁרּס; const. מְלַכְּי libro de; def. אָסָרָף el libro Plur. abs. מַלְכִין reyes; const. מֵלְכִין reyes de; def. מַלְכִין los reyes Plur. abs. מַלְכִין libros; const. מַלְכִין def. אָסָרָן los reyes plur. abs. מַלְכִין libros; const. מַלְכִין def. מַלְכִין los libros

2. Nombres con dos vocales primitivas breves. Estos nombres en los estados absoluto y constructo del singular tienen la vocal en la segunda radical, que desaparece al tomar las terminaciones; entonces en la primera radical aparece una i:

MODELO

Sing. abs. בְּשֶׁרְ carne; const. בְּשֵׁרְ carne de; def. בְּשֶׂרָן la carne Plur. abs. בְּשֶׂרָן carnes const. בָשֶׁרָן carnes de; def. בְּשֶׂרָן las carnes

3. Nombres con la primera vocal breve y la segunda larga. Estos nombres conservan invariable la vocal larga:

MODELO

Sing. abs. שֶׁלְמָא paz; const. שֶׁלֶם paz de; def. שֶׁלֶם la paz
Plur. abs. שֶׁלֶמָא paces; const. שֶׁלֶמָן paces de; def. שֶׁלֶמִין las paces

4. Nombres con la primera vocal larga y la segunda breve. La vocal breve desaparece con las terminaciones:

MODELO

Sing. abs. אָלְם eternidad; const. אַלְם eternidad de; Plur. abs. עַלְמָץ eternidades; const. אַלְמָץ eternidades de; Sing. def. אַלְמָא la eternidad Plur. def. אַלְמָא las eternidades

5. Los numerales y nombres gentilicios terminados en :-. El yod se convierte muchas veces en halef con las terminaciones:

MODELO

Sing. abs. בְּשְׁדָּי caldeo; const. בְשְׁדָּי caldeo de;
Plur. abs. בַשְּׁדָאָן caldeos; const. בַשְּׂדָאָן caldeos de;
Sing. def. בַשְּׁדָאָן elcaldeo
Plur. def. בַשְּׁדָאָן los caldeos

- 6. Los participios de los verbos Lamed-yod. Estos participios, cuando reciben las terminaciones, pueden llevar la vocal bien en la primera, bien en la segunda radical: v. g.: de שָׁרָה mudó שִׁרָה; de שִׁרָה; de שִׁרָה.
- 7. Los femeninos terminados en 1, 1—. El wau y el yod son vocales en el singular; pero quedan consonantes en el plural:

MODELO

Sing. abs. מַלְכוּתָא reino; const. מַלְכוּת reino de; def. פַּלְכוּתָא el reino Plur. abs. מַלְכוָתְ reinos; const. מַלְכָוָת reinos de; def. מַלְכָוָת los reinos

8. Ofrecen alguna anomalia los nombres siguientes:

Sing. Di	Padre	con	suf	אבוך	Plur. אַבְהָן	בְּהָתַנָא	N
ПВ	Hermano				» C	con suf.	אחוד
NON	Mujer				נְשָׁין	>	נְשֵׁיהוֹן
בות	Casa, const. בית	con	suf	בוְתֵי.	בַּתִין	*	קָתִיכוֹן
בר	Hijo	*	20	בְּרֵה	בְּנִין	בְּנֵי	בָּנִיהוּן
שָׁם י	Nombre	3	30	שׁמָה	ז שָׁמֶהָן	זם שְׁמָהָו	שׁמָקְתְּר
ב	Mano	3)	>	יהםוְדֵה	יבון Dual		
כְּנָת	Compañero				Plur. אָרָיָן	>	בַּנְנָתָה

Lección V

El verbo arameo.—Tiempos.—Modos.—Personas.—Formas verbales.—Los sufijos unidos al verbo.—Modelo de verbo firme.

La conjugación aramea no conoce propiamente los tiempos. El perfecto, que indica que la acción del verbo está terminada, puede ser histórico, profético, y a veces equivale al futuro exacto en las oraciones condicionales. El imperfecto rara vez es histórico; designa la repetición o duración del acto, y suple al futuro exacto en las oraciones temporales.

En una narración continua indiferentemente se hace uso del perfecto o del imperfecto.

28

El yusivo alguna vez presenta una forma contracta; pero generalmente hace lo mismo que el imperfecto.

2. El modo infinitivo va casi siempre acompañado del prefijo 5, y suele terminar en 🛪 🕶, menos en la forma Qal.

Todas las formas verbales activas tienen dos *participios*: activo y pasivo. El *pasivo* denota que la acción está terminada. Todos los demás participios pueden suplir al imperfecto, y muchas veces se traducen por el presente.

El participio es histórico-a) cuando viene después del perfecto, llevando wau copulativo, sin mencionarse de nuevo el sujeto; -b) después de תַאַרוּן, ס אָרַוּן.

Puede omitirse también el sujeto del participio, cuando es tercera persona.

Tanto el participio, cuando se halla en plural, como el verbo en la tercera persona plural se pueden traducir en sentido impersonal pasivo: v. g.: דָקוֹ se dice; אַמְרִין se deshace.

Las personas se distinguen por las aformativas y preformativas.
 Las aformativas del perfecto son:

SINGULAR	PLURAL			
3 m בַּקָּכָּ escribió él	ו פַּתַבוּ escribieron ellos	-		
3 f. הַבָּת escribió ella	פַתַבָּה escribieron ellas			
2 m. הָ (הָ) הָבְחַבְּ escribiste (m)	ייתון escribisteis (m)			
1 c. הַבָּתְ escribí	פּבּרוֹנְא ··· בְא escribimos			

Las aformativas y preformativas del imperfecto son:

SINGULAR			PLURAL		
3 m.		יכְּחֶב escribira él	יכתבון י ייון escribirán ellos		
3 f.		בּקבת escribirá ella	וֹבְתְבָן escribirán ellas		
2 m.		בּקְבָּתְ escribirás (m)	ווייין פּscribiréis (m)		
1 c.	8	פּאַכְּתְב escribiré	פבקוב נ- ניקב ניקב נייי escribiremos		

Las aformativas del imperativo son:

4. Las formas pueden ser activas y pasivas:

	Qal	כָּתַב		Hitqetel	הַתְּכָּתֵב
ACTIVAS		בַּתָב	PASIVAS	Hitqattal	הַתְּפַתַּב
	Haqtel	הַכְּחָב		Hoqtal	הָכְתַּב

Formas más raras son:

En la forma pasiva, cinco veces la preformativa אָת sustituye a הָה; y tres veces está אַ en lugar de הַ en la forma Haqtel.

5. Los sufijos unidos al verbo tienen distinto punto de aglutinación según la diversidad de los tiempos:

	SUF	ijos	CON EL PERF, IMPER. E INF.			CON EL IMPERF.			
Sing.	1 c.	ני		בני	-	יבני -	יַבַנִי	ובַנִי	
	2 m.	٦		7-		73-			
	2 f.	כָּי		ים כי		-נְכָּי			
	3 m.	הי		77.		-גַּה	רָנָה -	ינה	
	3 f.	Ţ		n-	400	-בַּה			
Plur.	1 c.	K		₩ <u>></u> -		-בנא			
	2 m.	כם		- כם		נכון			

N. B. 1.º Los sufijos נא הם , הם , הם carecen de tono.

2.º Los pronombres de tercera persona del plural no se añaden al verbo a modo de sufijos.

		TRANS		
		בַּתַב	escribio	
	Qal			Hitqetel
Perf. Sg. 3 m.	קמב	קָרֵב	יָכָל	הַתְּכָּתָב
3 f.	כָּהְבַּת			הַהְכַּהֶבֶּת
2 m.	כַּחַבְּהָ (הְ)		יבלס	הָהְכָּהֶכְהָ (בְּהְּ)
1 c.	- כָּהְבָת			
Pl. 3 m.	קמבו	קרבו		הָתְכָּתִבוּ
3 f.	כְּתָבָה			הַתְּכָּתִבָּה
2 m.	כְּחַבְתוּון			הַתְּכָּתִכְּתוּן
1 c.	בְּחַבְנָא	שמלנא		עַעַבְּנָא
Impf. Sg. 3 m.	יִכְקָּב י	ושְלַמ		וֹטְּכְּחֵב (תֻׂ)
3 f.	הַכָּהֶב	תשלמ		שַּׁטְבָּטֵב (עָׁ)
2 m.	מַכְּחָב	השלמ	S. OF	מַּתְּכָּתֵב
1 c.	אָכָהָב			אָתְכָּחֵב
Pl. 3 m.	יַכְחָבוּן			יַתְּבַּתְבוּן
3 f.	יַכְתְּבָן			יַתְּפַּתְבָּן
2 m.	הַכְּהָבוּן			תִּקבּתְבוּון
1 c,	נקקב	נְשָׁלֵמ		נְתְּכָּתֵב
Impvo.Sg.2m.	כָּחָב			
2 f.	כָּתְבִי			
Pl. 2 m.	כָּהֻבוּ			447
Infinitivo	לְמִקְתַּב			לְהִתְּכְּתְכָּה
Part. act.	בָּתַב		נָכָל	
» pas.	בְּחָיב בְּ			מְתְּקְתֵב

verbo firme:

	INTRANSITIVO	
ofreció קרב	יבל יבל	udo
Qattil	Hitqattal	Haqtel
בַּתָב	הַתְּפַּמַב	הכמב
פַּקּבֶּת	הַהְפַּהֶבֶּה	הכמבת
قَلَّاذِهُ	הַקְּבַּמּבְּק	מכמבק
פַּטִבת	הַתְּבַּתְּבֶת	סקהֶבֶת
פתבו	הָתְּפַמָּבוּ	הַכְּמָבוּ
פַּתָּבָה	הַתְּכַתַּכָה	הַכְּתָבָה
פַּמַבְחון	הָקְבַּמַבְתוּוְ	בַּכְּמֵבְתוּן
פּמַבְנָא	הּתְכַּמַּבְנָא	ם בְּמֵּבְנָא
וֹכַמֵּב (תֻּ)	יִתְּכַּמִב :	יָמַכְתָּב (יַכְ)
קבַהָּב	מַתְבַּמַב	קַהַכְּתָב
קבמב	הַּקְבַּמַב	קהקתב
אַכהַב	אָקבּמב	מַבכתַב
וָכַמְבוּון יַּ	יִתְבַּתְּבוּוּ	יַהַכְתָּבוּוְ
וְכַהְּכָו	יִתְּבַּתְּבָוֹ יִתְבַּתְּבָּוֹ	יָםכְתָּבָוּ
קבַהְבוּן	הַתְּבַּתְּבוּוֹ	הַבַּקִבוּון
נְבַמֶּב	נְהֶכַּפַּב	נְהַכְּתָּב
פַתַּב		הַכְּתָב
כַתָּבִי		הכחבי הבחבי
פַּתְּבוּ		הַכְּחָבוּ
לְבַּסְבָּה	לְהַתְּבַּסְּכָה	לְבּכְסָבָה
מְבַּׁמֵב		מָהַכְּחָב
מְכַמַּב	מֶהֶפֶּהָב	מָטַּכְּמַב

Lección VI

Verbos de primera, -- segunda -- y tercera radical gutural.

- Los verbos guturales no admiten daguesch en la consonante gutural, exigen delante de si el sonido de a, y piden scheva compuesto en lugar del simple.
 - 2. Verbos de primera radical gutural:

מבר dijo, עבר hizo, חַבן pasó, חַבן poseró, אַבר comió

5f. מַעַבְרוּן 2m. מַעַבְרוּן 2f. אַכֶּלִי 2f.

ו c. אַמָרָת Plur. עברו

Hitgetel: Imperfecto יְתְעָבֵר Participio מָתְעָבֵר Hagtel: Perfecto הַחֶּסְנוּן Imperfecto

3. Verbos de segunda radical gutural:

קבר dió, קבר מומאל בְּבַר מוּמים מוֹמים מוֹ

Qattil: PERFECTO IMPERFECTO PARTICIPIO

Sing. 3 m. בָּרָדְ Sing. 3 f. מְלָצַע activ. מְלָצַע pas. מְלָצַע

Hilgattal: Perfecto הַתְּחָבּה Participio מְתָּבָּהַל

Con reduplicación virtual יבעון ימהא

סעדין

4. Verbos de tercera radical gutural:

אַלַם envió; שְׁבַח alabó; שְׁבַח encontró; אָלַם prosperó; בְּחַר cayó; מָחַר desarraigó; שָׁבָּח buscó

Qal: Imperfecto ישלים Participio activ. שַּלָּיֵת pasiv. שַּלָיֵת

ז f. חַבַּחַתְּהָיִי

2 m. កុក្ខកុយុក

Plur. הַתְּצַקרוּ

Qattil:	PERFECTO	IMPER	RECTO	IMPERA	ATIVO	PARTICIPIO
Sing. 2 m.	שַבַּחָמָ	Sing: 31	יבקר .m		פברו	משבח
1 c.	שַׁבְּחֵת					
Plur. 3 m.	שַׁבַּחוּ					
Haqtel:	PERFECTO	IMPE	ERFECTO	IMPER	RATIVO	PARTICIPIO
Sing. 3 m.	הַצְלַח	Plur.	נהשכח	Plur.	אתרו	פצלח
2 m.	הובעק					
1 c.	השפחת .					
Plur. 3 m.	הַשְּׁכַחוּ				300	

Lección VII

Verbos «Pe-halef», «Pe-nun», «Pe-wau» y «Pe-yod». — Verbos «Hayin-hayin».

1. Verbos «Pe-halef». מַבֶּל comió; אוַא encendió.

Qal.—El halef es quiescente en el imperfecto אָבֶל y en el infinitivo לְמֵאמֵר.

Imperativo 2 m. אמר Participio pasivo

- N.B. אבר hace en el imperfecto de la forma Hagtel הַהוֹבֶר pere-cerás tú.
 - 2. Verbos «Pe-nun». בְּעֵל ; cayó; אָנְעָל se elevó; בְּעַל bajó; נְעֵל salvó. Estos verbos asimilan el nun en las siguientes formas:

Qal: Imperfecto יָפֵל Imperativo

Hagtel: Imperfecto מַחָת Imperativo אַחָת Inf. כַּצִּילָה Part. כַּצִּיל

Deja de asimilarse el nun en la forma Qattil; en el imperfecto de בְּבָּק careciendo de aformativas o sufijos: v. g.: יְנָהָן; y en los verbos בָּבַק salió, y se dañó, hallándose en la forma Haqtel; igualmente permanece el nun en la forma Hoqtal del verbo בָּבַחָר.

3. Verbos «Pe-wau».—יַבֶר conoció; יְבֶל pudo; יְבֶר habitó; יְבֶר añadió.

El wau se asimila en el imperfecto de Qal: v. g.: יָבֶל, y desaparece en el imperativo: v. g.: פָּל,

Haqtel.—El wau se convierte en ן: perfecto הַוְחָב, imperfecto יְהוֹרַע, Hoqtal.—El wau hace ן: v. g.: הוְמַפַּת.

4. Verbos «Pe-yod». בל fué bueno; ימב llevó.

Qal: _Imperfecto מיטב

Hagtel: Perfecto קיבל Infinitivo להיבלה

- N. B. Los verbos אָבְק se marchó, y פָלַק subió pierden la segunda radical; el primero en el imperfecto: v. g.: יְּבָּק y en el infinitivo de Qal: v. g.: לְּמָבֶּךְ; y el segundo en las formas Haqtel y Hoqtal: v. g.: הַבְּקר, בַּבְּקר.
- 5. Verbos «Hayin-hayin».—קַקְק deshizo; רְעַע destruyó; בְּרֵך deshizo; בְּרֵע se compadeció.

La primera radical de estos verbos toma siempre daguesch después de las preformativas, menos en la forma Qattil.

Plur. 3 m. דקו

Haqtel: PERFECTO IMPERFECTO IMP. INF. PART. Sing. 3 f. הַנֶּקֶר הַעְלְנִי con suf. מְהַרֶּק לְהָעָלָה הַעַלְנִי con suf. מְהַרֶּק לְהָעָלָה הַעַלְנִי con suf. מַרֶּקנַה con suf. מַרֶּקנַה

Qattil.-Esta forma es regular: v. g.: יְמֵלֵל ,מֵלָל.

N. B. Conservan las tres radicales los verbos אַלַל subió; y שַׁלֵל buscó sombra, en las siguientes formas: הַמָּעָלָרוּ, עַלַלוּן, עַלַלוּן, עַלַלוּן, אַלַלוּן, אַלַלוּן, אַלַלוּן, אַלַלוּן, אַלַלוּף, Además אַלַהנְעָלָה, הַנְעָלָה.

Lección VIII

Verbos «Hayin-wau», «Hayin-yod» y «Lamed-yod».

1. Verbos «Hayin-wau» y «Hayin-yod». – פום levantarse; בום elevarse; קום volver; קום terminar, שִום poner; קום ser criminal.

En estos verbos se observan las siguientes particularidades: a) la vocal a del perfecto de Qal nunca cede el tono; b) cuando se repite la última radical, se obtienen las formas Qatlel e Hitqatlal; c) con la segunda radical duplicada se tiene la forma Qattel.

Qal: PERFECTO IMPERFECTO IMPERATIVO PARTICIPIO Sing. 3 m. יקום Sing. 2 f. קומי Sing. 3 m. Sing. באם 3 f. מקום . ז ה Plur. שימו Plur. 2 m. שֶׁמֶת יקומון . Plur. 3 m. יקומן .f. 1 c. שמת Plur. 3 m.

Hitqetel.—Esta forma duplica la ה; y su vocal característica es kamets, menos en יְהָוֹיְן.

Imperfecto Participio יתשם מחשם Hagtel: PERFECTO IMPERFECTO PARTICIPIO INFINITIVO Sing. 3 m. Sing. 3 m. חקים יהקים מְטָקִים להזכה הקימת 3 f. תפף 1 c. הקימת 2 m. תקים הקימו Plur. 3 Plur. 3 m. יתיבון Hogtal: Perfecto 3 f. Qatlel: Participio Hitgatlel: Perfecto 2 m. Oattel: Infinitivo

2. Verbos «Lamed-yod».—En lugar del yod primitivo llevan generalmente estos verbos por tercera radical el , cuando carecen de aformativa; pero le sustituye el halef siempre en el infinitivo de Qal, muchas veces en los imperfectos, y alguna vez en los perfectos y participios.

El $yod\ a)$ se conserva consonante delante de la aformativa 1 - de los imperfectos, en todos los infinitivos menos en el de Qal, en los participios, tanto en el singular femenino como en el plural, y en el infinitivo de Qal acompañado de los sufijos.

- b) Forma diptongo en י en el perfecto de Qal delante de la aformativa הָ; y en י delante de ת, y ט, menos en בניתה.
- c) Queda quiescente en todos los perfectos, excepto en los transitivos de Qal y en los imperativos.
 - d) Desaparece, y el verbo termina en

n- o N- en el perfecto transitivo de Qal,

n = o N = en los imperfectos,

N - en el infinitivo de Qal,

n- o N- en los participios.

- N. B. 1.º Las aformativas און אין se hacen און אין respectivamente.
- 2. La vocal del perfecto de Qal se alarga delante de ה: v. g.: מות.
- 3. Los verbos lamed-halef no se diferencian de los lamed-yod.

	קנה fué	הקש bebió	הקק se asemejo	
Qal:		Transitivo	Intransitivo	Hitqetel
Perf. Sing.	3 m.	הוה, הוא	Intransitivo	הַקְּמָלִי
	3 f.	בולט אלו יילדו	שָׁהָיאַת	אתקרנת
	2 m.	בנוס היים	. 15 17 4	* T 14 4 100
	1 c.	בוית הוית	צָבִית	
Plur.	5 m.	110	(אָ) שֶׁתָיו	
	3 f.		104 101	
	2 m.	הניתון		
	1 c.	דמינא		
Impf. Sing.		וַבְעֵא		והְקַנֵא
	3 f.	קבנה		מטבוא
	2 m.	הקנא		
	1 c.	אָרָעָא		
Plur.	3 m.	וִבְנוּן		
	3 f.			
	2 m.			תתרכון
	1 c.			
Impvo. Sing.	2 m.	קני	שא	
	2 f.	734		
Plur.	2 m.	- 115	אתו פתו	
	2 f.	-	**************************************	
Infinitivo		לְמִכְנֵאּ	למנא	
Part. act.		ֿבָּצֶה -		מתבנא
» pas.		חוה		01.14
		, will		
		and the same of th		Section 1

שניה buscó	קנה compró	edificó בְּנָה	subió עַלָּה
Qattil	Hitqattal	Haqtel	Hoqtal
מגי	התוהו	בּגלי	
799	הָתְּנַבֶּי	3.47	היפות
מַנִיתָּ			*160.0
- 979			
שַׁנִיוּ	אִשְׁתַנוּ	הַעְרֵיוּ	הימיו
7.5	and a		
	*		
-			
יבלא	ישְׁתַנֵּא	יַהשנא	
NIDN			
ישנון		וָהַעְרוּוְ	
		קקמו	
MID:			
טָנִי		קהַוני	
			+ 2
ahuu			10 - 10 - 10 - 24
MARK		Name	
בושניא.	מָתְנַשְׁאָה	מָהַשְׁנָא	

Lección IX

Las preposiciones.

- ו בַ en; con sufijo בָּר, בָּה, בָּה, בָּה, בַּה, בַּה,
- 2 לְ para; " י יְלְהוֹם לָנָא הָלָה הֹלָה הִלְּה הִינְהְהוֹן הִמְנְהוֹן הִמְנָהוֹן הִמְנָהוֹן הִעְמָה הִעְמָה הִעְמָה הַ עִּמְיִה י יִעְלִיבָּה הַ הָעָלִיה הַ הְעַלִיבָּה הַ הָעַלִיבָּה הַ הָעַלִיבָּה הַ הָעַלִיבָּה הַ הַעָלִיבָּה הַ הָעַלִיבָּה הַ הַעָלִיבָּה הַ הַעָלִיבָּה הַ הַעָלִיבָּה הַ הַעָלִיבָּה הַ הַעָלִיבָּה הַ הַעָלִיבָּה הַ הַעָלִיבָה הַ הַעַלִיבָּה הַ הַעָלִיבָּה הַ הַעָלִיבָּה הַ הַעָלִיבָּה הַ הַעָּלִיבָּה הַ הַעָּלִיבָּה הַ הַעְלִיבָּה הַ הַעְלִיבָּה הַ הַעְלִיבָּה הַ הַעְלִיבָּה הַ הַעְלִיבְּה הַ הַעְלִיבְּה הַ הַעְלִיבְּה הַ הַעְלִיבְּה הַ הַּעְלִיבְּה הַ הַיִּעְלִיבְּה הַ הַּעְבָּה הַ הַּעְלָּה הִעְלִיבְּה הַ הַעְּבָּה הַ הַעְלָּבְּה הַ הַעְלָבְּה הַעְבָּה הַ הַעְּבָּה הַ הַּעְבָּה הַ הַ הַּעְבָּה הַ הַבְּיה הַבּיה הַבְּיה הַבּיה הַבְּיה הַבְּיה הַבְּיה הַבְּיה הַבְּבְּה הִיבְּיה הַבְּיה הִיבְּיה הִיבְּה הִיבְּיה הִיבְּה הַ הַּבְּיה הִבְּיה הִיבְּיה הִבְּיה הִיבְּיה הִיבְּיה הִיבְּיה הִיבְּיה הִבְּיה הִיבְּיה הִּבְּיה הִיבְּיה הִיבְּיה הִיבְּיה הִיבְּיה הִיבְּיה הִיבְּיה הִיבְּיה הִּבְּיה הִיבְּיה הִיבְּיה הַבְּיה הִּבְּיה הַבְּיה הִיבְּיה הַבְּיה הַבְּיה הַבְּיה הַבְּיה הִיבְּיה הִיבְּיה הִיבְּיה הִיבְּיה הִיבְּיה הִיבְּיה הִיבְּיה הְיבְּיה הִיבְּיה הְיבּיה הְיבְּיה הְבְּיבְיה הְיבְיה הְבְּיה הְבְּיה הְבְּיה הְבְּיה הְבְיה הְבְּיה הְבְּיה הְבְּיה הְבְּיה הְבְּיה הְבְּיה הְבְּיה הְיבְּיה הְבְּיה הְבְּיה הְיבְיה הְיבְּיה הְבְּיה הְיבְּיה הְיבְיה הְיבְּיה הְיבְיה הְיבְיה הְיבְיה הְיבְיבְּיה הְיבְּיה הְיבְיה הְיבְיה הְיבְּיה הְיבְי

- פרן entre; מתות debajo reciben los sufijos en la forma de plural: v. g.: בְּינֵיהוֹן, בֶּינֵיהוֹן, הָקָרָמִיהוֹן,
- 7 אחריהן después; con sufijo אחרי
- 8 בָּאתְרָךְ después; » » בָּאתָרָךְ
- 9 אָנָת en; » » לְנָתְּרָּ
- 10 בַּבְּלֶן delante; » » דְּבָבְלָן
- N. B. Entre los adverbios se emplea bastante איתו fué; puede juntarse con los sufijos: v. g.: אִיחֵיהָ tú eres; אִיתוֹהָי, אִיחִינָא אִיתוֹרָן, אִיחִינָא אִיתוֹרָן,

EJERCICIO

128	Piedra	בְּנָה	Edificó .
מביו	Entonces	בַקר	Buscó
אַחָמָקא	Ecbata	12	Medio
אלה	Dios	554	Grande
אַמָה	Codo	בנונא	Tesoros
אָע	Leña, madera	דַבַּח	Sacrificó
স্থ	También	רבה	Sacrifició
אש	Cimiento	רַ הַב	Oro
אמר	Lugar	די	Que
7	En	דָּכָרוֹן	Memorial
בָּבֶל	Babilonia	בְרִינִשׁ	Darío
בִּירָה	Castillo	היכל	Templo
בות	Casa	חלה	Marchó, llev

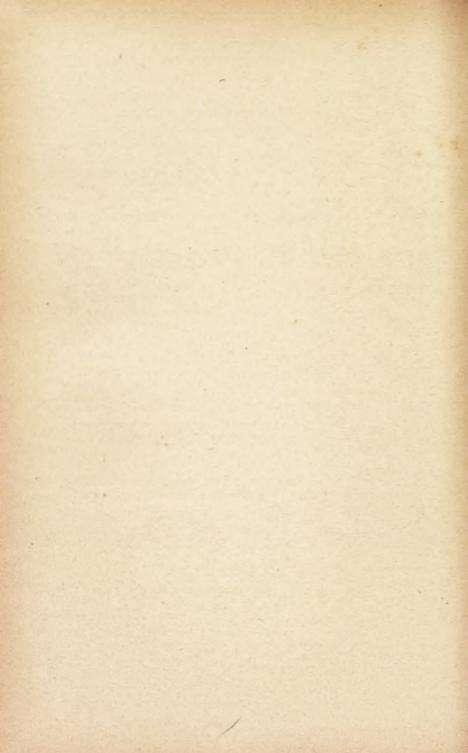
סר	Uno	נבוכדנצר	Nabucodonosor
חבת	Nuevo	נּדָבָּד	Pared
מעם	Decreto	נחת	Bajó, puso
יבל	Llevó	נפַק	Sacó
ימב	Dió	נפָקָה	Gasto
ירושלם	Jerusalém	קבַל	Erigió, levantó
פורש	Ciro	ספַר	Libro
El	Así	פָּתָי	Anchura
לַפַף י	Plata	רום	Levantar, altura
כָּתַב	Escribió	שִׁים	Poner
כְאון	Vaso	שׁכַח	Encontró
מנלה	Volumen, rollo	שָׁנָה	Año
מָבֵי	Media	שָׁמִין	Sesenta
מְדִינָה	Ciudad	תוב	Volver
מלד	Rey	מְלָת י	Tres
בון־	De	פקה	Allf

Grestomatia

Gouversación

Vocabulario

מוכה הכמה מפנינום:

(Prov. 8,

Crestomatía Fiebrea

I

PASAJES HISTÓRICOS

más discutidos en la Exégesis bíblica.

1.-El diluvio (Gen. VI-VIII)

Cap. VI

- ו וַיְהִי בִּי־הַחֵל הָאָדָם לָרבׁ עַל־פְּגֵי הַאָּדָכָּתְ וּבָנוֹת יֻלְּדוּ
- 2 לָהֶם: וַיִּרְאוּ בְנֵי־הָאֱלֹהִים אֶת־בְּנוֹת קַאָּדָם כִּי טבת הֻנָּה
- זַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מִכּל אֲשֶׁר בָּחֲרוּ: זַיִּאמֶר יְהזָה לְא־יָדוֹן
 רוחִי בַאֶּדָם לִעלָם בּשַׁנֶם הוֹא בַשֶּׂר וְהַיוּ יָמֵיו מֵאָה

⁽¹⁾ Hemos procurado escojer para nuestra Crestomatía aquellos pasajes del Antiguo Testamento, cuyo conocimiento puede reportar alguna utilidad tanto al teólogo como al escriturista. No desconocemos las múltiples discusiones críticas y exegéticas que sobre algunos de ellos existen; nosotros no podemos examinarlas, y mucho menos resolverlas. De desear fuera que alguna pluma netamente española las tratara con la amplitud con que merecen ser expuestas; mientras tanto remitimos a nuestros lectores al *Cursus Sacræ Scripturæ*, publicado bajo la dirección del P. Cornely S. J., o a la *Theologia Biblica*, del P. Hetzenauer O. M. C.

- לְצְשְׂרִים שָׁנְה: הַנְּפַּלִים הָיוּ בָּאָרֶץ בַּיָּמִים הָחֵם וְנַםד
 אַחָרִי־כֵּן אֲשֶׁר יָבאוּ כְּנֵי הָאֱלֹהִים אֶל־כְּנוֹת הָאָדָם וְנֵלְדוּ
- 5 לְהֶבֶ הַפָּה הַנְּבּרִים אֲשֶׁר מֵעוֹלֶם אַנְשִׁר־הַשְׁם: וַיִּרְא וְהוָה כִּי רַכְּה רָעַת קַאָּרָם כְּאָרֶץ וְכָל־יֵצֶר מַחְשְׁבוֹת לְבּוֹ רַק
- 6 בע כָּל־הַיּוְם: נַיַּנָהֶם יְהנָה כִּי־עָשָׂה אֶת־הַאָּדָם כָּאָרֵץ 6
- ז ניתעצב אָל־לפן: ניאטֶר יְחנָה אֶמְחָה אֶת־הָאָדָם אֲשֶׁר בְּרָאתִי מִעל פְּנִי הַאָּדָמָה מָאָדָם עַד־בְּהַמָּה עַד־רֶמֶשׁ
- 8 וַעַד־עוֹף הַשָּׁמָיָם כִּי נִחַמְתִּי כִּי עֲשִׂיתִיְם: וְנחַ מָצָא חֵן
- פּ בְּעִינֵי יְהֹנָה; אֵלֶה תּוְלְרֹת נהַ נהַ אִישׁ צַדִּיק הָמִים הָנָה
- 10 בְּדְרֹתָיו אָת־הָאֱלֹהִים הַתְּהַלֶּהְ־נְחַ: וַיּוֹלֶד נהַ שְׁלֹשָׁה בְּנִים
- 11 אָת־שֵׁם אֶת־חָם וָאֶת־זָפֶּת: וַתִּשְׁחַת הָאָכֶץ לִפְנֵי הָאֱלֹהַיִם
- 12 נתּפָלֵא הָאָכֶץ חָמֶם: ניַרָא אֱלֹהִים אֶת־הָאָכֶץ וְהַנָּה
- 13 נְשְׁחָתָה בִּי־הִשְׁחִית בָּל־בָּשָׂר אֶת־דַּרָכּו עַל־הָאֶבֶץ: וַיּאמֶר אֶלהִים לְנחַ קִץ בָּל־בָּשָׂר בָּא לְפָנֵי בִּי־מְלְאָה הָאָרֶץ חָמֶם
- 14 מפָּגיהֶם וְהִנְנִי מַשְׁחִיתִם אֶת־הָאֵכֶץ: צֲשֵׁה לְךּ הַבַּת צְצֵיר גפֶּר אָנִים פַּצְשָׂה אֶת־הַהֵּכָּה וְכָפַרְהָּ אֹתָה מִבַּיִת וּמְחוּץ
- 15 בַּכְּבֶר: וְזֶה אֲשֶׁר הַעֲשֶׂה אֹחָה שָׁלשׁ מָאוֹת אַמָּה אֹרָה

16 הַתַּכָה הַמִּשִׁים אַמָּה רָחְכָּה וֹשְׁלֹשִׁים אַמָּה קוֹמֶתָה: צהַר הַעשָׁה לַתַּבָה וָאֶל־אַפָּה הָכַלֶּנָה מִלְמַעְלָה וּפֶּתַח הַתֵּבָה 17 בְצָדָה הָשֶׁים הַחְתִּים שְׁנִים וֹשְׁלְשִׁים הַעֲשֶׂהָ: וַאֲנִי הִנְנִי מַבוא אָת־הַמַּבוּל מַיִם עַל־הָאָרֶץ לְשַׁחֵת כָּל־בָּשָּׁר אֲשֶׁר־ בו רום חוים מתחת השמום כל אַשֶּׁר־בָּאָרֶץ וּגְוַע: וַהַקְמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אָתָּךְ וּבָאסָ אֶל־הַתַּבָּה אַתָּה וּבֶנֵיךְּ וְאִשְׁתְּךּ וֹנְשִׁרַבָנֶיךִ אִמְּךִ: וֹמִבָּל־חָחֵי מִבֶּל־בָּשֶׁר שְׁנַיִם 19 מִכּל מָבִיא אֶל־חַמֵּבָה לְחַחֲית אִתְּךְ זָבָרְ וּנְקַבָּה וְחְוְוּ: מָהָעוֹף לְמִינָהוּ וּמִן־הַבְּהַמָּח לְמִינָה מִפּל רֶמֶשׁ הָאַרְמָה לְמִינַחָוּ שְׁנַים מִפּל נָבאוּ אֵלֶיוּךּ לְהַחֲיוְת: וְאַתָּה קַח־לְּהְּ מַכְּל־מַאֲכָל אֲשֶׁר יָאָכֵל וְאֶםכְּהָ אֵלֶיֶךּ וְהָיָה לְּדְּ וְלָהֶם 22 לְאָכְלֶה: וַיַּעשׁ גָהַ כְּכל אֲשֶׁר צְוָה אתו אֱלֹהִים כֵּן עֲשֶׂה:

Cap. VII

ניאטֶר יְחנָה לְנַהַ כְּא־אַמָּה וְכָל־בֵּיתְּדְּ אֶל־הַמֵּבָה כִּי־
 אוֹקְדְּ רָאִיתִי צַדִּיק לְפָנֵי כַּדּוֹר הַזֶּה:מְכּל הַבְּהֵמָה הַמְּחוֹרָה
 מְקַּח־לְדְּ שִׁבְעָה שִׁבְעָה אִישׁ וְאִשְׁתְוֹ וּמִן־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר מְּקַהַלְּה אֲשֶׁר

- ז לא מְהֹרָה הַוֹא שְׁנִים אִישׁ וְאִשְׁהְוֹ: נַם מִעוֹה הַשְּׁמִיִם שְׁבְעָה שָׁבְעָה זָכָר וּנְהַבֶּה לְהַיוֹת זֶבע עַל־פְּנֵי כָּל־הַאֲּכֶץ:
- 4 כִּי לְנָמִים עוֹד שִׁבְעָה אֲנכִי מַמְמִיר עַל־הָאָרֶץ אַרְכָּעִים
 יום וְאַרְכָּעִים לֻוְלָה וּמָחִיתִי אֲת־כָּל־הַוְקוֹם אֲשֶׁר עְשִׂיתִי
- 5 מַעַל פָּגֵי הָאָרָמָה: ווּעַשׁ גָהַ כְּכל אֲשֶׁר־צָנָהוּ יְהֹוָה:
- 6 וְנהַ בֶּן־שֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָהְ וְהַמַּבּוּל הָנָה מֵים על־
- 7 הַאָּהֶץ: נַיָּבא נַהַ וּבָנָיו וְאִשְׁתוֹ וּנְשִׁי־בָנָיו אָתוּ אֶלִּד
- 8 הַמַּבֶּה מִפְּנֵי מֵי הַמַּבּוּל: מִן־הַבְּהַמֶּה. הַשְּהוֹרָה ומִן־ הבְּהַמֶּה אֲשֶׁר אֵינֶנָה מְהוֹרֶה וּמִן־הַעוֹף וְכל אֲשֶׁר־
- 9 רמש על־קאָדָמָה: שְׁנַים שְׁנַים בָּאוּ אָל־נהַ אָל־הַתַּכְה
- 10 זָכֶר וּנְקַבֶּה כַּאֲשֶׁר צִנָּה אֱלֹחִים אֶת־נְחַ: נַיְהִי לְשִׁבְעת
- 11 בּנָכְעִם וּמֵי הַפַּבּוּל הָוּ עַל־הָאֶרֶץ: בִּשְׁנַת שֲשׁ־מֵאוּת שְׁנָה לְחַיִּי־נַהַ בַּחֹדֶשׁ הַשִּׁנִי בְּשִׁבְעָה־עָשָׂר יוֹם לַחְדֵשׁ בַּוּוֹם הַשָּׁה נִבְקְעוּ כָּל־מַעְיָנַת הְהוֹם רַכָּה וַאֲרָבּת הַשָּׁמִים נִפְּתְחוּ:
- 12-13 וַיְהֵי הַנָּשֶׁם עַל־הָאָבֶץ אַרְבָעים יום וְאַרְבָעים לֵיְלָה:בְּעֶצֶם בוֹים הַיָּה בָּא נהַ וְשֶׁם־וְחָם נָיֶפֶת בְּנִי־נְהַ וְאָשֶׁת נהַ
- 14 ושְׁלשֶׁת נְשֵׁי־כָנָיו אָתָם אֶל־הַתָּבֶה: הַמָּה וְכָל־הְחַיָּה

לָמִינָה וְכָל־הַבְּהַמֶּה לְמִינָה וְכָל־הָכֶמֶשׁ הֶרמֵשׁ עַל־הָאָרֶץ לְמִיגֵחוּ וְכָל־הָעוֹף לְמִיגַחוּ כּל צָפּוֹר כָּל־בָּגָף: וַיָּבאוּ אָל־ נה אֶל־הַמָּבֶה שְׁנֵים שְׁנֵים מָבָּל־הַבָּשְׁר אֲשֶׁר־בּוּ רוּהַ הַייְם: וְהַבָּאִים זָכֶר וּנְקֵבָה מְכָּל־בָּשָׂר בָּאוּ בְּאֲשֶׁר צִּוָּה אתו אֱלהֻים נַיִּסְגר יְהנָה בַּעְרָוֹ: נַיְהִי הַפַּבּוּל אַרְבָּעִים יוֹם על־הָאָרֶץ וַיִּרְבּוּ הַפְּיִם וַיִּשְׂאוּ אֶת־הַהַּכָּה וַהָּרָם מֵעַל הָאֶבֶץ: וַיּגָבְּרוּ הַפֵּיִם וַיִּרְבּוּ מְאדׁ עַל־הָאָבֶין וַהַּלֶּךְ הַתַּבְּה 18 צַל־פְּגֵי הַמֶּיִם: וְהַפֵּיִם גָּבְרוּ מְאדׁ מְאדַ צַל־הָאָבֶץ וַיְכְפוּ 19 כָל־הֶהָרִים הַגְּבהִים אֲשֶׁר־פּחַת כָּל־הַשָּׁמֵיִם: חֲמִשׁ עָשְׂרֵה אַפָּה מִלְמַעְלָה גָּבְרוּ הַפָּיֵים וַיְכָפוּ הֶהָרִים: וַיּגְוַע בְּל־בָּשְׁר הָרמֵשׁ עַל־הָאָרֶץ בָּעוֹף וּבַבְּהַמָּח וּבַחַיָּה וּבְּכָל־הַשֶּׁרֶץ השרץ עַל־הָאֶרֶץ וָכל הָאָדֶם: כּל אֲשֶׁר נִשְׁמַת־רוַח הַיִּים בְאַפִּיו מִכּל אֲשֶׁר בָּחֶרֶבָה מֵתוּ: וַיִּפַּח אֶת־בָּל־הַיְקוּם אָשֶׁר על־פְּגֵי הָאָדָמָה מַאָדָם עַד־בְּהַמָּה עַד־הָמֶש וְעַד־ עוף הַשְּׁמֵיִם וַיִּפָּחוּ מִן־הָאָרֶין וַיִּשְׁאָר אַדְּרגה וַאֲשֶׁר אַתּו בַּחֶבֶה: וַיִּנְבְּרוּ הַפִּיִם עַל־הָאָבֶץ הַכִּישִׁים וּמְאַת יוְם:

Cap. VIII

נוֹנְכּר אֱלהִים אֶת־נהַ וְאֵת כָּל־הַתַּיָה וְאֶת־בָּל־הַבְּהֵטֶה	1
אָשֶׁר אָתוֹ כַּתַּבָּה וַיִּצְבַר אֱלֹהִים רוַח עַל־הָאָרֶץ ויִשׁכּוּ	
הַמְּיִם: וַיִּפֶּּלָרוּ מַעְיָנת הָהֹם וַאֲרָבּת הַשָּׁמֵים וַיִּבָּלֵא הַנָּשֶׁם	2
מורה שָׁמָיִם: נַיָּשָׁבוּ הַמַּיִם מֵעֵל הָאָרֶץ הָלוֹךְ נָשׁוְב נַיַּחְסְרוּ	3
הפנים מקצה המשים ומאת יום: נתנח התכה בחדש	4
הַשְּׁבִיעִי בְּשִׁבְעָה־ עָשַׂר יום לַהְדָשׁ עַל־הָרֵי אֱרָרָש: וְהַמֵּיִם	5
קיוּ הַלוּךְ וְהָסוֹר עד הַהֹּדֶשׁ הָצְשִׁירֵי בְּצְשִׁירִי בְּאָחָד לַחֹדֶשׁ	
נָרָאוּ רָאשׁׁי הֶהָרִים: נְיָהִי מִקּץ אַרְבָעִים יוֶם נִיּפְּתַּח נה	6
אָת־חַלון הַהָּבָה אֲשֶׁר עָשֶה: נִיְשַׁלֵּח אָת־הַערֵב ְנִיצִא יָצוא	7
וָשׁוֹב עַד־יְבשָׁת הַפַּיִם מַעַל הָאָבֶץ: וַיְשַׁלַּח אֶת־הַיוּנָה	8
מָאָתְוֹ לַרְאוֹת הַקַּלוּ הַמֵּים מְעַל פְּנֵי הַאַּדָמָה: וְלֹא מְצְאָה	9
היונה מענח לכף בנלה נתשב אליו אל־התבה כי־מנם	
עַל־פְּגִי בָּל־הָאָרֶץ נִישְׁלֹח יָדוֹ נִיקּהֶה נִיבָא אֹהָה אַלְיו	
אָל־הַתָּבֶה: נִיהֶל עוֹד שִׁבְעַת נָמִים אָהַרֶים נִיּסֶף שַׁלַח	10
אֶת־הַיונָה מִן־הַתַּבֶה: וַהָּבא אֵלָיו הַיוֹנָה לְעֵת עֶרֶב וְהִנָּח	11

צַלַה־זַיַת שָׁרָף בָּפִיהָ וַיַּבַע נהַ בִּי־קַלוּ הַפַּיִם מַעַל הָאָרֶץ: וַיֹּהֶל עוֹד שַׁבְעַת נָמִים אֲהַרֵים וַיְשַׁלַּח אֶת־הַיּוֹנָה וָלֹא־ 12 נָסָפָּה שׁוְבַר אֵלָיו עוְד: נַיְהִי בְּאַחַת וְשֵׁשׁרמָאות שְׁנָה 15 בָּראשון בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ חֶרְבוּ הַפַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ וַיָּסַר נחַ 14 אָת־מִכְּמָה הַתָּבָה וַיִּרָא וְהִנָּה חֶרָבוּ פְּנֵי הָאָדָמָה: וּבַּחֹדֶשׁ הַשַּׁנִי בְּשִׁבְעָה וְעֶשְׂרִים יוֹם לַחֲדֶשׁ יֶבְשָׁה הָאָבֶץ: נוְדַבֵּר 15 אֱלֹהִים אֶל־נָהַ לַאמְר: צֵא מִן־הַתֵּבֶה אַתָּה וְאִשְׁתְּדּ וּבְנֶּידְּ 16 וּנְשִׁי־בָגֶיף אִמֶּך: כָּל־קַחַיָּה אֲשֶׁר־אִחָּה מָבָּל־בָּשָׂר בָּעוף 17 וֹבַכְּהַמָּה וּבְכָל־הָרֶמֶשׁ הָרמֵשׁ עַל־הָאָרֶץ הַוְצֵא אָהָדְ וְשֶׁרְצוּ כָּאָרֶץ ופָרוּ וְכָבוּ צַל־הָאָרֶץ: נוּצֵא נְהַ וּכָנִיוּ 18 ואשתו ונשי־בניו אתו:

2.—Abraham vence a los reyes de Oriente

Gen. XIV

8 ניצא מֶלֶדְ־סְדֹם וּמֶלֶדְ עֲמֹרָה וּמֶלֶדְ אַדְמָה וּמֶלֶדְ צְבִיִּם וּמֶלֶדְ צְבִיִּם וּמֶלֶדְ בָּלֵע הַוּא־צְעַר ניִעְרְכוּ אַתָּם מִלְחָמָה בְּעֵמֶק הַשִּּדְיָם:
 9 אַת בְּדָר־לַעמֶר מֶלֶדְ עִילֶם וְתִּדְעֶל מֶלֶדְ גוִים וְאַמְרָכֶּל

מֶלֶהְ שׁנְעָר וָאַרְיוֹהְ מֶלֶהְ אֶלֶסֶר אַרְכָּעָה מְלָכִים אָת־ הַחֲמִשֶׁה: וְעֶמֶק הַשִּׁרִּים בֶּאֱרֹת בָּאֱרֹת חַמֶּר וַיָּגָםוּ מֶלֶּדְּ־ 10 סָרֹם וַעֲמַרָה וַיִּפָּלוּ־שָּמָה וְהַנִּשְׁאָרִים הֶרָה נְסוּ: וַיִּקְחוּ 11 אָת־כָּל־רְכָשׁ סְדם וַעֲמֹרָד וְאֶת־ כָּל־אָכְלֶם וַיַּלְכוּ: נִיקְחוּ 12 אֶת־לוֹט וְאֶת־רְכָשׁוֹ בֶּן־אָחִי אַבְּרָב וַיִּלְכֵּוּ וְהוֹא ישֵׁב בַּסַרָם: וַיַּבא הַפָּלִיט נַיגַר לְאַבְרָם הַעְבָרֶי וְהוּא שׁבֵּן באלני ממרא האמרי אחי אשכל ואחי ענר והם בעלי בַרוַת־אַבָּרֶם: וַיַּשְׁמַע אַבָּרָם כִּי נִשְׁכָּח אָחֻיו וַיָּרֶק אָת־ הַנִיכֶיו יְלִידֵי בֵּיתוּ שְׁמֹנָה עָשָׂר וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וַיִּרְדּף עַד־בָּוֹ: וַיַחָלֵק עַלֵּיהֶם לַיִּלָה הוּא וַעֲבָרָיו וַיַּבֶּם וַיִּרְדָּבָּם עַר־חוֹבָה 15 אַשֶּׁר מִשְּׂמאל לְדַמְשֶׁק: נַיִּשֶׁב אַת כָּל דֵוְרָכֵשׁ וְגַם אָת־לום 16 אָחִיו וּרְכָשׁוֹ הַשִּׁיב וְגַם אֶת־הַנָּשִׁים וְאָת־הָעֶם: וַיִּצְא מֶלֶדְ־סְרם לִקְרָאתוֹ אָחֲרֵי שׁוֹבוֹ מֶהַכּוֹת אֶת־כְּדָר־לֶעטֶׁר וָאֶת־הַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתְו אֶל־צַטֶּק שָׁוָה הוא צַטֶּק הַפֶּּוּלֶהְ: וּמַלַפִּי־צֶדֵק מֵלֶךְ שָׁלֵם הוציא לֶחָםוָיָוֹוְהוּא כֹהַוֹ לְאַל עֶלְיוֹן: 18 וַיָּבֶרְבֶהוּ נַיאֹמַרְ בָּרוּךְ אַבְּרָם לְאֵל עָלְיוֹן קֹנֶה שְׁמִים וָאָרֶץ: 19 וברודאל עליון אשר־סגן צָרֶידְ בַּיָרֶידְ נַיְּחֶוּדלוֹ מַצְשׁר כִּוּכְל: 20

3.-La primera plaga de Egipto

Exod. VII

19 ניאטָר יְהנָה אֶל־מֹשֶׁה אֲמֹר אֶל־אַהַרוֹן קַח מַשְּׁה וּנְמַה־
נְדְךּ עַל־מֵימֵי מִצְרֵים עַל־נְחֲרתִם עַל־יְאְרֵיהָם וְעַל־
אַנְמִיהָם וְעַל כָּל־מִקְנֵה מִימֵיהָם וְנְהוּידֹקָם וְהָיָה דָּב בְּכְל־
אַנְמִיהָם וְעַל כָּל־מִקְנֵה מִימִיהָם וְנְהוּידֹקָם וְהָיָה דָּב בְּכְל־
אָרֶץ מִצְרִים וּבְעֵצִים וּבְאַכְנִים: נַיֵּצְשׁוּ־כֵן משָׁה וְאָהַרֹּן בִּאְר בִּיְאר בָּהָה נַיְּה אָשֶׁר בִּיְאר בִּיְאר לְעִינִי פַּרְעה וּלְצִינִי צְּכְבְיוֹ נַיִּהְפְּכוּ כָּל־הַמִּים אֲשֶׁר־בִּיְאר לְעִינִי פַּרְעה וּלְצִינִי צְּכְבְיוֹ נַיְהַפְּכוּ כָּל־הַמִּים אֲשֶׁר־בִּיְאר מִתָּה נֵיבְאשׁ הַיְאר וְלֹא־זֶכְלוּ לִּיְנִים לְשָׁתּוֹת מֵיִם מוֹדְםוְאֵר נַיְהִי חַנָּם כְּכְל־אֶרֶץ מִצְּרָים: מִצְרִים בְּעֲשׁר־כֵּן חִרְשְׁמִי מִצְרֵים בְּלְשִׁתוֹת מֵיִם מוֹדְםוְאֵר נַיְהִי חַנָּם כְּכְל־אָרֶץ מִצְּרָים: עָּבְרְעה וְלֹא־ שְׁמֵר בְּבָר יְהוֹיָם בְּבְּשִׁר דְּבֶר יְהוֹיָה: שָׁמִּר בָּבְרעה וְלִא־ שְׁמֵע אֲלִיהֶם בְּאֲשֶׁר דְּבֶר יְהוֹיָה: בַּרְ יִהוֹיָה: שִׁמְע אֲלִיהָם בְּאֲשֶׁר דְּבֶר יְהוֹיָה: בִּרְ יִהוֹיָה: שִּׁמִי מִצְרֵים בְּבְּשִׁר דְּבֶר יְהוֹיָה: בִּרְ יְהוֹיָה: בִּיִים לְשִׁתּוֹת בַּבְּיִבְים בְּבְּשֵׁר דְּבֶר יְהוֹיָה: בְּלְמִיה בְּצְשֵׁר דְּבֶר יְהוֹיָה:

4.—Los israelitas en Egipto

Exod. I

ַ נַיְהֵי כָּל־גָפֶשׁ וְצְאֵי וָרֶדְּ־יֵעֲקֹבׁ שִׁבְעִים גַּפֶשׁ וְיוֹמֵף הָנָה
 בּוֹר הַהוְא: וּבְגֵי בַּנֹים: נַיַּטָת יוֹבַף וְכָל־אָחָיוֹ וְכַל הַדּוֹר הַהוְא: וּבְגֵי

יִשְׁרָאֵל פָּרוֹ וַיִּשְׁרָצוּ וַיִּרְבּוּ וַיִּעַצְמוּ בִּמְאד מְאַד וֹתִּמְלֵא

- 8 הָאָרֶץ אתָם: נַנָּקָם מֶלֶּדְ־חָרָשׁ עַל־מִצְרָיִם אֲשֶׁר לְא־נָדַע
- 9 אֶת־יוֹמֶף: וַיֹאמֶר אֶל־עַמֶּו הַגָּה עם כְּגְירִישְׂרָאַל כב
- 10 וְעָצוּם מְמֶנּוּ: הָבָה נִתְחַכְּמָה לֵּו פֶּןדוּרְבֶּה וְהָיָה בִּיד תְקְרֶאנָה מִלְחָמָה וְנוֹםַף נַם־הוּא עַל־שׁנְאֵינוּ וְנִלְחַם־בְּנוּ וְעָלֶה מִן־הָאָרֵץ:

Exod. XII

- 55 ובְנֵי־יִשְׂרָאֵל עָשׁוּ כִּדְבַר מֹשֶׁה וַיִּשְׁאַלוּ מִמִּצְרִים כְּלִּ־כָּסְף
- 166 וּכְלֵי זָהָב וּשְׁמָלְת: וַיהוָה נָתַן אֶת־הֵן הָעָם בְּעִינִי מִצְרֵים
- 17 וַיַּשְׁאַלֹוֶם וַיְנַצְּלוּ אֶת־מִצְרֵיִם: וַיִּסְעוּ בָגֵריִשְׂרָאֵל מֵרַעְמְםִם
- 40 סָכֵּתָה כְּשֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף רַנְגלִי הַנְּבָרִים לְבַר מִמֶּף:וּמוֹשַׁבּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר וְשְׁבוּ כְּמִצְּרָיִם שְׁלֹשִׁים שְׁנָה וְאַרְכַּע מַאוֹת שָׁנָה:

5.—Los israelitas pasan el mar Rojo **Exod. XIV**

9 נַיּרְדָּפוּ מָצְרֵיִם אֲחֲרֵיחֶם וַיַּשִּׁיגוּ אוֹתָם חֹנִים עַל־הַיָּם כָּל־ סוּם רֶבֶּב פַּרְעה וּפֶרָשָׁיו וְחֵילֵוּ עַל־פִּי הַחִירת לִפְּנֵי בַּעַל

10 צְפְּן: ופַרָעה הַקָּרֵיב וַיִּשְׂאוּ בְנֵרִישְׂרָאֵל אֶת־עִינִיהֶם וְהַנֵּה מִצְרֵיִם נַסֵעַ אַחֲרֵיהֶם וַיִּיראוּ מְאדׁ נִיּצְעָקוּ כְגַיְ־יִשְׂרָאֵל אַל־יִחנָה: וַיאמֶר יְהנָה אֶל־מֹשֶׁה מַה־תִּצְעַק אַלָּיֵו דַּבַּר אַל־בָּגַי־יִשְרָאֵל וַיִּפֶעוּ: וַאַתָּה חָרֵם אָת־מַטְּדְּ וּנְטֵה אֶת־ יָרֶהְ עַלִּדַנִיִם וּבְקָעֲהוּ וְנָבאוּ בְנֵירִיִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בְּיַבְּשֶׁה: וַאֲנִי הִנְנִי מְחַזֵּק אֶת־לֵב כִיצְרַיִם וְיָבאוּ אָחַרִיהֶח וְאַבְּבְרָה בְּפַרְעה וּבְכָל־חֵילו בְּרַכְבּו וּבְפַּרָשֵׁיו: וְיֵרְעוֹ 18 מַצְרַיִם כֵּיראַנִי יִהֹנָהָ בָּהַכֶּבִדי בִּפַּרִעה בְּרַכְבּוֹ וּבְכָּרָשְׁיוּ: וַיַּפַע מַלָּאַךְ הָאֱלֹהִים הַהֹלֵךְ לֹפָנֵי מְחֲנָה יִשְׂראל נַיִּלֶּךְ מאַחַרִיהָם נַיַּפַע עַמוּר הֶעָנָן מפָּגִיהָם נַיַּעֲמֹר מַאַהַרִיהָם: ניָבא בֵּין מִחֲנָה מִצְרֵיִם ובֵין מַחֲנָה וִשְׂרָאֵל נִיְהוּ הֶעְנָן והַחשֵׁךְ וַיָּאֶר אֶת־הַלֶּיִלָה וְלָא־קָכַב זֶה אֶל־זֶה כָּל־הַלֶּיְלָה: וַיֵּט מֹשֵׁה אֶת־יָדוֹ עַל־הַיָּם וַיּוֹלֶךְ יְהוָה אֶת־הַיָּם כְּרוַח כָּרִים עַזָּה כָּל־הַלַּיְלָה נַיָּשֶׂם אֶת־הַיָּם לֶחֲרָכָּה נַיּבָּקְעוּ הַמֶּיִם: נַיָּבאוּ כְגַיְ־יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיַבְּשָׁה וְהַפֵּיִם לְהֶם חומה מִימִינָם וּמִשְּׁמֹאלֶם: וַיִּרְדָפוּ מִצְרַיִם וַיָּבֹאוּ אַחֲרִיהֶם 23 כּל סוּם פַּרָעה רִכְבּוֹ וּפֶרָשָׁיֵו אֶלֹ־תוֹךְ הַנָבַ: וַוָהִי בְאַשְׁמֹהֶת

הַפּקֶר נַיִּשְׁקַף יְהוָה אֶל־מְחָבֵה מִצְרֵיִם בְּעַמּוֹר ְאֵשׁ וְעָגְהוּ מַבְּקִים מְצְרֵיִם עַּמְרַבְּחָיו וְיְבָּחָבְּהוּ מַבְּרִים אָנוּסְה מִפְּנֵי יִשְׂרָאל כִּי יְחֹנָה בּּכְבַּדְּתְ נַיֹּאמֶר מִצְרִים אָנוּסְה מִפְּנֵי יִשְׂרָאל כִּי יְחֹנָה בּּכְבַּדְתְ נַיֹּאמֶר מִצְרִים אָנוּסְה מִפְּנֵי יִשְׂרָאל כִּי יְחֹנָה עַלְּהָם לְהָם לְהָם לְהָם בְּמִצְרֵיִם עַל־מִצְרִים עַל־רַכְבֵּוֹ וְעַל־ נַיְשָׁבוּ הַמָּם נַיִּשָׁב הַנָּם לַפְנוֹת בּקָר בְּקְר בְּקְר וְמִינוֹ עַלְּהַיְם נַיְשָׁב הַנָם לְפְנוֹת בּקְר בְּקְר בְּקְר וְמִינוֹ וּמַצְרִים נְסִים לְקְרָאתוֹ נַיְנַעֵר יְהֹנָה אֶת־הַפְּרָשִׁים לְבְים מִשְׁה הַבְּאִים אַחְרִיהֶם בּּנָם לְאִרנִשְׁצֵר בְּהָם לְכִל חֵיל פַּרְעה הַבְּאִים אַחֲרִיהֶם בּּנָם לְארנִשְׁצֵר בְּהָם לְכל חֵיל פּרְעה הַבְּאִים אַחֲרִיהֶם בּנָם לְארנִשְׁצֵר בְּהָם עַר־אָחָר:

6.-El maná

Exod. XVI

14 נפעל שׁכְבַּת הַשָּלְ וְהגֵּה עַל־פְּגֵי הַמִּדְבָּר דֵּק מְחְסְפָּם דַּק 15 בַּבְּבֹּר עַל־הָאָכֶץ: וַיִּרְאוּ בְגֵי־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־ אָחִיו מָן הוא כִּי לֹא יָדְעוּ מַה־הוָא נַיּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵחֶם 16 הוֹא הַלֶּחֶם אֲשֶׁר נָתוֹ יְהוֹה לָכֶם לְאָכְלָה: זֶה הַדְּכָר אֲשֶׁר צְּנָה יְהנָה לְקְטוּ טִמֶּנוּ אִישׁ לְפִּי אָכְלֵּוֹ עְטֶׁר לַגְּלְגּלֶּת זו מִסְפַּר נִפְשׁתִיכֶם אִישׁ לְאֲשֶׁר בְּאֲהָלוֹ הַּמֶּחוּ: נַיִּעְשׁוּ־כֵּן 18 בְּגַר־יִשְׂרָאֵל נַיּלְקְטוּ הַפַּרְבֶּה וְהַפַּמְעִיט: נַיִּטְהוּ בָעְמֶר וְלֹא הָעְהִיף הַפּּרְבֶּה וְהַפַּמְעִיט לֹא הָחָסֵיר אִישׁ לְפְּרֹאָכְלוּ לָקְטוּ:

7.—Josué detiene el sol

Jos. X

- 12 אָז יְבַבֵּר יְהוֹשֶׁעַ לִיהֹנָה בְּיוֹם הַת יְהֹנָה אֶת הָאֱמְרִי לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נַיּאמֶר לְעִינֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁמֶשׁ בְּגָּבְעוֹן דּוֹם וְנָרַהַ בָּ
- 13 בְּעֶמֶק אַיָּלוְן: וַיִּדִּם הַשָּׁמֶשׁ וְיָרֵהַ עָמֵד עַרְיִקּם נְּוִי אִיְבְיוּ הַלֹא־הִיא בְּתוּכָה עַלִּיםַפֶּר הַיָּשֶׁר וַיַּצְמִד הַשָּׁמֶשׁ בַּחֲצִי
- 14 הַשָּׁמֵים וָלא־אָץ לָכא כְּיוֹם מָּמִים: וָלא הָיָה כַּיוֹם הַהוֹא לְפָנָיו וְאַחֲרָיו לִשְׁמצׁ יְהוָה בְּקוֹל אֵישׁ כִּי יְהוָה נִלְחָם לִישִׁרָאֵל:

8.—El voto de Jefté

Judic. XI

29 נַמְהִי עַלִּינִפְּהָח רוּחַ יְהֹנָה וַיַּעֲבֹר אֶת־הַגּּלְעָד וְאֶת־כְּנַשְׁוֹה

וַיַּעֲבר אָת־מִצְפָּה גִּלְעָד וּמִמְּצְפָּה גַלְעָד עָבַר בְּגֵי עַמּוּן: וַיַּבַר יִפְתָח נֶבֶר לַיהוָה וַיאמַר אָם־נָתוֹן תְּהֵן אֶת־בְּנֵי 31 עַפוון בְּנָרָי: וְדָנָה הַיוֹצֵא אֲשֶׁר וַצֵא מִדַּלְתִי בֵּיתִי לַקְרָאתִי בְּשׁוּבִי בְשָׁלוֹם מִבְּגֵי עַפֹּוֹן וְהָנָה לֵיהוָה וְהַעְּלִיתִיהוּ עלֶה: וַיַּעָבר וִכְּחָה אֶל־בָּגֵי עַמוֹן לְהַלְּחֶם בָּם וַיִּתְגַם יְהֹוָה בְּיָרְוּ: 32 וַיַּבֶּם מָעַרעָר וַעַד־בואַה מִנִית עָשָׁרִים עִיר וַעַד אָבֶל 33 בְּרָמִים מַכָּה גָּדוֹלָה מָאֶד וַיִּבְּנְעוֹ בְּגֵי עַפּוֹן מִפְּגֵי בְּגֵי יִשְׂרָאֵל: נַיָּבַא יִפְתָּח הַפִּצְפָּה אֶל־בֵּיתוֹ וְהַנָּה בָּתוֹ יצֵאת לַקְרָאתוֹ בְּתָפִּים וּבִמְחֹלוֹת וַרַק הִיא יַחִידָה אֵין־לֹא כִּוּכֶּוּ בון אוֹ־בַת: וַיָּהִי כַרָאוֹתוֹ אוֹתָה וַיִּקרַע אָת־בָּגָּדָיוֹ וַיּאמֶר אַבָּה בַּתִּי הַכְּרֵעַ הַכְּרַעַתִּנִי וַאַתִּ הָיִית בַּעַכְרָי וָאָנכִי פָּצִיתִי פִי אֶל־יְהנָה וְלֹא אוּכַל לָשׁוֹב: וַתּאמֶר אֵלָיו אָנִי פָּצִיתָה אָת־פֶּיהָ אֶל־יְהוָה עֲשֵׂה לִי בְּאֲשֶׁר יָצָא מִפֶּיהְ אָחֲרֵי אֲשֶׁר עשה לָדּ יְהנָה נָקְמִות מַאוְבֵיךּ מִבְּנֵי עַמְון: וַתּאמֶר אֶל־ אָבִיהָ נִעָשׁה לִּי הַכָּבָר הַנֶּהָ הַרְפֵּה מְשֶׁנִים הֲדָשִׁים וָאָלְכָה וָיָבַרְתִּי על־הֶהָרִים וְאֶּבְכֶּה עַל־בְּתוּלֵי אָנכִי וָהָעוֹמָי: וַיֹּאמֶר לֵכִי וַיִּשְׁלַח אוֹתָה שָׁגִי הָרָשֵׁים וַהֵּלֶּךְ הִיא

59 וְרֵעוֹתֶיהָ וַהָּבְּךְ עַל־בְּתוּלֶיָה עַל־הֶהָרָים: נַיְהִי סִקּץ שְׁנַיִם הָרָשִׁים וַהָּשָׁב אֶל־אָבִיהָ וַיַּעשׁ לָהּ אֶת־נִּדְרוֹ אֲשֶׁר נָדֶרְ

40 וְהֵיא לֹא־נֶדְעָה אִישׁ וַהְּהִי־חֹק בְּיִשְׂרָאֵל: מַנָּמִים נָמִימָה הְלַכְנָה בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל לְתַנוֹת לְבַת־יִפְּתָּח הַגִּלְעָּדְי אַרְבּּעת יַמִים בַּשָׁנָה:

H

PASAJES DOGMÁTICOS

más importantes del Antiguo Testamento

DE DEO UNO

1.-Nombre de Dios

Exod. III

- 13 ניאטֶר משֶׁה אֶל־הָאֱלְהִים הְנָה אָנְכִי כָּא אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָטַרְתִּי לְהָם אֱלִהִי אָכְוְתִיכֶם שְׁלָחַנִי אָלִיכֶם וְאָסְרוּ־לִי 14 מה־שְׁמוֹ מָה אמֵר אֲלַהֶם: ניאמֶר אֱלְהִים אֶלִּדמשֶׁה אֶהְנָה אֲשֶׁר אֲהָנֶה ניאמֶר כֹּה תאמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֱהְנָה 15 איליים: יייים עלבים עלביניים בה השמר
- 15 שְׁלָחַנִי אֲלִיכֶם: נַיאמֶר עוד אֱלהִים אֶל־מֹשֶׁה כה האמר

אָל־בְּנֵי וִשְּׂרָאֵל יְהֹנָה אֵלֹהֵי אָלְהֵיכֶם אֵלהֵי אַכְּרָהָם אֵלהִי יִצְּחָק וַאלהֵי יַצַקב שְׁלְחַנִי אֲלִיכֵּם זֶה־שְׁמִי לְעַלָם וְזֶה זִכְרִי לְדֵר דְּרָ:

Exod. VI

2-3 נְיַבַבֵּר אֱלַחִים אֶל־יִמְשֶׁח נִיאמֶר אֵלָיו אֲנִי יְחנְהַ: נְאֵרָא אֶל־אַבְרָהָם אֶל־יִצְחָק וְאֶל־יַצְקב בְּאֵל שַׁדְי וּשְׁמִי יְחנְה לא נוֹרַעְתִּי לָחֶם:

2. - Atributos esenciales de Dios

a)-Eternidad e inmutabilidad

Ps. CII

יאברוּ האָבֶץ נָסְרֶתְ וּמַנְעֲשֵׁה נָבֶיךּ שְׁמְיִם: הַמָּה יאברוּ וְאַתָּה מַעֲמִד וְכָלֶם כַּבֶּנֶד יִבְלֵוּ כַּלְבוּשׁ מִּחֲלִיפִם וְנְחֲלְפוּ:

28 וְאַתָּה הוָא וּשְׁנוֹתֶיךָּ לֹא יִתְּמוּ:

b)-Unidad

Deut. IV

- 39 וְנֶבַעְהָ הַיּוֹם נַהֲשֶׁבֹהָ אֶל־לְּכָבֶּךְ כִּי וְחנָה הוּא הָאֱלֹהִים
- 40 בּשָׁמֵים מפַעל וְעל־הָאָרֶ׳ן מַתָּחַת אִין עוְר: וְשְׁמַרָהָ אֶת־

הָקָּוו וְאֶת־מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר אָנְכִי מְצֵוְהְ הַיּוֹם אֲשֶׁר וִישַׁבּ לְּהְּ וּלְבָנֶיְהְ אַחֲרֶיְהְ וַלְּמֵעוֹ תַאָריְהְ נָמִים עַל־הָאָדְמָיה אֲשֶׁר יָהוָה אֱלֹהֶיִהְ נִתֵּו לְּךָּ כָּל־הַנָּמִים:

Is. XLV

- 5 אַנִי יְהנָה וְאֵין עור זְוּלָתִי אֵין אֱלֹהֵיִם אֲאַזֶּרָדְּ וְלֹא יְדַעְתָּנִי:
- למען וַדְעוּ כִּפִּוְרַה-שֶׁכֶּשׁ וּכִּפַּעְרָבָה בִּי־אָפֶּם בִּלְעָדָי אָנִי
- ? יָהוָה וָאֵין עוּך: יוֹצֵר אור וּבוֹרֵא חשֶׁךְ עשֶׁה שָׁלוֹם וּבֹרֵא רָע אֲנִי יָהוָה עשֶׁה כָּל־אֵלֶה:

c)-Inmensidad e incomprensibilidad

Amos IX

- ן רָאִיתִי אָת־אֲדֹנָי נִצָּב עַל־הַמִּזְבֵּה נַיּאמֶר הַהְּ הַכּּפְתּוֹר וְיִרְעֲשׁוֹ הַסִּפִּים וִבְצָעַם בְּראשׁ כָּלָם וְאָהַרִיתִם בַּחָרֶב
- 2 אָהֶרֶג לִא־יָנוֹם לָהֶם נָם וְלָא־יִמְלֵמ לָהֶם פָּלִים: אִם־ יַחְתְּרוּ בִשְׁאל מִשָּׁם יָדִי תִּקָּהַם וְאִח־יַצְלוּ הַשְּׁמִים מִשְׁם
- 3 אוריבֶם: וָאָם־יִּקְבָאוּ בָראשׁ הַכַּּרְמֶל מִשְׁם אֲחַפְּשׁ וּלְקַחְתֵּים וָאִם־יִּסְּתְרוּ מִנָּנֶד עִינֵי בְּקַרְקֵע הַיָּם מִשְׁם
- 4 אַצוָה אֶת־הַנָּחָשׁ וּנְשָׁכֶם: וְאִם־וֵלְכוּ בַשְׁבִי לִפְנִי אִיְבֵיהֶם

משם אצנה אתרהחקב נהרגתם ושמחי עיני עליחם

- 5 לְרָעָה וְלֹא לְטוּבֶה: וַאְדְנָי יֶהוְה הַצְּבָאוֹת הַנגַע בָּאָרֶץ וַהָּמוֹג וָאָבְלוּ כָּל־יוֹשְׁבֵי בָּה וְעֵלְחָה כַיְאר כָּלָה וְשֶׁקְעָה
- 6 כִּיאר מִצְרְיִם: הַכּוֹנֶה בַשְּׁמֵים מִצְלוֹתוֹ וַאֲגָּדָתוֹ עַל־אֶרְץ יְהֹנָה יְסְרָה הַפְּרֵא לְמִי־הַיָּם נַיִּשְׁפְּרֵם עַל־פְּנֵי הָאָרְץ יְהֹנָה שָׁמְנִ:

3.—Atributos operativos de Dios

Ps. XCIV

- 7-8 נוְאַקְרוּ לֹא יִרְאָהֹדֹיָהְ וְלָאדֹיָבִיוְ אֱלֹהֵי יַצְקּבְּ: בִּינוּ בְצְרִים
- 9 בָּעָב וּכְסִילִים מָתַי תַּשְׂבִּילַוּ: הַנַטַע אוָן הַלֹא יִשְׁכָּוֶע אִם־
- 10 יצר עון הַלא וַבּוְש: הַיבֵּר גוּוִם הַלא יוּכְנַח הַמְּלַמֵּר אָרָם בָּעַת:
- a)—El entendimiento divino conoce −a) todas las cosas que tienen existencia,

Ps. CXLVII

- 3.4 הַרופַא לִשְׁבוּרֵי לֵב ומְחַבֵּשׁ לְעַצְבוּחָם: מוּנֶה מִסְפָּר
- לפוכבים לכלם שמות יקבא: נדול אַדוגינו וַבּב־בַּחַ לחבונתו אין מספר:

β) todos los actos humanos,

Ps. CXXXIX

- 1-2 וְהֹנָה הֲבַּרְתַּנִי וַתַּבְע: אַתָּה יָבִעְתָּ שִׁבְתִּי וְקוּמֶי בּּנְתָּה לְבַעִי
- 5.4 מֶרֶחוֹק: אָרְחִי וְרַבְעִי זִרֵיִתְ וְכָל־דְּרָכִי הִסְּכְּנְתָּה: כִּי אֵין
- 2 מַלָּה בַּלְשׁונֵי הַן יְהנָה יָדַעְתַּ כָּלֶּה: אָחוֹר וָמֶנֶם צַּרְתָּגִי
- 6 וַהָשֶׁת עֶלֵי בַּפֶּכָה: פְּלָיָא דַעַת מִפֶּגָי נִשְׂנְכָה לְא־אוֹכַל
 - ז לֶה: אָנָה אֵלֵךְ מֶרוֹחֶדְּ וְאָנָה מִפְּנֵיךְ אֶּרְרֶח:

y γ) toda clase de futuros.

Exod. III

- 19 וַאֲנִי יָבַעְתִי כִּי לְארוֹתֵן אֶתְכֶם מֶלֶךְ מִצְרוֹם לְחֲלֶךְ וְלֹא
- 20 כְּיָר חֲזָקֶה: וְשֶׁלֵחָתִּי אֶת־יָרִי וְהַכֵּיתִי אֶת־מִצְרֵיִם כְּכל נִפְלָאתִי אֲשֶׁר אֶצֶשֶׁה כְּקֹרְכּוֹ וְאַחֲרֵירֹכֵוְ וְשׁלַח אֶתְכֶּם:

Jer. XXXVIII

- 17 ניאטֶר וּרָטָיָהוּ אָל־צִּדְקּוָהוּ כְּה־אָטֵר יְהנָה אֱלֹהֵי צְּבָאוֹת אֵלֹהֵי יִשְׁרָאֵל אַבּ־יָצא תצֵא אֶל־שָׁרִי מֶלֶּדְ־כָּבֶּל וְחָוְתָה נַפְשֶׁךְּ וָהָעִיר הַזֹּאת לֹא תַשְּׁרֵף כָּאֵשׁ וְחֵוְתָה אַתָּה וּבִּיתֵּךְּ:
- 18 ְוְאָם לְאדתֵצֵא אֶלדשָׁרֵי מֶלֶךְ כְּבֶל וְנִתְנָה הָעִיר הַזֹּאת בְּיֵד הַכַּשְׁדִּים וְשָׁרָפּוֹהָ כָּאֲשׁ וָאַתָּה לְאדתִּמָלֵט מִיָּדֵם:

b)-La voluntad divina es-a) benigna,

Ps. CIII

- 25 בֶּרְכֵי נַפְשׁי אֶת־יְהוֹהֶ וְאַל־תִּשְׂבְּחִי בָּל־גְּמוּלְיו: הַפּלֵחַ
 לְכָל־עֲוֹגֹכֵי הַרְפָּא לְכָל־ מְּחֲלוּאָיְכִי: הַגּאֵל מְשַׁחֵרוּ חַיְּיֵכֵי
 הְסְעַמְרַכִי הֶּסֶד וְרַחֲמִים: הַפַּישְׁבִּיע בַּפוֹב עָדְיֵךְ תִּחְחַדִּשׁ
 בְּנָשֶׁר נְעוֹרָיְכִי: עשֶׁה צְּדָקוֹת יְחֹנֶח וּמְשְׁפְּמִים לְכָל־
 בְּנָשֶׁר נְעוֹרָיִכִי: עשֶׁה צְדָקוֹת יְחֹנֶח וֹמְשְׁפְּמִים לְכָל־
 בְּנָשֵׁח יָרֵיב וְלֹא לְעוֹלֶם יִמְוֹר: לֹא כַחֲמָאֵינוּ עְשָׁה לַגֵּוֹ וְלֹא
 בְּנְצוֹתִינוּ נְּמֵל עָלֵינוּ: כִּי כִּנְבַהַ שָׁמֵים עַל־הָאָרֶץ נְבַר
 הַסְּהוֹ עַלִּ־יְרָאֵיוֹ:
 - β) omnipotente y libre,

Ps. CXXXV

5-6 כִּי אֲנִי יָבַעְתִּי כִּי־נָּרוֹל יְהוֶהְ וַאֲרנִינוּ מִכְּל־אֱלֹחְים: כּל אֲשֶׁר־חָפֵץ יְהוָה עָשָׂה בַּשְּׁמֵים וּכָאָרֶץ בַּיַמִּים וְכָל־ 7 תְּהמִוֹת: מַעָלֶה נִשִּׁאִים מִקְצֵּה הָאָרֶץ בְּרָקִים לַמְּטֶּר עְשָׁהֵה

מוצא רוַח מאוצרותיו:

Y) justa,

Exod. XX

- 2 אָנכִי יְהוָה אֱלהֶוֶךְ אֲשֶׁר הוְצֵאתִיךְ מֵאֶבֶץ מִצְּרֵים מַבֵּית
- 3-4 עַכָּדִים: לארוָהָיֶה לְּךָּ אֱרְהִים אֲחֵרִים עַל־פָּנְי: לְא־תַּעְשֶּׁה־ לְךָּ פֶּסֶל וְכָל־הָמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמִיִם מִפַּעַל נַאֲשֶׁר בָּאָרָ׳זּ
- סְהַחַת וַאֲשֶׁר כַּפִּים מְתַּחַת לָאֲרֶץ: לְא־תִשְׁתְּחַנֶה לָהֶם וְלֹא הַעְּכְרַחַ כִּי אַנכִי יְהנָה אֱלֹחֵיךְ אֵל קּנָא פּקּר עוון
- 6 אָכוֹת עַל־כָּנִים עַל־שׁלֵשִׁים וְעַל־רַבַעִים לְשְׂנְאֵיֵ: וְעַשֶּׁה חַסֵּד לַאַלְפִיב לְאָהַבִּי וּלְשְׁמָרֵי מִצְוֹתֵי:

δ) santa,

Ezeq. XXXIX

7 נְיָהֵי דְכַר־יְהוָה אֵלֵי לֵאמר אֶת־שֵׁם קּרְשִׁי אוֹדנע כְּחוֹדְ עפּי יִשְׂרָאֵל וְלָא־אַחֵל אֶת־שֵׁם־קָּרְשִׁי עוֻד וְיִדְעוּ הַגּוּיִם כִּי־אָנִי יְהוָה קָרוֹשׁ כִּישִׁרָאֵל:

ε) veraz,

Ps. XXXIII

3-4 שירו לְיהוֶה שִׁיר הָרָשׁ הַיִּשִׁיבוּ נַגַּן בּּתְרוּעָה: כְּירִשָּׁר

5 רְכַר־יְהֹנָה וְכָל־מַעשׁהוּ בֶּאֲמוֹנָה: אֹהֵב צְּרָקָה וֹמִשְׁפָּעֵׂ הַסֵר יָהֹנָה מֶלְאָה הָאָרֵץ:

ζ) sabia,

Ps. CIV

24 מָה־רַבוּ מַעְשֶּיךּ יְהוָה כֶּלֶם בְּחָכְמָה עָשֵּׁיתָ מַלְאָה הָאָרֶץ
25 קּנְיָנֶךְּ: זֶה חַיָּם נְּרוֹל וּרְחַב יָרִים שֶׁם־רֶמֶשׁ וְאֵין מִסְפָּרְ
26 חַיוֹת קְּטַנּוֹת עִם־נְּרוֹלְוֹת: שֶׁם אֲנִיוֹת יְהַלֵּכְוֹן לְוָיָתָן זֶה־
27 יָצַרְתָּ לְשַׁהֶק־בּוִּ: כָּלֶם אֵלֶיךְ יְשַבּּרְוֹן לָתֵת אָכְלֶם בְּעִקּו:
27 y n) feliz.

Ps. XXXVI

8 מַה־נֵּכֶר חַסְהַּהְ אֵלהִים וּבְנֵי אָדֶם בְּצֵל כְּנָפֶיךּ יֶחֲסְיוּן:
 9-10 יְרְוִיוּן מִהָּשֶׁן בִּיתֵּךְ וְנַחַל צְדָנִיהְ תַשְׁמֵּחְ: כִּידעִמְּהְ מְקוֹר חַיַּבֶּם בְּאוֹרְהְּ נִרְאָה־אוֹר: מְשׁׁךְ חַסְּהָּהְ לְיִדְעֵיְהְּ וְצִיְּדְּמֶחְהְּ
 11 חַיִּיֵם בְּאוֹרְהְּ נִרְאָה־אוֹר: מְשׁׁךְ חַסְהָּהְ לְיִדְעֵיְהְ וְצִיְּדְּמֶחְהְּ
 לְיִשְׁבִי־לֵב:

DE DEO CREANTE

1.-El mundo

a)-Dios creó el mundo en seis días

Gen. I

1-2 כָּרָאשׁית כָּרָא אֱלֹהַיִם אַת הַשְּׁמִים וְאֵת הָאֶרֶץ: וְהָאָרֵץ

- קוְתָּה תֹהוּ וָבָהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל־פְּגֵי תִהְם וְרנַח אֱלהים מַרַחֶפֶּת עַל־פָּגֵי הַמֶּיִם: וַיִּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי־אוֹרְ וַיְהִי־אוֹרְ:
- 4 נירָא אֱלהִים אֶת־הָאוֹר כִּי־טוֹנֵב וַיַּכְדֵּל אֱלהִים כִין הָאוֹר
- 5 ובֵין הַחְשֶׁךְ: וַיִּקְרָא אֱלהִים לָאור יום וְלַהשֶׁךְ כָּרָא לַיֻלְה
- 6 נַיְחָר־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יום אֶחָר: וַיֹאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רָקּוַע
- 7 בתוך הקום ויהו מבדיל בין מים למים: ניעש אלהים את־הַרָקנע נַיַּבְדַל בִּין הַפֵּיִם אֲשֶׁר מחַחַת בְרָקנע ובִין
- 8 הפים אָשֶר פעל לֶרָקִנע נַיְּהִי־בָן: נַיַּבְרָא אֱלהִים לֶרְקנע
- 9 שָׁמֶנֶם וַיְּהָרעֶרֶב וַיְהרבלֶר יום שֵׁנְי: וַיֹּאמֶר אֱלהים יקווּ הַמֵּים מִתַּהַת הַשָּׁמֵים אֶל־מָקום אֶחָד וְתַרָאָה הַנַּכְשָׁה
- 10 וְיָהִי־בֶּן: וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיַּבְּשָׁה אֶרֶץ וּלְמָקְוָה הַפַּים כָּרָא
- ימֶים נַיַּרָא אֱלֹהִים כִּי־מּוְכ: נַיּאמֶר אֱלֹהִים חַּרְשֵׁא הָאָרֵץ 11 נַמֶּים נַיַּרָא אֱשֶׂר בִּירִיע זָרַע עץ פָּרי עשה פָּרי לְמִינו אֲשֶׁר דָשֶׁא עשֶׁב מַזְרַיַע זָרַע עץ פָּרי עשה
- 12 זַרְעוֹ־בוּ עַלֹּ־ הָאָבֶץ נְיָהִי־בֵּן: וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ הָשֶׁא עַשֶּׁב מַזְריַע זָרַע לְמִינָהוּ וְעִיֹן עְשֶׁה־פָּרִי אֲשֶׁר זַרְעוֹ־בוּ לְמִינְהְוּ
- 13 וַיַּרָא אֱלהים כִּי־טוְב: וַיָּהִי עֶרֶב וַיְהִי בּקֶר יום שְׁלִּישִׁי:
- 14 ניאטר אֱלהים יְהוּ מְארת בּרַקנע הַשְּׁמִים לְהַבְּדִּיל בֵּין

היום ובין הַלָּיֵלָה וְהִיו לְאחת ולְמוֹעֲדִים וּלְיָמִים ושְׁנְים: וָהָיוֹ לִמָארת בַּרְקוֹעַ הַשְּׁמֵים לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כָּן: 15 וַיַעשׁ אֱלהִים אֶת־שְׁנֵי הַמָּארת הַנְּדלֹיָם אֶת־הַפָּאר הַנְּדל 16 לְמֶמְשֶׁלֶת הַיוֹם וְאֶת־הַמָּאר הַקָּטוֹ לְמֶמְשֶׁלֶּת הַלּּיְלָה וְאֵת הַכּוּכָבִים: וַיַּתָּן אתָם אֱלהים בַּרְקוַע הַשָּׁמָיָם לְהָאִיר עַל־ 17 הָאֶרֶץ: וַלְמָשׁל כַּיוֹם וכַלַיְלָה וּלְהַבְּדִיל כֵּין הָאוֹר וּבִין 18 הַחַשֶּׁךְ וַיַּרָא אֱלֹהים כִּי־טוְכ: וַיְהַידעָרֶב וַיְהִיבכֶּר יוֹם 19 רביעי: ויאמר אַלהים יִשְׁרצו הַמַּיִם שֶׁרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף על־הָאָרֶץ על־פָּגִי רָקוַע הַשְּׁמֶים: וַיִּבְרָא אֱלהום אֶת־ התניגם הגדלים ואת כל־גפש החיה הרפשת אשר שֶׁרְצוּ הַפַּיִם לְמִינָהֶם וְאֵת כָּל־עוֹף כָּנָף לְמִינָהו וַיַּרְא אֱלהים כירטוְב: נַיְּכְרֵךְ אתָם אֱלֹהִים לֵאמֶר פָּרו וּרְבוּ וּמַלְאוּ אֶת־חַמַּיִם בַּמַּיִם וְהָעוֹף וִרֶב בָּאֶבֶץ: וַיְהוּדעֶבֶב וַיָּחָרבּקֶר יום־חֲסִּישִׁי: וַיּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפְשׁ חַיָּה לְמִינָה בְּהַמָּה וָרֶמֶשׁ וְחַיְּמוֹ־אֶרֶץ לְמִינָה וַיְּהִיכְןּ; וַיַּעש אֱלֹהִים אֶת־חַיַּת הָאָרָץ לְמִינָה וָאֶת־הַבְּהַמָּה לְמִינָה ואת כָל־רֶמֶשׁ הָאֲדָמָה לְמִינְהָוּ וַיַּרָא אֱלֹהִים כִּרטוְב:

b)-La creación es una obra libre y propia de Dios

Ps. CXXXVI

- הודוּ לַאָּדנֵי הָאָדנֻיִם כִּי לְעוֹלֶם חַסְּדְוּ: לְעְשֵׁה נִפְּלָאות 3-4
- 5 גְדלות לְבַדֶּו לְעִשֵׁה הַשָּׁמִים בִּתְבוּגָה: לְרוֹקע דָאָרֶץ על־
- הַפָּיֶם לְעשׁה אוֹרִים נְּדְלִים: אֶת־הַשֶּׁמֶשׁ לְמֶמְשֶׁלֶת פַּיום אֶת־הַיָּרָה וְכוְכָבִים לְמֶמְשֶׁלוֹת בַּלְיָלָה:

Ps. CXV

- 3-4 לְמָה יאמְרוּ הַגּוְיֶם אַיָּה־נָא אֱלֹהִיהֶם: וַאלהַינוּ בַשְּׁמְיֵם כָּל־אַשר־חָפֵץ עָשָה:
- c)—El fin de las obras de Dios es la manifestación de su gloria.

Ps. XIX

- 2 הַשָּׁמֵים כְּסַפְּרִים כְּבוּר־אֵל וּמִצְשֵׁה יָדִיו מַנִּיד הָּכָקִיע:
- אין־אפֶּר זְבַּיָע אָפֶיר וְבַּיְלָה לְבַּיְלָה יְהַנֶּה־דְּעַת: אֵין־אפֶּר 3-4
- לואין דְּבָרֵים בְּלִי נִשְׁמָע קוֹלֶם: בְּכָל־הָאָרֶץ יָצָא קוּנִם וּבְּקַצֵּה תַבֵּל מְלֵיהֶם לַשֶּׁמֶשׁ שֶׁם־אהֶל בְּהֶם:
- d) Dios conserva todas las criaturas en su ser y operaciones.

Ps. CXLVII

8 בַּמְכַפֶּה שָׁמַיִם בְּעָבִים הַמֵּכִין לָאָרֶץ מָשָׁרֵ הַפַּצְמִיַח הָרים

9-10 הָצֶיר: נוֹתֵן לּבְהַסָּה לַחְמֶה לֹבְנֵי עֹרֵב אֲשֶׁר יִקְּרֵאוּ: לֹא 11 בִגְבוּרַת הַפּוֹם יֶחְפָּיֵץ לֹא בְשׁוֹבֵי הָאִישׁ יִרְצֶה: רוֹצֶה יְהֹנָה אֶת־יָרַאִיו אֶת־הַמִּיַחֲלִים לְחַסְּרָו:

2.-Los ángeles

Ps. XCI

10-11 לארתְאָנֶה אֵלֶיךּ רָעָה וְנָגַע לְארִיְקְרֵב בְּאֲהֵלֶּךְ: כִּי מַלְאָכִיוּ
12 יְצנָהדּלְדְּ לִשְׁמָרָדְּ בְּכֶל־דְּרָכֵיף: על־בַּפַּיִם יִשְּׂאוְנְדְּ פֶּן־
13 תִּגְף בָּאָבֶן רַנְלֵיף: עַל־שַׁחַל נָפֶתֶו תִּדְרֵדְ תִּרְמִם כְּפִיר
13 וִתַּנִין:

3. El hombre

a) -Origen de los primeros padres

Gen. I

26 ניאטֶר אֱלהים נְעֲשֶׂה אָרָם בְּצַלְמֵנוּ כִּרְמוּתֻגוּ נַיִּרְדּוּ בִרְנֵת בּיָּם וּכְעוֹף הַשְּׁמֵים וּכַבְּהַמָּה וּכְּכָל־הָאָרֶץ וּבְּכָל־הָרֶמֶשׁ 27 הַרמֵשׁ עַל־הָאַרֶץ: נַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם בְּצַלְמוּ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים כָּרָא אתְוּ זָכָר וּנְמַבָּה בָרָא אתַם:

Gen. II

- ז וַיִּיצֶר יְהוָה אֱלהִים אֶת־הָאָדָם לְנֶפֶּשׁ הַנֶּךְ: בָאַפָּיו נִשְׁמַת הַיִּיֻם וְיָהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ הַנֶּךְ:
- 18 ניאמר יְהנָה אֱלהִים לא־מוב הֱיות הָאָדָם לְבַדִּו אֱעֲשֶׂה־
- 19 לו עזֶר כְּנִנְדּן: וַיַּפָּל יְהֹיָה אֱלֹהִים מַרְדֵּמָה על־הָאָדָם וַיִּישֵׁן
- 20 נַיַּקָּח אַחַת מִצְלְעְתָיו נַיִּסְגר כָּשֶׂר מַּחְמְּנָּח: נַיּבֶּן יְהֹנָה אֱלֹהַים אֶת־הַצֵּלִע אֲשֶׁר־לָקַח מוְ־הָאָדָם לְאִשֶּׁה נַוְבְאֶּהָ אֱלֹהַים אֶת־הַצֵּלֵע אֲשֶׁר־לָקַח מוְ־הָאָדָם לְאִשֶּׁה נַוְבְאֶּהָ
- 21 אֶלֹ הָאָדֶם: וַיַּאמֶר הַאָּדָם זאת הַפַּעב עָצֶם מְעָצָמֵי וּבְשָׂר
- 22 מַבְּשָׂרֵי לְזֹאת יָקְרֵא אַשָּׁה כִּי מֵאִישׁ לֻקְּחָה־זֹאָת: עַל־כֵּן יַעַנְב־אִישׁ אֶת־אָבִיו וָאֶת־אָמוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתוֹ וְחָיוּ לְבָשָׁר
- 23 אֶקר: נַיּהָיוּ שְׁנֵיהֶם עֲרוּמִים הָאָרָם וָאִשְׁתוֹ וָלֹא יִתְבּשְׁשׁוּ:

b)-Su estado feliz

Gen. II

- 8 משע וְחנָה אֱלֹהִים גּן־בְּעָהֶן מְקָּהָם נַנְשֶׁם שָׁם אֶת־קָאָרָם
- 9 אֲשֶׁר יָצֶר: נַיצְמַח יְהנָה אֱלֹהִים מִן־הַאֲדָמָה כָּל־צֵץ גָּחְמָד לְמַרָאֶה וָטוֹב לְמָאָכָל וְצֵץ הַהַּיִים כְּתוֹדְ הַנָּן וְצֵץ הַבּּעַתּ לְמַרָאֶה וָטוֹב לְמָאָכָל וְצֵץ הַהַּיִם כְּתוֹדְ הַנָּן וְצֵץ הַבּּעַת

- 10 מוב נַבֶע: וְנָבָר יצֵא מֵצְדָן לְהַשְׁקוֹת אֶת־הַגָּגְן וֹמִשְׁם יָפָּרֵד
- 11 וְבָנָה לְאַרְבָעָה רָאשִׁים: שֵׁם הָאֶחָר פִּישׁוְן הוֹא הַפּובֵב
- 12 אֶת־כָּל־אֶרֶץ הָהַוּילָה אֲשֶׁר־שָׁם הַזָּהֶב: וָזָהַב הָאֶרֶץ הַהִּיא
- 13 מוֻב שָׁם הַבְּרַלַח וָאֶבֶו הַשְּׁהַם: וְשֵׁם־הַנָּהָר הַשׁנִי נִיחֹוֵן
- 14 הוא הַפּוֹבֵב אֶת־כָּל־אֶרֶץ כּוְש: וְשֵׁם הַנְּהָר הַשְּׁלִישִׁי הַדֶּלֶק הוא הַהֹלֵךְ קִרְמַת אַשׁוֵר וְהַנָּחָר הָרְבִיעִי הוא
- 15 פָּרֶת: וַיַּקַח יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם וַיַּנְחַהוּ בְּגַּן־עֶדֶן לעָבָרָה וּלִשְּׁמְרֵה:

Gen. I

- 28 נְכְּכֶךְ אתָם אֱלֹהִים נַיּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ וְכִבְּאֲהָ וּרְדוּ בִּדְנַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשְּׁמִים וּבְּכָל־
- 29 חַיָּה הָרכֶּשֶׁת עַל־הָאֵרֶץ: וַיּאמֶר אֱלהִים הַגַּה נָתַתִּי לֶכֶם אֶת־כָּל־עִשֶּׂב זֹרֵע זָרַע אֲשֶׁר עַל־כְּגֵי כָּל־הָאָרֶץ וְאֶת־כָּל־
- הַעץ אֲשֶׁר־בּוּ פָּרִי־עֵץ וֹרֵעַ זָרֵע לָכֶם יַהְנֶה לְאָכְלֶה: וּלְכֶל־ הַיַּת הָאָרֶץ וּלְכָל־עוֹף הַשְּׁמֵים וּלְכל רוֹמֵשׁ עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־בּוּ גָפֶשׁ הַיָּה אֶת־כָּל־יֵנֶרָה עַשֶׂב לְאָכְלָהְ וַיִּהִי־כֵּן:

c)-El primer pecado

Gen. III

וַ וְהַנָּחָשׁ הָיָה עָרוּם מִכּל הַיַּת הַשְּׁנֶה אֲשֶׁר עָשָׂה וְהוָה אַלהַים ניאמֶר אָל־הָאשָׁה אף כִּי־אָמַר אֱלהִים לא 2 תאכלו מַכּל עץ הַנָּן: וַתאמֶר הָאשָׁה אֶל־הַנָּחָשׁ מִפְּרי 3 צין הַגָּן נאכֵל: וּמִפְּרִי הָצִץ אֲשֶׁר בְּתוֹדְ־הַגָּן אָמֵר אֵלהִים 4 לא תאכלו משנו ולא תגעו בו שו־הְטָתוּוְ: וַיּאשֶר הַנָּחָשׁ 5 אֶל־הָאשָׁה לא־מות הְמָתוּן: כּי יֹדֵעַ אֱלֹהִים כִּי כִּיום אַכַלְכֶם מִפֶּנוּ וְנִפְקָחוּ עֵינֵיכֶם וֹחְיִיהָם בַּאלחום וְדְעֵי טוֹב 6 וָרֶץ: וַהָּרֶא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְּכַיְאָכָל וְכִי תַאֲנָה־הוֹא לֶצִינִים וְגָּחָמֶד הָעֵץ לְהַשְׁכִּיל וַהַּקַח מִפְּרָיוֹ וַתּאכַלֻ וַהְתַּן 7 נַם־לְאִישָׁה עָמָה וַיִּאכַל: וַתִּפָּקַחְנָה עִינֵי שְׁנֵיתֶם וַיִּדְעוּ כִּי עירָמִים הַבְּ נַיִּתְפָּרוּ עֲלֵה תָאֵנָה נַיַּצְשׁוּ לָהֶבּ הַגֹּרְת:

d)-Sus consecuencias

Gen. III

8-9 וַיּשְׁמְעוּ אֶת־קוּל וְהוָה אֱלֹהִים כְּתוֹךְ עֵץ הַגָּן: וַיִּקְרָא יְהוָה 10 אֱלֹהִים אֶל־הַאָּדָס וַיִּאמֶר־לוֹ אַיֶּכָּה: וַיִּאמֶר אֶת־קְלְּךְּ

שָׁמַעְתִּי בַּגָּן וָאִירָא כִּי־עֵירם אָנכִי וָאָחָבָא: וַיּאמֶר מִי הָגִיָד לְּדָּ כִּי עֵירוֹם אָתָּח הַמִּוֹ־הָעֵץ אֲשֶׁר צְנֵיתִידְּ לְבַלְתִי אַכָּל־מַמֶּנוּ אָכֶלְתָּ: וַיאמֶר הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נְתַתְּה עַפֶּרִי הָוֹא נֶתְנָה־לִּי מִן־הָעֵץ נָאבֶל: וַיאמֶר יְהנָה אֱלהִים 13 לָאִשָּׁה מַה־זאת עָשָׂית וַתּאמֶר הָאִשָּׁה הַנְּחָשׁ הִשִּׁיאַנִי נָאכָל: אֶל־הָאשָׁה אָפַר יְהנָה אֱלהִים הַרְכָּה אַרְכָּה עצָבוֹגַהְ וָהַרגַּהְ בְּעָצֶב הַלְּדִי בָגִים וָאֶל־אִישֵׁהְ חְשׁוּקֹתַהְ וָהוֹא יִמְשָׁל־בֶּה: וּלָאָדָם אָמַר בִּי שָׁמַעָהָ לְּקוֹל אִשְׁתֶּה וַתּאכַל מִן־הָצִץ אֲשֶׁר צַוִּיתִיךּ לֵאמר לא תאכַל מִמֶּנְוּ אַרוּרָה הַאָּדָכָּה בִעְבוּרךּ בְּעִצְבוּן תּאבְלֶנָה כּל וְמֵי חַתֶּיך: 18-19 וְכַּוֹץ וְדַרְבַּר תַּצְמִיַח לֻרְ וְאָכַלְחָ אֶת־עשֶׁב הַשְּׁבֶּה: בְּזַעַת אַפֶּיךְ תאכַל לֶחֶם עַד שׁוְבֹךְ אֶל־הָאָדְטָה כּי טִמֶּנָה לֻקְחְתָּ פי עָפָר אַתָּח וָאֶל־עָפָר תִּשׁוְב:

DE DEO REDEMPTORE

a) -La primera promesa de la redención

Gen. III

14 ניאמר יְהוָה אֱלהִים אֱל־הַנָּחָשׁ כּי עָשִׁיתָ זֹאת אָרוּר אַתָּה

מְבֶּל־הַבְּהֵטָה וִמְכּל הַנֵּת הַשְּׁדֶה עַלְ־נְּחְוֹנְהּ תַּלֵהְ וְעָפְּר 15 תאכל כָּל־יְמֵי חַמֶּיְה: וְאֵיכָה אָשִׁית בֵּינְהְּ וּבִין הָאִשָּׁה וּבִין 1ַרְעָהָ הוא יְשׁוְפָּהָ ראשׁ וְאַהָּה חְשׁוּפָנּוּ עָקָב:

b)—Renovación de la promesa hasta el tiempo de Moisés.

Gen. XII

- ו ניאטֶר וְהנָה אֶל־אַכְּרָם לֶהְ־לְּדְּ מֵאַרְצְּהְ וּמִמּוְלַדְהָּהְ וּמִבֵּית
- 2 אָבֶיָה אֶל־הָאָהֶץ אֲשֶׁר אַרְאָהָ; וָאֶעֶשְׂהּ לְנוֹי נָּרוֹל וַאֲבְּהֶכְּהְ
- זַוְאַגַּדְלָה שְׁמֶדְ וֶהְיֶה בְּרָכְה: זְאֲבֶרְכָה מְבָרְכֵיךְ וּמְקּלְלֶיךְאַאוֹר וְנִכְרָכוּ כַדְּ כֹּל מִשְׁפְּחת הַאֲרָמָה:

Gen. XXVIII

- 13 וְהָנֵה וְהְנָה נָצָב עַל־יַנְעָקב וַיּאטֶר אֲנִי יְחנָה אֱלֹהֵי אַכְּרָהָם אָבִיף וַאָלֹהֵי יִצְחָק הָאָרָץ אֲשֶׁר אַתָּה שׁבֵב עָלֶיָה לְּךְּ
- 14 אֶהְגֶנָה וּלְזַרָעֶה: וְסָנָה זַרֲעָהּ כַּעֲפַר הָאָרֶץ ופְּרַצְּהַ נַמָּה וָכֵלְסָה וְצָפּנָה וָגָגָבָּה וְנִכְּרְכוּ כְּהְּ כָל־מִשְׁפְּחוֹת הַאֲּדָסָה וֹבִזַרִעָה:

Deut. XVIII

14 כּי הַגּוֹיִם הָאֵלֶה אֲשֶׁר אַתָּה יוֹרֵשׁ אֹהָם. אֶל־מְעְנְגִים

וְאָל־קִסְמִים וִשְּׁמָעוֹ וְאַהָּה לֹא כֵּן נָתַן לְּדּ יְחנָה אֱלֹקֵידִּ:

15 נָבִיא מַפַּרְבָּה מֵאַחֶיה כָּמנִי נָקִים לְּהְ וְהנָה אֱלּחֶנָה אַלִּיו

16 תַשְׁמָעןוּ: כָּכל אֲשֶׁר־שָׁאַלְתָּ מַעָם יְחנָה אֱלֹהֶיךּ בְּחֹרֵב בְּיוֹם הַקָּהָל לֵאמֶר לֹא אבוף לִשְׁמֹע אֶת־קוֹל יְהנָה אֱלֹהָי וְאֵת

17 הָאֵשׁ הַנְּרֹלָה הַזֹאת לֹא אֶרְאֶה עוֹד וְלֹא אָמוְת: וַיּאמֶר

18 יְהוָה אֵלֶיֵו הַוּשִׁיבוּ אֲשֶׁר דַּבְּרוּ: נָבִיא אָקִים לְהֶם מְקֶּרֶבּ אֲחֵיהֶם כָּמוֶךּ וְנָחַתִּי דְבָרִי בְּפִיו וָדְבֶּר אֲלֵיהֶם אֵת כָּל־

19 אָשֶׁר אָצוֹנָנוּ: וְהָנָה הָאִישׁ אֲשֶׁר לְא־יִשְׁמַע אָל־דְּכָרִי אֲשֶׁר

יַרַבֵּר בִּשְׁמִי אָנַכִּי אָדְרשׁ מֵעְמִּוּ: אַהְּ הַנְּבִיא אֲשֶׁר וָזִידּ לְדַבֵּר דָּבָר בִּשְׁמִי אֵת אֲשֶׁר לֹא־צְּוִיתִיו לְדַבֵּר וַאֲשֶׁר יְדַבֵּר בְּשֵׁם אֱלֹהִים אֲחַרֵים וּמֵת הַנָּבִיא הַהוְא:

c)-El Meslas prometido es Dios

Ps. II

56 אָז יְדַבֵּר אָלֵימו בְאַפֶּן ובְחַרונו יְבְהַלְמוּ: וַאָּנִי נְסַבְתִּי

ז מַלְכֵּי עַל־צִיוֹן הַר־סָּרְשִׁי: אֲסַפְּרָה אֶל־חַקַ וְהֹנָה אָמֵר אַלִי כְּנִי אַתָּה אֲנִי הַיוֹם וְלִדְמִּיךְ:

Ps. XLV

7 כּסְאָד אָלהים עולָם נָעֶרָ שׁבָּט מישר שׁבָט מַלְכּוּחֶד:

8 אָהַבְתָּ צֶּדֶק נַהַשְׁנָא רָשַע על־כֵּן מְשְׁחַהְּ אֱלֹחִים אֱלֹחִיף שֶׁמֶן שְׁשׁון מַחֲבַרֶף:

Is. IX

5 פּי־יֶלֶד יֻלַּד־לָנוּ בֵּן נָהַן־לָנוּ וַהְּהִי הַפּשְׂרָה עַל־שִׁכְּטְוּ וַיִּקְרָא שְׁמוּ פֶּלֶא יועץ אֵל נְבּוֹר אֲבִי־עַד שַׂר־שָׁלוְם:

d) -Los tiempos mesiánicos

Dan. IX

24 שֶׁבֶעִים שִׁבְעִים נֶחְחַהְ עַל־עַפְּהְ וְעַל־עִיר קּוְשֶׁהְ לְבַלֵּא
בּפָּשֵע וּלְחָתֵם חוֹן וְנָבִיא וְלִמְשׁהַ כְּהֶשׁ קְּדָשִׁים: וְתַדֵּע וְתַשְׁבֵּל
מן־מצְא דָבָר לְהָשִׁיב וְלִבְנוֹת וְרוְשְׁלַיִם עַד־מְשִׁים נְגִּיְהָ הַּצְּיִם שִׁשִּׁים וּשְׁנֵים עַד־מְשִׁיַח נָגִיר שְׁבָּנִית וְרוְשְׁלַיִם עַד־מְשִׁיַח נָגִיר וְמַבְּנִית וְלְוֹשְׁבָים עִד־מְשִׁיַח נָגִיר וְמַבְּנִים שִׁשִּׁים וּשְׁנֵים מְשׁוּב וְנִבְנְתְה שִׁשִּׁים וּשְׁבֵים תְּשׁבִּים שִׁשִּׁים וְשְׁבָיִם עַד־מְשִׁיַח נָגִיר וְמַבְּנִים שִׁשִּׁים וּשְׁבִים תְּשִׁים וְעָבְיִם שִׁשִּׁים וְעָבְיִם שִּשִׁים וְעָבְנִים שְׁשִּׁים וְעָבְיִם שִׁשִּׁים וְנְבְנִים שְׁשִּׁים וְעִבְּנִים שְׁשִׁים וְנִבְּנִתְּה וְשְׁבִּים שִׁשְׁים וְנִבְּנִים שְׁבָּעִים שִׁשְׁים וְנִבְּנִים וְנִבְּנִים שְׁבִּעִים שִׁשְׁים וְנָבְנִים וְנִבְּיִם שְׁבִּנִים שְׁבְּעִים שִׁנִּים וְנָבְיִים שִּׁבְּעִים שִׁבְּעִים שְׁבְּעִים שְׁנִים וְנִבְּנִים שְׁבִים שְׁבִּים שְׁנִים וְנִבְּנִים שְׁבִּים שְׁבִּים שְׁבִּים שְׁנִים וְנִבְּנִים שְׁבִּים שְׁבִּים שְׁבִּים שְׁבִּים וְנְבִּישִׁים וּנְבִּיִּם שְׁנִים וְנְבִּים שִׁבְּעִים שְׁבִּבְים שְׁבִּבְּים שְׁבִּבְים שְׁבִּבְּים שְׁבִּבְּים שְׁבִּבְּים שְׁבִּבְים שְׁבִּבְים שְׁבִּבּים שְּבִּים שְׁבִּבְים שְׁבִּבְשִׁים וְנְבִּבּים שְׁבִּבּים שְׁבִּבּים שְׁבִּים שִּבְּים שְׁבִּים שְׁבִּים שִּבְּים שְׁבִּים שִּבּים שְׁבִּים שְׁבִּים שִּבְּים שִּבְּים שִּבְּים שְׁבִּים בְּיִּבְּים שִּבְּים שְׁבִּים בְּיִּבְּים בְּיִבְּים בְּיִּבְּים בְּיִבְּים בְּיִּבְים בְּיִּבְּים בְּיִּבְּים בְּבִּים בְּיִּים בְּיִבְּים בְּבִּים בְּבְּים בְּבְּבְּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבְּבְּים בְּבְּים בְּבְּבְּים בְּבְּבְּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבְּים בְּבְּים בְּבְּבְּים בְּבְּבְּבִּים בְּבְּבְּים בְּבְּבְּבְּים בְּבְּבְים בְּבְּבְּים בְּבְּבְּבְּים בְּבְּבְּבְּבְּים בְּבְּבְּבְּים בְּבְּבְּבְּים בְּבְּבְּבְּבְּים בְּבְּבְּבְּבְּים בְּבְּבְּבְּבְים בְּבְּבְּבְּבְּים בְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּים בְּבְּבְּבְּבְּבָּבְּבְּבְּבְּבּים בְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּבִּים בְּבְּבְּבְּב

27 שַׁמְמוֹת": וְהִגְּבִּיר ּ בְּרִית לֶרַבִּים שָׁבוּעַ אֶחֶד וַחֲצִי הּשְּׁבוּע יַשְׁבִּית ּ זֶבַח וּמִנְחָה יּוְעַל בְּנַף ּ שִׁקוּצִים מְשׁמֵם ּ וְעַד־ בָּלָה וְנָחֲרָצָה תִּתַּךְ עַל־שׁוֹמִם:

e)-Concepción y nacimiento del Meslas

Is. VII

- 13 ניאמֶר וְשַׁעָיָהוּ שׁמְעוֹ־נָא בֵּית־דָּוֹדֶ הַמְעַם מִבֶּם הַלְאוֹת
- 14 אַנְשִׁים כִּי תַלְאוּ נַם אֶת־אֱלֹחֵי: לָכֵן יִתֵּן אֲדֹנָי הוּא לֶכֶם אות הַנָּה הַעלְמָה הָרָה וִילֶּדֶת כֵּן וָקָרָאת שְׁמוּ עַמָּנוּ אֶל:
 - 15 הַמָּאָה וּדְבַשׁ יאכֵל לְדַעְהוֹ מָאוֹם בָּרָע וֹכְחוֹר בַּשׁוְב:

Malaq. III

 הַנְגִי שׁלֵחַ מַלְאָכִי וּפִנְה־דֶּרֶךְ לְפָנְּיֻ וֹפִּהְאֹם נָבֹא אֶלִד הַיכְלוֹ הָאָדוֹן אֲשֶׁר־אַהֶּם מְבַקְשִׁים וּמַלְאַךְּ הַבְּּרִית אֲשֶׁר אַהֶּם חֲפֵצִים חַנְּה־בָּא אָמַר יְהוָה צְּכָאוֹת:

Mich. V

ון אַתָּה בֵּית־לֶהֶם אָפְרָתָה צָעִיר לְהָיוֹת בְּאַלְפֵי וְהוּדָה מִמְּדָּ לִי וַצֵּא לְהָיוֹת מוֹשׁל בְּיִשְׂרָאֵל וֹמוּצָאֹתִיו מָקֶּהָם

tes es un texto dudoso || 27 a.c. p. וְהַעֲבר || b según algunas versiones || נְשָׁבּה o también || נְעַל־הַקּדֶשׁ || d-d c. p. שִקּוּץ מְשׁמֵם. Cf. Biblia Hebraica, editada por Kittel, Lipsia 1913.

2 מימי עולְם: לָכֵן יִהְנִם עַד־עַת יוְלֵדָה יָלָדֶר. וְיָתֶּר אֶחִיוּ ישובון על־בִּנֵי יִשְׂרָאֵל:

f)-Su pasión

Zach. IX

- 9 נֵילִי מָאד בַּת־צִּיוֹן הָריצִי בַּת וְרוֹשְׁלֵים הִנֵּה מַלְּבֵּךְ נְבוֹא לֶךְ צַדִּיק וְנוֹשָׁע הוָא עָנִי וְרֹכֵב עַל־חֲמֹר וְעַל־עִיר בֶּן־
- 10 אָתנוְת: וְהַכְרַתִּי רֶכֶב מֵאֶפְּרֵיִם וְסוּם מִירוּשְׁלֵים וְנִכְּרְתָה בֶשֶׁת מִלְחָמָה וְדְבֶּר שָׁלוֹם לַגּוֹיֵם וּמִשְׁלוֹ מִיָּם עַד־יָם וּמִנָּחָר עַד־אַפְּטִי־אָרֵץ:

Zach. XI

- 12 נַאמַר אֲלֵיהֶם אָם־טוֹב כְּעֵינֵיכֶם הָבוּ שְׁכָרִי וָאָם־לא
- 13 הַדֶּלוּ נַיּשְׁקְלוּ אֶת־שְּכָרִי שְׁלֹשִׁים כֶּּסֶף: נַיּאמֶר וְהנָה אַלֵּי הַשְׁלִיכָהוּ אֶל־הַיּוֹצֵר אֶדֶר הַוְּקָר אֲשֶׁר נָכַרְתִּי בְּוְצְלִיהָם נָאֶקְחָה שְׁלִשִׁים הַכָּּסֶף נָאַשְׁלִידְ אתוֹ בֵּית וְהנָה אֶל־ היוצֵר:

Is. LIII

1-2 מי הַאֲמִין לשְּׁמֶעָתֻנִּוֹ וּזְרוֹע יְחנָה עַל־מִי נְנְּלֶתָה: וַיַעַל

כַּיוֹנַק לְפָנָיו וְכַשׁרֶשׁ מַאָּרֶץ צִיָּה לֹא תאַר לו וְלֹא חָדֶרְ

- ז ונרְאַהוֹ וְלֹאִ־מַרְאָה וְנֶחְמְדְהוֹ: נְבְוֶה-נַחֲבל אִישִׁים אִישׁ מַכְאבוֹת וִידוּע חֻלִי וֹכְמַסְתֵּר פָּנִים מִמְנוֹ נְבְוֶה וְלֹא
- 4 בַּשַׁבְגֶּחוּ: אָבֵן הֲלָיֵנוּ הוא נָשָׂא וּמַכְאבִינוּ חָבָלֶם וַאֲנַחְנוּ
- ל הַשַּׁבְנָהוּ נָגוּעַ טָכֵּה אֱלֹהִים וּטָעֻנָּה: וְהוֹא מְחֹלֶל מִפְּשְׁעִינוּ מָדֶבָּא מֵעֲוֹנוֹתֻינוּ מוּסֵר שְׁלוֹמֵנוּ עָלָיוּ וּבְחַבְּרָתוּ נִרְפָּא־
- 6 לֶנוּ: כָּלָנוּ כַּצאן הָעִינוּ אִישׁ לְדַרְכּוּ פָּגְינוּ נִיהנָה הִפְּגִיע
- ז בו אַת עון כָּלְנוּ: נגשׁ וְהוּא נַעְנָה וְלֹא יִפְתּח־פּיו כַּשֶּׂה לַטְבַה יובָל וּכְרָחֵל לִפְנִי גוְזָיֶהָ גַאֱלְמָהַ וְלֹא יִפְתּח פִּיוּ:
- 8 מעצר וממשפט לפח ואת דרו מי וְשוֹתֵח כִּי נְגִור מּאֶבֶץ
- 9 הַיִּים מַפֶּשַׁע עַמִּי גָגַע לָמוֹ: וַיִּתֵן אֶת־רְשָׁעִים קַבְרוֹ וְאֶת־
- 10 עָשִׁיר בְּמוֹתֻיו עַל לֹא חָמָם עָשָׂה וָלֹא מִרְמָה בְּפִּיו: נוְהוָה הָפֵץ דַּבְּאוֹ בָּחֲלִי אִם־חָשִׁים אָשָׁם נַפְשׁו יִרְאָה זֶּכִע וַאֲרִיךְ
- 11 יָמֶיֶם וְחֵפֶּץ וְהוָה בְּיָרוֹ וִצְּלֶח: מֵצְמֵל נַפְשוֹ וִרְאֶה וִשְׂבָּע
- 12 בְּדַעְתּו יַצְדִּיק צַדִּיק עַבְדִּי לְרַבֶּים וַעֲונּחָם הוא יִסְבְּל: לְבֵן אֲחַלֶּק־לוֹ בֶרַבִּים וְאֶת־עֲצוּמִים יְחַלֵּק שְׁלֶל תּחַת אֲשֶׁר הֵעֶרָה לַמָּיֶת נַפְשׁו וְאֶת־פְשְׁעִים נִמְנָה והוא הַמְאדרַבִּים נִשָּׂא וַלִּפְשָׁעִים יַפְּנָיַע:

g)-Su sacerdocio y sacrificio

Malaq. I

10 מי גם־בָּבֶם וַיִּסְגר דְּלָתִים וְלא־תָאִירוּ מִזְבְּחִי חַנְּחַ אֵין־ לִי חֵבֶּץ בָּבֶם אָמַר יְהוָה צְּבָאוֹת וּמִנְחָה לֹא־אֶרְצָה מִיֶּדְבֶם: 11 כִּי מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ וְעַד־מְבוֹאוֹ נְּדוֹל שְׁמִי בַּגוִים וּבְּבָל־ מָקוֹם מָקְמָר מִנְשׁ לִשְׁמִי וּמִנְחָה מְהוֹרָה בִּי־נְּדוֹל שְׁמִי

h)-Su reinado

Ezeq. XXXIV

בַּגוֹיִם אָמַר יִהֹנָה צָבָאוֹת:

25 וַחֲקִימותִי עֲלֵיהֶם רעָה אֶחָר וְרָעָה אֶתְהֶן אֵת עַכְדִּי דָּוֹרְ 24 הוא יִרְעָה אתָם וְהוּא יִהְיָה לָהֶן לְרֹעֲה: וַאֲנִי יְהוָה אֵהְיָה לָהֶם לָאלחִים וְעַכְדִּי דָּוֹר נָשִׂיא בְתוֹכָם אֲנִי יְהוָה דִּבּּרְתִּי:

DE NOVISSIMIS

1.—La muerte

Ecclesi. XII

וּוְכוֹר אֶת־כּרֶאהְ כִימֵי כְּהֶרוֹחֶיֶהְ עַד אֲשֶׁר לְא־יָבאוֹ יְמֵי
 בְרָעָה וְהִנִּיעוּ שְׁנִים אֲשֶׁר תֹאמֵר אֵין־לִי כָהֶם חֲפֶץ: עד אֲשֶׁר לֹא־חֶחְשַׁהְ הַשֶּׁמֶשׁ וְהָאוֹר וְהַיָּרָהַ וְהַכּוֹכְכֵיְם וְשְׁבוּ

ז הֶעְבִים אַחַר הַגְּשֶׁם: וְנָשׁב הֶעָפָּר עַל־הָאָרֶץ כְּשֶׁהַנָהוְהָרוּחַ תָשׁוּב אֶל־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נְתָנְהּ:

Ecclesi. IX

10 כּל אֲשֶׁר חַּמְצָא יָרֶךְּ לַעֲשׁוֹת כְּכְחָךְּ עֲשֶׂח כִּי אִין מַעְשֶׂח וְהֶשְׁבּוֹן וְדַעַת וְחָכְמָה בִּשְׁאל אֲשֶׁר אַתָּה חַלֵּךְ שֶׁמָּה:

2.-La resurrección

Is. XXVI

- 19 יְהַיוּ מֵתֶיף נְבַלָּתִי יְקוּמְוּן הָקוצו וְבַנְנוּ שְׁכְנֵי עָפָר כִּי שַׁל
- 20 אורת שַלֶּדְּ נָאָרֶץ רְפָּאִים תַּפְּיל: לַךְּ עמִי בּא בְחֲדָרֶיךְּ
- 21 וּסְגר דְּלֶתֶידְ בַּעֲדֶדְ חֲבִי כִּמְעמדְרָגַע עַד־יַעֲבְרדּזָעָם: בִּי־ חָנֵּח יְחָנָה יצֵא מִמְּקומו לִפְּקד עֲוֹן ישֵׁב־הָאָרֶץ עָלְיֵוּ וְגַּלְתָה הָאָרֶץ אֶת־דָּמֶיָה וְלֹא תְכַפֶּה עוֹד עַל־הַרָּגִּיהָ:

Dan. XII

ובְעַת חַהִיא יַעֲמֹד מִיכָאֵל הַשֵּׁר הַנְּדוֹל חֲעמֵד עַל־בְּגִי
 עַפֶּּךְ וְהָיְתָה עֵת צָּרָה אֲשֶׁר לֹא־גַּהְיְתָה מְהְיוֹת גּוֹי עַד הְעֵת הַהְיִא וּבְעַת הַהִיא יִפְּלֵט עַמְּךְ כָּל־הַנְּמְצָא כָּתוֹב הַעָת הַהִיא יִפְלֵט עַמְּךְ כָּל־הַנְּמְצָא כָּתוֹב
 בַּמְפֶּר: וְרַבִּים מִיְשׁנֵי אַדְמַת־עָפָּר יָקִיצוּ אֵלֶה לְחַיֵּי עוֹלְם

ז וְאֵלֶה לַחֲרָפות לְדְרָאוֹן עוֹלֶם: וְהַפַּשְׂבִּילִים נַוְהַרוֹ בְּזֹהַר הַרְקֵיֵע וּמַצְדִּיקֵי הַרַבִּים כַּכּּוְכָבִים לְעוֹלָם נָעָך:

Job. XIX

ינְקְתָּנִי נְדַעְתִּי נְאֲלִי חָרִ וְאֲחֲׁרוֹן עַלֹּדעָפָּר נָקוְם: וְאַחַר: עוֹרִי 25-26 27 • נָקְפּוּ־זֹאָת יִנִּקְפּוּ־זֹאָת אָנִי הָבְּשָׁרי אֲחֲוָה אֱלְנַה: "אֲשֶׁר אֲנִי" אֲחֲוָה־ לֹיִי וְעִינֵי רָאוּ יְלִא־זָרְ כָּלוֹ כִלְיִתִי בְחַקִּי":

3.—El juicio particular Ecclesi. XI

- 9 שְׁמֵח בַּחוּר בְּיַלְדוּתְּהְ וִימִיכָהְ לִבְּהְ בִּימִי כְחְוּרוֹחֶיהְ וְחַבֵּהְ
 קברְבִי לבְּהְ וּבְמַרְאֵי עִינֶּוֶהְ וְדָע כִּי עַל־כָּל־אֵבֶּה וְבִיאָהְ
- 10 קאֱלהִים כַּמִּשְׁפֵּט: וְהָםֵר כַּעַם מִלֹכָּה וְהַעֲבֵר רְעָה מְבְשַׂבֶה כִּי־הַיַּלְרוּת וְהַשְּׁחֲרוּת הֶבֶל:

Ecclesi. XII

- 13 אֶת-הָאֱלהִים וְרָא וְאֶת־מִצְוֹתָיו שְׁמֹר כִּי־זֶה כָּל־הַאָּדְם:
- 14 כִּי אֶת־כָּל־מַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים יָבָא בְמִשְׁפָּט עַל־כָּל־גָּעְלֶם אָם־טוֹב וָאִם־רֶע:

4.—La gloria

19 לא־נְהְנֶה־לֶּהְ עוֹד הַשֶּׁמֶשׁ לְאוֹר יִוֹמֶם וּלְנְנַה הַנָּרַהַ לֹא־ יָאִיר לֶּךְ וְהָנָה־לֶּהְ יְהנָה לְאוֹר עוֹלֶם וַאַלְהַוֹךְ לְתִּפְּאַרְתְּהְ:

20 לאריָבא עוד שׁמְשׁךְ וְירָחַךְּ לֹא יֵאָחֵךְ כִּי וְהוָה יְהְנֶה־לָּךְּ לְאוֹר עוֹלָם וְשֶׁלְמוּ יְמֵי אָבְלֵךְ:

5.—El infierno

22 כִּי כְאֲשֶׁר חַשְּׁמִים הְחָבִשׁים וְהָאָרֶץ הְחָבִשָּׁה אֲשֶׁר אָנִי עשֶׁה עְמָרִים לְפָּנֵי נְאֶם־יְהוֹוֻה כֵּן יִעֲמדׁ זַרְצַבֶּם וְשִׁמְבֶּם:

23 וְהָיָה מָהֵי־חֹדֶשׁ בְּחָרְשׁו וּמִהֵי שַׁבָּת בְּשַׁבַּתוֹ יָבוֹא כְּל־בְּשָׂר

24 לְהַשְׁמְחֲות לְפָנֵי אָמֵר יְהוֵה: וְוֵצְאוּ וְרָאוּ בְפִּגְרֵי הַאָּגְשׁים הַפְּשָׁעִים כֵּי כִּי תְוֹלַעְתָּם לֹא תָמוּת וְאָשֶׁם לֹא תִכְבֶּה וְהָיוּ בָרָאוֹן לְכָל־בָּשֶׁר:

III

Salmos más usados en el oficio de vísperas

Salmo CX

ו לָבָוָר מִוְמֵר: נָאָם יְהֹנָה לַאִרנִי שֵׁב לִימִינִי צַר־אָשִׁית אְוְבֶּיךּ הַרוֹם לְבֹנְלֶוְדּ:

- 2-3 פַמָּה עָזָד וִשָּׁלַח יְהנָה מִצְּיָון רְהַה בְּקֶרֶב אְוְבֶּיְדְּ: עַמְּדְ נְדָבוֹת בִּיוֹם חֵילֶּדְ
- 4 בְּבַרְבִי־מָדֶשׁ מֵרֶחָם מִשְׁחָר לְּךּ שַל יַלְדְּמֶדְ: נְשְׁבַּע יְהוָה וְלֹאׁ יַנְחַם אַמְּהד
- 5 כהו לְעוּלֶהַ צַל־דִבְּרָתִי מַלְבִי־צֶּבֶק: אֲדְנִי צַל־יְמְינְדֶּ מָחִץ בְּיוְס־אַפּוּ
- קּבֶּרֶת בַּבֶּרִים: יָדִין בַּבּוּיִם טָלֵא גְּוְיֵוֹת טָחַץ ראש עַל־אֶּרֶץ בַבְְּה: מְבַּחַל בַּדֶּרֶדְ יִשְׁתָּה עַל־בַּן יָרִים רְאִש:

Salmo CXI

- (ל) לָחֶת לָהֶם גַּחֲלֵת גּוֹנֶם:
- (מ) קַעַשֵּׁי וָדָיו אֱמֶת וּמִשְׁפָּעֵ
 - (נ) גַאֶּמֶנִים כָל־פִּקוּדֵיו:
 - (ם) סְמוּכִים לָעַד לְעוּלָם
 - (ע) עשוום בַאָּמֶת וְיַשֶׁר:
 - (פּ) פָּדוֹת שָׁלַח לְעַמוֹ
 - (צ) צָּנָה־לְעוֹלֶם בְּרִיתְוֹ
 - (ק) קרוש ונורא שמו:
- (ר) רֵאשִׁית חָכְמָה וִרְאַת יְהנְה
 - (ש) שַּבֶל מוֹב לְבָל־עשִׁיהֶם
 - (ת) הְהַלָּתוֹ עבֶּרֶת לָעַך:

- (א) אודֶה יְהנֶה בְּכֶל־לֵבֶב
 - (ב) בְּסוֹד וְשֶׁרִים וְעֵדֶה:
 - (ג) גְרלִים מַעֲשֵׁי יְהוָהָ
- (ד) דְּרוֹשִׁים לְכָל־חֶפְצֵיהֶם:
 - (ה) הזר־וְהָרָר פַּעְלֵוּ
 - (ו) וְצִרְקָתוֹ עְמֶרֶת לָעֵר:
 - (ז) זַבֶּר עָשָה לְנִפְּלְאוֹחָיִיוּ
 - (ח) סנון וכחום וחנה:
 - (ט) שֶׁכֶף נְתַן לִירַאָּיֵו
 - (י) וַזְכּוֹר לְטוֹלֶם בְּרִיתְוֹ:
 - (כ) כה קעשיו הגיד לעכוו

Salmo CXII

- (ד) דור וְשֶׁרִים וְבַרֶּךְ:
- (ה) הון-נעשר בְּבֵּיתְוּ
- (ו) וְצְרָקָתוֹ עבֶּירָתׁ לְצַר:
- (א) אַשְׁרֵי-אִישׁ נָרָא אֶת-יְהֹנְהָ
 - (ב) בְּמִצְוֹתְיו חָפֵץ מְאַד
 - (נ) נְבּור בָּאָרֶץ וִהְיֶה וַרְעְוֹי

- (ם) סְמוּךְ לְבוּ לֹא וִירָא
- (ע) עַר אַשֶׁר-וִרְאָה בְצָרְיו:
 - (פ) פור נתן לאביונים
 - (צ) צָרָקָתוֹ עמֶדֶת לָעַרָ
 - (ק) קַרְנוֹ תָּרוֹם בְּכְבוֹר:
 - (ר) רָשֶׁע יִרְאֶה וְכֶעֶם
 - (ש) שניו יחרק ונְבָּוֶם
- (ת) קאות רְשָׁעִים תאבר:

- (ז) זָרַח בַּחשֶׁדְ אוֹר לַוְשְׁרֵים
 - (ח) תנון וְכחום וְצַהּיְק:
 - (ט) טוְב־אִישׁ חוֹגון וֹמַלְנָהָ
 - (י) יְכַלְבֵּל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּמ:
 - (כ) כִי־לְעוֹלֶם לֹא יִמְוֹמ
 - (ל) לְנֶבֶר עוֹלָם וִהְנֶה צַדְּיִק:
 - (מ) מִשְׁמוּעָה רָעָה לֹא יִירָא
 - (כ) נָכוֹן לִבּוֹ בָּשָׁם בִּיהנָה:

Salmo CXIII

- 1-2 הַלְלוּ עַבְּהֵי יְהנָהָ הַלְלוּ אֶת-שֵׁם יְהנֶה: יְהִי שֵׁם יְהנָה מִבּוֶרֶךְ מִעַּמָה וְעֵד-
- ממוְבח-שֶׁמֶשׁ עַר-מְבוֹאֻן מְהְלָל שֵׁם יְהנָה: כָם עַל-כָּל-גוּוִם יְהנָהָ.
- 5-6 על השָׁמִים כְּבָרְוּ: מִי כִּיְהוָה אֲלהֵיֶנוּ הַמַּנְבִּיהִי לָשֶׁבֶת: הַפִּוּשְׁפִילִי לִרְאוֹח
- 7-8 בַּשָּׁמֵיִם וּבָאָרֶץ: מָקִימִי מֶעְפָר דָּלֶ מֶאַשְׁפוֹת יָרִים אֶבְיִון: לְקוֹשִׁיבִי עִם-
- 9 נְדִיכִיֶם עָם-נְדִיבִי צַפְוֹ: מוֹשִׁיכִי צַקְרֶת הַבַּיִת אֵם-הַבָּנִים שְׁמַחָה הַלְּלִינָהְ:

Salmo CXVII

1-2 בַּלְלוּ אֶת-יְהנָה כָּל-גּוֹיֻם שַׁבְּחוֹהוּ כָּל-הַאָּמְים: כִּי נָבַר עַלִינוּ חַסְדּוּ נֵאָטֶת-יְהנָה לְעוֹלָם הַלְלוּיָה:

Guía de la conversación hebrea

1.-AL LEVANTARSE

-¿Hasta cuándo estarás durmiendo, perezoso? ¿cuándo te levantarás de tu sueño?

-Es que no he pegado ojos en toda la noche, me he levantado a media noche, y después se ha apoderado de mi un gran sopor.

-; Ea, levántate!; que ya ha salido el sol.

-He tenido un sueño; me parecía que estaba a orillas del río...

-¡Déjate de sueños! Lávate y limpiate.

-Sí; diré con el Salmista: «me rociarás con hisopo y quedaré limpio; me lavarás y quedaré más blanco que la nieve».

-¡Ea, ea! vistete.

-Me levantaré, me lavaré, me ungiré, me peinaré, me vestiré el traje de fiesta, me calzaré las sandalias, me pondré los anillos, y rezaré la oración de la mañana.

-Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto.

עד־מָתֵּי עָצֵל תִּשְׁכָּבְ מָתַי הָקום משנחה: (Pr. 6, 9)

(Est. 6, 1) בַּלִילָה הַהוא נְדֶּרָה שְׁנָתִי תצות-לולה במתו (Ps. 119, 62) וֹאַחַרִי־כֵּן פּרְדֵּמָה נָפָלָה עַלַיֵ: (Gen.) (15, 12)

Gen.) לַךְ קוֹם הַשְׁמֵשׁ נַצָא עַל־הָאָרֶץ:

בחלמי הנני עמד על־שפת הואר: (Gen. 41, 17)

עזב הלמות (Pr. 9, 6) רחץ וטקר: (II Reg. 5, 13)

אני אַעשה זאת ואַטרתי בּנְעִים זְטָרוֹת ישכאל (II Sam. 25, 1) ההמאני באזוב וְאֶטְהֶרֶ חְכַבְּסֵנִי וֹמְשֶׁלֶנ אַלְבִין: (.Ps

אַקום ורַחַצָּתִי וּמֶשַׁחַתִּי וּעָשִׁיתִי שִׁעָרַ ושמתי קנ (Est. 5, 1) ושמתי געלי ברגלי (Ezeq. 24, 17) והצמידים על-נבי והתפללתי אל־יהוה (Jer. 29, 12) תפלת הבקר:

פבוד לאב ולבן ולרנח הקדש: (1)

⁽¹⁾ Todas las oraciones de esta guía de conversación están tomadas del libro Le Pieux Hebraisant publicado por Drach (1853).

Dignare, Domine, die isto, sine neccato nos custodire.

O Domina mea! o Mater mea! memento me esse tuum. Serva me, defende me, ut rem ac possesionem tuam.

Angele Dei, qui custos es mei, me tibi commissum pietate superna, hodie illumina, custodi, rege et guberna. Amen.

אמצא-חון בעיניף יהנה לשטתני היום הוה מְבֶּל-הַטְא:

נברתי ואמי וכרי-נא כי-אני תחת ידד נצריני והושיעיני כמו קנונה והכל נהלתד:

מלאד האלהים השמר אתי האינה פניה על-עבהה (Ps. 31, 17) הנחון לה למשמרת בחסדי השמים: נצרני היום הדריבני ורעני: אָמֵן

2.-EN LA IGLESIA

-¿Dónde está la Iglesia?

-Venga V. conmigo... Aquí la tiene V.

-¿Qué significan estas cosas?

-Es que unas señoras piadosas han ofrecido alfombras, tapetes, tarros, trigo, cebada, harina, habas, lentejas, garbanzo, miel, manteca, ovejas, y gordos becerros, para la iglesia y los pobres.

Esta iglesia tiene 60 codos de larga, 20 de ancha, y 30 de alta.

- -Aquí todo es de oro purísimo; el altar, los candelabros, las flores, las lámparas...
- -Hay una torre elevada que rodea la iglesia. ¿Quiere V. que subamos?
- -¡Cuidado, no suban VV.!; que han comenzado a oirse truenos.
- -Señor cura, tome el incensario, y pida al Señor que cesen los truenos.
- -No tenga miedo. Nos ha escrito el rey: hagan los sacerdotes cuantas reparaciones crean necesarias; por mi cuenta los gastos.

הניבה-נא לי אי-זה בות האלהים: (I Sam. 9, 18) לכָה עַמָּדִי הַנָּה בֵּית הַאַלהַים:

מה-אלה: (II Sam. 16, 2) נשים חסירות הביאו ערשת וספות וכלי יוצר וחשים ושערים וקפח וקלי ופול ועדשים וְקַלְי: וְדָבַשׁ וְחֶכְאָה וַצֹּאוֹ וֹשְׁפוֹת בָקָר לְבֵית הָאֱלֹהִים (II Sam. 17, 28-29) ילאביונים:

בית האלהים הזה ששים-אפה ארכו ועשרים בחבו ושלשים אַפה קופתן: (I Reg. 6, 2)

בבית האלהם מובח הנהב והמנרח והפבח והגרת נהב סגור: (,Reg. 7

מגבל-בית האלהים למעלה למעלה סַבִּיב סָבִיב לַבַּיִת (Ezeq. 41, 7) הַעַלוּ

Exod. 19,) הַשֶּׁמֶרוּלֶכֶם עַלות בַּמֶנְדָּל 12) כֵּי יָהִיוּ קלת ובְרָקִים: (12 Exod. 19,

קח-לף מחתות הכהן (Num. 16, 6) והעתר אל-יחנה וכב מהיות קלת: (Exod. 9, 28)

אַל-הִירָא מִפְּגִיהָן (Jer. 1, 8) כַּחָב לנו הפולד מחוקים הקהנים את-בֶּדֶק הַבֶּית: (II Reg. 12,8) ועלי לְהֶת כְּסַף:

(II Sam. 18, 11)

 Quisiera confesarme, oir misa y comulgar.

-Los músicos tienen ya en sus manos el tímpano, la cítara, la lira, el salterio, los címbalos y el sistro.

-Rezaré algo, mientras ellos cantan.

Pater noster, qui es in cœlis, sanctificetur nomen tuum; adveniat regnum tuum; fiat voluntas tua, sicut in cœlo et in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie; et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris: et ne nos inducas in tentationem: sed libera nos a malo. Amen.

Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum; benedicta tu in mutieribus, et benedictus fructus ventris tui, Jesus. Sancta Maria, Mater Dei, ora pro nobis peccatoribus, nunc et in hora mortis nostræ, Amen. אַחָּפְצָח לְהָהְנֵדוֹת אֶת-בֶּל-חַטאֹפִי וְלַצְעֵנִד עַל-קָרְבּן מְסָה וּלְכַלְכַּל אָת נפשי בעצם יצבני:

לַשְּׁרִים יִשְׁאוֹ בָּחַדְּ וְכָנוֹר (12 Job. 21,) 12 וְנָבֶל וְעוֹכָנ וְצְלְצְּלִי־שַׁכֵע וְצְלְצְלִי־ תָרוּעָדָ: (Ps. 150)

אַני הַרְבֵּיתִי לְהַחְפַּלֵּל לְפְנֵי וְהֹנְהֶ (1 | Sam. 1, 12|

אָבִינוּ שֶׁבַשְׁפִּיִם יִתְקַהֵשׁ שְׁקֶּהְּ: הָבּא מַלְכוּתֶּהְ: וְעָשֵׁה רְצוֹנְהְ בַּאֲשֶׁר בַשְׁמִים כֵּן בָּאֲבֶץ: הַטְרִיפֵנוּ הַיוֹם אֶתּ-לֶחֶם הָקְנוּ: (Pr 50, 8) וֹסְלַח לְחובוֹתֵנוּ בַאֲשֶׁר אֲנַחְנוּ סִלְחִים לְבַעֵלֵי חובְנוּ: נְאַל-נָא הְבִיאֵנוּ לִיבִוּ נִפְּיוְן: כִּי אִם־ הַצִּילֵנוּ מִכְע: אָמֵן:

שְׁלוֹם עֲלֵוֹךְ מִרְיָם מְלָאֲתִי (Is 1, 21) חָן: יְהנָה עִמֶּךְ: בְּרוֹכָה אַתְּ בַּנָשִׁים וְכְרוּךְ וְשׁנֵע פְּרִי-כִּטְנְךְ: מִיְרָם הַּמְּדְשָׁה אָם הָאֱלֹהִים הַעַתִירִי בַּעָדֵנו הַחַשָּאִים עַתָּה וְבַעֵת מוֹחָנוֹ: אָבֵוֹן:

3. - EN EL COMEDOR

-Benedic, Domine, nos et hæc tua dona, quæ de tua largitate sumus sumpturi. Per Christum D. N.-Amen

- -Comamos y bebamos.
- -No hay pan ni agua.
- -Aquí tienes vino de Engaddi.
- -No bebo ni vino ni sidra.
- Dáme un poco de agua en el vaso, para que beba.
- -¿No es ésta la copa en que bebe mi señor?
- Comeremos carne asada con ensalada. No comas nada crudo.
 - -Échale sal.

בְּרֵךְ יְהֹנְה אֹתְנוּ וְאֶתְּרֹי, הַמְּזוֹן מַהְנַת זָרְךְּ הַרְחָבָּה אָשֶׁר תַּשְׁבִּיתֵנוּ לְמַצֵּן הַמְשְׁיֵח אֲדנְונוּ: אָמֶן: אָלְרוֹל וְשְׁתוֹי (Is. 22, 15) אָל הָתָ בְּאָין מֵיִם: (Num. 21,5) הָנָה יֵין בַּרְמִי עִין בָּרְי: (Num. 21,5) יַון וְשֶׁכֶר לֹא שָׁתִיתִי: (Cant. 1, 14) הַחִי-נָא מְצַמ-מִיִם בַּבְּלִי וְאֶשְׁמֶח: (Deut. 29, 5) הְלֹא זֶה אֲשֶׁר וִשְׁתָּה אֲדֹנִי בְוֹי (Reg. 17, 10 הַלֹא זֶה אֲשֶׁר וִשְׁתָּה אֲדֹנִי בְוֹי

(44, 5) הְאַכְלוּ אֶת-הַבְּשֶׁר צְּלִּוּ-אֵשׁ ומְרְדִּים: אַל-תאַכְלוּ מִמֶנוּ נָאָ: (Exod. 12, 8-9) בַּמֵלַת תִּמְלָת: (Lev. 2, 13)

- Ese bocado de carne, que ha sido gustado antes por las fieras, échalo a los perros.
 - -El cocinero no partió las aves.
 - --¿Qué es esto?
- Uvas pasas, higos secos, leche y queso.
 - -Comeréis de prisa.
- —«Después que hubieres comido y te hubieres saciado, bendice al Señor tu Dios».
- -Está bien. Agimus tibi gratias, omnipotens Deus, pro universis beneficiis tuis: qui vivis et regnas in sœculá sœculorum.— Amen.

בְּשֶׁר בַּשֶּׁרֶה מָרֵפֶּה לֹא האֹכֵלוּ לַכֶּלֶב חַשֶּׁלְכוּן אַתְּוּ: (22, 30)

הַשַּבֶּח לֹא בָּהַר אֶת-הַצִּפּוְר:(.Gen. 15,)

מַה-זאת: (Exod 15, 14) צָמָקִים וּרְבֵלִים וְחָלָב וְחֶמָאְה:

קאכלו בְּחָפָּוְן: (Exod. 12, 11) וְאָכֵלְתָּ וְשָּׁבָעֶתְּ וּבְרַכְתְּ אֶת־יְהֹנְה אָלהֶיִר: (Deut. 8, 10)

זאת טוב לְפָגֵי הָאֶלְהִים: (,7 Ecclesi. 7 מוֹב לְפָגֵי הָאֶלְהִים: (29 נוֹבָה-לָּהְ עַל כָּל-הַטבות אֲשֶׁר נְמַלְחָנִי אַל חַי וּמֶלֶדְ לְעלְמִי עוֹלְמִיְם: נְּמַלְחָנִי אֵל חַי וּמֶלֶדְ לְעלְמִי עוֹלְמִיְם: אָמֵן:

4. EN LA CLASE

-In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti. Amen.

- Veni, Sancte Spiritus, reple tuorum corda fidelium et tui amoris in eis ignem accende.
- -Venid, niños, escuchadme, y yo os enseñaré el temor del Señor.
- -¿Dónde se encuentra la sabiduría, y cuál es el lugar de la inteligencia? Si puedes, respóndeme.
 - -No, señor; no puedo.
- Absalón, atiende, escucha y calla, mientras yo hablo.
 - -Tengo dolor de cabeza.
- Zacarías, cógelo y llévalo a su madre.
 - -¿Por qué se ha reido Baltasar?
 - -No me he reido.
- —Mientes; no es así; te has reido.
- —No mires atrás, Ciro; la mujer de Lot, por mirar atrás, se convirtió en estatua de sal.

בְּשֶׁם הָאָב וְהַבֵּן וְרנַח הַקְּרֶשׁ: אָמֵן:

כּוֹא-נָא רוַח הַקְּדֶשׁ: מֵלֵּא מָהוֹדְּה לְכּוֹת הַסִידֶיהּ וְהַבְּעֵר בְּנַפְּשָׁם אַשׁ אַהַכָּהָהָ:

לכורבנים שמעורלי יראת יהוֶר אַלמָרַכַם: (Ps. 34, 12)

בַּחָכָמָה מָאַיִן תִּמְצֵא וְאֵי זֶה מְקוֹם בִּינֶה: (Job. 28, 12) אִם-תּוֹכֵל הַשִּׁיבֵנִי: (Job. 35, 5)

לא אַרני (Gen. 42, 10) לא אובל: (I Reg. 20, 9) אַבשָּלום הַקשבשׁפֵע-לְוָוֹהְחַרשׁוִאָנְכִי

אַדְבֵּרְ: (Job. 55, 51) ראשי ראשי (II Reg. 4, 19) זַכַרְיָהוּ שָאָהוּ אַל-אַמוּ: (ibidem)

(Gen. 18, 15) לֶמֶה בֵּלְטִשְׁאצֵר צֶחֶק: (Gen. 18, 15) לא צֶחַקָּתִי (Gen. 18, 15) תכחש לא כי צחַקּתִי: (Gen. 18, 15)

אַל-הַבִּים אַחֲרֵיף כּרֲש: אֵשֶׁת לוט נָכַם מַאַחָרָיִו נַהְהִי נְצִיב מֶלַח: (.Gen 19, 17-26) Darío le ha pegado a Jesús, y le ha herido.

—Daniel, si tienes algo más que decir, habla, respondeme poco a poco.

- No sé más:

—Marchad a casa en paz, y que ninguno salga de casa hasta mañana; así de día en día os haréis más sabios.

—¡Ah! seremos como Salomón, que disputó sobre los árboles, desde el cedro del Líbano hasta el hisopo que brota de la pared, y disertó sobre los asnos, y las aves, y los reptiles y los peces. בְּרְינֵשׁ נְכָה יְהוֹשְׁעַ הַכָּה וּפְצְעֵי: (1 (Reg. 20, 37 בְּיִאֵל אִם-יֶשׁ-טְלִין הַשְׁיבֹנִי טְעַט (Job. 33, 52)

לא וְדַעְהָוּ כְּחָ: (II Sam. 18, 29) שובו אִישׁ-לְבֵיחוֹ בְשָׁלוְם: (I Reg. 22, 19 ווי וְאַהֶם לֹא הָצָאוֹ אִישׁ מִפֶּחַח-בִּיחוֹ עַד-בְקָר: (Exod. 12, 22) כה מִיוֹם אֶל-יוֹם הַנְּדִילוֹ חָכְמָהְכֶם: אֵז הָדַבָּרוֹ בַּאֲשֶׁר שׁלֹמה אֵשֶׁר יִדַבֵּר

אָז הָדַפָּרוֹ בָּאֲשֶׁר שׁלֹמה אֲשֶׁר יְדַבֵּר על-קעצים כון-הָאֶרָז אֲשֶׁר בַּלְכָנוֹן וְעַד קאָזוֹב אֲשֶׁר יצא בַּקִיר נִיְדַבֵּר על־ הַבְּהַמָה וְעַל-הָעוֹף וְעַל-הָרֶמֶשׁ וִעַל־ הַדָּנִים: (I Reg. 5, 13)

5. OFICIOS VARIOS

a) - Cain fué labrador.

-Vayamos a regar el huerto.

El mío ha producido espinas y cardos.

—Desde que comenzó Noé a cultivar la tierra después del diluvio, y plantó la primera viña ¡cuántos pueblos sembraron sus campos y plantaron viñas!

-¡Y cuántos se emborracharon!

—Rafael plantó una viña, y la cavó, y la limpió de piedras, y la rodeó de un seto, y edificó una torre en medio de ella y puso en ella un lagar.

-Pues y yo ¿qué más debi hacer por mi viña?...

Sin embargo en vez de uvas, ha traído agraces... Ni la podaré ni la cavaré, y que crezcan las zarzas...

—¿Sabes que se han quemado los haces de Miguel?

b)-Abel fué pastor.

מוֹן הָיָה עבּר אֲדֶּכְּוְה: (Gen. 4, 2) בַּוֹן הָיָה עבּר אֲדֶכְוּה: (Gen. 2, 10) גַלְּכָה לְּהַשְּׁקוֹת אֶת-הַגָּן: (Gen. 3, 18)

נח החל אחר המכול לעבד האָבְּכְיְה נוֹשֵע כְּרֶם: (Gen. 9, 20) אַהְרוּבְּן עַטִים רַבִּים זָרֲעוּ שָׁדוֹת וְנְטָעוֹ כְּרָמִיְם: (Ps. 107, 37)

נַיִּשְׁתוּ מָן-הַנֵּין נַיִּשְׁבֶּרוּ: (Gen. 9,21) כֶּרֶם חָיָה לְרְפָּאֵל נַיִענְקָהוּ נַיַּסְקְּלָהוּ נַיִּטְעָהוּ שֹׁרֵק נַיִּבֶן מִנְּדָל בְּתוֹכוּ וְגַם־ יָקָב חָצֵב בִּוִּ: (Is 5, 2)

מַה־לַעַשות עוד לְכַרְמִי וָלֹא עָשִיתִי בְּוֹ: (Is. 5, 4)

מרנע קוותי לעשות ענבים ויעש בָּאָשִׁים: (Is.5,4) לא אָנְמֵר וְלֹא אִעְרֵר (עַרָה שָמִיר נָשָיָת: (Is. 5, 6)

הַנְבַעְהָ כִּיִרהָצֵא אֵשׁ וּמְצְאָה קצִים וָנֶאֶכַל נְדִישׁ מִיכָאֵל: (Exod. 22, 5) הֶבֶל וְזָיָה רעה צִאְן: (Gen. 4, 2) —Ha habido una riña entre los pastores de Abraham y los de Lot, y se han dispersado las ovejas y han sido devoradas por las fieras...

-; Ay de los pastores que se apacientan a sí mismos... comen la leche... se visten de lana... pero no apacientan... ni sanan lo enfermo, ni atan lo que se ha quebrado, ni buscan lo que se ha perdido!...

—Yo las apacentaré en pastos abundantísimos, en verde yerba, junto a los frescos arroyos...

—En Belén ha venido una peste sobre las ovejas, caballos y asnos; les salían úlceras... y han muerto todos los animales...

—Mira dos pequeños rebaños de cabras…

 c)—Abdías hizo unas túnicas de piel.

—Gabriel tenía un pozo en el vestíbulo, y le puso una cubierta y extendió encima las mieses…

—No hay en mi pueblo quien sepa cortar leña como los sidonios, envíame gente para que corten cedros del Líbano, les daré el jornal que pidas...

 Al cortar los árboles, se le cayó el hacha al agua.

—Vosotros, id a vuestro trabajo; no se os dará paja; haréis el número de ladrillos de costumbre...

—En Egipto están de huelga y vociferan; ¿por qué nos tratas así?

—Sara buscó la lana y el lino; tomó en sus manos el huso e hizo sábanas y cíngulos...

—Toma tú la navaja de afeitar y rasúrame la barba. נַיְהִי־רִיב בִּין רְעִי מַקְגַּהְ־אַבְּרֶם וּבִין רעִי מַקְנַהְ־לוְט:(Gen. 15,7) וַתְּפִּוּעֵינֶה הַצֹּאוֹ וַתְּהְיֶינֶה לְאָבְלָה לְכָל־חַיַת תַשְׂרֵה: (Ezeq. 54, 5)

הוי רעים אֲשֶׁר הָוּ רעִים אוֹסְם... אֶת־הֶחֶלֶב יאבלוּ וְאֶת־הַצְּמֶר יִלְבְּשׁוּ וְלֹא הַצֹּאוֹ וִרְעוּ הָרעִים: וְאֶת־הַחוֹלֶה לֹא־יְרַבְּאוּ וְלַנִשְׁבֶּרֶת לֹא יַחֲבְשׁוּ (Ezeq. 54, 2-4) הָאבֶדֶת לֹא יְבַקִשְׁוּ: (Ezeq. 54, 2-4) אַנִי אֶּרְעָה אֹחֶם בְּמַרְעָה־טוב ובְעַשֶׁב וֹרָאַפִּיקוֹם: (Ezeq. 54, 14)

בְּבֵּית-לֶּחֶם חָיָה דָּבֶּר בְּבֵּד מְאד בַצֹּאוּן בַּסוּסִים ובְּחֲמֹרְים: וַוְיָהִי שְׁחָין פּרֵחֲ אַבַּעְבָּעה וַיְּטָת כֹּל מִקְּנָה בִּית-לֶחֶם: (Exod. 9, 5-10) רָאָה שָׁנִי חֲשָׁפֵי עָוָם: (I Reg. 20, 27)

c)(Gen.3,21):עְשָה כָּחְנוֹת עוְר

לְגַבְרִיאֵל בְּאֵר בְּחֲצֵרוֹ נִיפְרשׁ אֶת-הַמֶּסֶךְ עַל-פְּגֵי הַבְּאֵר נִישְׁטֵח עָלָיו הַרְפוֹת: (II Sam. 17, 16)

אֵין כְּנוֹ אִישׁ יִדֵעַ לְכְרֶת-יַעִצִים כַּצְדֹּנְים: וְצַתָּה צֵּוָה נַיַּכְרָתוּ-לִי אֲכָזִים מִן-בַּלְכָּלְוֹן: וִשְׁבֵּר עֲבָדֵיף אֶחֶן לְךְּ כְּכל אַשֵּׁר תּאִמֶר: (I Reg. 5, 20)

אֶּחֶר מַפִּיל הָעָצִים (אֶת-הַבֵּרוֶל נְפַל אֶל-הַמָּיִם: (II Reg. 6, 5)

וְעַמָּה לְכוּ עַבְּרוּ וְחֶבֶּן לֹא-יַנְחֵן לֶבֶּם וְתַבֶּן לְבֵנִים תַחֵנֵי: (Exod. 5, 18)

מְצְרִים נְרָפִים הָם נַיְצְעֲקוֹ לֵאמר לַמְה הַעֲשֶה כֹה לָנָו: (Exod. 5, 15) שְרָה הָרְשָׁה צָמֶר ופִשְׁתִים וְכַפֶּיָה הָמָכוּ פָלֶד סָרִין נחַנוּר עַשְׁהָה-לָהִ: הָמָכוּ בָּלֶד סָרִין נחַנוּר עַשְׁהָה-לָהָ:

(Pr. 31, 13-19-24) אַסָּה בַּח-לָּךְ פער הַנַּלְבִים וְהַעֲבַרְּהָ עַל-וָקָנִי: (Ezeq. 5, 1)

6.-LA GUERRA Y LA PRENSA

—¿Qué dice «La Libertad de Jerusalém» acerca de la guerra?

-Escucha. Dijo el rey: Escuchad, ancianos y todos los habitantes. Despertad; una nación fuerte invade mi país; sus dientes se asemejan a los del león; tiene la intención de devastar toda la región. Gritad todos; haced la guerra santa; convertid vuestros arados en espadas.

El enemigo pagará vida con vida y ojo con ojo. Ellos confían en el número de sus carrozas; nosotros esperamos en la ayuda de Dios...

Entonces reunió a los centuriones y soldados, y les entregó lanzas y armas; y todos exclamaron: «¡Viva el rey!...»

-Los filisteos recogiendo sus ejércitos, se reunieron en Soco de Judea y acamparon entre Soco y Azeca; los israelitas se reunieron en el valle del terebinto; los unos estaban sobre un monte, y los otros sobre el otro; había entre ellos un valle...

—Un soldado apuntó con la ballesta e hirió al rey.

—Los israelitas vociferando, acometieron contra los filisteos, invadieron sus campamentos; muchísimos cayeron muertos, y los demás huyeron.

 Han sido devueltas a Israel las ciudades que les arrebataron los filisteos.

—Se hizo la paz, y fundieron las espadas en rejas de arado, y las lanzas en hoces...

Et cætera.

מָה אָמֵר פְּרוּח יְרוּשְׁלַיִם לְמִלְּחָמֶה:

שָׁטֶע הַמֶּלֶךְ אָמֵר: שַׁמְעוּ-זֹאת הַזְּמָנִים וְהַאֲזִינוּ כָּל-יוֹשָׁבֵּי הָאָרֵץ: הָקִיצוּ כִּי-גוּי עֶלָה עַל-אַרְצִּי אָצוֹם וְאֵין מִסְפָּרְ שְנָיוֹ שְׁנִי אַרְיֵה לְשַׁהַּד שְׁבֶּה: (1. Joel 1.) מַנְלוּ כַּל אַנְשִׁי הַמִּלְחָמָה: כֹּתוּ אָתִּיכֶם יַעַלוּ כַּל אַנְשִׁי הַמִּלְחָמָה: כֹתוּ אָתִּיכֶם לַחַרָבוּת: (Joel 5, 9)

הצר ותן נֶפֶשׁ תחת נֶפֶשׁ עון תחת אָין: (Exod. 21, 25) אֵלֶה חָסוּ בְּרֶכֶב ואַנחָנוּ בְשָׁמִריִהוֹהָ: (Ps. 20, 8)

אָז לָקַח אֶת-שָׁרֵי הַמֵּאוֹת וְאֶת-הַלְּכְצִים נִיהָן לָהֶם אֶת-הַחֲנִית וְאֶת-הַשְּׁלָטִים נַיִּאמָרוּ וְחָי הַמֶּלֶדְּ: (II Reg. 11, 12)

אָסָפּו פָּלְשָׁתִּים אֶת-מְחֲגֵיהֶם לַּמִּלְּחָמֶה נוּאָסָפּו שוֹכֹה אֲשֶׁר לִיהוּדֶהְ נַיַּחֲנוּ בֵּין-שוֹכֹה ובִין-צַוֹקָהְ: וָאִישׁ יִשְּׁרָאֵל גָאֶסָפּו נַיִּחֵנוּ בְּעֵכֶּוּק הָאֵלְהָ וּפְלְשָׁתִים עְחָרִים אֶל-הָהָר מִיֶּה וְיִשְׁרָאֵל עְחָדִים אֵל-הָהֶר מִזָהֵ: (I Sam. 17, 1-3)

איש כְשׁךְ בָּקְשֶׁת נַיבָה אֶת-מְלֶּךְ: (Reg. 22, 54)
 הַרועו אַנְשִׁו וִשְׁרָאֵל נַיִּרְפָּוּ אֶת-הַרְעוֹ אַנְשִׁי וַשְּׁרָאֵל נַיִּרְפָּוּ אֶת-הַפְּלְשָׁתִים נַיְשָׁםוּ אֶת-מַהְנֵיהֶם נַיִּפְלוּ (I Sam. 17, 52)
 וַהַנְשָּאַרִים נַסוּ: (Gen. 14, 10)

שָׁבוּ הֶעֶרִים אֲשֶׁר לֻקְחוּ-פְּלְשָׁחִים מִאָת יִשְׁרָאֵל לִישָׁרָאֵל: (I Sam. 7, 14)

הָנְהָ שֶׁלוֹם (I Sam. 7, 14) וְכַהְחוֹ הַרְבוֹתָם לְאָתִּים וְהֲנִיחוֹחֵיהֶם לְמַוְמַרוְת: (Is. 2, 4) וְכוּלֵי=וְכוּ: וְגוֹמֵר=וֹגוּ

7.-EN LAS VISITAS

- -Abreme la puerta.
- -Buenos días, hermano mío.
- -Entra, y cierra la puerta.
- -¿Estáis todos bien?
- ¿Qué quieres?
- -Te traigo una buena noticia.
- -Siéntate; tenemos un buen brasero.
- Nuestro amigo José se casó y tuvo un hijo; es muy rico.
 - -¿Quién te lo ha indicado?
- —Anoche me dijo Jacob. A muchos les pareció que hablaba de broma.
 - -Me alegro en el alma.
 - -Adios.
- Vente mañana a esta misma hora.
 - También vendrá Zacarias.
- —Pongámosle un sofá, una mesa, una silla y un candelabro.

פְּחַח-לִי שֶׁעֵר: (Ps. 119, 19) הַשְּׁלוֹם אַתְּה אָחְי: (II Sam. 20, 9) בא וְסַגַּרְתָּ הַהֶּלֶח: (II Reg. 4, 4) הַשְּׁלוֹם לְכָלְכָם: (II Reg. 4, 26) מַדְּנִע בָּאָתָ:

אַבשר אתף:

שֵב וְאַח הָאֵשׁ מְבעֶרֶת לְנְוּ: (,36 22 רַענו יוסַף לָקַח לוֹ אִשָּה וַתֵּלֶר לוֹ אֶת־

בָּי: (Exod. 6, 25) יְהוֹא כְּכֶּד מְאִדּ בַּמְקְנָה בַּכֶּסֶף וֹכַוְהָב: (Gen. 15, 2) מִי הָנִיד לֶד: (Gen. 5, 11)

יַעַקָּב אֶכֶשׁ אָבֶר אֵלֵי: (Gen. 31, 29) נוָהו כִּמְצַהַקּ בְעִוּנֵו בּבִּים: (19, 19, 14)

שֶׁמנֵח שָׁמַחְמְי: לכָה לִשְׁלוֹם: (I Sam. 1, 17)

יְבָה רְשְּׁלְוֹם: (I Reg. 10, 6) בֹא עַלֵי בָּעָת מֶחֶר:

אַף נְבאׁ זְבַרְיָהָוּ: נָשִׁים לו מִשָּׁה נְשֻׁלְחָן וְבִפֵא ומְנוּרָה: (II Reg. 4, 10)

8. TIEMPO, HORA Y EDAD

-No había llovido aún este año.

 Los cielos se cubrieron de nubes, sopló el viento y cayó una lluvia torrencial.

- -Ya comienza a tronar.
- -Relampaguea.
- -Cae nieve.
- -Cae granizo como nunca.
- Se han multiplicado las aguas y lo han inundado todo.
 - -Ya sale el arco-iris.

לא הַמְטִיר יְהוְה אֱלהִים עַל-הָאָרֶץ בַּשְׁנָה הַזֹאֹרָ: (Gen. 2, 5) הַשְּׁמֵיִם הָתְקַדְּרוּ עָבִים וְרוַח וַיְהִי הַשֶּׁם גָּרוּלָ: (I Reg. 18, 45)

> וַרָעֵם אֵל בְּקוֹלְוּ: (Job. 37, 6) וַהְיֶה בְּכָק: הָגַּה הַשֶּׁלֶג:

הָיָה בֶּכָר כָבֵר מָאד אֲשֶׁר לֹא-הָיָה כָמַהְוּ: (Exod. 9, 24)

המים נְבֶרוּ מָאד מָאד נַוְכְסוּ כָּל־ הָאֶרֶץ: (Gen. 7, 19)

(Gen. 9, 15) יצא כשת יהוה בענן:

- —Mientras dure el mundo, habrá siembra y recolección, primavera, verano, otoño e invierno, días y noches.
- —¿Quieres que adelante o retrase el reloj?
 - -¿Qué edad tienes?
 - -Tengo 130 años.
- Hoy no son las calendas, ni es sábado.

עד כָּל-יְטֵי הָאָבֶץ זֶבֵע וְקָצִיר וְקּר וָחִם וְקֵוֹץ וְחֹבֶף וְיוֹם וְלוִלֶּה לֹא וִשְׁבַּחְוּ: (Gen. 8, 22)

בולד בצל מעלות אם-ישוב מעלות:
(Il Reg. 20, 9)
(Gen. 47, 8) קימי שני חייד:
ימי שני מגובי שלשים ומאת שנה:
(Gen. 47, 9)
ביום לא חדש ולא שבת: (Il Reg.)

Los meses hebreos		Su correspondencia en nuestro cómputo			
1	ניקו	Marzo	(mitad)	Abril	(mitad)
2	אַיָר	Abril	»	Mayo	30
3	סִינָן	Mayo	39	Junio	"
4	קמוו	Junio	>>	Julio	30
5	38	Julio	>>	Agosto	20
6	מלול .	Agosto	20	Septiembre	33
7	קשרי	Septiembre	39	Octubre	»
8	מרחשנו	Octubre	>>	Noviembre	20
9	כסלו	Noviembre	30	Diciembre	»
10	מבת	Diciembre	>>	Enero	»
11	שַׁבַש	Enero	30	Febrero	»
12	אַרָר	Febrero	»	Marzo	>>

9.-EN LAS RECREACIONES

- -¿Qué haces aquí, Elías?
- -Salgamos fuera (a dar un paseo).
- -¿Dónde estás? Hemos oído tu voz en el huerto.
- —Podéis comer de todos los árboles que hay en el huerto.
- -¿Qué es lo que tienes en la mano?
 - -Una vara.
- -Una fuente brota de la tierra y pasa un río que riega el huerto.
 - -Descálzate y lávate en el río.

- טַה-לָךְ פה אָלִירָהו: (I Reg. 19, 9) לָכָה וָגַצֵא הַחוצָה: (Gen. 4, 8)
- שַּוֶבָה: אֶת־קְלָּף שָׁבַיִּעְנוּ בַּגָּן: (,3 Gen. 5 פֿרָן: (,9-10
- מִכל עִץ-הַנָּן אָכל האכֵלו: (,Gen. 2) 16 פווה ביִדַה:

ממה:

עוֹ בְעָלֶה מִן-הָאֶרֶץ ונָהָר וִצֵּא אֲשֶׁר הִשְׁקָה אֶת-הַגְּן: (Gen. 2, 10) הַשְׁלָה אֶת-הַגָּן: (קרי וּרְחיץ על-הַנָהָר: שֵׁל נַעְלֶיף מִעל בֹנְלֵיף וּרְחיץ על-הַנָהָר:

(Exod. 3, 4)

-Mira una culebra; cógela de la cola.

-Corre; pasa de prisa el río.

—Lot abrió un pozo, y no lo cubrió y en él cayó el buey de Roboam.

— Jezabel escribió cartas en nombre de Acab, las selló con el sello de éste, y las envió a los ancianos... (Exod. 4, 4) הַנָּה נָחָשׁ אָחוֹ בִּוְנָבְוּ:

רוץ (II Sam. 18,25) עבר מְהַכָּה אֶת-הַפָּיָב: (II Sam. 17, 21)

לוט פָתַח בור וְלֹא יְבַסֶּנוּ וְנָפַל שְׁמָח שור רָחַבְעָם: (Exod. 21, 53)

אִינֶבֶל כְּחַבְ סְפָּרִים בְשֶׁם אַחְאָב נִתּחָתם בְּחָתמוֹ נַתְשָׁלֵח הַסְּפָרִים אֶל-הַזָּקַנִים: (I Reg. 21, 8)

10.-DE VIAJE

- Aparejadme el asno.
- -¿A dónde vas?
- —Voy a Belén; haré un viaje de tres días.
 - -Buen viaje.
 - -¿De dónde vienes?
- —No pases adelante, te traeré agua para que te laves los pies; quédate y mañana marcharás.
- Benjamín se ha vuelto por el mismo camino que había traído.
- -Traía en su alforja pan y queso.
- —Rubén encontró una nave que marchaba a Tarsis, y se embarcó.

Sopló un viento fuerte y hubo una gran tempestad en el mar.

Y temblaron los navegantes, y arrojaron sus tesoros para que se aligerara la carga...

Y remaban para llegar a la orilla y no podían.

Al fin se calmó el mar.

חָבְשׁוּ-לִּי הַחֲמוְר: (I Reg. 15, 13) אָנָה הַלַּר: (Gen. 16, 8)

אַלַדְּ אֶל-בֵּית-לֶחֶם דֶּרֶדְּ שְׁלֹשֶׁת יָמִים אַלַדִּ: (Exod. 8, 27)

(I Reg. 22, 12) הצלח:

(Judic. 19, 17) מַאַין מָבוְא:

Gen. 18,) אַל־נָא חַעֲבר מַעַל עַרְהֶּץ:
 הַקְחוּץ בַּנְלֶּיְהָ:
 הַקְחוּץ בַּנְלֶיְהָ:
 (3) יַקְח־נָא מָעַט־מַיִם וֹרְחוּץ בַּנְלֶיְהָ:
 (4) יַקְלַהְּעָּבְּמְהָ וְהָלַכְּהָּ

לְבַרְבֶּה: (Gen. 19, 2) בּנְיָמִין סָלַדְּ בַּדָּרָדְ אֲשֶׁר־סָלַדְּ שֶׁם

בָּרְאשׁנָה: (Gen. 13, 3) הַבִּיא בָּצִקְלנו לֶחֶם וְחֶמְאָה: (Reg.) (4.49

ראובן קצא אָניָה בָּאָה תַּרְשׁישׁ וובר בה:

י נְיְהֹנָה הַמִּיל רנַח-נְדוֹלָה אֶל־הַיָּם נַיְהִי סַער-נַדוֹל כַּנָם:

נויראו הפלחים נישלו את־הכלים אשר באנה אל-הנס להקל מצליהם:

ניַחְהְּרוּ הָאֲנִשִׁים לְסָשִׁיב אֶל-סַיַּבְּשָׁה ולא יכלו:

(Jonás 1, 3-4-5-15) ניעמד הים מועפו:

11. - ENFERMEDAD Y MUERTE

- -¿Por qué gimes?
- -Está enfermo mi amigo.
- -No soy médico.
- -Salus infirmorum, ora pro eo.
- —Ya ha muerto; no había quien lo sepultara; en todas las casas había algún muerto; ha sido sepultado en el sepulcro de su padre.
 - -¡Ay! ya no veré más su cara.
- —Su padre murió a los 60 años de edad, y embalsamado fué puesto en el sepulcro.

¡Pobre madre! no hay quien la consuele; ruedan las lágrimas por sus mejillas.

-Requiescat in pace. Amen.

על-טָה אַתָּה נֶאְנָחְ: (Ezeq. 21, 12) רַעִי חָלָה:

לא-אַהְיָה חבש: (Is. 5, 7)

הְרוֹפַת הַחֹלִים הְתְפַּלְלִי בַּעַדְנוּ: Ps.) אָין קבר: (Gen. 5, 8) הוא מָת (Gen. 5, 8) הוא מָת (79, 5

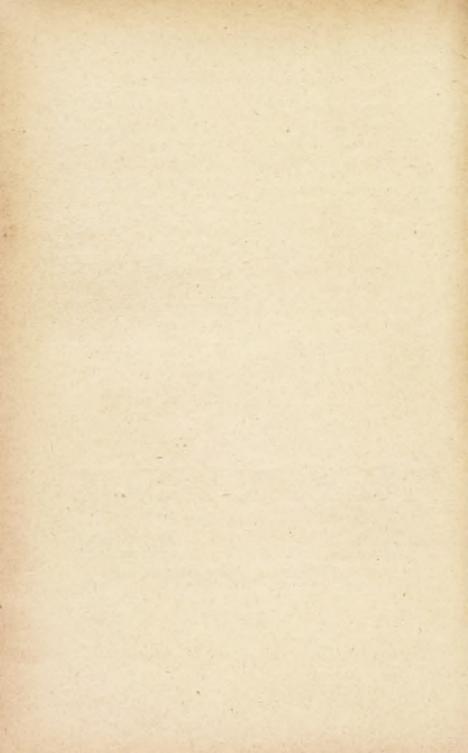
(79, 5 כִּיראֵין בַּיָת אֲשֶׁר אֵין-שֶׁם מֶת (79, 5 בִּיראַין בַּיָת אֲשֶׁר אַין-שָׁם מֶת (Exod. 12, 50) וַיָּקבֵר בְּקַבֶּר אָבִיןי: (II Sam. 17, 25)

Exod.) אַהָה לֹא-אַחָף עוֹד רָאוֹת פָּנְיוָ: (10, 29

אָבוֹ נְוַע שִׁשִּׁים שְנָהְ וַיַחְנְטוּ אתוֹ וַיִּוּשֵׁם בַּקֶבָר: (Gen. 50, 26)

אָם עָגְיָהָ אִין-לָה מְנַחֲם: כָּכוּ תַּבְּכֶּה בַּלִּילָה וְדִמְעְהָה עַל לֶחֲיָהְ: (Lament.) 1, 2) ננוח בַּשְׁלוָם: אָמֵן:

Vocabulario Hebreo-español

de las palabras empleadas en los Ejercicios y en la Crestomatía

"

אבות . Padre. - pl. אבות

אבר Pereció.-pih. Destruyó

אברון m. Destrucción.

Quiso.

m. Necesitado, miserable.

אבימלד prop. Abimelek.

Lloró אבל

מבל adv. Ciertamente.

אבל m. Llanto.

אָבֶל-כְּרָמִים prop. Abel Keramim.

ואכן f. Piedra.

אַכְרָהָם prop. Abraham. (אַכָרָהָם

prop. Absalom.

אננה f. Boveda.

שנם m. Estanque.

אַדוֹנָי m. Señor. אַדוֹנָי Dios.

אדיר adj. Magnifico.

אכם m. Hombre-prop. Adam

אדמה /. Tierra.

ארמה prop. Adma.

אדר m. Magnificencia, valor

Deseó, amó.

লতুম interj. Ah!

אָלֶל m. Tienda, tabernáculo.

אהרון prop. Aaron,

in conj. O.

אנה Agradó, deseó.

אול adj. Necio, impio.

לת f. Necedad.

m. Maldad, falsedad.

ופוֹמ m. Rueda.

Apresurarse, insistir.

אוצרות .Tesoro - pl. אוצר

אור Alumbrar -m. Luz.

חוא com. Señal, enseña.

או adv. Entonces.

אזוֹכ m. Hisopo.

hif. Oyó, escuchó.

IN f. Oido, oreja.

אור Se ciñó, protegió.

m. Indigena.

הא m. Hermano.

אחשב prop. Acab.

אַחַר ./- חוות אַחַר

אחות f. Hermana.

Tomó, cogió.

אחר prep. Después, detrás.

אחור /. Parte posterior.

אחר m. Otro.

עחרית Ultimo, postremo.

מחרייקו adv. Después.

adv. ¿Dónde?

איב m. Enemigo.

איבה f. Enemistad.

איוב prop. Job.

איך adv. ¿Cómo?

איל m. Carnero.

ליל com. Ciervo.

אילון prop. Ayalón.

מין adv. No, nada. - const.

17%

איפה f. Efa, medida.

איש m. Hombre, varón. -pl.

אנשים

אישון m. Pupila.

איסו m. Perennidad.

adv. Ciertamente, so-

לכל Comió.

אכל m. Comida.

וכן adv. Ciertamente.

אָבֶרְ Excitó al trabajo.

SN conj. No, que no.

אל prep. A, hacia, hasta.

m. Poderoso. - prop.

אלה pron. Estos, éstas.

אלנה prop. Dios. – (אלהים)

אלון m. Encina.

אלוף m. Familiar.

אליהו prop. Elias.

m. Vanidad, idolo.

אלישע prop. Eliseo.

חלם nif. Calló.

למנה f. Viuda.

אלסר prop. Elasar.

אַלַר Aprendió-pih. enseñó.

אלח num. Mil.

ממות f. Madre-pl. אמות

DN conj. Si, ¿acaso?, no.

אמה f. Codo.

אמה Esclava.

אכונה f. Fidelidad.

אַמִים prop. Los habitantes de Uma.

למכל adj. Enfermizo, débil.

Sustentó, creyó.

IDN Así sea.

אביץ Fué firme, fuerte.

אמר Dijo.

אמר m. Palabra.

אכירי prop. Amorreo.

אמרפל Amrafel.

אמת f. Firmeza, fidelidad

תקפחת /. Saco.

אָבָה Se acercó, se ofreció – adv. dónde.

שנוש m. Hombre.

אבח Gimió.

אנכי, אני pron. Yo.

לנה f. Nave.

אנחנו pron. Nosotros.

אַסָה Reunió-nif. pereció.

אַפַר Ató, ligó.

ríz, ira.

NIDN conj. Ciertamente.

אפלה f. Obscuridad.

מפס m. Fin-adv. nada.

אפר m. Ceniza, polvo.

אפרים prop. Efraim.

אפרקה prop. Efrata.

ארבה m. Langosta.

לבה f. Ventana.

אַרְבַּע num. Cuatro. אַרְבַּע cuarenta.

ארנה f. Establo.

ארו m. Cedro.

אבחות. Camino-pl. אבח

m. León.

אריון prop. Ariok.

Alargó.

מכן adj. Largo de.

TIN m. Largura.

מכם prop. Aram.

ארט f. Tierra.

אבר Maldijo.

ארכט prop. Ararat.

WN f. Fuego.

לְשֶׁים f. Mujer-pl. אָשֶׁה

אשור prop. Asur.

אשכול prop. Escol.

Pecó, satisfizo.

שְּשָׁשֵׁ m. Pecado, satisfacción

ל אַשְׁמוּרָה f. Vigilia.

אשפות f. Fiemo, cieno.

אשר pron. Que, cual, quién.

אָשֶׁר m. Felicidad—אָשֶׁר feliz.

DN prep. A, con.

אתה pron. m. Tú-f. אתה

אחון f. Asna.

אסף. Eteo.

3

prep. insep. En, por.

בארות .f. Pozo-pl. באר

Tuvo mal olor.

prop. Babilonia.

Obró pérfidamente.

m. Vestido.

nif. Se separó – hif. separó.

m. Bdelio.

והם m. Vaciedad.

inf. Tembló—pih. temió.

ל בהקה /. Bestia.

Entrar, venir—hif. introducir. דואך prop. Boaca,

n∃ Despreciar.— m. desprecio.

Avergonzarse.

Despreció.

Exploró, tentó.

m. Joven-בְחוֹרִים juventud.

בּחַר Eligió, prefirió.

Confió.

תַּמַח m. Seguridad.

לְּטֶׁן /. Vientre.

בין Advertir, entender.

קינְה f. Prudencia, inteligencia.

de בין prep. Entre.

m. Casa-pl. בַּחָים de dentro.

בית־אל prop. Betel.

prop. Belén.

prop. Betsemes.

Lloró.

m. Primogénito.

conj. No, que no.

Fué consumido.

בלי adv. Nada, sin.

Devoró, tragó.

m. Daño.

בלערי prep. Sin, fuera de.

בנים m. Hijo - pl. בנים

בּנָה Edificó, construyó

בעבור prep. Por, a causa de.

קער *prep.* Cerca de, a favor de, detrás de.

m. Dueño, marido.

בעל־צפון prop. Baal-Sepon.

בַעַר Consumió, fué estúpido

קצע Hizo trizas.

שבעע m. Ganancia.

Abrió, rompió, – pih. cortó.

קקר m. Ganado mayor, buey

m. Mañana.

pih. Buscó, preguntó.

קב adj. Puro, recto-m. grano.

ברא Creó, formó.

תברד m. Granizo.

ברות /. Comida.

m. Hierro

חם Huyó.

m. Tranca.

f. Alianza.

Se arrodilló, bendijopih. saludó.

לַבְּבֶה f. Bendición.

m. Relámpago.

שר m. Carne, cuerpo.

בנות f. Hija-pl. בת

ל בתולה f. Doncella, virgen.

m. Virginidad.

1

נאנה /. Soberbia, Majestad.

Redimió - נאל redentor

Fué elevado.

מבו adj. Alto, elevado.

קבור adj. Valiente-m. gigante, héroe.

לבולה f. Término.

לבוכה f. Fortaleza.

לבעה f. Collado, colina.

נבעון prop. Gabaon.

נבר Se fortaleció, se agrandó.

תבר m. Hombre.

ברול adj. Grande.

לְבַל Creció – hitp. se mostró grande.

נדעון prop. Gedeón.

m. Gente, nación.

prop. Los habitantes de Goyim.

f. Cuerpo.

נֵע Murió, expiró.

ור Habitar, temer.

113 Esquiló-13 cortado.

קום Cortó.

וות m. Vientre.

NY com. Valle.

ניחון prop. Geon.

يرظ Alegrarse, saltar de go-

לגלת /. Cráneo, cada hombre.

Descubrió, manifestó.

בלעד prop. Galaad.

Da conj. También.

Retribuyó.

m. Retribución.

במר Terminó, completó.

2 com. Huerto.

Robó.

בעה Mugió.

לעכה f. Castigo.

ing com. Vid.

m. Pino.

לפרית f. Azufre.

adj. Peregrino.

שם m. Lluvia vehemente.

7

אבק Se unió.

pih. Habló—hi/. sometió—קבף palabra.

לבכה f. Causa, modo

דבש m. Miel.

/. Pez.

m. Trigo, comida.

חדוב m. Oso.

דְּוַר prop. David.

117 Permanecer.

הוֹק m. Generación, edad.

דין Juzgar - m. juicio.

77 adj. Oprimido.

Oprimió.

מבא adj. Oprimido, afligido

m. Estrépito, sonido.

57 adj. Inteligente, pobre.

557 Fué afligido.

לת /. Puerta.

Dī m. Sangre.

דְּמָה Fué semejante.

לכות /. Semejanza, imágen.

בַּבְּם Estuvo quieto, pereció.

prop. Damasco.

7 prop. Dan.

רַעַת רַעָה /. Ciencia.

דעך Se apagó.

pa adj. Tenue.

דָרָאוֹן m. Abominación.

m. Zarza.

רַדְן Caminó, dirigió.

קרה m. Camino.

Buscó.

Germinó.

איד m. Yerba tierna.

בשון Engordó.

קשׁן m. Gordura, abundancia.

T

pref. art. El, la, lo, los, las.

pref. interrog. ¿Acaso?

הבה interj. Ea!

prop. Abel.

m. Vanidad.

הנה Meditó.

m. Escabel.

m. Honor.

איח pron. m El, él mismo.

חוד m. Magestad.

Perturbar-nif. se conmovió.

ווֹחְ m. Riqueza.

קיא pron. f. Ella, ella misma.

דנה Fué.

הַין m. Hin, medida.

m. Templo, palacio.

Marchó.

קבל pih. Alabó.

ם המח, המח, pron. m. Ellos.

קָּקָה Murmuró, se perturbó.

m. Tumulto, riqueza.

סמם Se perturbó, se agitó.

מלה. הן adv. He aquí.

קנה pron. f. Ellas—adverbio, aquí.

קפַדְ Volvió, se cambió.

m. Torcido.

הַר m. Monte. - poét. הַרָר

חַרֵג Mató.

הכה Concibió.

m. Preñez.

Destruyó.

7

ואכ m. Lobo-prop. Zeb.

וֹאת pron. Esta, esto.

m. Matanza, sacrificio.

זד m. Soberbio.

nt pron. m. Este.

271 m. Oro.

זהר Brilló.

זהר m. Brillo.

17 pron. Este, que.

717 Atreverse.

וולהו prep. Fuera de.

וות m. Olivo.

71 adj. Puro.

קַרה Fué puro.

Tại Fué puro.

רבון Se acordó-hif, recordó.

וֹכֶר m. Macho.

תַּכֶּר m. Memoria, recuerdo.

וְכְרוֹן m. Recuerdo.

לַעְפָה f. Calor fuerte, enojo.

וֹכְּה f. Consejo.

זְכֵר pih. Cantó.

קנה Fué abominable, abominó.

זעה f. Sudor.

Dyj Se enojó.

ועם m. Enojo, ira.

דעם Celoso.

זַעַק Gritó.

וֹקוֹ Envejeció,

וְקוֹ m. Viejo.

וקנים m. Vejez.

וַקְר Levantó, consoló.

Purificó.

ור adj. Extraño.

ורה Dispersó, conoció,

ירוע f. Brazo.

ורויף Abundante.

תבו Resplandeció.

וְרֵעְ Sembró—hif. dió semilla.

יבע m. Semilla, descendencia.

П

תֹבָא nif. Se ocultó.

הבה Se escondió.

ל חבוכה f. Llaga.

קבר m. Compañero, aliado.

קברון prop. Hebrón.

עַבְשׁ Ligó, impidió.

לְבְּהַ f. Cíngulo, vestido.

Descansó, cesó, derritió.

חבלק prop. Tigris.

הֶרֶת m. Habitación, cuarto.

תרש Renovó.

שֹׁרָשׁ adj. Nuevo.

m. Mes.

חוֹבָה prop. Joba.

קוָה pih. Enseñó, anunció.

חוכיץ m. Vinagre.

prop. Javila.

Atormentar, esperar.

הומה f. Muro.

דרץ m. Muro, plaza, afuera.

עווה Vió.

m. Visión.

חוהאל prop. Azael.

חניר m. Puerco.

קוַק Fortaleció, endureció.

- hif. tomó.

adj. Fuerte, firme.

אָטָה Pecó.

אטח m. Pecado.

השמת. השמח /. Pecado.

קיה f. Vivo, animal.

Vivió. חַנֵי, חָנָה

חיים (חי) m. Vida.

שול m. Fuerza.

הכם Fué sabio.

בְּבֶּק adj. Sabio.

לְּכְמֶה f. Sabiduría.

חלב m. Grasa.

הלה Enfermó.

ולון com. Ventana.

m. Enfermedad.

m. Flauta.

interj. ¡Fuera!

Profanó,--hif. recobró, empezó;-poh. traspasó.

קֹלֵיםְ Cambió,—hif. reverdeció.

אלים Sacó-nif. fué libre.

חלק Distribuyó, dividió.

חלק m. Parte, porción.

הלקה f. Adulación.

可 m. Suegro.

קמאה f. Queso.

חמר Agradó, deseó.

חסה f. Ira, ardor.

m. Asno.

מכום m. Violencia, injuria.

דמר Fermentó.

חמר m. Asfalto.

קמשים num. Cinco. הָמָשׁי cincuenta.

יושר ord. Quinto.

m. Gracia, favor.

חנה Acampó.

תניך m. Experto.

קנוך prop. Enok.

מבון adj. Misericordioso.

םוח adv. De baide.

ובון Se compadeció.

קֶּהֶ m. Misericordia, bondad.

חסח Confió.

חַקיר m. Piadoso.

שםיל m. Langosta.

קְּמֵר Careció, necesitó, faltó.

חַמֵּר m. Miseria.

עפין Quiso.

ות חפץ m. Voluntad.

רפר Cavó, exploró.

אַהָּהָר Se avergonzó

ל. Topos.

שפש Buscó.

ווץ m. Saeta.

m. Medio.

חציר m. Yerba.

עצק Partió, dividió.

YYO m. Cascajo.

חק m. Mandato.

סבק Decretó, mandó.

חקר Investigó, averiguó.

m. Investigación.

קרַם Fué desolado, se secó.

חרב /. Espada.

חרב prop. Horeb.

להכה f. Tierra seca.

Tembló.

מהר adj. Tímido.

חַרָה Ardió, se irritó.

ווח m. Ira, ardor.

מרוץ adj. Listo, astuto.

m. Foso.

m. Intérpretes, magos.

חַרֶּה m. Invierno.

ל הַרְפָּה f. Ignominia.

וְבֵיץ Decidió, resolvió.

PID Rechinó con los dientes.

שׁרֵשׁ Esculpió, pensó, estuvo tranquilo, aró.

Pensó,−nif. fué semejante.

וושבון m. Pensamiento.

אַרֶּי Impidió, perdonó, se obscureció.

חשֶׁה m. Obscuridad, tinieblas.

קשׁק Se unió, agradó.

TOO Cortó.

DDD Selló.

n. Esposo.

ITI m. Suegro.

חתה Cavó, se metió.

10

שבחה m. מבחה f. matanza:

Purifico.

מחור adj. Puro.

שהה m. Pureza.

בום adj. Bueno.

של m. Rocio.

אמט Manchó.

ישְׁמֵן Ocultó.

מעם m. Inteligencia.

קט m. Párvulos.

מרם adv. Aún no, antes que

קרָשְׁ adj. Fresco, verde.

מרח m. Comida, presa.

אר m. Rio.

יבול m. Comida.

לבל hif. Trajo.

שבי Se secó.

ובשה /. Seco.

לבשת f. Sequía.

צבע Se fatigó.

מנע adj. Cansado.

יניע m. Comida.

יך f. Mano.

אררסוֹס hif. alabo.

יַדע Conoció.

Dió.

חובה prop. Judá.

יה, יהנה prop. Dios.

יהושע prop. Josuě.

יום m. Día-pl. יום

מכם adv. De dia.

רונה f. Paloma.

m. Retoño.

יוסף. José.

רוצר m. Alfarero.

מהר adv. Juntamente.

יחיד adj. Unico.

Esperó יְחֵל

קמב Fué bueno—hif. hizo bien.

m. Vino.

וֹיֵב hif. Arguyó, reprendió

יכל Pudo.

רָבֵׁר Concibió—hi/. engendró.

תלף m. Niño, hijo.

לדות f. Juventud.

יליד adj. Nacido--m. hijo.

m. Mar.

ות חבים m. Occidente.

יכין m. Derecha.

דיםר Fundó, estableció

אום Añadió, continuó.

רָּכֵּר Castigó – nif. fué amonestado.

רַעַל Fué útil.

לעל m. Cabra.

רען־אשר conj. Porque.

רַעָרְ Se fatigó.

יער adj. Fatigado, cansado

יעין Aconsejó.

בעקב prop. Jacob.

יער prop. Yahar-m. selva.

לפה f. Hermosa.

ופת prop. Jafet.

ופתח prop. Jefté.

רְצָא Salió-hif. sacó.

יצב hilp. Estuvo, hizo alto.

יצהר m. Aceite.

פתק prop. Isaac.

רצר Formó, creó.

מצר m. Modo, figura.

בות Encendió.

יקום m. Sustancia, lo que es.

בקר Apreció, estimó.

מקר adj. Precioso, raro.

יקש Tendió lazos.

רא Temió-adj. temeroso.

יראה f. Temor.

חבר Descendió

ברד prop. Yored.

ירהן prop. Jordán.

ירושלים prop. Jerusalém.

m. Luna.

יהד m. Muslo-const. יהד

ירכייהו prop. Jeremías.

תהק m. Verdor.

ירש Heredő, tomó--hif.destruyó.

ישכאל prop. Israel.

wh adv. Fué.

רשב Habitó, se sentó.

ישועה /. Salud, salvación

רישון Durmió.

ששׁע Salvó, libró.

ישע m. Salvación.

ישעיהו prop. Isaías.

רשר Fué recto.

משר adj. Recto, justo.

m. Huérfano.

תר Quedó, restó, abundó.

תר m. Resto, reliquia.

יתרו prop. Jetró.

3

pref. Como.

באשר conj. Como.

קבר, כְבַר Honró, fué glorificado.

מבר adj. Grave, rico.

לבדות f. Dificultad.

Apagó.

m. Gloria.

pih. Lavó.

שבש Sujetó, calcó.

קר־לְעמֶר prop. Codorlahomer.

no adv. Así.

m. Sacerdote.

בוֹכֶב m. Estrella.

pilp. Sustento.

בון, כון Establecer, levantar.

Did m. Copa.

שום prop. Etiopía.

בוב Mintió:

בוב m. Mentira.

n. Fuerza.

ro, sino.

בים m. Bolsa.

adv. Así.

לם. כל Todo.

ושול בלא Impidió, cesó.

m. Perro.

Terminó, completó.

לי m. Vaso, instrumento.

לוות /. Riñones.

100 adv. Como.

12 adv. Así, bien.

חום m. Citara.

Estableció.

Se acobardó.

קנף f. Ala, alado.

m. Plenilunio.

m. Trono.

הסם Cubrió.

m. Necio, impio.

ל כסילות f. Necedad.

m. Confianza, necedad

חסם m. Plata.

Se indignó.

שבעם m. Ira.

לב f. Palma, mano, pié.

חפור m. Rocio, escarcha.

m. León grande.

סprimió.

קפר Cubrió-pih. condonó,

-hitp. fué expiado.

חסם m Pez.

אר המחוז m. Adorno del candelabro.

m. Cordero.

Campo cultivado.

prop. Carmelo.

ברע Se humilló, afligió.

Destruyo, hizo alianza.

בשורים prop. Caldeos.

דעל Fué débil.

בסב Escribió.

Rodeó, ciñó.

5

pref. prep. A, para, en.

No adv. No.

אה Se fatigó, fué molesto.

מאם m. Pueblo.

m. Corazón.

קבר prep. Aparte, solo.

שלבוש m. Vestido.

מבש nif. Se precipitó.

hif. Blanqueó.

ובל prop. Labán.

עבש Vistió.

להכה /. Llama.

מהם Ardió.

שול prop. Lot.

Se unió, tomó prestado.

לניסו prop. Leviatán, dragón.

לחי f. Mejilla.

Comió, luchó.

com. Pan, comida.

Oprimió.

של m. Magia.

ליל m. Noche.

Pernoctar, habitar.

Tomó.

conj. Por lo cual.

אַכְר Aprendió-pih. enseñó.

מכוד prop. Lamek.

למצון conj. Para que.

yh adj. Burlón.

Tomó.

m. Ciencia, instrucción

Recogió, espigó.

Lamió.

לשון com. Lengua.

0

מאד adv. Demasiado.

חשה Cien.

m. Balanza.

m. Comida.

ואס No quiso.

Despreció.

יב m. Lumbrera.—plural

מאדות

מכוא m. Entrada.

m. Diluvio.

תבטח m. Esperanza.

מביש part. Deshonesto.

מבלעהי prep. Sin.

pih. Entregó.

ואט m. Escudo.

מד m. Medida.

תְּכְבֶר m. Desierto.

מבר Midió.

לכה f. Longitud.

מדנע adv. ¿Por qué?

חבר Desde.

מְרָנָן prop. Madián.

m. Disputa.

מדָע m. Familiar.

קה, קה pron. Qué.

prop. Malaleel.

קהר Se apresuró.

Deshacerse.

שום Moverse.

לְּבֶת f. Generación.—plural מולְדוֹת

מוסר m. Doctrina, corrección

מוער m. Tiempo determinado

m. Salida.

m. Lazo.

מושב m. Habitación.

שוש Pasar, apartar.

מות Morir.

חום m. Muerte.

מובה m. Altar.

לומה f. Consejo.

m. Cántico.

תוכח m. Oriente.

Destruyó, borró.

m. מְחִלֶּה f. Música, danza.

למחנה /. Campamento.

חםחם m. Refugio.

ספְּסְקְיםְ m. Semejante a la escama.

טַמַץ Derribó.

m. Entraña.

תקר m. Mañana.

לְםְשְׁבְה f. Pensamiento.

לתחקה f. Ruina.

ממה m. Vara, ramo.

m. Tesoros.

משעמים m. Deseos, gustos.

במר Llovió.

קטר m. Lluvia.

מי pron. Quien.

מיכאל prop. Miguel.

מיכֵיהו prop. Miqueas.

מים m. Aguas.

מין m. Especie, género.

מינית prop. Minit.

מישר m. Rectitud, planicie.

m. Dolor.

מבה m. Herida.

מכְּמָה m. Techo, cubierta.

בלא Llenó- adj. lleno.

m. Nuncio, mensajero.

ל כלאכה /. Oficio.

קלה f. Palabra.

תלח m. Sal.

לחמה f. Guerra, batalla.

מלט pih. Se libro.

קלף Reinó.

מלך m. Rey.

לכות f. Reino.

prop. Melquisedek.

Dijo, cortó, se marchitó

מלמעלה adv. Sobre.

ממרא ממרה prop. Mamre.

ל ממשלה f. Dominación.

prep. De, desde.

m. Maná.

כנה Contó, numeró.

תנוחה m. מנוחה f. Descanso.

לנְחָה f. Ofrenda, oblación.

מנשה prop. Manasés.

מם m. Tributo.

מסגר m. Cárcel.

קפף Mezcló.

קסף m. Mezcla.

DDD Se derritió.

מספר m. Nůmero.

מעח m. Refugio.

αdv. Poco – συρ Fué poco.

ביענו m. Fuente-pl. ביענו

m. Subida, grada.

מעלל m. Hecho.

m. Occidente

m. Obra.

m. Diezmo.

באט Encontró.

קצנה f. Mandato.

לעונה f. Fortaleza.

מצפה prop. Mispa.

קיבים prop. Egipto.

מקרש m. Templo, sagrado.

m. Reunión.

m. Lugar.

m. Origen.

תקטר m. Incienso.

תְּבְּה m. Posesión, hacienda.

תקקא m. Reunión.

מר adj. Amargo.

מראה m. Visión, aspecto.

מריבה prop. Meriba.

מריה prop. Moria.

מרכב m. Carro.

קרמה f. Engaño.

מרעה m. Pasto.

מרפא m. Salud, cura.

בשנב m. Altura.

ל משובה f. Medida.

ל משׁרָה f. Principado.

משה prop. Moisés.

חשים Ungió.

קשְׁיֵם adj. Ungido-prop. Messias.

סשׁרְ Distribuyó

משפן m. Habitación.

Dominó משל

קשׁפְּחָה f. Familia, linaje.

מַשְׁפָּמ m. Juicio.

m. Peso.

תשחה m. Convite.

מחוק adj. Dulce.

מחושלח prop. Matusalém.

מתי adv. ¿Cuándo?

קמק Fué dulce.

1

interj. Ruégote.

באם partie. Dicho.

כאַרְ Cometió adulterio.

נאץ Despreció.

נבון part. Inteligente.

בות prop. Nabot.

נבט Miró, contempló.

נביא m. Profeta.

נבל adj. Necio.

לכלה f. Cadáver.

נבע hif. Manifestó, anunció.

בנב m. Sur.

ננד Anunció.

נגד prop. Delante.

Resplandeció.

m. Principe.

Tocó, pulsó. ندر

נבע Tocó, hirió.

ננע m. Herida.

קנף Hirió, tropezó.

נוש Se acercó.

מד m. Montón.

לכה /. Voluntad libre.

נדים m. Principe.

נבר Prometió, ofreció.

נדר m. Voto.

Condujo, dirigió.

תה Río.

ווח Descansar.

Dis Huir.

בורא partic. Admirable.

Did m. Anillo.

To prop. Noé.

הַתָּה Guiói

מלושה adj. De bronce.

לחל m. Río.

Heredó.

לחלה f. Heredad, posesión.

מום nif. Se compadeció.

בחקר partic. Agradable.

שום m. Serpiente.

נטה Extendió.

צמע Plantó.

נטר Guardó ira.

ששט Arrojó, lanzó, abandonó

מכא adj. Afligido.

לכה Hirió.

וְסָה pih. Tentó, exploró.

Derramó, ungió.

נַפַע Levantó el campamento

געורים m. Juventud.

נְעִים adj. Suave, agradable.

נעם m. Suavidad.

נער m. Niño, jóven.

נער Empujó, arrojó.

ספול, inspiró.

תפולים m. Gigantes.

Sp) Cayó, echó.

לפלאות f. Milagro.

נפש f. Alma.

תם f. Destilación.

בצט Puso, estuvo, colocó.

מצח m. Eternidad.

נצל Liberto.

נצר Guardó.

לקבה f. Hembra.

נקי adj. Inocente.

part. Despreciable, fácil.

לקקה f. Venganza.

Rodeó.

תר m. Lámpara, luz.

נְשָא Llevó, quitó, perdonó.

נשנ Tocó, alcanzó.

נשיא m. Principe.

בשא Engañó.

Se olvidó.

נשך Mordió.

לשׁכְּוֹה f. Espíritu, hálito.

בשק Abrazó.

ת בשר m. Aguila.

Dió.

ומן prop. Natán.

מבב Rodeó.

קביב adv. Alrededor--m. rodeo.

500 Llevó.

סנר Cerró, entregó.

סרום prop. Sodoma.

m. Asamblea, secreto.

DID m. Caballo.

סופה f. Tempestad.

סור Apartarse-hif, separar.

p hif. Conoció.

סבר Se cerró.

חספתה prop. Socot.

חלם Perdonó.

שלע m. Piedra.

קמה Sustentó, se apoyó.

חכה m Zarza.

קערה . מער /. Tempestad.

קם m. Umbral.

סְפַר Escribió - pih. contó.

חַפֶּר m. Libro.

סתר Ocultó.

חתר m. Oculto, clandestino.

٧

עב m. Nube.

עבר Trabajó, honró.

עבר m. Siervo, criado.

עבר Pasó.

עברה f. Ira, ardor.

עברי prop. Hebreo.

אַרָי, עַר *prep.* Hasta—m. eternidad.

עד m. Testimonio.

ערות /. Mandato, testimonio.

עדה f. Congreso, reunión.

עדי m. Adorno, ancianidad.

עדן m. Deleite-prop. Edén.

אַרַע Abundó, tuvo superfluo

עַרֵר Dispuso, ordenó, faltó.

עדר m. Rebaño.

עוד adv. Todavia.

עוד Volver-hif. dar testimonio, confirmar.

עול m. Maldad.

עולם adj. Eterno.

עון m. Maldad.

קוט m. Ave.

עוף Volar.

עוץ prop. Huts.

עור Despertar.

y adj. Fuerte, robusto.

עו m. Fortaleza.

עוב Abandonó.

my adj. Fuerte, robusto.

עזר m. Ayuda.

עֶּטֶה Cubrió.

עטלף m. Murciélago

קשץ Fué lánguido, débil.

עטר Ciñó - pih. coronó.

עַטְרָה f. Corona-const. עַטְרָה

עילם prop. Elam.

עינים f. Ojo - dual עינים

עיף adj. Fatigado.

ערים m. Ciudad - pl. ערים

עיר Asno.

עירום adj. Desnudo.

עכר Afligió.

by prep. Sobre.

עלה Subió, ofreció.

עלה m. Hoja.

עלה f. Holocausto.

עלי prop. Eli.

לְיָה f. Habitación superior.

עליון adj. Elevado-propio
Dios.

שלם Se ocultó.

לְּמָה f. Virgen, joven.

Dy com. Pueblo.

עם prep. Con.

עַמֵּר Estuvo en pié, permaneció.

עמוד m. Columna.

ליםל Trabajó.

עמל m. Trabajo.

שמל Trabajador.

עמק m. Valle.

עמר m. Gomer, medida.

עמלה prop. Amorreo.

ענה Respondió, fué afligigido.

ענוה /. Modestia, cobardia.

עני adj. Afligido, miserable.

עבן Usó de hechizos.

ענן m. Nube.

ענף m. Rama

ענק Ciñó como presea.

ענר prop. Aner.

עפר m. Polvo.

עפרון prop. Efron.

yy m. Arbol.

בצע Se afligió.

שצע m. Dolor.

עצבה f. Dolor, simulacro.

עצבון m. Molestia, dolor.

עצה f. Consejo.

מצום adj. Fuerte, poderoso.

שצל adj. Perezoso.

Dyy Fué robusto.

עצָם f. Hueso, cuerpo, él mismo-pl. עצמות

עצר m. Opresión.

עקב m. Carcañal.

עקב m. Fin, premio—conj.
porque.

עקר adj. Estéril.

עקש adj. Perverso.

ערב Prometió.

ערכ m. Tarde.

ערֵכ m. Cuervo-prop. Horeb.

ערה Se desnudó, entregó.

ערום adj. Desnudo.

ערום adj. Astuto, prudente.

עַרָדְ Dispuso, preparó.

ערער prop. Aroer.

עבץ Tembló.

עריץ m. Tirano.

ששב m. Yerba verde.

עשה Hizo.

ישי prop. Esau.

עשירי num. Décimo.

עשר num. Diez.

עשיר adj. Rico, soberbio.

עשק Oprimió.

עשר Se enriqueció.

עשר m. Riqueza.

עת m. Tiempo.

עקה adv. Ahora.

נְתָק adj. Insolente.

עתר Oró.

0

Acometió, suplicó, pactó

חבר m. Cadáver.

שבש Salió al encuentro.

קנה Libertó, redimió.

חודם f. Libertad.

ם const. ים -/. Boca.

no adv. Aqui.

Proferir, soplar.

Dispersarse, romper.

Dispersó, esparció.

חם m. Lazo, red.

חם m. Temor.

Temió.

prop. Pihajirot.

מישון prop. Pisón.

חם m. Frasco.

m. Milagro, admirable.

שלם Se escapó.

מליא adj. Admirable.

שלים m. Escapado.

סלשתים prop. Filisteos.

To conj. Que no, no.

Se volvió, miró, preparó

m. Faz-פָנָה antes.

m. Corales.

לפסל m. Idolo, simulacro.

Obró.

מעם m. paso-adv. vez.

Abrió.

עפקר Visitó.

m. Mandatos.

חפם Abrió.

חם m. Toro.

Rompió, separó.

הכה Fructificó.

חקם Germinó.

סרי m. Fruto.

קַרַס hi/. Tuvo uñas separadas.

Soltó.

פרעה prop. Faraón.

ערט Rompió, se difundió.

שרש Distinguió.

שרש m. Caballo, jinete.

סכח prop. Eufrates.

Pecó.

ששע m. Delito.

ם מתאם adv. De repente.

Abrió-pih. persuadió.

חתם Abrió.

חתם m. Puerta.

מחי m. Impericia.

חייתם /. Fatuidad.

m. Vibora.

3

INS com. Rebaño.

צבא m. Ejército.

צבוין prop. Tseboim.

TY m. Lado.

צדיק adj. Justo.

צַרַק Fué justo, justificó.

צדק adj. Justo-m. justicia.

לבקה f. Justicia.

צרקיהו prop. Sedecias.

שהרום m. Luz-צהרום Mediodía

TIY Cazar.

צנה pih. Mandó.

Destilar, inundar.

צוק m. Angustia.

Derramar-hif. oprimir

צור Poner cerco-m. roca,

ציר m. Caza

ציה f. Seco.

יון prop. Sión.

ציץ Brillar -- m. flor.

53 m. Sombra.

Prosperó.

מלם m. Imagen, sombra.

m. Sombra.

צלע f. Costilla.

אטש m. Sed.

חטש Germinó.

מכר m. Lana.

ממת Destruyó, echóa perder

צעד m. Paso.

צעיר adj. Pequeño.

פעק Grito.

צער prop. Sohar.

אַפָּה Miró, contempló.

אפור com. Ave.

עפית f. Acecho.

ופון Ocultó.

ווסצ m. Norte.

ער m. Enemigo.

אַרָה f. Angustia.

אַרַף Purificó en el fuego.

צבר Fué enemigo.

שרר m. Bolsa.

7

קבר Enterró.

תבר m. Sepultura.

שודת adj. Santo.

מקים adj. Oriental.

קרֶם m. Oriente-prep. ante.

Santificó.

שה א קדש m. Santidad.

m. Reunión.

m. Cuerda, sonido.

קנה Esperó--nif. se reunió.

bip m. Voz.

לומה /. Altura.

Levantarse.

קוץ m. Espina.

קוץ hif. Despertar.

מַטוֹ adj. Pequeño.

Quemó, incensó.

קיטור m. Vapor, humo.

prop. Cain.

קיבו prop. Ceinán.

שביץ m. Verano.

m. Ignominia.

Aligeró-hif. maldijo.

ללה /. Maldición.

m. Nido, habitación.

מנא adj. Celoso.

Poseyó, adquirió.

תנין m. Posesión, cosa.

Adivinó.

Yo m Fin.

תצה m. Fin.

קציר m. Mies, siega.

קצר Cortó, segó.

ברא Llamó, leyó.

ל Encuentro.

Se acercó-hif. ofreció

מרב m. Medio, intimo.

מרוב adj. Próximo.

קְרָה Salió al encuentro--pih. edificó.

hif. Tuvo cuernos.

קרי f. Cuerno.

קבע Rasgó.

שרקע m. Suelo, fondo.

הרת f. Ciudad.

Atendió, prestó oidos.

com. Arco.

7

עוֹס, apareció.

m. Cabeza, principio, veneno.

ראשון num. Primero.

ל. Principio.

adj. Mucho.

מה m. Multitud.

Se multiplicó.

Aumentó.

m. Lluvia.

תבע m. Asiento.

תביעי num. Cuarto.

m. Tartaranietos.

Tembló.

לובל f. Pié.

m. Momento—adv. de repente.

Dominó.

חבר Persiguió.

דעה Fué saciado.

ווון partic. Principe.

m. Espacio, libertad.

רוַח com. Viento, espíritu.

בום Elevarse.

רוַע hif. Saltar de jubilo.

רוק Equipar, preparar.

רחב /. Plaza.

בחב m. Latitud.

מחום adj. Misericordioso.

מחוק adj. Lejano.

ל החל /. Oveja-prop. Raquel.

Se compadeció.

m. Misericordia.

חח m. Vientre.

אַרַקר Se movió, incubó.

צרוץ Se lavó.

ביב Discutir-m. litigio.

בבב Montó.

בכב m. Carro.

m. Carro.

m. Hacienda.

m. Difamador.

חת. Búfalo.

רְמְיֵהְ f. Engaño, astucia.

רמם Conculcó, pisó.

Reptó רמש

תמש m. Reptil,

במה prop. Ramot.

רבה f. Júbilo.

127 Saltó de alegría.

ל הננה f. Jubilo.

בע adj. Malo.

רע m. Amigo, pensamiento

רעה Apacentó - רעה pastor.

דעה m. Maldad.

רעה /. Amiga.

בעמסם prop. Ramses.

בענן adj. Verde.

דעש Tembló.

אפַק Curó.

תבא m. Muerto.

Decayó, de'ó

ונצין m. Voluntad, deseo.

רַצָּה Agradó.

תצח Mató.

בק adv. Solamente.

בקב Se pudrió.

רקד Saltó.

m. Firmamento.

Pulsó, extendió, confirmó.

רש Pobre.

רשע Fué injusto.

רשע adj. Injusto, impio.

שע m. Injusticia.

רשעה f. Delito.

ל תשת /. Red.

0

שבע Se sació.

שבר Consideró, esperó.

שנב Fué alto.

שַׁרָה m. Campo.

שרים prop. Sidim.

ישה com. Oveja.

שנה, שנה Meditar, considerar.

שום Poner.

פתש Se rió, se divirtió.

שְשָׁ m. Enemigo.

קבל Fué prudente.

שכל m. Prudencia.

שֶׁכֶר m. Merced, precio.

שמאל m. Izquierda.

חטש Se alegró.

לישְׁמְחָה f. Alegría.

שמם adj. Alegre.

קלה f. Vestido.

ענא Tuvo odio.

שֶּׁפֶתִים, Labio-dual, שֶׁפֶּתִים

שר m. Principe.

שְרָה prop. Sara.

קרש Prendió fuego, quemó.

ששון m. Alegria.

2

שאול prop. Saul.

Pidió.

שאל m. Infierno, orco.

שאנן Fué tranquilo.

שְאַר Quedó, restó.

שבא prop. Saba.

עבה Llevó cautivo.

שבי m. Cautividad.

שבש com. Vara, cetro.

שבע Juró.

ישֶׁבֶע num. Siete שֶׁבֶע setenta

שביעי num. Séptimo.

שבוע m. Semana.

שֶׁבֵר Rompió, quebrantó.

שבר m. Rotura, ruina.

Descansó.

שַבְּח m. Sábado, descanso.

שננ Erró, se equivocó.

שרי prop. Omnipotente,
Dios.

מוֹם m. Piedra preciosa, onix

שוב Volverse.

שנה Comparó, igualó.

שוה prop. Save.

שועה f. Clamor.

שוף Poner asechanzas, buscar.

שוק com. Pierna.

שור m. Buey.

שהר m. Dón, regalo.

שחה Adoró.

שחש Sacrificó.

שחל m. León.

שחר m. Aurora.

לשחרות f. Aurora de la vida.

חחש Corrompió, perdió.

חחש m. Corrupción, cueva.

שטף m. Flujo, impetu.

שיר Cantar - m. cántico.

שית Poner.

שכב Se acostó.

לשכבה f. Derrame.

שבח Se olvidó.

שבר Se bajó, se calmó

שכל Fué privado de hijos.

שבם Madrugó.

שכם m. Hombro.

שבן Habitó

שלנ m. Nieve.

שלום m. Paz.

m. Pena.

חלש Envió.

שלטן m. Mesa.

שלף Echó, arrojó.

שׁלֵל m. Despojó.

קלם Fué terminado, pagó.

שׁלֵם adj. Perfecto, justo.

שלם prop. Salum.

לפה f. Retribución.

קלש Sacó.

שְׁלשׁים -, num. Tres שְׁלשׁים treinta.

שלישי num. Tercero.

תישית num. Tercera vez.

שלשים m. Biznietos.

שׁם adv. Alli.

שם prop. Sem-m. Nombre-pl. שמות

שמר Devastó.

שכואל prop. Samuel.

שמים m. Cielos.

שמם Fué desolado.

שֶׁמֶן m. Grasa, aceite.

שמנה num. Ocho.

שַׁמֵע Оуо́.

שמועה m. Rumor, fama.

שמר Guardó.

שמש m. Sol.

שון com. Diente.

שנה m. Año.

שנה Sueño.

שנה Se cambió.

שני num. Segundo – plural

שניים

מענם num. Dos.

שנו Afiló.

שנער prop. Senaar.

שען Se apoyó.

שער m. Puerta.

חַםְּשִׁ f. Criada.

שַפַש Juzgó-שַפַש juez.

שפר Derramó.

שפל Se humilló.

שָׁפָן m. Zorra.

שקוץ m. Abominación, ídolo.

שקח Bebió, regó.

שַקל Pesó.

שַקע Se sumergió.

שַקר Se inclinó, contempló.

שקר m. Mentira.

שרץ Brotó, reptó, abundó.

שרץ m. Reptil.

שׁלָשׁ m. Raíz.

חַשֵשׁ Sirvió.

ששׁ num. Seis—ששׁ sesenta.

חש prop. Set.

שתה Bebió.

0

לת /. Deseo.

קאנה f. Higo, higuera.

חאר m. Forma, figura.

לתבאה f. Fruto.

חבה f. Arca.

הבונה f. Prudencia.

m. Orbe, mundo.

prop. Tidal.

חה m. Soledad, vacio.

מְהַה com. Abismo-plural,

תְהוֹמוֹת הַלָּה f. Alabanza.

const. adj. Medio.

הוחלת f. Esperanza.

הוכחה f. Castigo, pena.

לרות f. Generaciones.

הולעה f. Gusano.

הועבה f. Abominación.

חוף m. Timpano.

ל. Ley.

לתבלות f. Consejos.

לתחלה f. Principio.

m. Enfermedad.

ל החנה f. Gracia, súplica.

m. Súplicas.

חחח prep. Bajo, en lugar de.

m. Habitaciones inferiores.

m. Mosto.

Peso.

מח m. Probidad.

המונה f. Imagen.

קמיד adv. Siempre, perpetuo.

ממים adj. Perfecto, completo.

קמה Tomó, sustentó.

המם Fué perfecto, terminado

הנה Celebró con alabanzas

תנק m. Sierpe, pez grande.

הַעְה Erró.

תְּעְפוֹת /. Tesoros.

קּפְאָרָה /. Majestad, ornato.

הַּסְלָה f. Oración.

רַבְּר Cosió, enlazó.

לקנה /. Esperanza.

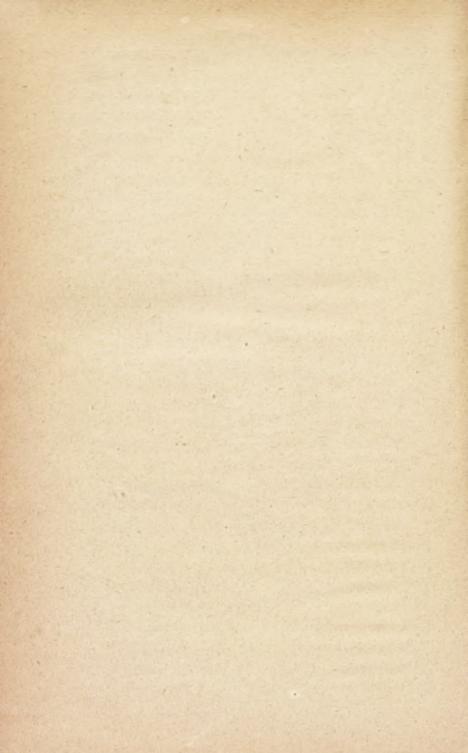
ל הַרְהַּמְה f. Sueño pesado.

ל הרוקה /. Ofrenda, don.

ל אַרועָה /. Sonido, trompeta.

קשׁוְקָה f. Deseo, apetito.

INDICE

Lecciones		Páginas
	Dedicatoria	III
	breo en los Seminarios.—Las lenguas semitas.—La	
	lengua hebrea. —Su evolución. —Historia de las Gra-	
	máticas hebreas.—Método y Plán de la presente.	VII
	maticas nebreas Metodo y rian de la presente.	v n
	PRIMERA PARTE	
	MORFOLOGIA	
I	Alefato hebreo Propiedades de algunas conso-	
	nantes Su clasificación La numeración por me-	
	dio de letras	1
II	Las vocales Escritura completa e incompleta.	
	-El Kamets-jatuf Las semivocales Empleo de	
	las mismas	3
III	SchevaSus clases DagueschSu diversi-	
	dad y omisión	6
IV	Acentos Acentos distintivos Acentos copu-	
	lativosEl MetegSus clasesEl MaqqafEl	
	Queri y el Ketib.	9
V	Raiz Prefijos Sufijos Preformativas	
	Aformativas Modelo del perfecto de los verbos en	
	la forma Qal	13
VI	Propiedades eufónicas de las consonantes: Asi-	
	milación Quiescencia Reduplicación Cambio.	
	-MetátesisSupresiónPropiedades de las gu-	DIED V
	turales	17
VII	Clasificación de las vocales División de las sí-	
	labasSu vocalización	20
VIII	Cambio de vocales en las sílabasEl tonoEl	
1000	nasog-hajor Cambios de vocales debidos al tono.	23
IX	La pausa Cambios de vocales motivados por	
	ella Otros cambios de vocales Modelo del im-	00
	perfecto de los verbos en la forma Qal	26

SEGUNDA PARTE

ANALOGIA

DEL ARTICULO

1	El artículo.—Omisión del daguesch.—La vocal del artículo delante de las guturales	31
	DEL PRONOMBRE	
II	Pronombre personal, demostrativo, relativo, interrogativo e indefinido.	33
	DEL NOMBRE SUSTANTIVO	
III	Nombre sustantivo. — Género. — Número. — Formación del singular, del plural y del dual	36
IV	Estados del nombre hebreo Formación del es-	
v	Formas del nombre hebreo.—Formas simples	39
	con una vocal primitiva y con dos vocales.—Empleo de algunas de estas formas.	41
VI	Formas aumentadas.—Repetición de las radica-	41
OF SERVICE	les.—Empleo de algunas formas aumentadas	43
VII	Formas aumentadas con prefijos Idem con su-	
VIII	fijos.—Empleo de alguna de estas formas	46
VIII	Sufijos personales.—Formas del nombre con los sufijos	48
IX	Anomalías de algunos nombres.—Nombres irre-	40
	gulares en singular y plural Nombres irregulares	
	solamente en plural	53
	DEL ADJETIVO	
X	Terminaciones del adjetivo hebreo Formación	
	del comparativo y superlativo	55
XI	Adjetivos numerales cardinales, ordinales, distri-	
	butivos, múltiplos.—Tabla de los números	57
	DEL VERBO	
XII	Generalidades acerca del verbo hebreo. —Su cla-	
	sificación.—Formas.—Voces.—Tiempos.—Modos. —La conjugación	60
XIII	Forma Qal: Vocalización y formación del perfec-	90
	to e imperfecto Wau conversivo Su puntuación.	
*****	-Sus efectos en la forma verbal	64
XIV	Forma Qal: Imperativo Infinitivo Participios.	
	-Modo cohortativo y yusivo Modelo de los verbos firmes-perfectos en la forma Qal	66
	respective de la lorina gar	00

Lecciones		Paginas
XV	Formas Nifhal, Pihel y Puhal. — Hifhil y Hofhal. — Hitpahel. — Formas más raras. — Modelo de los verbos firmes en las anteriores formas Los sufijos personales unidos al verbo. — Modificación de las formas verbales. — Modo de unirse los sufijos a los verbos. — Modelos de verbos firmes con	69
XVII	sufijos a los verbos,—modelos de verbos firmes con sufijos	75
XVIII	gutural Modelos de los mismos	80
XIX	(パラ). – Modelos de los mismos	87
XX	«Pe-wau» (γ"5).—Modelos de los mismos Verbos débiles «Hayin-hayin» (y"y), «Hayin-wau»	90
XXI	(ע"ץ) y «Hayin-yod» (א"ץ).—Modelos de los mismos. Verbos débiles «Lamed-halef» (ל"א) y «Lamed-he»	96
XXII	(ל"ה).—Modelos de los mismos	104
	sa formación e idéntica significación.—Verbos defectivos	111
	DE LA PREPOSICION	
XXIII	Origen de las preposiciones.—Sus clases.—Preposiciones con sufijos.	112
	DEL ADVERBIO, CONJUNCION E INTERJECCION	
XXIV	Adverbios.—Conjunciones.—Clasificación de las conjunciones.—Interjecciones	116
	TERCERA PARTE	
	SINTAXIS	
	DEL ARTICULO	
I	Casos en que se usa el artículo en hebreo.—Casos en que se omite.—Modo de expresarse nuestro	
	artículo indeterminado	123
	DEL NOMBRE SUSTANTIVO	
II	El género femenino.—El número singular.—El número plural	126
III	El nominativo. —El genitivo. —Formas y equiva- lentes del genitivo	129
IV	El dativo El acusativo El vocativo	132
V	Aposición de los nombres - Repetición del sustantivo	136

Lecciones		raginas
	DEL ADJETIVO	
VI	Concordancia del adjetivo calificativo con el sus-	
	tantivo Concordancia del predicado con el sujeto.	138
	DE LOS NUMERALES	
VII	Numerales cardinales Numerales ordinales	140
VII		140
	DEL PRONOMBRE	
VIII	Pronombre personal separado - y sufijo	142
IX	El pronombre demostrativo: su truducción,-su	
	construcción – y su equivalente	145
X	El pronombre interrogativo: su traducción,—su	147
XI	construcción—y su mayor énfasis	141
Al	mero signo de relación — y como conjunción	149
XII	Modo de expresar en hebreo nuestros pronom-	
All	bres reflexivo,—reciproco—e indefinido	152
	DEL VERBO	
XIII	Concordancia del verbo con su sujeto por regla	-4
	general Excepciones en cuanto al género, en cuan-	
102	to al número, y en cuanto al género y número junta-	
	mente Concordancia del verbo con un sujeto com-	
	puesto.—El impersonal «se»	154
XIV	Uso del perfecto: su significación propia. — Casos	
	en que equivale a nuestro presente, imperfecto, plus- cuamperfecto y futuro. —El perfecto con wau con-	
		157
XV	versivo	101
AV	sos en que equivale a nuestro presente, imperfecto,	
200	perfecto y presente de subjuntivo.—El imperfecto	
	con wau conversivo ,	161
XVI	Uso del cohortativo Uso del gusivo	162
XVII	Uso del imperativo. —Dos imperativos unidos.	163
XVIII	Uso del infinitivo absoluto - y del constructo	164
XIX	Uso del participio: en calidad de nombre verbal,	
	-con relación al tiempo-y en cuanto a su régimen.	167
XX	Régimen del verbo hebreoVerbos que rigen	
	acusativo Verbos que llevan dos acusativos	168
XXI	Construcción del verbo pasivo Construcción	
	pregnante Construcción de un verbo con otro	
	Aposición de verbos	171
	DEL ADVERBIO	
XXII	Las partículas hebreas El adverbio: su construc-	
, Likii	ción, su repetición Adverbios de negación.	175

Lecciones		Paginas
XXIII	Adverbios interrogativos: Modo de expresar la pregunta en general, la pregunta directa, la indirecta, la disyuntiva y la negativa.—Modo de expresar la respuesta tanto negativa como afirmativa.	175
XXIV	DE LA PREPOSICION, CONJUNCION E INTERJECCION Advertencias sobre el uso de las preposiciones,— conjunciones—e interjecciones	177
XXV	Principales caracteres de la frase hebrea.—Modo de colocar las palabras en la misma.	180
	APENDICE	
	La poesia hebrea. —Introducción. —El Paralelismo. —Las estrofas. —El ritmo. —La métrica hebrea.	183
	GRAMATICA DEL ARAMEO BIBLICO	
1	El alefato arameo comparado con el hebreo Particularidades de algunas consonantes Modo de	
II	ser de las vocales según la diversidad de las silabas. —La pausa.—El tono	191
	lativos, interrogativos e indefinidos. —Los numera- les: cardinales y ordinales —Los múltiplos	192
III	Géneros, - estados - y números de los nombres Los sufijos unidos al nombre.	194
IV	Diversas clases de nombres. — Nombres anómalos.	195
V	El verbo arameo.—Tiempos.—Modos.—Personas.—Formas verbales.—Los sufijos unidos al ver-	
VI	bo Modelo de verbo firme	197
VII	gutural	202
VII	yod».—Verbos «Hayin-hayin»	205
VIII	Verbos «Hayin-wau», «Hayin-yod» y «Lamed-yod».	204
IX	Las preposiciones	208
	CRESTOMATIA HEBREA	
1	Pasajes históricos más discutidos en la Exégesis Bíblica	211
II	Pasajes dogmáticos más importantes del Anti-	005
III	guo Testamento	225 250
111	Sulmos mus usulos en el officio de visperas.	400

											Paginas
GUIA DE L'A	CC	NV	ER	RSA	CI	ON	HE	EBF	REA	1	
1-Al levantarse											253
2-En la Iglesia.											254
3-En el comedor											255
4-En la clase .											256
5-Oficios varios											257
6-La guerra y la											259
7—En las visitas									,		260
8-Tiempo, hora y	ed	ad									260
9-En las recreaci	one	s									261
10-De viaje .											262
11-Enfermedad y	m	ert	e								263
VOCABULARIO	H	EBF	REC	D-E	SP	AÑ	OL				265

ERRATAS MAS IMPORTANTES

אַבָּהָר בְּבַרְהָ אָרָה בְּבַרְהָ בְּבַרְהְ בִּברְהְ בַברְהְ בַּברְהְ בִּברְהְ בּברְהְ בִּברְהְ בְּברְהְ בְברְהְבְּרְהְ בְברְהְבְּיִבְי בְּבְבְרְהְ בְּבְרְהְ בְבְירְהְ בְברְהְבְּרְהְ בְברְהְבְּרְיְ בְבְבְרְהְ בְברְהְבְּרְיְ בְברְהְבְּרְ בְּברְתְּבְיְ בְברְהְבְּרְי בְבְירְבְיְ בְברְהְבְּרְי בְבְירְבְיְ בְּבְרְבְּרְיְ בְבְּרְבְּרְיְ בְברְיְבְיְ בְּבְרְבְּיְ בְּבְיּבְרְיְ בְּבְירְבְייִבְייִבְייִבְייִבְייִבְייִבְייִ	A A A									
שְּכָּה שְׁכָּה מְשִׁרָּה מְשִׁרָּה מְשִׁרָּה מְשִׁרָּה מְשִׂרָה מְשִׁרְּה מְשִׁרְּה מְשִׁרְה מִשְׁר מִשְּר מִשְׁר מִשְׁר מִשְּר מִשְׁר מְשְׁר מְעִבְּר מְשְׁר מְשְׁר מְעִבְּר מְשְׁר מִישְׁר מְשְׁר מִישְׁר מְשְׁר מִישְׁר מְשְׁר מִישְׁר מְשְׁר מִּיִּים מְיִּים מְיִּים מְשְׁר מִישְׁר מִשְׁר מְשְׁר מְשְׁר מְשְׁר מְשְׁר מִישְׁר מְשְׁר מְשְּר מְשְׁר מְשְׁר מְשְׁר מְשְׁר מְשְׁר מְשְׁר מְשְׁר מְשְׁר מְיִּים מְּיִּים מְּיִים מְּיִים מְיִּים מְּיִּים מְיִּים מְּיִּים מְּיִים מְּיִּים מְיִּים מְּיִּים מְּיִים מְּיִים מְּיִים מְּיִּים מְּיִּים מְּיִים מְּיִּים מְּיִּים מְּיִּים מְּיִים מְּיִים מְּיים מְייִּים מְייִּיים מְּיִיים מְייִיים מְייִּיים מְּיִיים מְּיי	PAGINA	LINEA	DICE	LEASE						
שְּכָּה שְׁכָּה מְשִׁרָּה מְשִׁרָּה מְשִׁרָּה מְשִׁרָּה מְשִׂרָה מְשִׁרְּה מְשִׁרְּה מְשִׁרְה מִשְׁר מִשְּר מִשְׁר מִשְׁר מִשְּר מִשְׁר מְשְׁר מְעִבְּר מְשְׁר מְשְׁר מְעִבְּר מְשְׁר מִישְׁר מְשְׁר מִישְׁר מְשְׁר מִישְׁר מְשְׁר מִישְׁר מְשְׁר מִּיִּים מְיִּים מְיִּים מְשְׁר מִישְׁר מִשְׁר מְשְׁר מְשְׁר מְשְׁר מְשְׁר מִישְׁר מְשְׁר מְשְּר מְשְׁר מְשְׁר מְשְׁר מְשְׁר מְשְׁר מְשְׁר מְשְׁר מְשְׁר מְיִּים מְּיִּים מְּיִים מְּיִים מְיִּים מְּיִּים מְיִּים מְּיִּים מְּיִים מְּיִּים מְיִּים מְּיִּים מְּיִים מְּיִים מְּיִים מְּיִּים מְּיִּים מְּיִים מְּיִּים מְּיִּים מְּיִּים מְּיִים מְּיִים מְּיים מְייִּים מְייִּיים מְּיִיים מְייִיים מְייִּיים מְּיִיים מְּיי	7	4	מלכי	מלכו						
לב 26 8 חס חס חס אור מונים מוסף מוסף מוסף מוסף מוסף מוסף מוסף מוסף	19	12								
י 21 radical radical קסל הפֶר, הֶחֶכֶם חַכֶּר, הֶחֶכֶם בְּרָר, הֶחֶכֶם collado י 15, 29 י בְּרָר, אֶרֶז בְּרָר, אֶרֶז בְּרָר, אֶרֶז בְּרָר, אֶרָז בְּרָר, אֶרָז בְּרָר, אֶרָז בַּרָר, אֶרָז בַרָר, אַר, בוֹם בוֹם בַרָר, אֶרָז בַרָר, אַר, בוֹם בוֹם בַרָר, אַר, בוֹם בַרָר, אַר, בוֹם בַרָר, אַר, בוֹם בַרָר, אַר, בוֹם בַרַר, בוֹם <	25	24		לב						
 הַפֶּר, הֶחֶכֶם חַכְּר, הֶחֶכֶם valle collado וֹפָר, הֶחֶכֶם בְּבֶּר, אֶרֶז valle collado וֹפָרָף, אֶרֶז בְּבֶּר, אֶרֶז בְּבַּרְתְּ בְּבַּרְתְּ בְּבַּרְתְּ בְּבַּרְתְּ בְּבַּרְתְּ בְּבַרְתְּ בְּבְרְתְּ בְּבְרְתְ בְּבְרְתְ בִּבְרְתְ בְּבִּרְתְ בְּבִּרְתְ בְּבְּרְתְ בְּבִּרְתְ בְּבְּרְתְ בְּבְרְתְ בְּבְרְתְ בְּבְרְתְ בְּבְרְתְ בְּבְרְתְ בְבִּרְתְ בְּבְרְתְ בְבְרְתְ בְּבְרְתְ בְבְרְתְ בְּבְרְתְ בְּבְרְתְ בְּבְרְתְ בְבְרְתְ בְבְּרְתְ בְבְּרְתְ בְבְרְתְ בְבְרְתְ בְבְרְתְ בְבְּרְתְ בְבְרְתְ בְבְּבְרְתְ בְבְבְרְתְ בְבְבְרְתְ בְבְּרְתְ בְבְּבְרְתְ בְבְּרְתְ בְבְבְרְתְ בְבְּרְתְ בְבְּרְתְ בְבְּרְתְ בְבְּרְתְ בְבְבְרְתְ בְבְּרְתְ בְבְבְרְתְ בְבְּרְתְ בְבְּרְתְ בְבְבְרְתְ בְבְּרְתְ בְבְבְרְתְ בְבְרְתְ בְּבְרְתְ בְבְּרְתְ בְבְּבְרְתְ בְבְּבְרְתְ בְּבְבְתְ בְּבְבְרְתְ בְּבְבְרְתְ בְבְּבְרְתְ בְבְּבְרְתְ בְבְבְרְתְ בְבְבְרְתְ בְּבְבְרְתְ בְּבְבְרְתְ בְבְּרְתְ בְּבְּבְרְתְ בְּבְבְרְתְ בְבְּבְרְתְ בְּבְבְרְתְ בְּבְּבְּרְתְ בְּבְבְרְתְ בְּבְּבְרְתְ בְּבְבְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּבְ	26	8	no	no siempre						
י 19 valle collado בְּרַף, אֶרֶז בְּרָף, אֶרֶז בְּרָף, אֶרֶז בְּרָף, אֶרֶז בְּרַף, אֶרֶז בְּרַף, אֶרֶז בַּרָף, אֶרֶז בַרָף, אֶרֶז בַרָף, אֶרֶז בַרַף, אֶרֶז בַרְף, אֶרְז בַרְף, אַרְיף, אֶרֶז בַרְף, אֵרְיף, אֶרְז בַרְף, אַרְרָר, אֶרָר, אַרְרָף, אַרְרָר, אַרְרָר, אַרְרָר, אַרְרָר, אַרְרָר, אַרְרָר, אַרְרָר, אַרְר	,	21	radical	radical yod						
אופן valle collado בְּבָרְ, אֶבֶוֹת בְּבָרְ, אֶבֶוֹת בַּבְרָ, אֶבֶוֹת בַּבְרָ, אֶבְוֹת בַּבְּרָת, אֶבֶוֹת בַּבְּרָת, אֶבֶוֹת בַּבְרָת בַּבְּרָת בַּבְּרָת בַבְּרָת בַּבְרָת בַבְּרָת בַבְּרָת בַבְּרָת בַבְּרָת בַבְרָת בַבְרָת בַבְרָת בַבְרַת בַבְרָת בַבְרָת בַבְרָת בַבְרָת בַבְרָת בַבְרָת בַבְרָת בַבְרָת בַבְרָת בַבְרָת בַבְרָת בַבְרָת בַבְרָת בַבְרָת בַבְרַת בַבְרַת בַבְרַת בַבְרַת בַבְרַת בַבַבְרַת בַבַבְרַת </td <td>32</td> <td>3, 8</td> <td>הַבֶּר, הַהָּבֶה</td> <td>הַפֶּר, הַהֶּכֶב</td>	32	3, 8	הַבֶּר, הַהָּבֶה	הַפֶּר, הַהֶּכֶב						
אָבוֹת (אַבּוֹת (אַבּית (אַבּוֹת (אַבּוֹת (אַבּית (אַבּוֹת (אַבּית (אַבּוֹת (אַבּוֹת (אַבּית (אַביית (אַבּית (אַב	,	19								
37 29 אַבוֹת אַבוֹת אַבוֹת פַתִּים קַמִּים פַתִּים קַמִים קַמִים קַמִים קַמִים קַמִים קַמַים קַמַבְּתַּים קַמַבְּתַּתְּים קַמַבְּתַּתְּים קַמַבְּתַּתְּים קַמַבְּתַּתְּים קַמַבְּתַּתְּים קַמַבְּתַבְּתַּתְּים קַמַבְּתַהְיִנְיבְבָּתַ מְמַבְּתַּתְּתַבְּתַבְּתַבְּתַבְּתַבְּתַבְּ	,	15, 29	כנף, אָרָז	כנף, ארז						
10 10 10 10 10 10 10 10	37	29		אַכות						
קמון המון המון המון המון המון המון המון ה	49	6, 11	סוסנו, סוסי							
58 27 הַמִּשָׁה הַמְשָׁה סִמְשָׁה 16 radical vocal vocal עער עער עער עער בּוֹסְר בּיִיּיִים בּיִייִים בּיִייִים בּיִייִים בּיִייִים בּיִייִים בּיִייִים בּיִייִים בּיִייִים בּיִייִ	54		בַּתִּים	בָּתִים						
58 27 הַמְשָׁה הַמְשָׁה אַכְיּהָ המלשָה 16 radical vocal	56	17	המון	קמון						
עַער פוּסָר 5 5 66 5 סוּסָר פּוּסָר 5 68 7 סוּסָר פָּבַרְהָּ 7 פּבַּרְהָּ 68 7 פּבַרְהָּ קּבְּרָהָ פּבַרְהָּ 9 פּבַרְהָּ 69 9 פּתְבִּים פוּפָּה סוּפָּה סוּפָּה סוּפָּה 14 אַחַטְנוּ 107 14, 31 הַסִּית סִנְּצָה, יְמָצָה מְמָצֵה, יְמָצָה מְמָצֵה, יְמָצָה מְמָצֵה, יְמָצָה אָלֶיהָ 20 אַלֶּיהָ מָמָצַה, יְמָצָה אָלֶיהָ 20 אַלֶּיהָ אַלֶּיהָ 20 אַלֶּיהָ אַלֶּיהָ אַלֶּיהָ	58	27	חָמִשָּׁה חָמִשָּׁה							
מוּסֶר פֿוּסֶר קּ 68 7 קַבְּדָּהָ פָבַּדָּהָ 69 9 קּבְּדָּהָ מְחָבּוּנִים מְּחֲבּוּנִים מוּפְּה 3 80 3 קחבוּנִים מוּפְה 3 83 14 שׁחַמְנוּ שְׁחַמְנוּ 14 35 69 7 20 הַסִית הַסִּית 107 14, 31 מַּכְיצָה נְכָצָה נְכָצָה נְכָצָה נְכָצָה נְכָצָה נְכָצָה נִכְּצָה נְכָצָה אָלֶיהָ 20 אַלֶּיהָ	64	16	radical	vocal						
קַבְרָהָ בְּבַרְהָ 7 פָבַרְהָ 69 9 קחַגוּנִים מְחֲנִים פּוּפְה 80 3 חוּפְה שַּחַמְנוּ שְׁחַמְנוּ 14 אַחַמְנוּ 97 20 הִסִית הַסִית 20 הַסִית 107 14, 31 בּכִּיתְּ מַמְצָה, יְמָצָה מְמָצֵה, יְמָצָה מָמָצה, יְמָצָה 20 אָלֶיהָ	65	21	צער	צער						
\$\\ \begin{aligned} al				מוּסֶר						
קּחֲנוּגִּים קּחֲנִים קּחֲנִים פוּפְּ סוּפָה סוּפְ שָּחַמְנוּ שְׁחַמְנוּ 14 אַחַמְנוּ 97 20 הִסִית הַסִּית הַסִּית 20 107 107 107 נְמָצֶה, יְמָצֶה מְמֶצֶה, יְמָצֶה מָמֶצֶה, יְמָצֶה 20 אָלֶיקָ	68	7								
סוּפָה פוּפָה שוּקם אַחַמְנוּ פוּף פּאָ שַּחַמְנוּ שָׁחַמְנוּ פּאָ פּאָרָה יְמִצְה מְמָצָה, וְמָצָה בּאָר, וְמָצָה בּאָר, וְמָצָה בּאַר בּאַר, וְמָצָה בּאַר בּאַר בּאַר בּאַר בּאַר אַלֶּיהָ שַּׁאָרָה אָלֶיהָ פַאַר בּאַר		I have been as the	תחנים	מחנונים						
שַּחַמְנוּ שְׁחַמְנוּ שְׁחַמְנוּ 14 שְׁחַמְנוּ 97 20 הַסִּית הַסִּית 107 14, 31 קמָצָה, יְמָצָה מְמָצָה, יְמָצָה אָלֶיקָ 20 אַלֶּיקָ אָלֶיקָ		The state of the s		סופה						
יַּטְמֶצָה, יְמָצָה מְמֶצֵה, יְמָצָה בְּיִמֶצָה 14, 31 אַלֶּיִה אָלֶיהָ אַלֶּיִה 20 אַלֶּיהָ אַלֶּיהָ		14	שְׁחַמָנוּ							
אַלֶּיהָ אַלֶּיהָ 20 אַלֶּיהָ	97	20	הַפִּית	and the state of t						
אַלֶּיהָ שָׁלֶּיהָ 20		14, 31	מְמָצֵה, יְמָצֵה	מִמְצָה, יָמִצְה						
ורמון ורמון ורמון ורמון		The state of the s								
	127	19	ירמוי	ורמון						

(1) Aplíquese esta corrección a los modelos.

ADVERTENCIA.—Esta Gramática ha sido adoptada de texto, aun antes de estar terminada, en los Seminarios de Pamplona, Salamanca, Sigüenza y Toledo y en el Convento de PP. Capuchinos de Pamplona, y son varios los señores Profesores que nos han prometido ponerla de texto en sus clases desde este mismo curso (1920-1921). A todos damos las más expresivas gracias.

